

GELECEK SAYI

DEVLET VE TÜRKÇÜLÜK

- Malazgirt'ten 1920'ye Kadar Türk-Kürt İlişkileri
- 1920-1924 Arası ve Sonrası Türk-Kürt İlişkileri
- Turancılık ve Türkçülüğün 'Çoklukla' Tezati
- Ziya Gökalp, Nihal Adsız, Alparslan Türkeş: Türkçülük
- Sünnilik, Alevilik, Hristiyanlık, Ezîdîlik ve Devlet
- Türk-İslam, İslam-Türk Sentezleri
- Sağ-Sol, Liberal, Müslüman ve Türklük Halleri
- Ulus-Devlet Alternatifi Demokratik Ulus

ISSN 2147-1703

9 772147 170304

ldm

DEMOKRATİK MODERNİTE

DÜŞÜNCE VE KURAM DERGİSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2021

SAYI 36

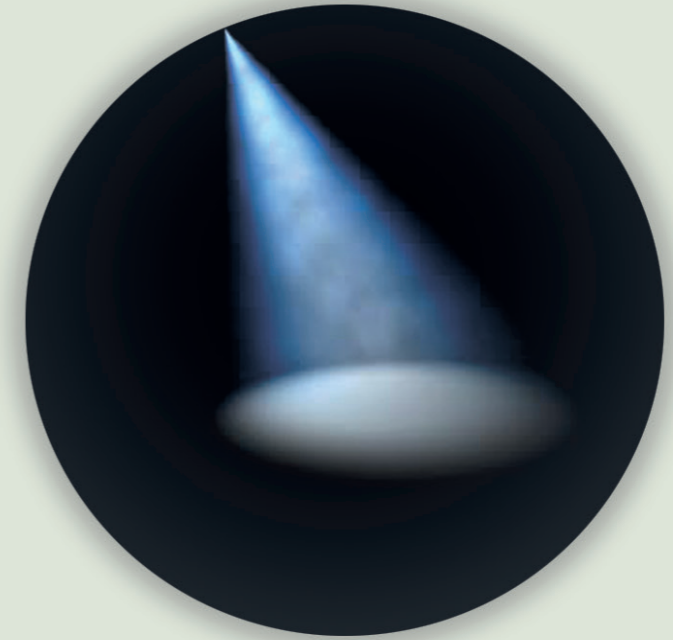
15 TL

ÖZEL SAVAŞ KURAMI

DEMOKRATİK MODERNİTE

DEMOKRATİK
MODERNİTE

36

ÖZEL SAVAŞ KURAMI

Demokratik Modernite

Üç Aylık Düşünce ve Kuram Dergisi

Yerel Süreli Yayın

Sayı: 36

Temmuz-Ağustos-Eylül-2021

ISSN: 2147-1703

Gülistan Yayınları Adına Sahibi

Hasan Akbaba

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Yurttapan

Editör

Haydar Ergül

Yayın Kurulu

Leyla Atabay

Michael Löwy

Eşber Yağmurdereli

Nasrullah Kuran

Cengiz Çiçek

Fatma Özbay

Dergiye gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmaması yayın kurulunun kararına bağlıdır.

Gülistan Yayınevi

İletişim

Kuloğlu Mah. Gazeteci Erol Dernek Sk.

No: 5 Daire:14 Beyoğlu/İstanbul

Tel: 0212 293 95 98

Posta Kutusu: 308, Beyoğlu/İstanbul

www.demokratikmodernite.org

facebook.com/demokratikmodernite1

twitter.com/dmodernite

instagram.com/demokratikmodernite

editor@demokratikmodernite.org

demokratikmodernite@gmail.com

Kapak Tasarımı

Nesimi Aday

İç Mizanpaj

Saliha Aras-Osman Akın

Abonelik Koşulları

Yıllık Abonelik Bedeli: 60 TL

Yurtdışı Abonelik Bedeli: 70 Euro

Türkiye İş Bankası

Rıhtım-Kadıköy Şubesi / Hasan Akbaba

Hesap No: 1025-4228406

IBAN: TR 63 0006 4000 0011 0254 2284 06

Basım Yeri

Ceylan Matbaacılık Reklam Film

Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. 318 Güven San. Sit.

B Blok Zeytinburnu, İstanbul

Tel: 0 212 613 10 79

İÇİNDEKİLER

- 4 Editör
- 6 Gladio Merkezi
NATO ve Türkiye Uzantıları
Ali Fırat
- 16 Savaşların Dönüşen
Niteliği ve Kürt Meselesi
Nimet Sevim
- 25 Balığı Öldürmeye Niyetlenenlerin
Suda Boğulması
Abdüllatif Ok
- 31 Ulus-Devlet Ontolojisinin
Özel Savaşla Olan Yapısal İlişkisi
Hasan Aşkın
- 37 Özel Savaşa Karşı
Zihniyet ve Yaşam Mücadelesi
Haydar Ergül
- 44 İdeolojik Bir İnşa Olarak
Özel Savaş ve Yansımaları
Tayyip Temel
- 50 Komitacı-Darbeci Gelenek ve
Gladiocu Kontrol
Emran Emekçi
- 65 Ulus-Devletin Eğitimle
İradesizleştirmeye Çalıştığı
Dinamizm; Gençlik
Bêrîtan Sarya
- 71 Çoktan Teke, Vardan Yoka ya da
Mozaikten Mermere; Türkiye
Pakrat Estukyan
- 77 Soğuk Savaş Yıllarından
Günümüze Özel Savaş
Selahattin Işıldak
- 85 Önce Kadını
Özgürleştirin ve Güçlendirin!
Zozan Sima
- 95 Cumhuriyet ve 'Devrimleri':
Özel Savaş Rejiminin İnşası
Selami Bulut
- 100 Her Şey Özel Savaş Rejimi İçin!
Dalokay Polat
- 106 Delikli Demirin İcadından
Bugünlere...
Suat Bozkuş
- 112 Özel Savaşın Yol Göstericiliğinde
Cumhuriyetin Son İktidarı
Erdoğan Şahin

Cumhuriyetin Kuruluşu; Özel Savaş Esaslıdır

Editör

Dergimizin bu sayısını “Özel Savaş Kuramına” ayırdık. Nedeni, Cumhuriyete kuruluşunun bununla bağlantılı olmasıdır. Cumhuriyet kuruluşunun 98. Yılıni geride bıraktık. Ancak yüzyıla yaklaşan bu uzun zaman içerisinde cumhuriyet, tüm müdahalelere rağmen kurumsallaşmadı. Kurumlaşamadığı gibi yapısı dejenere oldu, hatta çürümeye başladı. Gelinen aşamada ise tek kişinin kolonlarına dayanıp ayakta durmaya çalışsan, istikrarsız, çarpık bir yapıya dönüşmek üzere. Hemen tüm yurttaşlar “geleceğimiz ne olacak” endişesi içerisinde. Gençlik gelecek tasarımı yapamıyor. Büyük bir ‘beyin göçü’ yaşanıyor. Yapılan kimi kamu araştırmalarına göre başta üniversite gençliği olmak üzere, gençliğin neredeyse üçte ikisi geleceğini Türkiye’de tasarlamıyor. Herkes Batıya göçmek istiyor; imkânı olan terk ediyor. Tek başına gençliğin bu durumu dahi, ülkenin geleceğinin tehlike altında olduğunu gösteriyor. Yani herkes ciddi bir güvenlik kaygısıyla karşı karşıya.

Cumhur, içi boşalmış bir kavrama dönüşmüş. Hatta cumhuriyet var mıdır, yok mudur o bile belli değil. Teokratik bir düzene mi geçtik soruları sıkça sorulmaya başlandı. Sistem ya da rejim çözülme ve dağılma emareleriyle çok fazla yüklenmiş durumda. ‘Cumhuriyet, 98 yıl öncesine göre çok daha büyük tehlike ve tehditler altına girmiştir’ yorumları yapılıyor. İktidar erkini elinde bulunduran diktatoryal güçler bile “vatan ve devlet birliğinin ciddi bir beka sorunuyla karşı karşıya olduğunu” çok sık vurguluyor. Son altı yıldır ülke olağanüstü hâl rejimi altında ve günlük çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile yönetilmektedir. Bu durum bile devlet kurumlarının işlevlerini kaybettiğini, karar alma yeteneklerini yitirmeye başladıklarını göstermektedir. Kurumlar bünyesinde yer alan bireyler, bireysel ya da kolektif

karar alıp uygulayamamaktadırlar. 21. Yüzyılın şartlarında bu durum tam bir yönetememezlik haline denk gelmektedir. Yani rejimde bir çözülme ve dağılmanın yaşandığına kuvvetle işaret etmektedir. Bütün bu veriler sistemin ya da rejimin yapısal bir kriz ve kaosu içine doğru sürüklendiğini gösteriyor. Türkiye’de adalet ve hukuk kavramları, eskiden de çok iyi değildi ama giderek daha da dejenere oldu. Yurttaşın devlete ve adalete güveni temelden sarsılmış durumda. Hal böyle olunca bireylerin veya grupların kendi adaletlerini kendi elleriyle çözme eğilimi başladı. Yakın zamanda bir suç örgütü liderinin sistem içi ifşaları, devletin ve sistemin gizlenen birçok kirli pratiğini, bir çöp yığını gibi ortaya döktü. Sistem sürücülerinin ve muktedirlerin, Kürtlerle olan savaşı, Türk milliyetçilerini domine etmek için nasıl ahlaksızca kullandığını bir daha açıkça görmüş olduk.

Peki neden böyle? Yüzyıldır bir türlü kurumsallaşamayan cumhuriyet rejimi, giderek daha fazla çözülmeye başladı. Bu çözülüşün nedenleri kuruluşta ve onun esaslarında saklı. Cumhuriyet doğru sosyolojik temeller üzerinde inşa edilmediği için çökme uyarısı veriyor. İttihat ve Terakki Partisi’nin hem zihinsel hem de komitacı, darbeci gladio türü bir yapılanmadan kaynağını almaktadır.

Cumhuriyet, sanıldığı gibi kuruluşundan itibaren, çağdaş ve modern esaslar üzerine bina edilmedi. Giyilen o elbise altında Osmanlının son yıllarında Enver Paşaların şahsında Teşkilat-ı Mahsusa örgütlenmesi ve pratiğinin cumhuriyetin özüne işlenmesindedir. Yani Misak-ı Milli sınırları içerisinde yaşayan Türkler, Kürtler, Araplar, Ermeniler, Rumlar yine Sünnilik, Alevilik,

Hristiyanlık gibi farklı inanç varlıkları olduğundan, olduğu gibi kabul eden ve buna uygun bir yapılanma olarak inşa edilmediği için taşlar yerli yerine oturmuyor. Kuruluş esası anti toplumsallık üzerine bina edildiği için anti demokratiktir, inkarcıdır. 1924 Türkiye'sinde çok büyük kitleler halinde farklı toplumsal kesimler vardır. Onların tümü cumhuriyet dışına itilerek ötekileştirilir. Türkçülük esasına dayanan bir ulus-devlet inşası programa alındı. Burada uygulanan taktiklerin tümü imha esash olup, özel savaşın bütün komplocu, entrikacı yöntemleri kullanıldı. Dolayısıyla demokratik olarak kurulduğu söylenen ama gerçekte ise anti demokratik olan sistemde çözülme, dağılma yaşanıyor. Ayakta kalabilmek için de Teşkilatı Mahsusasın bütün entrikacı, komplocu ve gladio tarzı uygulamaları güncellenip duruluyor.

Ashında o dönemde süzülüp gelen komplocu, entrikacı ve darbeci gelenek ile halklar arasında süren mücadele güncel boyutuyla derinleşmesinden öte bir durum değildir. Farklı halklar, demokratik inanç sahipleri, kadınlar, gençler, demokratik ve özgür yaşam arayışlarının büyümesi; değişim ve dönüşüm esaslarında demokratik cumhuriyete yönelme eğilimi ile anti demokratik cumhuriyet arasındaki keskinleşen mücadeledir. Bunun evrimleşeceği yan, kuşkusuz zamanın ruhunu yansıtan demokratik cumhuriyettir. Anti demokratik cumhuriyet değildir. Anti demokratik cumhuriyet, yapısal krizden çıkmak için salt Türkiye içinde değil, sınırların ötesinde bile askeri operasyonlarla, işgal girişimleriyle şovenizm ve ırkçılığı tahrik ederek, kitle mobilizasyonu yaratmaya çalışıyor ve ona dayanarak varlığını sürdürmek istiyor. Bunun için her türlü yolu kendilerine mubah görüyorlar ki bu özel savaşın temel taktiğidir. Burada özel savaşı açmak için başlangıç itibariyle zihinsel bir gelişim içine girilmiştir. Daha da birleşerek girmek gereklidir.

Özel savaş öncelikli olarak zihin ve yaşamı muğlaklaştırmayı gerçekleştirmeye çalışır. Doğru ve yanlışta yer değiştirmeyi hedefler. Yani geniş toplumsal kesimlerde doğruya yanlış, yanlışta doğru dedirtirebilirse başarılı olabileceğini bilmektedir. Diğer bir ifadeyle özel savaşın asıl çalışma alanı algı yönetimidir. Yani doğruyla yanlış ontolojik

bağlamlarından koparmayı hedefler. Özel savaşa karşı başarı o yüzden doğrunun, hakikatin peşine düşmekle başlanılabılır. Bu konuda Kürtler demokrasi güçleri açısından epeyce avantaj yakalamış durumdadırlar. Çünkü cumhuriyetin başlangıcından itibaren Kürtlere en hileli, komplocu ve darbeci özel savaş uygulana gelmiştir. Son elli yıldır da en rafinesi uygulanmış; büyük acı, trajediler yaşatılmış ve buna karşı yüksek bir direniş ve mücadeleyle en temel demokrasi ve özgürlük eğilimine ulaşılmış, bölgemiz ve evrensel çapta halkların umudu haline gelinmiştir. Özcesi derin acıların örgütlü güce dönüşümü gerçekleşmiş, büyük deney ve tecrübeler biriktirilerek temel özgürlük eğiliminin ana damarı kazanılmıştır.

Özellikle de son altı yıldır Kürtlere ve özgürlük mücadelesine karşı yürütülen gladio savaşına rağmen, direnmeleri ve umudu yükseltmeleri onları Türkiye demokrasi eğiliminin ana gövdesi haline getirmiştir. Bütün bu konuları dergimizin bu sayısında işlemeye çalıştık. O yüzden halklarımızın demokratik özgür bir geleceğin inşasına katkı sağlayacağını umuyor ve iyi okumalar diliyoruz.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Gladio Merkezi

NATO ve Türkiye Uzantıları

Ali Fırat

Komploculuk, toplumsal olaylarda olağan süreçlerin dışında, sadece aleyhteki güçlerin değil, yanında saydığı yakınlarının bilinçli veya gafletleriyle de birleşerek, hedef aldıkları kişi, grup, parti veya halk gücünü darbeyle düşürme ve yasadışı duruma sokma hareketidir. Tertipçiler peşine düştükleri kişi, grup, parti, halk veya daha üst düzey toplumsal hedefler üzerine sürekli plan geliştirip, bütün kritik noktalarda güçlerini hazırlayarak, fırsat bulduklarında hedeflerini avlamayı esas alırlar. Kürt halkının özgürlük hareketi en ufak adım attığında, her ülkede peşinde yasalara, politik esaslara ve hatta askeri savaş kurallarına göre bir yönelimden ziyade, karanlıkta geliştirilen planlarla bir takip başlatılır. Hiçbir kurala sığmayan yöntemlerle imha, ezme, korkutma, tahrik etme, kaçırma, teslim alma, işkence, hapsedme, ekonomik iflas, moral değerleriyle oynama, sahte yaşam, zaafalarını kullanma, para, ikbal vb. çelişkili tüm yollar denenerek, özgürlük hareketi bertaraf edilir. Dikkat edilirse, normal bir savaş mantığı bile geçerli değildir. Kirli veya özel savaştan da ağır bir uygulamadır komploculuk; çünkü içinde dost geçinen var, gafil yoldaş var. Kürt halkının özgürlük tarihini, bu anlamda aynı zamanda bir komplocular tarihi olarak ele almak, abartı sayılmaz; tersine daha çok gerçeklere götürür. Çünkü başka halklara benzer bir tarih yaşamıyoruz.

1925'ten itibaren Kürtlere, solculara, İslâmcılara hatta tüm farklı düşünce, hareket ve örgütlenmelere yönelik imha, göçertme, tutuklama, işkence ve asimilasyonlarda da ağırlıklı olarak aynı tekçi ulus-devlet zihniyeti rol oynar. NATO'nun Gladio örgütlenmeleriyle bu zihniyet, daha da geliştirilmiş olarak tüm emekçi toplum kesimlerinin, Türk ve Kürt demokratları ve sosyalistlerinin üzerinden bir buldozer gibi geçer. Kürtleri inkâr ve imha politikasıyla

tamamlanmak istenen ulus-devletçilik, Cumhuriyet'i çözülüşün, devasa problemlerin, sürekli krizlerin, her on yılda bir başvurulmuş askeri darbelerin ve Gladio ile yürütülen bir özel savaş rejiminin içine çekmiştir.

Faşist unsurlar, NATO Gladio'sundan çok önce Kürtlere karşı gizli-açık bir özel savaş geliştirmişlerdi. Görünüşte anti-Cumhuriyetçi gerici unsurlara karşı Cumhuriyet değerleri savunuluyordu. Hâlbuki Kürtlerin, Cumhuriyet'e karşı bir hareketi yoktu. Cılız da olsa Ulusal Kurtuluş sürecinde kendilerine vadedilen eşitlik ve özgürlük haklarını talep ediyorlardı. Bu talebin, 1071 Malazgirt Savaşından başlayıp, 1514 ve 1516 Çaldıran ve Mercidabık Savaşlarına, oradan 1919-1922 tarihleri arasındaki Ulusal Kurtuluş Savaşına ve geride kalan yaklaşık dokuz yüz yıllık devlet iktidarının birlikte sürdürülmesinde komşu ve dost halklar olarak bir arada yaşamalarına kadar uzanan tarihsel kökleri vardı. Dışlanmalarının, hiçbir tarihsel ve toplumsal gerekçesi yoktu. Fakat Kürtler, Kapitalist Modernitenin faşist gerçeğini tanımıyorlar, karşılarındaki faşist tezgâhı kavrayamıyorlardı. Geleneksel ortak devlet ve komşu halklar hukukuyla hareket ediyorlardı. Bu yönlü beklenti içindeydiler.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbeleri, sivil faşist unsurların bastıramadığı devrimci hareketlerin ancak askeri darbeyle durdurulabildiğini gösterir. Sistemin bu en muhkem kalesi, sürekli karşı devrimci sivil faşist hareketlerle takviye edilen askeri darbelerle korunabilmektedir. 1925'ten beri başta Kürt kimliği olmak üzere faşist moderniteyi tehdit eden tüm kültürel varlıklara ve demokratik kıpırdanışlara karşı savaş halinde olan Beyaz Türk Komplocu Sistemi, açığa çıkıp teşhir oldukça daha da çılğınlaşıyordu. NATO Gladio'sunun en güçlü operasyonel birimlerine sahipti. Tüm siyasi yapılanmaları, avucunun içine

almıştı. Sınırlı ölçüde bir kontrolden çıkış ya sivil faşist odaklarla bastırılıyor ya da bu güçler yetmeyince tüm ordu harekete geçiriliyordu. Proto-Siyonist bir sistem olarak rol ettiği için küresel hegemonik güçlerce destekleniyordu. Halkını bu denli kontrole alan başka bir örnek yoktur. Dolayısıyla Beyaz Türk Modernitesinin bunalıma girmesi, küresel sistemi yakından ilgilendiriyordu. 12 Eylül faşist darbesiyle bunalımdan çıkılmak istendi. Ekonomik alanda dış açılma ve Küresel Finans Sistemi ile bütünleşme, ideolojik alanda laik milliyetçilikle birlikte Türk-İslâm milliyetçiliğine yönelme ve laikçi ulus-devleti, Türk-İslâm ulus-devletiyle takviye etme, temel çıkış politikaları oldu. 12 Eylül darbesi, NATO Gladio'sunun en kapsamlı eylemiydi. Tüm Ortadoğu halklarının devrimci-demokratik eylemlerini kalıcı bir biçimde bastırmakla görevliydi. Günümüze kadar bu rolünü, sistemin tüm sivil faşist odakları ve yarı-militer unsurlarıyla birlikte yürütmeye çalışmaktadır. İktidar ve muhalefetiyle tüm siyasal partiler, aynı çarkın birer dişlisi olarak en önemli rolü oynamaktadır.

Gladio Hareketinin bir numarası olarak ABD, baştan itibaren hem 12 Eylül faşist darbesinin desteklenmesinde ve tüm demokratik ve sosyalist güçlerin tasfiyesinde hem de bu hareketlerin bir parçası olan Kürt hareketini tasfiye etmede aktif rol oynadı. 1984'ten sonra uygulanan tüm askeri imha operasyonlarını destekledi. Diplomatik ve politik tecrit uyguladı. En kapsamlı Gladio eylemi olarak Abdullah Öcalan'ın tasfiye edilmesinde, tüm NATO ve reel sosyalist sistemi kullandı. Türkiye'yi, Suriye'nin üzerine saldırttı. İsrail de zaten bu politikanın bizzat hazırlayıcısı ve ustaca uygulayan gücüydü. Suriye, bu kapsamdaki tasfiye hareketlerine karşı uzun süre direndi. Ama sonunda onlar da Rusya da ulus-devlet çıkarları gereği, bazı gizli anlaşmalarla, hâkim sistemle uzlaşmaktan geri kalmadılar. Esas belirleyici hegemonyanın, ABD önderliğindeki Kapitalist Modernite Sistemi olduğu, bu tasfiye sürecinde bütün çıplaklığıyla kanıtlandı.

Kürdistan'da, özgürlük hareketine karşı savaşan esas gücün, NATO'nun gizli ordusu Gladio güçleri olduğu, netleşmiş bulunmaktadır. 1985 yılında, Almanya merkezli NATO Gladio'su, harekete geçirildi, gizli yürütülen bir savaşın söz konusu olduğu, çok sonraları anlaşıldı. NATO kurulduğundan beri gizli ordu,

en çok İtalya, Yunanistan, Türkiye ve Almanya'da devrimcilere karşı harekete geçirildi. Sovyet Rusya'nın tehdit olmaktan çıkması ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte, Türkiye dışındaki diğer NATO üyesi ülkelerde önemini yitirdi. Türkiye'de ise, tersine, çok daha üst düzeylere taşındı. İran Devrimi (1979) ve Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgali (1980), bunda önemli rol oynadı. Ayrıca Ortadoğu'da oynadığı jandarma rolü nedeniyle Türkiye Gladio'suna sınırsız destek sağlandı. İsrail'i koruma istemi de bunda önemli bir etkenidir. Petrol kaynakları ve işbirlikçi iktidarların korunmasının gerekliliği, Gladio'yu hep devrede tutmaya zorlayan diğer önemli etkenlerdir.

12 Eylül darbesi, NATO Gladio'sunun en kapsamlı eylemiydi. Tüm Ortadoğu halklarının devrimci-demokratik eylemlerini kalıcı bir biçimde bastırmakla görevliydi

Türkiye Gladio'su, Türk devrimcilerinin kalan son izlerini de 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle temizlemişti. 15 Ağustos 1984 Hamlesi, hesapta yoktu. Gerçekleştiğinde ise, başlangıçta basit bir sol maceracı çıkış sanıldı. Klasik ordu, polis ve istihbarat güçleriyle hemen üstesinden gelineceğine inanıldı. Fakat ilk yılda işinin bitirilememesi, meselenin NATO'ya taşırılmasına yol açtı. NATO, kuruluş yasasının 5. maddesine göre müdahalede bulunmayı 1985'te kararlaştırdı. Alman devletinin aynı yıl Kürt özgürlük hareketini 'terörist örgüt' ilan etmesi, bu karar nedeniyledi. 1985'ten sonra da görünüşte Türk güvenlik güçleriyle çatıştıyordu. Bilinçli olarak bu görüntü verdirilmişti. Savaş, özünde NATO Gladio'suyla yürütülüyordu. Elbette Gladio'nun Türkiye'deki kolu, çok büyük rol oynuyordu. Ama tek kol değildi. Sayıca büyük olması, sonuç almasına yetmiyordu. Türk güvenlik güçlerinin tek başına, değil yıllarca bir yıl bile o kapsamda savaş yürütmesi zordu. Sürdürse bile kısa bir süre içinde devlet olarak

iflası anlamına gelirdi. Dolayısıyla açıktan olmasa ve mekanizması büyük oranda gizli çalışsa da savaş, bir NATO savaşıydı. Günümüzde Afganistan'da ve Irak'ta, daha önceleri Somali'de yürütülen savaşların çok üstünde boyutları olan ve uzun süreli yürütülen bir savaştı bu. Kürdistan'daki halk savaşının düzeyi genişleyip derinliği arttıkça, bu gerçeklik, yavaş yavaş açığa çıkmaya başladı. Almanya'dan sonra ABD ve İngiltere'nin, 1990 sonrasında Kürt özgürlük hareketini 'terörist' ilan etmeleri, daha önceki Papa suikastı ve Olof Palme cinayeti de dikkate alındığında, gerçeği biraz daha anlaşılır kıldı. İtalyan Gladio'sunun açığa çıkarılması, diğer önemli bir aşamayıdır.

Daha öncesinde de demokratik ve sosyalist muhalefete ve Kürt halkının varlığına karşı yürütülen Cumhuriyet dönemi komplolarını hatırlamak gerekir. Mustafa Suphi önderliğindeki Komünist Parti Merkezinin on beş üyesi, komployla 1921 yılının Ocak ayı sonlarında Karadeniz'de boğdurulmuş, aynı yıl komployla Çerkez Ethem kuvvetleri de dağıtılmıştır. Lozan anlaşmasının İzmir İktisat Kongresi ve Musul Kerkük Deklarasyonu temelinde İngiltere tezlerinin kabulü ve Misak-ı Milliden verilen tavizlerle sonuçlanması, savaşta kazanılanın masada kaybedilmesi, sahte barış ve ihanet anlaşması olarak nitelendirildi. Birinci BMM tarafından onaylanmayacağına anlaşılması üzerine, Lozan anlaşmasına en önde muhalefet eden Lazistan Milletvekili Ali Şükrü Bey cinayeti ve birinci meclis feshedilir. Merkezi liste usulüyle Alman yanlısı olmaktan İngiltere yanlısı olmaya kayan ittifakçı kadroların doldurulduğu İkinci BMM eliyle Lozan'ın onaylatılması ve tekçi 1924 ulus-devlet anayasasıyla Cumhuriyetin asli müttefikleri olan Sosyalistler, Çerkezler ve Lazların tasfiyesinden sonra sıra Kürtlere gelir. 15 Şubat 1925 Piran provokasyonu ile yaratılan isyan bahanesiyle Kürtlerin varlığına yöneltilen asimilasyon ve soykırım uygulamaları, resmen (Şark Islahat Planının açıklanması) başlatılmıştır. Menemen komplosuyla da cumhuriyetin diğer müttefiki Ümmetçi Müslümanlar Sistem dışına atılır. Buna karşı gösterilen tepkiler, tek devlet, tek millet, tek dil, tek parti, tek şef nakaratları altında tavrı sükûn, istiklal mahkemeleri, sıkıyönetimlerle ve en son 1938 Dersim katliamıyla bastırılıp, halkın geri kalan önemli bir kesiminin mecburi iskânıyla sonuçlandırılmıştır. Bu dönemde, İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle sağlanan

anlaşma temelinde Kürdistan'ın parçalanması ve Kürtlerin kimliklerinden uzaklaştırılması için her türlü baskı, sömürü ve asimilasyon yöntemi uygulanmıştır. Amaç, homojen bir ulus-devlet yaratmaktır. Bunun için her tür özel savaş yöntemi ve komplolar İttihat ve Terakki döneminde bolca uygulanmıştır. Yine Kürt isyanlarında ve Komünist Parti'yi tasfiye etme girişimlerinde yoğunca denenmiştir. Temel özellikleri, şunlardır: Birincisi, devrimci güçlerin halkla bağıni koparmak ve halkı, bu güçlere karşı çıkarmak için gerilla veya isyancı maskesi altında cinayet timleri kurmak ve işletmektir. İkinci yöntemi, gerilla komutanı veya isyan önderi olabilecek değerli kadroların hedef alınması ve öldürülmesidir. Kürt isyanlarında ve Türkiye'de solcu liderlerin tasfiye edilmesinde benzer yöntemler kullanılmış ve komplolarla önder kadroların imhası gerçekleştirilmiştir.

Gladio Savaşlarının Birinci Dönemi

1950 başlarında NATO'ya girilmiş, Gladio'nun Türkiye kolu olan Seferberlik Tetkik Kurulu oluşturulmuştur. Bu tarihten sonra tüm muhalif güçleri ve siyasi iktidarı kontrol edecek güç, Türk Gladio'su olacaktır. 6-7 Eylül olayları ve Kıbrıs Mukavemet Teşkilatı'nın harekete geçirilmesi, Türk Gladio'sunun ilk eylemleridir. 1951 komünist tevkifatı, belki de Türk Gladio'sunun başlangıç eylemidir. 27 Mayıs 1960 darbesi, daha sonraları yapılan bütün iktidar düzenlemeleri ve muhaliflerin etkisizleştirilip tasfiye edilmesi, hep Türk Gladio'sunun denetiminde gerçekleştirilecektir. Emniyet, istihbarat ve Genelkurmay, her ne kadar bağımsız güç gibi görünseler de esas güç kontrolü ve kullanımı, Gladio örgütlenmesiyle gerçekleştirilmektedir. 12 Mart 1971 darbesiyle birlikte Devrimci ve Demokratik Hareketlerin tasfiyesi, sisteme iyice hâkim olan Gladio örgütüyle yürütülmüştür. Taksim ve Maraş Katliamları, Ecevit'e suikast girişimi başta olmak üzere devrimcilere, aydınlara ve halka yönelik tüm suikastlar ve katliamlar, NATO'nun Gladio ordusunun doktrin ve uygulamaları çerçevesindedir. Alaattin Kapan'ın, 18 Mayıs 1977'de Haki Karer'i provokasyonla tuzağa düşürüp katletmesi, 1978 sonlarındaki Maraş Katliamı, Gladio eylemleriydi. Maraş, eskiden beri Kürtlerin

tasfiyesinin dolaylı ve direkt yöntemlerle planlandığı bir merkezdir. Aynı husus, Fırat'ın batısındaki tüm Kürtler için geçerlidir. 1925'teki Şark Islahat Planı'nda Fırat'ın batı yöresinde Kürtçe konuşan tek bir Kürt'ün bırakılmaması, hepsinin asimilasyon başta olmak üzere çeşitli yöntemlerle tasfiye edilmesi öngörülmektedir. Maraş Katliamını, halen yürürlükte olan bu plan çerçevesinde düşünmek gerekir.

1970-1980 arası dönem, operasyonların en yoğun dönemi olup, 12 Eylül askeri darbesi ve solun stratejik bir darbe almasıyla sonuçlanmıştır

Özellikle Malatya, biçimde uygulanan asimilasyon ve Gladio eylemleri, bu bağlamda düşünülme durumundadır. Özcesi, 1960'lardan sonra gelişen sol ve Kürt muhalefeti üzerinde Gladio'nun giderek yoğunlaşan bir denetimi ve baskısı vardır. 12 Mart 1971 darbesiyle daha da yoğunlaşan bu denetim, baskı, çatışma ve suikastlar, sistematiktir ve bu örgütle bağlantılıdır. İslâmcı ve ülkücü gruplar kadar sahte Türk ve Kürt sol grupçuklar da Gladio Savaşları çerçevesinde kullanılmışlardır. Gladio'nun Türkiye'deki varlığı, 1955-1960'tan itibaren tüm hükümet oluşumlarında, sağ ve sol gruplar arasındaki çatışmalarda, darbelerin planlanıp uygulanmasında, önemli suikastlar ve katliamlarda son derece etkilidir. Diğer güvenlik ve istihbarat örgütlerinin bağımsız rolü giderek sınırlandırılmış hatta bu örgütler ele geçirilmişlerdir. Tüm ekonomik, sosyal, kültürel, diplomatik ve iktidara ilişkin faaliyetler, devletin güvenliği kapsamında ele alınarak, Gladio stratejisi ve taktikleri çerçevesinde değerlendirilip yönlendirilmeye çalışılmıştır. Başta sol ve komünist hareketler, daha sonraları kontrolleri dışında gelişen Devrimci ve Sosyalist Kürt Hareketi üzerinde gittikçe yoğunlaşan operasyonlar yürütülmüştür. 12 Eylül askeri darbesi, NATO Gladio'sunun en önemli eylemlerinden biridir. Bu döneme kadar NATO ve Türk Gladio'su iç içe ve diğer güvenlik güçlerinden

hem bağımsız hem de onların üstünde rol icra etmektedir. 1970-1980 arası dönem, operasyonların en yoğun dönemi olup, 12 Eylül askeri darbesi ve solun stratejik bir darbe almasıyla sonuçlanmıştır. Kürt Devrimci Sosyalist Hareketinin 1980 sonrasında Ortadoğu'daki üslenmesi, kendisine de yöneltilen bu operasyonları boşa çıkarmıştır.

Gladio Savaşlarının İkinci Dönemi

12 Eylül 1980 askeri darbesiyle başlar ve 1985 yılına kadar devam eder. ABD Elçiliği'nin, darbenin tezgâhlayanları için "bizim çocuklar iyi iş başardı!" diye takdirlerini ifade ettiği bu darbenin, kısa döneme ilişkin amaç ve sonuçları bilinmektedir. Darbenin amacı, başta sol güçler olmak üzere içindeki tüm muhalif hareketlerin ve şikâyet odaklarının susturulması ve tasfiye edilmesi, yerine rejim anayasası gereğince Küresel Finans Kapitalin hegemonyasına bağlanmış, ihracata (dış sömürüye açılma) dayalı bir ekonomik düzenle Türk-İslâm İdeolojisine dayalı yeni bir sosyal, siyasal ve kültürel faşist sistemin tesis edilmesidir. Bu, öyle yansıtılmak istendiği gibi Türk iç güvenlik güçlerinin güdümünde gerçekleştirilen bir sistem değildir; Gladio'nun 1960'lar sonrasında yoğunlaşan ve 12 Mart Muhtırasıyla tırmandırılan savaşlarının doğal bir sonucudur. Belirleyici olan, NATO'nun, Gladio'nun merkezi ve Türkiye uzantılarıdır. Türk iç güvenlik güçlerinin rolü, destekleyici olmaktan öteye gitmez.

Gladio Savaşlarının Üçüncü Dönemi

1985'ten Turgut Özal'ın 1993'te ölmesi veya öldürülmesine kadar süren dönemdir. NATO'nun kuruluş yasasının 5. maddesindeki "üye bir ülkeye yapılsaldırı tüm üye ülkelere yapılmış sayılır" hükmü, 1985'te uygulamaya konulmuştur. Uygulamalar, Gladio kapsamında geliştirilmiştir. 1986'da JİTEM ve Hizbullah örgütlenmeleri devreye sokuldu. Her türlü yetkiyle donatılmış olan JİTEM, dönemin 'Teşkilat-1 Mahsusa'sı rolünü oynamaktadır. Bilindiği üzere 1914'te kurulan Teşkilat-1 Mahsusa, homojen ırkçı bir Türk ulus-devleti yaratmak için öncelikle Ermeni Soykırımında önemli rol oynamış, katliam başta olmak üzere her tür yöntemi uygulamakla etkili

kılınmış ilk faşist örgütlenmelerden biridir. Said-i Nursi ve Mehmet Akif'in de içinde yer aldığı dinci-İslâmcı bir kolu da bu yapılanmayla birlikte harekete geçirilmiştir. Bu soykırım modeli, 1986'da JİTEM ve Hizbullah (Türkiye ve Kürdistan Hizbullah'ı) uygulamaları tarzında güncelleştirilmiş, her iki örgüt, aynı kapsamda görev ve yetkilerle donatılmışlardır. JİTEM'in kurucusu Albay Arif Doğan'ın da bizzat itiraf ettiği gibi bu dönemde, on bin kişilik bir silahlı imha ekibinin görevlendirildiği anlaşılmaktadır. Burada çok önemli olan husus, bu gücün, kanun üstü olmasıdır. Sorgusuz sualsiz her tür cinayeti işlemeye yetkilidir. Soykırım Örgütü olma niteliğini, buradan alır. Aynı yetki, halkın 'Hizbul-Kontra' dediği Kürdistan Hizbullah'ına da tanınmıştır. On bini aşkın faili meçhul cinayet, bu iki kardeş örgüte tanınan kanun ve hatta anayasa üstü yetkiler temelinde işlenmiştir...

Gladio Savaşlarının Dördüncü Dönemi

1993-1998 yıllarını kapsar. Özal'ın öncülük ettiği Kürt Sorununa barışçıl ve siyasi çözüm yaklaşımının karşıtları, bu yeni dönemi başlatırken bazı önemli avantajlara sahipti. Dıştan zaten ABD ve İsrail'in büyük desteği temelinde harekete geçirilmişlerdi. Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, 1990 başlarında Londra'dan döndüğünde, "Bize yeşil ışık yakıldı" derken, aslında bu desteği kastetmekteydi. 1993-1996 yılları arasında Türkiye-İsrail ilişkileri, en yoğun dönemini yaşadı. ABD ve İngiltere, geleneksel olarak NATO Gladio'su ile Türkiye'yi kontrol ediyorlardı. Esas dayanakları, Gladio'nun varlığıydı. İçte S. Demirel, T. Çiller ve E. İnönü bloğuyla anlaşarak tasfiye planlarının tüm hazırlıklarını tamamladılar. ANAP içinde de T. Özal'ı tecrit ederek iyice yalnızlaştırdılar. Türkiye'de Menderes, Özal ve Ecevit, aynı yöntemle, Gladio çalışmalarıyla tasfiye edilmişlerdi. Gladio, hizaya getirmek istediği kilit öneme haiz her kurum ve kişiyi, bu yöntemle yalnızlaştırıp tasfiye etmede büyük deneyim kazanmıştır. Türkiye yönetiminin son elli-altmış yılında, Gladio'nun etkisi göz önünde bulundurulmadan ciddi hiçbir siyasi, askeri ve ekonomik olay ve süreç doğru dürüst çözümlenemez. Temeli 1914'te atılan hatta daha öncesinde 1909'da Abdülhamit'in düşürülüşünden

itibaren başlatılan bu darbe ve komploların en son halkası, Gladio'dur. Beyaz Türk Faşizmini, esas olarak bu komplolar zincirinde yer alan Gladio türü örgütler yürütmektedir. Belirleyici güç, bunlardır. Yüzeyle yansıtılanlar, özellikle sivil politikacılar, maske rolünü oynamaktadır. Aralarındaki sahte tartışmalar da dipteki gerçek iktidar oyunları ve oyuncularını maskeleyen ve meşrulaştırmak içindir.

1993 başlarında tarihi bir çözüme gidilebilirdi. Özal ile demokratik çözüm denemesinin Özal'ın gladio tarzı öldürülmesiyle akamete uğratılması, Güreş'in İngiltere'den yeşil ışık aldık demesi, kapitalist hegemonyanın (O dönem İngiltere'ydi) 1920'deki Kahire Konferansı'nda Kürt Sorununa ilişkin olarak aldığı kararın güncellenmesini ifade eder. Bilindiği üzere bu karar, Ortadoğu'nun hegemonya altında tutulması için Kürt meselesinin çözümsüz bırakılmasını ve bu haliyle sorunun hep canlı tutulmasına ilişkindir. Turgut Özal, çözüm için uzlaşmayı daha uygun bulmuş, Kürdistan'ı kaybetmektense federal bağlarla ortak bir devlet çatısı altında bir arada tutmanın çok önemli ve halkların birlikte yaşamasının kalıcı ve kardeşçe yolu olduğuna ikna olmuştu. İç ve dış Gladio, bu yaklaşımı, kendilerinin tasfiyesi olarak gördükleri için, bundan kurtulma ve çıkış yolunu, T. Özal'ı tasfiye etmekte buldular. Daha da önemlisi, T. Özal, Musul-Kerkük'ün Misak-ı Milli gereği federal bağlarla yeniden Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlanmasını öngörüyordu. Celal Talabani ile bu temelde yoğun bir ilişki içindeydi. Öcalan ile diyalogu da bu amaçla önermişti. Gerçekten tarihsel bir adım öngörülmekteydi. Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in de T. Özal ile birlikte aynı plan etrafında çaba yürüttüğü bilinmektedir. İrak'a yönelik ayrı planları olan ABD ve İsrail, T. Özal ve Eşref Bitlis'in yaklaşımlarını, kendileri açısından son derece tehlikeli gördükleri için, Demirel ve Çiller'i (E. İnönü'yle birlikte) iktidara taşımaya yol açan darbeyi hayata geçirdiler. 1993 yılı, olağanüstü bir yıldır. Yılın ilk aylarından itibaren Uğur Mumcu cinayetiyle başlayan büyük suikastlar (Adnan Kahveci, Turgut Özal ve Eşref Bitlis'in katledilmeleri, Sivas-Madımak Oteli katliamı, Bahtiyar Aydın cinayeti, sivil araçlarla nakledilen otuz üç askerin öldürülmesi, çok sayıda asker ve sivil yetkilinin katledilmesi) darbe çerçevesinde düşünülmelidir. Devlet içinde çok güçlü

bir kanat, bu dönemde Kürt Sorununda barışçı çözüme hazırlanmıştı. 25 Mayıs'taki Milli Güvenlik Kurulu Toplantısında, siyasi affın görüşülmesi gündemdedi. Bu, en az 12 Eylül askeri darbesi kadar etkili ve ağır sonuçlara yol açan bir darbeydi. Zaten yasa ve anayasa üstü yetkilerle donatılan Gladio örgütünden ötürü, bir askeri darbe yapmaya ihtiyaç duyulmuyordu. Bu seferki darbenin hedefi, barışçıl çözüm yanlısı devlet güçlerinin tasfiyesiydi. Dolayısıyla sürece yayılmış darbeyle tasfiye olanlar da yine bu devlet güçleriydi. Hâlâ karanlıkta kalan bu darbenin, mutlaka aydınlatılması gerekir.

1993 yılında, devlet içindeki barış ve siyasi çözüm yanlıları tasfiye edilirken, Kürt halkı ve özgürlük hareketi üzerinde de tarihin en büyük tasfiye hareketlerinden biri yürütüldü. Dört bine yakın köy yakılıp yıkıldı; milyonlarca köylü zorla, hiçbir kanuni gerekçe gösterilmeden göçertildi. Malları, eşyaları, evleri ve tarlaları talan edildi; koruculara peşkeş çekildi. Binlerce köylü, korucular, Hizbullah ve JİTEM (zaten iç içe geçmişlerdi) tarafından katledildi. Kadınlara tecavüz edildi. Çocuklar, Yatılı Bölge Okulları denilen toplu imha mekânlarında (asimilasyoncu yöntemle aşağılama ve yoğunca yaşanan tecavüzlerle) kimliksizleştirildi. Kalan köy ve kentlere gıda malzemeleri karneye bağlandı ve denetimle dağıtıldı. Kaçakçılık yönetimini ellerine geçirerek, sadece T. Çiller döneminde elde ettikleri belgelerle açıklanan yirmi milyar dolarlık ganimeti, aralarında paylaştılar. Dürüst Kürt işadamlarını ve esnafını fişleyip bazılarını öldürürken, hizaya getiremediklerini iflas ettirdiler. Geriye kalanları, kontrgerillanın uzantısı haline getirdiler. Köy Korucularının sayısını, yüz bine çıkardılar. Kendileriyle işbirliği içinde olmayan herkesi, düşman ilan ettiler. Özgürlük hareketine karşı, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı operasyonlarını düzenlediler. Bunda KDP, Korucular ve İtirafçıları sonuna kadar ve hem de en önde kullandılar. Yunanlılarla savaşta kullanılan güçlerin çok üstünde bir güçle, uzun süreye yayılmış savaş operasyonları yürütüldü. Hiçbir savaş kuralına bağlı kalınmadı. Gerilla cesetleri bile paramparça edildi. Savaşı, iç güvenlik güçlerinden ziyade Gladio-JİTEM-Hizbullah güçleri yürütüyordu. Kanun ve anayasa üstü yetkilerle donatılan bu güçler, güya ölüm kalım savaşı yürütüyorlardı. 'Kürt

tehlikesi', Yunan ve Ermeni tehlikesinden katbekat büyüktü onlar için. Gerçekten bu konuda paranoyaya tutulmuşlardı. Mutlak bir tasfiye peşindeydiler. Çok sayıda özel komplo yürüttüler. Sırf Kürt Sorununun çözümüne ilişkin rapor hazırlattığı için Sakıp Sabancı, suikast hedefi seçildi. Bizzat Alpaslan Türkeş, "çizmeyi aşyorsun" diyerek Sabancı'yı tehdit etti. Andıçlanmayan gazeteci bırakılmadı. Bana karşı sonuncusu 6 Mayıs 1996'da uygulanan komploda (Abdullah Çatlı, Sedat Bucak ve Viranşehir Belediye Başkanı Keleşabdioğlu'nun birlikte rol oynadıkları komplo), bin kiloluk bombanın patlatılması, yine bu dönemin göstergelerindendir. Ordudaki bölünme daha da derinleşti.

İmralı Adasındaki yargılama özünde Avrupa ulus-devlet sistemi adına Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptırılmıştır

İsmail Hakkı Karadayı'yla (1994-1998 dönemi Genelkurmay Başkanı) başlayan Gladio'yla araya mesafe koyma çabaları da bu dönemin çılgın savaş tarzının bir sonucuydu. Kendisini bile etkisiz kılmışlardı. Gladio şefleri, Özal ve ekibinin tasfiyesinden sonra tümüyle iktidarın gerçek sahipleri olmuşlardı. Yüzeydekilerin siyasal figüran olmaktan öteye rolleri söz konusu değildi. 1998'de Genelkurmay Başkanlığı görevini devralan Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun, Kıbrıs'ta kendisine karşı düzenlenen silahlı saldırıda kıl payı kurtulması ve hemen arkasındaki albayın ise ölmesi, kendileri için uygun görmediklerini tasfiye etme konusunda ne kadar gözü kara hareket ettiklerini ortaya koyan diğer çok önemli bir olaydır.

T. Özal'ın girişimleriyle başlayan diyalog çabaları, 1997'de dönemin Başbakanı N. Erbakan ve ordudan bir kanalla devam etti. Barış ve siyasi çözüme yine çok yaklaşıldı. Sanırım yine aynı Gladio'nun el atması ve arkasında bulunan iç ve dış güçlerin harekete geçmesiyle, bu diyaloglardan beklenen barış ve siyasi çözüm şansı değerlendirilemedi, buna fırsat tanınmadı. Hem Başbakanlık hem de Genelkurmay Başkanlığı düzeyinde niyet edilen barış ve siyasi çözüme fırsat

tanınmaması, Türkiye'deki rejim üzerinde NATO, Gladio ve iç uzantılarının ne denli etkili olduğunu, gayet iyi ve açıkça ortaya koymaktadır. Cumhuriyet üzerine kâbus gibi çökmüş bir sistem söz konusudur.

1998 Eylül'ünde barış ve siyasi çözümün ciddi olarak bir kez daha devreye girmesine verilen yanıt, 9 Ekim uluslararası komplo ile Öcalan'ın Suriye'den çıkarılması oldu. Suriye'den çıkış, NATO-Gladio operasyonu ile bağlantılıdır. Türk ordusundaki ayrışmayı ve Gladio'yu dikkate almadan, bu operasyonu doğru yorumlayamayız. Genelkurmay Başkanları İ. Hakkı Karadayı ve Hüseyin Kıvrıkoğlu, başkanlık dönemlerinde sanıldığı kadar her şeye hâkim değildiler. İkisi de Kürt Sorununda Eşref Bitlis'in yaklaşımına daha yakın durmaktaydılar. Savaşın, Kürtlerin toptan tasfiyesine yöneltilmesini, hem doğru hem de mümkün görmüyorlardı. Turgut Özal ve Eşref Bitlis'in başlatmak istedikleri barış ve siyasi çözümü, hem yurtseverliğin gereği sayıyor hem de klasik savaş anlayışına daha uygun buluyorlardı. Sakıp Sabancı da bu çizgiyi TUSİAD içinde savunan kesimi temsil ediyordu. MİT içinde Kontrgerilla Daire Başkanı Mehmet Eymür ile Emniyet Teşkilatından Hanefi Avcı'nın yaklaşımı da aynı çizgi paralelindeydi. Bu ekip, Susurluk Olayını da değerlendirerek savaş lobisine karşı bir hamle yapmıştı. Karşı ekibi veya Gladiocu kanadı, esas olarak Doğan Güreş ve Çevik Bir temsil ediyordu. Sakıp Sabancı ve Hüseyin Kıvrıkoğlu'na yönelik suikast girişimlerini, bu ekip yönlendirmişti. Ayrıca daha önceleri başta Turgut Özal ve Eşref Bitlis olmak üzere devlet içinde bazı kişileri tasfiye etmeyi amaçlayan çok sayıda suikastı da aynı ekibin selefleri, daha önceki uzantıları gerçekleştirmişlerdi. 1990'da Genelkurmay Başkanlığı sırası, ordu teamüllerine göre Muhittin Fisunoğlu'na gelmişti. Doğan Güreş, kural dışı biçimde Genelkurmay Başkanlığı görevine getirildi. Ordu içinde bu nitelikteki çelişki, 20. Yüzyılın başına hatta daha öncelerine kadar uzanır. Sultan Abdülhamit'in (hatta Sultan Abdülaziz'in) düşürülüşünden Mustafa Kemal'e suikasta, 15 Şubat 1925'te Şeyh Sait'e karşı düzenlenen komployla başlayan ve 18 Kasım 1937'de Seyit Rıza'nın komployla idam edilmesine kadar giden Kürtlere yönelik soykırım uygulamalarına, Serbest Fırka'nın kapatılmasından (1930) İnönü'nün başbakanlıktan düşürülüşüne (1937), 27 Mayıs 1960

askeri darbesinden 28 Şubat 1997'deki postmodern darbeye ve en son 2000 sonrası darbe hazırlıklarına kadar geçen yaklaşık yüz yıllık süredeki tüm benzer olaylarda aynı çizgi çatışması vardır. Önce Almanya, sonra sırasıyla İngiltere ve ABD, hegemonik güçler olarak bu çatışmaları dışarıdan destekleyip kontrol ediyorlardı. Tüm bu komplo ve suikast olayları, özünde Ortadoğu halklarına özellikle Anadolu ve Mezopotamya halklarına karşı yürütülen hegemonya savaşlarının birer yansımasıydı. Kapitalist güçlerin hegemonik savaşı, Beyaz Türk Faşizmi kılıfına bürünerek sürdürülüyordu. M. Kemal'den beri ordu içinde bundan rahatsız olan bir kesim de her zaman vardı. Bunlar, yurtsever ve Anadolucuydu. 27 Mayıs 1960 darbesinden 2000'ler sonrası darbe hazırlıklarına kadar bu yurtsever ve barış yanlısı diyebileceğimiz kesimin durumu, darbeciler ve komplocularınkinden farklıydı. Darbeciler ve komplocuların arkasında esas olarak NATO-Gladio'su durmaktaydı. Ayrıca sivil toplum içinde de her iki tarafın güçlü uzantıları, odakları mevcuttu. Bunlar, aralarında daimi bir ilişki ve çelişkiyi yaşarlar. Dönemlere göre birbirlerine üstünlük kurarlar. Sınıfsal olarak da millici ve işbirlikçi burjuvaları temsil etmek durumundadırlar. İşte Öcalan'ın Suriye'den çıkış öncesinde bu iki kesim arasında yine rekabet baş göstermişti. Öcalan'la diyalogdan yana olanlarla karşı olanlar arasındaki rekabet, İsrail ve ABD'nin de desteğiyle NATO-Gladiocu kanadın yani savaş ve imha yanlısı kesimin lehine sonuçlanmıştı.

28 Şubat 1997 darbesinin ikilemini doğru kavramadıkça olup biteni tam anlayamayız. Darbecilerin bir kanadı, gerçekçi bir barış önerisi ile Özgürlük Hareketine yaklaşmıştı. Tıpkı Turgut Özal ve Necmettin Erbakan'ın yaklaşımında olduğu gibi ciddi olduklarını belirtmek gerekir. Darbe içinde darbeye de bu barışçı ve siyasi çözüm yanlısı tutum yol açmıştı. Şimdi gayet açıkça ortaya çıkmıştır ki, o dönemde yani Öcalan'ın yakalanmasına kadar İsrail ve ABD, kesinlikle barış ve siyasi çözümden yana değildi. Düşük yoğunluklu da olsa, savaşın devamını ve Kürt Sorununun çözümsüz kalmasını ısrarla istemekteydiler. Ortadoğu'nun kontrolü, özellikle Irak'ın düşürülmesi için buna şiddetle ihtiyaçları vardı. Ancak bu yolla Türkiye'yi pasifize edip kendi planlarını uygulayabilirlerdi. Turgut Özal, Necmettin Erbakan ve Bülent Ecevit, bu

planlara dikkat etmedikleri, daha Anadolucu, millici ve Kürt Sorununda barışçı ve siyasi çözümcü yaklaşım gösterdikleri için düşürülmüşlerdi. Düşürülmelerinin ölümle sonuçlanıp sonuçlanmaması savaş yanlıları için o kadar önemli değildi. Zaten savaşın içindeydiler. Savaşla sonuna kadar devam ederek, önlerine çıkan her engeli devirip amaçlarına ulaşmak istiyorlardı. Buna Kürt gerçekliğinin askeri yoldan tamamen tasfiyesi, bir nevi soykırım da dahildi. Hegemonik güçler, klasik İttihat ve Terakkici çizginin devamı olan bu anlayışın arkasında durmadıkça asla başarı şansları olamazdı. Onlar da bunu bildikleri için ABD, İngiltere ve İsrail'in desteğine mutlak gereksinim duyuyorlardı. 1998'de Öcalan'ın Suriye'den çıkışı da bu destekle sağlanmıştı.

Cumhuriyet tarihinin tüm önemli süreçlerinde yaşanan Gladio'dan kaynaklı darbeler, komplolar, çatışmalar, devletin ve halkların yüzyıllarca süren geleneksel dostluklarının sonunu getirmeye yeterli olmuştu

Suriyeliler, 9 Ekim'de Öcalan'ın içinde bulunduğu uçak Atina'ya indiğinde rahatlamışlardı. Atina'ya inişte Öcalan'ın karşına Kalenderidis çıktı. Kalenderidis, uzun süre Türkiye'de de kalmış olan NATO'da görevli bir subaydı. Aynı görevi İsveç'te de sürdürmüştü. Yunan Gladio'sundan olma ihtimali vardı. Afrika'ya doğru yola çıkışta Öcalan'ın bindiği uçak, Gladio'nun gizli operasyonlarda kullandığı bir araçtı. Yalnız ondan önce bir de Minsk seferi vardı. Nairobi'ye gitmeden önce Minsk üzerinden Hollanda'ya geçiş yapılacaktı. Yine özel uçakla Minsk'in dondurucu soğuğu altında iki saatten fazla bekletildi. Beklenen uçak gelmedi. Beyaz Rusya havaalanı polisleri, uçağı dakikalarca kontrol ediyorlar. Bir ihtimal ve belki de son fırsat olarak Öcalan'ı Minsk Havaalanına bırakacaklardı. Gerisi, Beyaz Rusya yönetiminin insafına kalmıştı. İlginç olan odur ki, o sırada Türk

Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin de Minsk'e bir ziyarette bulunmuştu. Beklenen uçak gelmeyince, güya son fırsat da kaçmış oldu. Geriye dönüş, bir nevi 'beyaz ölümdü'. Gladio uçağı, Akdeniz üzerinden süzülürken, sonraki yorumumla bu gidişi Yahudi soykırımında kurbanların tren seferleriyle taşınmasına benzetilir, Öcalan tarafından. Öcalan şahsında bir halka uygulanan soykırım rejiminin en kritik dönemine girilmişti. NATO'nun gizli ve gerçek yüzünü bu seferler sırasında görür, Öcalan. Minsk'ten dönerken, uçağın herhangi bir Avrupa havaalanına inmemesi için yirmi dört saatlik alarm verilmişti. Anlaşıyor ki, o dönemde tek isyankâr devlet olan Beyaz Rusya'nın Minsk Havaalanı dışında inişi kabul edecek tek bir havaalanı bırakılmamıştı. Nairobi'deki cehennemde Öcalan'ın önüne üç yol konulmuştu: Birincisi, uzun süre emre itaatsizlikten çatışma süsü verilmiş bir ölüm; ikincisi, CIA'nin bir dediğini iki etmeden emrine girmesi ve teslim olması; üçüncüsü, çoktan hazırlanmış Türk özel savaş timlerine teslim edilmesidir.

9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadarki dört aylık süreç, müthiş geçmişti. Dünya hegemonu ABD dışında hiçbir güç, bu süreçte bu dört aylık operasyonu düzenleyemezdi. Türk özel savaş güçlerinin (bu güçlerin başkanı General Engin Alan'mış) bu süreçteki rolü, sadece Öcalan'ı uçakla İmralı'ya, o da kontrollü olarak taşımaktı. Süreç, kesinlikle NATO tarihinin en önemli operasyonunun gerçekleştirildiği bir süreçti. Bu, o kadar açıktı ki, gidilen yerlerde hiç kimse aykırı bir tavır sergileyemiyordu. Sergileyenler, anında etkisizleştiriliyordu. Büyük Rusya bile çok açık bir biçimde etkisizleştirilmişti. Yunanlıların tavrı, zaten her şeyi açıklamaya yetiyordu. Öcalan'ın Roma'da kaldığı evin içinde ve dışında alınan güvenlik tedbirleri, durumu oldukça açıklayıcıydı. Tutsaklığa özgü olağanüstü tedbirler almışlardı. Dışarıya adım bile attırmadılar. Özel güvenlik timleri, odanın kapısına kadar her yeri yirmi dört saat kontrol altında tutuyorlardı. D'Alema Hükümeti, sol demokrat bir hükümetti. D'Alema tecrübesizdi, kendisi yalnız başına karar alamadı. Tüm Avrupayı dolaştı. İngiltere, ona, kendi öz kararını alması gerektiğini belirtti; kendisine pek dayanışma göstermedi. Brüksel'in tavrı, net değildi. Sonuçta yargıya havale edildi, Öcalan. Bu tavırda Gladio'nun etkisini görmemek

mümkün değildi. Zaten İtalya, Gladio'nun en güçlü olduğu ülkelerden biriydi. Berlusconi, tüm gücünü harekete geçirmişti. Kendisi, Gladio'nun adamıydı. Öcalan, İtalya'nın kendisini kaldıramayacağını bildiği için ayrılmak zorunda kaldı. Tabii Türkiye, bunun karşılığında ABD ve İsrail'in en güvenilir ama en uydu ülkesi haline getirilmişti. Çılgınca küreselleştiği iddia edilen süreç, aslında Türkiye'nin Küresel Finans Kapitalizmine peşkeş çekilmesi öyküsünden başka bir şey değildi.

1993 yılında, devlet içindeki barış ve siyasi çözüm yanlıları tasfiye edilirken, Kürt halkı ve özgürlük hareketi üzerinde de tarihin en büyük tasfiye hareketlerinden biri yürütüldü

Büyük Gladio Komplosunun en önemli bölümü, İmralı'da yaşama geçirilmeye çalışılmıştır. Öcalan'ı Adaya getiren birimin şefi, General Engin Alan'ın görevi bile bu gerçeği aydınlatmaya yeter. Engin Alan, dönemin Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın yani Türk Gladio'sunun resmi şefi durumundaydı. Adada Öcalan'ı karşılayan AB Konseyi yetkilisinin yaklaşımı, komponun AB boyutunu daha da açıklayıcı nitelikteydi. ABD, AB ve Türk yönetimi arasındaki antlaşma, böylece açığa çıkmış durumdaydı. Operasyonun baştan sona ABD ve AB'nin siyasi sorumluluğu altında NATO Gladio'su tarafından yürütüldüğünü, bu üç göstergeden (ABD Başkanı Clinton'un özel danışmanı General Galtieri'nin açıklamaları, AB Siyasi Komiserliğinden kadın yetkilinin yaklaşımı ve Türk Özel Kuvvet Komutanlığı Şefi Engin Alan'ın rolü) daha açıklayıcı kanıt olamaz.

İmralı Adasındaki yargılama, özünde Avrupa ulus-devlet sistemi adına Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptırılmıştır. Yani Türk devlet gücüyle gerçekleştirilen bir yargılama değildir. Türk iktidar elitinin bundaki rolü, taşeronluktan öteye gitmez. Şüphesiz bu çirkin ve kafa karıştırıcı bir roldür. Gerçeğinin

doğru bir ifadeye kavuşturulması büyük önem arz etmektedir. Öcalan'a uygulanan iktidar baskısı ve hukuki oyunlar ısrarla görülmek ve kabul edilmek istenmemektedir. Son derece örtülü bir Gladio (Gizli NATO) operasyonu tutsak alınması gibi evrensel hukukun ve AB hukukunun açıkça ihlali anlamına gelen bir husus bile görmezlikten gelinerek, buna ilişkin dava Avrupa Konseyi'nin sorumluluğu altında bulunan ve adil olması gereken AİHM'de aleyhinde sonuçlandırıldı. Yirmi iki yıldır Öcalan dışındaki hiçbir hükümlüye uygulanmayan bir infaz statüsü altında bulundurulmak ve hem Türk yargısı hem de AİHM'nin kendi hukuki normlarına ters düşen bu adil olmayan yaklaşımları, davanın etrafındaki uluslararası komponun hukuki alanda da sürdürüldüğünün ve Gladio'nun hâlâ işbaşında olduğunun kanıtı niteliğindedir. Zihniyet dünyası üzerinde kurulan liberal hegemonyayı -sağ ve sol halleri de dâhildemek, çok güçtü. Bu güçlüğü, ancak uluslararası komploya (NATO Gladio'suna) karşı İmralı Adasında yaşadığı onur savaşıyla aşabilirdi, Öcalan. En güçlü çağında gibi gözükten Küresel Finans Kapitalizmi, aslında sistemin en zayıf duruma düştüğünü ve sürdürülemez konumda tıkanıldığını göstermektedir. Sınırsız sömürü, toplum dışılık, barbarlıktan da öteye yaşam dışılık, Kapitalist Modernitenin vardığı son duraktır. Kapitalist sistemin sadece toplumda çürüme ve çözülmeyi geliştirmekle kalmayıp doğanın yıkımına da yol açtığı, teorik olmaktan öteye günlük olarak yaşanan pratik bir olgudur.

Öcalan savunmasını özünde bu kapitalizme karşı yapmıştır. Zaten İmralı'daki yaşamı, biyolojik sürdürümünün de bu çağın hegemonik güçlerince (Gizli NATO-Gladio) sağlandığı, tüm çirkinliği, ahlâksızlığı ve hukuk dışılığıyla ortadadır. Hiçbir NATO ülkesinde görülmeyen bir biçimde Gladio örgütlenmesini, devletin tepesine oturtmak, iyi niyet ve güvenlikle izah edilemez. İpleri kendi ellerinde olduğu ve ülkeyi diledikleri gibi yönetmelerine eşsiz bir fırsat sunduğu için, hegemonik güçler, Gladio'nun Türkiye uzantısına göz yummuşlardı. Bir bütün olarak Gladio, yakından incelendiğinde ve felsefesi açığa çıkarıldığında görülecektir ki, hedef, en kısa yoldan ülkeyi işgal etmek, halkını bölüp parçalamak ve çatıştırmaktı. Özellikle Ortadoğudaki uzantılarında bu gerçeklik, sıkça yaşanan uygulamalarla kendini ortaya koyuyordu. Bir halkı yönetmenin en etkili

aracıydı. Hem halkını devlete karşı çıkartıyorlar hem de ikisini birbirine ezdiriyorlar, tehlikeli gördüklerini bu yöntemle tasfiye ediyorlardı. Türkiye'nin son altmış yıllık yönetim gerçeğinde, bu olgu, çok çarpıcıydı. Ülke âdeta Gladio çatışmalarının laboratuvarı haline getirilmişti. Cumhuriyet tarihinin tüm önemli süreçlerinde yaşanan Gladio'dan kaynaklı darbeler, komplolar, çatışmalar, devletin ve halkların yüzyıllarca süren geleneksel dostluklarının sonunu getirmeye yeterli olmuştu.

Beşinci Gladio Dönemi

Sistemin hegemonik gücü ABD, Irak'ın işgaline başlamış, AKP'yi yeni uzantısı olarak seçmişti. Tarihte olduğu gibi Kürt Hareketi'ni yine tek elden manipüle etmeye çalışıyordu. Özgürlük hareketi ve Öcalan'a yönelik Gladio Savaşlarının arkasındaki temel güçtü. Elinde, güçlü işbirlikçiler vardı. Türk Gladio'sunu, yeniden oluşturuyordu. Komplonun Türk özel savaşı boyutundaki güçler, bu sefer, yeşil maskeli AKP şeması içinde hareket etmekteydiler. Kürt meselesinin bastırılmasında orduyla uzlaşma, ilk defa AKP döneminde daha planlı ve kapsamlı olarak hayata geçirildi. Bu politikanın kilit kavramlarından biri olan 'bireysel ve kültürel haklar', özünde Kürt Sorununu çözme adı altında kolektif ve Özgür Kürt Kimliğini tasfiye etme planını ve uygulamalarını maskeleyerek içindir. 2002-2004 tasfiyeciliğinin boşa çıkarılmasından sonra geliştirilen 'bireysel ve kültürel haklar' çözümü, KCK çözümüne karşı ordunun komuta kesimiyle birlikte ABD, AB, Irak Arap ve Kürt yönetiminin desteğiyle, 2005'ten itibaren uygulamaya konuldu. Ayrıca İran ve Suriye ile yapılan başka destekleyici bir ittifak daha devreye sokuldu. Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın deyimiyle 'teröre karşı askeri, politik, ekonomik, kültürel, diplomatik ve psikolojik boyutlarda topyekün bir seferberlik ve mücadele' dönemine geçildi. AKP Hükümetinin, hiçbir hükümetin yükümlenmeye cesaret edemediği kapsamda kendi Gladio'sunu da (Beşinci Gladio Savaşı Dönemi) oluşturarak yürüttüğü bir savaş söz konusudur. AKP, savaştan vazgeçmedi; savaşın kapsam ve boyutlarını geliştirip derinleştirerek devam ettirdi. AKP, kendisinden önceki bütün devlet partilerinden daha fazla devlet partisi, hükümeti de tüm önceki hükümetlerden daha fazla 'özel savaş' hükümetidir.

JİTEM bağlantılı tetikçi Hizbullah örgütünden daha kapsamlı bir İslami kontra örgütlenmesi yaratma peşindedir. Başta Diyanet İşleri'nin kadrolu imamları olmak üzere, birçok tarikat cemiyetinin üyelerini, Hamas tarzı bir çatı örgütlenmesi halinde çok amaçlı olarak kullanmaktadır. Ekonomi üzerindeki denetimini, özel savaşın hizmetinde yürütmektedir. Dinsel yaşam kültürünü aynı amaçla değerlendirmektedir. Diplomasinin ağırlık merkezi aynı yönde işletilmektedir. Özcesi, hükümetin faaliyetlerinin merkezinde Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi vardır.

Önümüzdeki aşamada TC, tam bir yol ayrımıyla karşı karşıya gelecektir. Kuruluş aşamasında İngilizlerce anti-Kürt savaşımına yönlendirilen Cumhuriyet, ne yazık ki yine aynı İngiltere ve bir numaralı müttefiki olan ABD tarafından yönlendirildiği anti-Kürt savaşımıyla, kendini daha büyük bir çıkmazın içinde bulacaktır. Zaten İkinci Cumhuriyet'in son kırk yılı, bu çıkmaz içinde debelenmekle geçti. Yaşanan sadece bir 'düşük yoğunluklu savaş' değildi; toplumsal değerlerin hücrelerine kadar ayrışması ve yozlaşmasıydı. Çöküş veya çözüldüştü daha ağır bir toplumsal çürüme ve dağılma yaşandı. Bir Gladio organizasyonu olarak kendini icra eden irade, her tipten karanlık bir rejim olabilir ama asla cumhuriyet rejimi olamaz. Savaşta ısrar, ancak Gladio'nun son hamlesi olabilir ki, bunun da bertaraf edilmesi için sadece kozmik odadan çıkarılıp aydınlatılması yeterlidir. Cumhuriyet'in önündeki kavşakta beliren ikinci yol, Ulusal Kurtuluş Savaşında yaşanan demokratik birlikteliği tekrar Cumhuriyet'in temeli yaparak yürünecek yoldur. Cumhuriyet'i cumhuriyet yapan, 1919-1922 yılları arasındaki ulusal demokratik savaş ittifakıdır. Anti-hegemonik yönü de olan bu ittifakın reddi, demokratik cumhuriyet şansının kaybedilmesi ve yerine komplocu, proto-faşist ve Gladiocu darbe ve çete iktidarlarının kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Defalarca denenip başarısızlığı kanıtlanan bu yolun, Cumhuriyet'in gerçek yolu olamayacağı açıktır. Daha başlangıçta içine girilmesi gereken Demokratik Cumhuriyet Yolu, önümüzdeki aşamada toplumsal barışın ve sorunların çözümünün yegâne yoludur.

[İçindekiler İçin Tıklayınız..](#)

Savaşların Dönüşen Niteliği ve Kürt Meselesi

Nimet Sevim

Kavramsal Çerçeve

İktidarcı zihniyet tarafından askeri bir deha olarak lanse edilen Clausewitz'in Savaş Üzerine adlı çalışması, savaş veya çatışmalar üzerine yapılan neredeyse tüm araştırmalarda referans kaynak olarak kullanılmaktadır. Peki Clausewitz'e göre savaş nedir? 'Düşmanı irademize kabule zorlamak için bir şiddet kullanma eylemi' ve aynı zamanda 'siyasetin başka araçlarla devam etmesidir.'¹ Dikkat edileceği üzere, bu çıkarımda savaş çelişkilerin asli çözüm platformu olarak görülüp ele alınır. Hakikat, anlam savaşından ziyade askeri savaşta aranır. Fakat Foucault'ya göre ise tersi doğrudur: "Doğa gereklerine ya da düzenin işlevsel ihtiyaçlarına inanmamıza yol açan unutulmaların, hayallerin ve yalanların altında savaşı bulmak gerekir. Çünkü savaş, barışın şifresidir. Tüm toplumsal varlığı da sürekli olarak bölüp durur; her birimizi bir kampa ya da başka bir kampa yerleştirir."² Yine benzer eleştirel yaklaşımda Wallerstein, savaşı serbest piyasa ekonomisinin istikrarı ve kusursuz temini için büyük güçlerin yayılcı ve düzenleyici faaliyetleri olarak görür. Kant ise savaşı, bütün kötülüklerin kaynağı ve ahlaksal bozulmanın uğrağı olarak betimleyerek 'ebedi barış' önerisinde bulunur.

Abdullah Öcalan'a göreyse, savaşı esas olarak iktidar güçleri dayatırlar. Çünkü varlık nedenleri halkın elindeki birikimlere bu yolla en kestirmeden el koymaktır. Başka bir deyişle, savaşçıl bir toplumsal düzende değerlerin gaspı ikna yerine zor ile yapılır. Bu durum toplumsal doğayı derinden yaralar ve

sakatlar. Nihayetinde savaş, toplumsal yaşamdaki yabancılaşmanın en aşırı ve vahşi biçimi olarak kendini var eden bir olguya dönüşür. Halklar ve ezilen sınıflar ise varlıklarını korumak için zorunlu ve meşru olarak direniş savaşıyla bu talancı dayatmaya karşı cevap verirler. Toplulukların korunma refleksleri gelişerek yabancılaştırıcı savaşa karşı toplumsal varlığı koruyucu öz savunma savaşı biçimini alırlar. "Savaşlar halkın seçeneği değil, varlıklarını, onurları ve özgür yaşam düzeylerini korumak için gerekli olan mecburiyetlerdir."³ Bu anlamda, topluma karşı yürütülen savaşın kendisi olan iktidar eylemi ile buna karşı toplumun meşru savunmasını aynı içerikte görüp değerlendiremeyiz.

Genel olarak savaşın kendisi iktidar amaçlı olup çelişkileri çözerek aşmaya değil, daha da yozlaştırmaya ve siyasetin tasfiyesine hizmet eder. Bu yaklaşımın temelinde, çelişkiye zemin olan ikilem üzerinden taraflardan birinin tümüyle boyunduruk (tahakküm) altına alınması ve bu yolla çelişkinin ortadan kaldırılması veya kaldırılabilceği kavrayışı bulunmaktadır. Tarihsel deneyler ve bilimsel gerçeklik bu bakışı doğrulamamaktadır. Çünkü çelişkiye taraf olan ikilemler zor yoluyla ortadan kaldırılamaz. Ancak zamanla işlevsizleştirilerek aşılabilirler. Nasıl ki doğada karşıtların birbirleriyle yüklenerek dönüşmesi söz konusuysa, toplumsal ikilemlerde de karşıtların mücadelesini zıtların birbirlerini yok etmesi temelinde değil dönüşümü üzerinden kavramak daha bütünlüklü bir yaklaşım ortaya çıkarır. Öcalan, karşıt sistemi yok etmek değil ilkeli mücadele yoluyla aşmanın esasını demokratik

1 Burak Çakırca. Savaş Siyaset ile Okumak: Clausewitz Paradigması Ne Söyler?. Muhafazakar Düşünce Dergisi. 56/6. 2019

2 Michel Foucault. Ders Özetleri 1970-1982. Çev: Selahattin Hilav. Yapı Kredi Yayınları. 2001

3 Abdullah Öcalan. Ortadoğu'da Uyarlık Krizi ve Demokratik Uyarlık Çözümü. Mezopotamien, 2010

anlayışın merkezine oturtur. Bu da devletin ve toplumsal sorunların savaşla değil, siyasetle aşılması mücadelesidir. Muktedirler iktidarlarını 'topluma karşı bir savaş' olarak kurarlar. Savaş, muktedirin uhdesinde kurucu bir kavrama dönüşür. Savaş mefhumu, iktidar merkezli siyaset ve idareciliğin sultanı altında hem nedeni hem sonucu oluşturan sosyal bir değişken olarak topluma karşı farklı araç ve yöntemlerle yürütülen büyük bir makineye dönüştürülür. Bu makinenin çalışabilmesi için rızanın imalatı, toplumsal ikna ve kabul süreçlerinin üretilmesi, kitlelerin içinde ve kitleleri savaş mefhumuna yabancılaştırarak yakıt olarak kullanılır. Dolayısıyla savaş olgusu, tekeli güç ilişkilerine dayanarak toplumun ahlaki ve politik yapısını sömürgeleştiren çok yönlü komplike bir taarruz siyasetidir. Farklı bir anlatımla; kendisine iktidarın meşruluk elbisesi giydirilerek, hukuk kılıfına bürünmüş ve kurumsallaşmış çerçevesi olan savaş makinesi toplumdan bir sapmadır. Toplumlara kabul ettirmek istedikleri hususlar, zorla ve meşru/yasal organlarıyla kompleks bir savaş makinesi üzerinde dayatılır.

Devlet merkezli savaş-siyaset yaklaşımı bir süreklilik içinde düşünülmelidir. Egemenlerin çıkarlarını tesis etmek amacıyla var olan yasalar, kurumlar, ekonomik eşitsizlikler ve hatta toplumsal-siyasal dil içinde savaş yeniden kodlanır. Savaş makinesi ise sürekli olarak toplumu gözetleyen, kontrol eden ve baskılayan bir kumanda merkezi biçiminde tasarlanan karargah görevini üstlenir. İktidar odaklı ve devlet merkezli siyaset, savaş makinesinin içerisinde yeniden kodlanır ve kumanda edilir. Topluma karşı yürütülen fiziki savaşlar, özel ve psikolojik savaşlar ise bir arada yürütülür. Biri diğerinin yerine ikame edilemez. Farklı disiplinler olduğu için üst üste binmiş, fakat birbirini besleyen pratiklerden müteşekkildir. Topluma karşı fiziki ve mecazi araçlarla savaşma kapasitesi, politik toplum bileşenlerini tutsak alıp egemenliklerine bağlayarak iktidar hanelerine hapsederler. İktidara eklenerek hapsedilen toplumsal unsurlar ise, devletin hizmetine girerek sömürü nesnesi haline gelir. Sermaye ve iktidar tekeli, böylece savaş yoluyla kümülatif bir tarzda Öcalan'ın daha açıklayıcı tasviri ile 'yuvarlanarak büyüyen kartopu' misali birikim zeminini yeniden üretir.

Böylesi geçiş dönemlerinde; bir yanda toplumun demokratik, özgürlükçü ve eşitlikçi damarının, geleneğinin mücadelesi, diğer yanda ise savaşı merkezine alan iktidarcı kliklerin, güçlerin ve geleneğin kendisini koşullara uyarlayarak yeniden yapılandırma çabaları çok daha belirgin bir görünüm arz etmektedir. Bu mücadelenin sonucunun belirlenmesinde ise zihniyet, moral-ahlak ve politik bakımdan önceden hazırlıklı sistemli ve örgütlü olan güçlerin daha avantajlı olduklarını, sürece ve yeni oluşuma kendi amaç ve hedeflerini yansıtma ve yansıtmalarının daha olası olduğunu söyleyebilmekteyiz. Nasıl ki iktidar toplumsal birimlerden tek tek bireylere, küreselden yerele kadar tüm düzlemlerde örgütlenmiş, propaganda ve savaşlar dâhil her tür eylem biçimine başvurmakta; demokratik toplum birimleri de tüm bu düzlemlerde direnişçi ve özgürleştirici örgütlenme, propaganda ve uygun/meşru eylem biçimlerini hayata geçirmek durumundadır.

Genel olarak savaşın kendisi iktidar amaçlı olup çelişkileri çözerek aşmaya değil, daha da yozlaştırmaya ve siyasetin tasfiyesine hizmet eder

Savaşın ana kaynağı, bir gasp ve sömürü tekeli olarak devlettir. Devleti kurumlaşmış ve meşruiyet kazandırılmış bir savaş makinesi olarak yeniden tanımlamak konuya açıklık getirecektir. Devletin gelişimi ve zaman içinde aldığı forumlar savaş tarihinin gelişimi ve türevlerinin özet hali gibidir. Ulus-devlet formu, Hegel de dile geldiği gibi yeryüzüne inmiş tanrı kutsiyetindedir. Napolyon'un komuta ettiği emperyal savaşlarla mükemmel hale gelmiştir. Ulus-devletin diğer devlet forumlarından ayrı olarak farkı savaşı toplumsal yapının tümüne yayarak kalıcı hale getirmesidir. Sürekli bir savaş hali ile toplum, iktidar tekelinin taşıyıcı kolonu haline getirilmektedir. Bu savaş sadece ordularla yürütülmüyor, paranın komutasında ekonomik sosyal alanların tümünde tarihsel kültürel

dokuların en kılcal damarlarına işleyecek derinlik ve genişlikte yürütülüyor. Özetle bütün kurum ve örgütlenmeleriyle topluma karşı sürekli bir savaş hali dayatılıyor. Bu nedenle Ulus-devlet ile birlikte ortaya çıkan toplumsal yapının özgürlük düzeyi dumura uğratılmıştır. Ulus-devlet formasyonunun yarattığı etkiler, otoriter gösteri ve tüketim toplumu, tecavüz ve linç ‘kültürü’ ile faşist sürüleşme tasvirleri ile açıklanmaktadır. Devlet tekeli ile başlayan ve ulus-devlet formuyla kurumlaşan savaşçı toplum, ahlaki ve politik toplumun reddi ve sistematik olarak inkârı üzerinde varlık kazanıyor. Savaşçı iktidar toplumu ile demokratik toplumu özenle birbirinden ayırmalıyız. Tarihsel ve yapısal geçiş aşamalarında barışçıl demokratik toplum ile savaşçı devletli uygarlık toplumu arasındaki ikilemler ve mücadele halini çeşitli örneklerle gözlemlemek mümkündür. Neolitik toplumdan çıkışta, bir tarafta ihtiyar meclislerindeki kabile demokrasisinin direnci, diğer tarafta kabilenin bütününe ihanet eden kabile aristokrasisinin kendi hanedanlığını kurma çabaları. Büyük bir vicdan devrimi temelindeki Hristiyanlık ile aynı dinin üç yüz yıl sonraki devletleşmiş hali arasındaki uçurum, modern Avrupa tarihinin kaba bir özeti gibidir. İslam dinin çıkışındaki Medine Sözleşmesi’nde ya da reformcu Hz. Ali yanlılarının tutumlarında somutlaşan demokratik İslami toplum mücadelesi ile Emevi hanedanlığında sonuç alıcı aşamaya ulaşan iktidarcı-sultan geleneği arasındaki ikilem ve mücadele oldukça gerilimli ve kanlıdır. Kralı tahtından indirip giyotine gönderen Fransız Devrimi’nde demokratik komün geleneği ile ‘ulusa sahip çıkma’ iddiasındaki devlet merkezli uygarlık anlayışı arasındaki ikilem oldukça kapsamlı mücadelelere sahne olmuştur. Almanya’da dağılık haldeki prenslikler tarafından boyunduruk altında tutulmaya çalışılan halk topluluklarının demokratik esaslara dayalı konfederal bir örgütlenmeyle mi, yoksa merkezi ulus-devlet etrafında mı ağır ve yapısal sorunlarına çözüm bulabilecekleri tartışması merkezi-devletten yana sonuçlanırken, savaş makinesi yine iş başındadır. Nitekim Rus devriminin başlangıç aşamalarındaki Sovyetik örgütlenme esası ile giderek öne çıkan ‘sosyalist değerlere bağlı devlet’ iddiası ve proletarya diktatörlüğü arasındaki ikilemin bir sonucu olarak Sovyetlerin giderek

etkisizleştirilmesi yine bu tarihsel çelişkilerin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

Savaşların Dönüşen Niteliği ve Yeni Savaş Doktrinleri

Savaş üzerine yapılan güncel akademik çalışmalarda tarihsel olarak dört nesil savaş konseptinin varlığına işaret edilmektedir. Savaşın nesiller arası çeşitliliklerine geçmeden önce bu tarihsel tasnifin modern devlet olgusu ile başlatıldığına dikkat çekmek gerekir. Sınır ve toprak kavramı üzerinden temellendirilen modern teritoryal devlet tasarımının temel örgütlenme modelini ordu ve savaş yapma kapasitesi çerçevesinde kurgulamıştır. Bu çerçevede, maddi üretim ve vergilerin temini gibi temel ekonomik konular, devletin savaş yeteneğine biçilen ehemmiyet ölçeğinde örgütlenmiştir. Zora ve savaşa yönetsel düzeyde duyulan bu ihtiyaca binaen şiddet ve disiplin toplumların yaşamlarında giderek daha merkezi bir konum kazanmıştır. Devlet kendisine bağlı olan ordu ile simgeleşerek yakın dönemlerde daha da sağlam kurumsal temellere ulaşmıştır. Bu kurumsallaşma süreci, 20. Yüzyılda özgül bir savaş pratiği olarak “topyekûn savaş” düzeyine ulaşarak doruk noktasına ulaşmıştır.⁴ 1789 Fransız Devrim’i bu bağlamda bir kırılma noktası olarak görülebilir. Devrim ile birlikte yaşanan büyük alt üst oluş, toplumsal ve siyasal hayatı derinden etkilemiş ve büyük dönüşümler yaşanmıştır. Savaş olgusu ise kademeli olarak kitlesel bir nitelik kazanacaktır. Zira, yaşanan kitlesel dönüşüm ile topyekûn bir karakter kazanan savaş olgusu ulus-devlet tasarımı içinde yeniden üretilmiştir. ‘Yurttaş’ kavramı savaş makinesinin içinde anlamlandırılarak vatani ve mensubu olduğu ulus için savaşan ‘yurttaş-asker’ kurgusu tekil bir düzeyde kurgulanırken, ‘halk-ordu’ figürasyonu çerçevesinde de kitlesel bir veçhe kazanır. Milliyetçi ve şoven bir propaganda eşliğinde karşıdakinin düşman olarak görülmesi, önce savaşın-şiddetin toplumsal bir meşruiyet zemininde üretilmesine ve ardından topyekûn bir hal almasına imkan sağlamıştır.

4 Haldun Yalçınkaya, Kadir Tamer Türkes, Yirmi Birinci Yüzyılda Çatışma Alanlarında Görülen Yeni Unsurlar. Güvenlik Stratejileri Dergisi 4/7. 2008

Topyekün savaş çağının alametifarikası ise sanayi devrimidir. Sanayi devrimi öncesi savaşların karakteri topyekün olmaktan uzaktır ve genellikle birinci nesil savaşlar olarak adlandırılırlar. Zira; çok sayıda piyade ve geleneksel silahlarla sınırlı bir alanda gerçekleştirilen birinci nesil savaşlarda topçu ve süvari birliklerinin öne çıktığı, kazananın birkaç gün içinde belli olduğu, mevzilenme, manevra ve aldatmanın hoş karşılanmadığı gözlemlenmektedir.⁵ Sanayi devrimi ertesinde ortaya çıkan ikinci nesilde savaşların belirleyeni ise teknolojik kapasitelerdir. Topyekün savaş olarak tasvir edilen ikinci neslin en çok bilinen ve tartışılan örnekleri I. ve II. Dünya Savaşlarıdır. Dünya savaşları, sömürgeciliğin yüksek üretim düzeyi ile ortaya çıkan toplumsal artı değeri gasp etmek adına küresel düzeyde pazar hâkimiyeti arzusunun dışavurumudur. Bu motivasyonu sağlayacak askeri ve sivil alandaki teknolojik dönüşümlerin (buhar gücüyle çalışan makineler, demiryolu, elektrikli telgraf ve de yiyeceklerin daha uzun süre saklanmasını sağlayacak teknolojilerin) kiteselleşmesi ise savaşın ulusun tümü tarafından desteklenmesini ve yürütülmesini sağlamıştır. İki dünya savaşının ertesindeki Soğuk Savaş dönemi ise üçüncü nesil olarak kategorize edilir. Bu dönem çoklu savaş odakları ile değil hegemonik güçler arası askeri ve jeopolitik rekabet ile tanımlanır. Yürütücülüğünü ABD ve SSCB yaptığı bu iki kutuplu sistemde topyekün savaştan ziyade savaşların çevre ülkelerde gerçekleştiği ve süper güçler arasında zorunlu barışın olduğu bir siyasal panorama vardır. Bu dönemde savaş olgusuna eşlik eden barışçıl alternatifler ön planda tutulsa da, aslında Soğuk Savaş dönemi nükleer silahlanmanın 1970'lere kadar kontrolsüz şekilde artışı sonucu ortaya çıkan 'dehşet dengesi dönemi' olarak da tanımlanabilir.⁶ Yine üçüncü nesil savaşlarda öne çıkan unsurlardan olan manevra ve hız kabiliyetleri bu dönemin belirleyici özelliklerindedir.

Sovyetlerin çöküşünden günümüze değin süregelen mevcut zaman dilimi içindeki savaşlar dördüncü nesil

olarak adlandırılmaktadır. Soğuk Savaş sonrasında giderek görünür hale gelen küreselleşmenin yarattığı etki ile birlikte uluslararası sistemde yaşanan derin değişimin, devlet ve devlet dışı aktörler arasındaki işbirliği modelleri kadar çatışma modellerini de şekillendirdiği görülmektedir. Bu noktadan hareketle dördüncü nesil savaş stratejilerinin kendisinden önceki savaş ayrımlarından oldukça farklı olduğu gözlenmektedir. Artık konvansiyonel savaş yerine terör ve gerilla eylemleri ile şekillenen bir muharebe sahasının olduğu, toprak hâkimiyeti yerine nüfusun kontrolünün strateji olarak belirlendiği ve ağırlıklı olarak profesyonel paralı askerlerin kullanıldığı bir savaş olgusu söz konusudur.⁷

Dördüncü nesil savaş doktrinleri içinde Asimetrik Savaş yaklaşımının özel bir bağlamı vardır

Görece daha karmaşık ve zamana yayılmış düşük yoğunluklu çatışmaların varlığı, bilinen anlamıyla savaşın milli sınırları aşması, düşman olarak addedilen grupların dil, tarih ve kültürüne dönük doğrudan saldırıların geliştirilmesi, askeri güce eşlik eden iletişim araçlarının ortaya çıkardığı manipülasyon olgusu, algı operasyonları, özel ve psikolojik savaş vb. dördüncü nesil savaşın diğer karakteristik özellikleri biçiminde sıralanabilir.

Yeni nesil savaşları betimleyen tüm işaretlerin ortaya çıkardığı en hassas durum savaş ve barış arasındaki ayrımın bulanıklaşmasıdır. Yine giderek savaşın ana bir karakter olarak küresel devletler ile toplum arasında derinlik kazanması; topluma karşı açık, örtük ve kapsamlı bir savaş halinin yaşıyor olmasıdır. Böylelikle belirlenmiş muharebe alanlarının veya cephelerinin olmadığı, siviller ve askerler arasındaki farkların ortadan kalktığı; demokratik toplumun hedef alındığı bir aşamaya geçilmiştir. Dördüncü nesil savaş doktrinleri içinde Asimetrik Savaş

5 Metin Gürcan. *Savaşın Evrimi ve Teorik Yaklaşımlar*. Atilla Sandıklı (ed.). *Teoriler Işığında Güvenlik, Savaş ve Çatışma Çözümleri*. Bilgesam Yayınları. 2012.

6 Ebru Canan Sokullu. *Savaş Türleri*. Güvenlik Yazıları Serisi / 22. 2019

7 Kıvılcım Romya Bilgin. *Clausewitz'in Savaş Teorisi ve Yeni Savaş Çalışmaları*. Millî Güvenlik ve Askerî Bilimler Akademik Dergisi. 2015

yaklaşımının özel bir bağlamı vardır. Başka bir deyişle, simetrik savaş doktrinleri yerini asimetrik savaş doktrinlerine bırakmıştır. Asimetrik savaş doktrininde düşmanı yok etmeyi doğrudan hedeflemeyip onun maneviyatını ve kazanma azmini kırmak suretiyle etkili olmak amaçlanmaktadır. Terörist saldırılarla toplumu yıldırma ve asimetrik savaş unsurları ile hasım tarafın hareket ve tepki kabiliyetlerini kısıtlamak, teknolojik iletişim araçları, sivil toplum örgütleri ve benzeri aktörler vasıtasıyla hasmın düşman karşısında çaresiz olduğu psikolojisine düşürmek ve kararlılığını yitirmesini sağlamak temel taktiklerdendir. Asimetrik savaş, sivillerin günlük yaşamına en fazla tesir eden ve yaşam alanlarına verdiği zarar açısından maliyeti en yüksek olan savaşlardır.⁸ Simetrik savaşın temel formasyonu olan devletin devletle savaşma prensibi, yerini devlet dışı politik aktörlere bırakan asimetrik savaş mimarisini inşa eden bir uzama evrilir. Bu durum, ulus-devletlerin Westphalia Antlaşması ile kurumsallaştırdığı şiddet kullanımı ve zor tekeli zayıflatan bir komplikasyon olarak ortaya çıkmıştır. Yeni savaş çalışmalarının bilinen isimlerinden Martin Van Creveld, Clausewitz'in Savaş Üzerine adlı eserinde pragmatik biçimde ele aldığı devletler arası savaş döneminin kesin bir biçimde sona erdiğini, savaşların uzun süre kısık ateşte ağır ağır kaynatıldığı, düşük yoğunluklu savaşlar döneminin başladığını ifade ederek, Clausewitz'in yeni savaş çalışmalarında yeri olmadığını belirtmiştir.⁹ Bu nedenle yeni savaş çalışmalarında savaş, çok farklı yaklaşımlarla ele alınmasına karşın öne çıkan teoriler ve teorisyenler bazı ortak noktalarda birleşirler. Öncelikle, dünyadaki çatışma bölgelerinin Avrupa'dan post-koloni bölgelerine kaydığını ifade ederler. İkincisi çatışmaların artık devletler arasında değil, devletler içinde gerçekleştiğini vurgularlar. Üçüncüsü, yeni savaşların araçları ve aktörleri bakımından eski savaşlarla benzerlik göstermediğini ortaya koyarlar. Dördüncüsü, yeni savaşların nedenlerinin eski savaşların nedenlerinden farklı olduğunu belirtirler.

8 Kıvılcım Romya Bilgin. Clausewitz'in Savaş Teorisi ve Yeni Savaş Çalışmaları. Milli Güvenlik ve Askeri Bilimler Akademik Dergisi. 2015

9 İsmet Akça. Türkiye'de 2000'ler: Güvenlik Merkezli Siyasetin ve Siyasal Güvencesizliğin Devamlılığı. Başlangıç Dergisi. 2016

Beşincisi, sivillerin üzerindeki insani etkilerinin daha derin ve şiddetli olduğunu gösterirler. Altıncısı ise devletin yanı sıra devlet dışı aktörleri de savaşlarda analiz birimi olarak ele alırlar.

Kürt Meselesinin Siyasi-Askeri Boyutu ve Özel Savaş Doktrini

Danimarkalı Filozof Soran Kierkegaard, "İnsan iki şekilde kendini yanıltabilir; ilki olmayan bir şeye inanarak, ikincisi olanı görmeyerek." der. Türkiye Cumhuriyeti'nin 97 yıllık büyük Kürt yanılığının malul ettiği, kör ettiği devlet aklı, ilk olarak Kürtlerin olmadığına inanarak ve herkesi buna inandırmaya çalışarak; ikincisi de Kürtlerin bir halk, bir ulus olduğunu görmeyerek Mezopotamya'nın en kadim topluluklarından birine haşere sürüsü muamelesi yapmayı müstemleke bir memleket yaratmanın şanından sayıyor. Esasen Kürt meselesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan önce vardır. Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte kurucu asli unsur olan Türk kimliğinin ideolojik bir hat üzerinden tekçi bir paradigma olarak kurgulanması, sorunu bariz bir şekilde ortaya çıkarmış ve bir asırlık tarihi geride bırakarak üçüncü bin yıla taşımıştır. Türkiye Cumhuriyeti nezdinde Kürtlerin bir ulus olarak varlığı 'güvenlik' sorunu olarak kodlanmış ve yukarıdan aşağıya doğru yapılandırılan devletin kurucu algoritması içerisinde tahakküm altına alınması düşünülmüştür. Geçen yüzyıllık süre zarfında 29 kez isyan eden Kürt ulusunun 28 isyanı tenkil ve tediple bastırılmış, 29. isyan "düşük yoğunluklu savaş" haliyle hâlihazırda sürmektedir. 29. isyan olarak nitelenen isyanın başlangıç tarihi 1984 yılıdır. Kürdistan İşçi Partisi (PKK), Kürt Meselesini kimlik üzerinden değil, teritoryal bir bağlam üzerinden okumuştur. 'Sömürge Kürdistan' tezi, 29. isyanın kalkış noktasıdır. Nitekim kurtuluş tahayyülü, 'sömürgesizleştirme' bağlamı içinde yeniden ve yeniden üretilmiştir. Üç aşamalı halk savaşıyla genel bir devrime ulaşarak, Kürdistan'ı özgürleştirmek temel hedef olarak belirlenmiştir. Otuz yedinci yılını dolduran bu savaş, kendi içinde evrilen, değişen ve dönüşen yapısıyla 'öz savunma' anlayışı üzerinden kendini yeniden inşa etmektedir. Geçen süre içerisinde Türk devletinin birincil sorunu

olan Kürt meselesi, Rojava deneyimiyle birlikte uluslararası bir hüviyet kazanmış durumdadır. Kürt meselesi görmezden gelinemeyecek kadar yakıcı bir hale evrilmesine rağmen, Kürtlerin politik bir aktör olarak uluslararası güç matrisleri içerisinde farklı etnik kimliğe, dile ve kültüre sahip bir topluluk olarak katılımlarının ve temsilinin önündeki açık engellerin hiçbiri henüz ortadan kalkmamıştır. Türkiye'nin yüz yıllık tarihi hangi vechesiyle ele alınırsa alınsın, güvenlik politikaları her zaman demokratik siyasete galebe çalmış ve güvenlik olgusu yurttaşlar için değil, müesses nizamın inşası için bir harç malzemesi olarak kullanıla gelmiştir.

Kürt sorununun militarizasyonu ve sürekli iç savaş hali, ordunun siyasal alan üzerindeki vesayetini güçlendirdi. Güvenlik mefhumu içerisinde devlet yeniden üretildi

12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi, ülkenin üzerinden buldozer gibi geçerken planlandığı şekliyle bütün toplumu depolitize etmiş, baskı ve şiddet politikalarının bizatihi devlet eliyle uygulanmasına imkan sağlamıştır. 6 Kasım 1983'e kadar süren cunta rejimi, Türkiye'de köklü bir değişimi ve yeniden yapılandırmayı hayata geçirecek yeni bir dönemin de başlangıcı olmuştur. 1978 yılında ilan edilen PKK'nin lider ve öncü kadrolarının bertaraf edilmesi ve böylelikle Kürdistan devriminin de önünün alınacak olması yaklaşımı içerisinde hareket eden darbeciler, Türkiye devrimci solunu tasfiye etmeyi başarsalar da aynı başarıyı Kürdistan devrimcileri için gösterememişlerdir. 1980'li yıllardaki ANAP iktidarının sivilleşmeye yönelik siyasal retoriğine rağmen, pratikte 12 Eylül'ün inşa ettiği bu devlet formunu aynen korumuştur. 1990'larda ise, 12 Eylül'le kurulan Neoliberal Millî Güvenlik Devleti'nin kendisini daha da tahkim ederek yeniden üretebilmesinde üç faktör belirleyici

olmuştur: Neoliberalizmin siyasal hegemonya krizi, siyasal İslamcılığın yükselişi, Kürt sorunu ve iç savaş stratejisi.¹⁰ İlk ikisine nazaran Kürt sorunu ve iç savaş stratejisi devletin bütün kurum ve kuruluşlarınca üzerinde mutabakat sağlanan konu olmuştur. Kürtlerle mücadelenin her türlüşününün mubah sayıldığı çok kritik bir eşik olan doksanlı yıllar bu mutabakatın habercisi olacaktı. Peki sözü edilen 90'lı yıllar nedir ve bugüne bağlanmamızda ne gibi bir etkisi vardır? Türk devletinin Kürdistan özelinde yürüttüğü politikalar, modern savaş stratejileri bağlamında nasıl ele alınabilir? '93 Konsepti' olarak hafızalarımızda yer eden sürecin yıkıcı etkileriyle hesaplaşmadan Kürt meselesinde geline yer neresidir?

Neoliberal kapitalizmin yönetilememe sorunu anlamına gelen siyasal hegemonya krizinin yarattığı boşluk, iç savaş koşullarıyla da elini sürekli güçlendiren Türk ordusu tarafından dolduruldu. Bu bağlamda, Charles Tilly'nin 'Savaş yapmak, devleti yapmaktır.' ifadesi, Türk devletinin Kürt meselesi karşısındaki sürekliliğin en kristalize hali olarak görülebilir. Zira; Kürt sorununun militarizasyonu ve sürekli iç savaş hali, ordunun siyasal alan üzerindeki vesayetini güçlendirdi. Güvenlik mefhumu içerisinde devlet yeniden üretildi. Özellikle, 1992-1993 yıllarında Kürt sorununun militarizasyonunda bir eşik aşıldı. Formel-enformel ve legal-illegal bağlantılarıyla paramiliter bir savaş makinesi inşa edildi. Devletlerin resmi güvenlik güçlerinin dışında oluşturulmuş devlet yanlısı silahlı grupları tasvir etmek için kullanılan paramiliter terimi hükümet yanlısı milisler, kontrgerilla, ölüm timleri vb. şiddet gruplarını kapsamaktadır.

Yani nitelik olarak, ölüm timlerinden devleti korumayı kendine misyon edinmiş kalabalık gruplara, organize suç örgütlerinden aşırı-milliyetçi yapılanmalara kadar farklı kategorideki birçok silahlı grup, paramiliter başlığı altında ele alınabilir. Bu bağlamda Dr. Ayhan Işık'ın Türk devletinin paramiliter yapılanması konusunda tespitleri oldukça açıklayıcıdır: "Söz konusu yapılanmaların resmi

10 Muzaffer Ercan Yılmaz, Westphalia'dan Günümüze Savaş, Mustafa Aydın (der.). Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe Seçme Makaleler. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. 2012

silahlı birliklerden ayrıldıkları noktalar uzmanlar tarafından şöyle izah edilir: Birincisi yarı resmi veya gayri resmi devlet yanlısı silahlı gruplar olmaları onları ayrıcalıklı kılan bir durum. İkincisi, güvenlik bürokrasisinin hiyerarşik yapılanmasına oranla daha esnek ve farklı bir organizasyonel yapıya sahiptir. Bu yapı, onların dışı çıkma çeperlerini oldukça genişleten bir muhtevaya sahiptir. Üçüncüsü, eylemlerinden ötürü devlet kurumları tarafından reddedilebilir esnek bir ilişki ağına sahiptir. Dördüncüsü, askeri ve/veya siyasi stratejilerin parçasıdır. Beşincisi ortak ve genel özellik olarak iç-savaş benzeri çatışmalarda kullanılırlar. Altıncısı gerçekleştirdikleri eylemlerden dolayı kişisel ekonomik çıkar sağlamaları da örgütlenmelerin görünmeyen ve psikolojik harp unsurlarıyla perdelenen rant faktörüdür.”¹¹

Türk devletinin paramiliterizm siyaseti Osmanlı'dan günümüze kadar çeşitli kırılmalar ile birlikte bir süreklilik içinde ele alınabilir. Lakin; PKK'nin Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı silahlı mücadele sürecini başlattığı 1984 yılı, Türk devletinin paramiliterizm siyaseti açısından oldukça hassas bir dönüm noktasına işaret eder. Bu tarihten itibaren Türk devleti kademeli olarak dördüncü nesil savaş stratejilerine odaklanmaya başlayacaktır. Oluşturulan gizli ya da açık Kuzey Kürdistan merkezli tüm sivil ve askeri yapılanmalar, yine Kürt toplumunu çözmek adına geliştirilen tüm sosyopolitik uygulamalar ve yeniden dizayn edilen hukuk sistemleri, mezar-zindan-sürgün arasına sıkıştırılan yaşamların sıradanlaştırılması, Türk devletinin savaş stratejisinin en belirgin işaretleri olarak okunabilir. 1985 yılında Köy Koruculuğu sistemi, 1982 yılında kurulan ve hem 1986 yılında, hem de 1993 yılında yeniden yapılandırılan Özel Tim yapılanması, 1987 yılında kurulan JİTEM ve asıl kuruluş tarihi 1980'lerin başı olan Hizbullah örgütlenmesi PKK ile mücadelenin aygıtları olarak inşa edildiler. Kürdistan'daki paramiliter yapılanma, 1985-91 yılları arası ağırlıklı olarak istihbarat toplama faaliyetleri içerisindeyken 'Düşük Yoğunluklu Savaşın denge aşamasına gelmesi sonucu söz konusu yapılar, 1991-1996 yılları arasında ölüm mangalarına evrildiler.

1990-1994 yılları arasında genelkurmay başkanlığı görevinde bulunan Orgeneral Doğan Güreş İngilizce aslı "Low-intensity Conflict"den çevirip ilk kez süregelen çatışmaların adını koyacaktı: 'Düşük Yoğunluk Çatışma.' DYÇ konsepti, nizami olmayan savaşları imlemesi açısından oldukça önemlidir. Uluslararası literatürde; çete savaşları, küçük savaşlar, gerilla savaşları, ayaklanmalar, ayaklanmaları bastıran kontrgerilla savaşları, bölgesel savaşlar, ihtilalci savaşlar, ulusal kurtuluş mücadeleleri, uzun erimli halk savaşları DYÇ konsepti içerisinde tanımlanmaktadır.

Sivil toplum kuruluşları, iş çevreleri, dernekler, sendikalar önce ele geçirilir, sonra algı operasyonlarıyla topluma karşı yürütülen savaşın parçası haline getirilirler

DYÇ, savaşın kontrol edilebilir ve kabul edilebilir bir seviyede tutularak ortaya çıkan siyasal belirsizlik ve yönetememe krizinin dengelenmesi, aynı zamanda siyasal erkenin devamını sağlamaya dönük bir düzeni de ifade eder. Agamben bu durumu şöyle izah eder. "Modern totalitarizm, istisna hali aracılığıyla yalnızca siyasi hasımlarını değil, şu ya da bu nedenden ötürü siyasi sistemle bütünleştirilemeyecekleri belli olan yurttaş kesimlerinin de bedenlen ortadan kaldırılmasına izin veren yasal bir iç savaş olarak tanımlanabilir.¹² Artık temel bağlam, gerilla hareketi ile destekçileri arasındaki bağın koparılmasını içeren 'su-balık' metaforuyla simgeleşen diyalektik üzerinden tasarlanmıştır. Böylelikle Türk devletinin Kürdistan'daki varlığı, psikolojik harp teknikleriyle toplumsal yapıyı bozarak Kürtlerin iradesini teslim almak için asimetrik bir uzamda işleyen savaş makinesine dönüşmüştür. Bu makinenin temel yönelimi ve çizdiği satır 'silahlı muhalif grup/

11 Ayhan Işık. *Devletin ve Toplumun Paramiliterleşmesi*. Bianet. 2020

12 Giorgio Agamben. *İstisna Hali*. Çev: Kaan Atakay. Otonom Yayıncılık. 2006

gerilla hareketleri' yerine onu destekleyen sivillerin hedeflenmesini içerir. Düzenli savaştan farklı olarak, sahada çarpışan askerler olmaksızın bugünkü biçimiyle esas olarak kitle iletişim araçları vasıtasıyla yürütülen gayri nizami harbin biçimlerinden olan psikolojik harp teknikleri devreye alınır. Psikolojik harbin odak noktası ise hedeflenen kitlelerin zihinlerini ele geçirmektir. Bunun için en etkili araç olan medya organları savaşın kumanda karargâhı içerisinde yerini alır. Diğer sivil toplum kuruluşları, iş çevreleri, dernekler, sendikalar önce ele geçirilir, sonra algı operasyonlarıyla topluma karşı yürütülen savaşın parçası haline getirilirler.

1987-2002 yılları arasında Kuzey Kürdistan illerini kapsayan sınırsız bir kapsam ve yetki genişliğiyle donatılan 'Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği' mekânsal anlamda bir istisna hâlinin hâkim olması demektir. Mekânsal temeldeki istisna hali 'öldürme bölgesi' anlamına gelmektedir. Bu bölgede yaşayan insanlar, her türlü insan hakkından mahrumdur. OHAL, dışlayıcı bir devlet mekanizmasının bütün kurum ve kuruluşlarıyla, öldürme yetkisi de dâhil olmak üzere, bütün yetkilerin 'özel savaş' konseptine dayalı olarak gerçekleştirildiği ve hukukun kendini askıya aldığı bir düzeni ifade eder. Burada esas yetki 'Özel Harp Dairesi' ve uhdesindeki paramiliter güçlerdedir. Olağanüstü Hal Uygulaması kapsamında köylerin boşaltılması ve tahribi, mülklerin ve çevrenin yakılması, insanların ve malların hareketine sınırlama getirilmesi, faili meçhul cinayetler, asit kuyuları, gözaltındaki tecavüz ve işkenceler, yargısız infazlar ve bitip tükenmeyen psikolojik baskının orada yaşayan bütün insanların hayatın her alanına nüfuz ettiği 'zincirleme travmalar' dönemi olarak da tanımlanabilir.

Toplumunu kırıma uğratan tüm ağır insan hakları ihlalleri hayatın olağan bir parçası haline geldi. Bu güvenlik siyasetinin temel belirleyicisi ordu iken, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve Anayasa Mahkemesi gibi yüksek yargı organları, yeniden yapılandırılmaya başlanan dönemin polis teşkilatı da Neoliberal Milli Güvenlik Devleti'nin diğer kritik aygıtlarıydı. Terörle Mücadele Yasası kapsamında devlet eliyle gerçekleştirilen yaşam hakkı ihlalleri iddiaları genel olarak soruşturulmadı, açılan davalar çok uzun sürdü, karar verilen davalarda ise görevli sanıklar güçlü delillere rağmen aklandı. Cezasızlık, dokunulmazlık

kural haline geldi. Ayrıca 1992-94 yılları arasında yapılan MGK toplantılarında da gündemin birinci maddesini PKK ve onun destekleyicisi olduğu iddia edilen Kürt iş insanları oluşturuyordu. Kamuoyuna Kürt işadamlarının çok zengin oldukları hatta Türkiye'nin en zengin yüz iş insanının yarısının Kürt olduğu pompalanıyordu. Kürt iş insanlarının her ay milyarlarca lira bağış toplayarak bunu PKK'ye gönderdiğine dair iddialar, iş insanlarının infazlarının alt yapısını oluşturmaya dönük psikolojik savaşın bariz bir taktiği olarak işlev görüyordu. 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren Özgürlük Hareketine karşı Türk devletinin yürütmüş olduğu savaş tarzı ise, yine dördüncü nesil savaş stratejilerden biri olan 'şok ve dehşet' doktrini uygulamasıdır ve 'çöktürme planı' çerçevesinde bu uygulamanın toplumsal ve siyasal yıkımları içerecek geniş bir kapsam içinde ele alınmaktadır. Bu savaş doktrini çerçevesinde devletin bütün baskı, zor ve ideolojik aygıtları harekete geçirilmiştir. Türk devletinin Kürdistan'da yürütmekte olduğu güncel savaş stratejisi, DYÇ'den beslenmekle birlikte ağırlıklı olarak gazeteci ve yazar Naomi Klein tarafından kaleme alınan 'Şok Doktrini/Felaket Kapitalizmin Yükselişi' adlı kitapta açıkladığı şekli ile, bir 'şok doktrini' üzerinden ilerlemektedir: "Normal koşullar altında insanların kabul etmeyeceği siyasal yapı-ekonomik sistem şok doktrinle kabul edilebilir hale getiriliyor.

Doğal felaketler, ekonomik krizler, darbeler, savaşlar, işgaller, 11 Eylül İkiz Kuleler saldırısı benzeri büyük terör eylemleri, Korona gibi önlenemez virüs salgınları, insanlık için birer trajedidir belki. Ama neoliberal açıdan bulunmaz fırsat kapılarıdır. Şok ve Dehşet, genelde tehditle işleyen toplumun belirli unsurları/kesimlerine, genelde insanlara ya da yönetim kademelerine anlaşılmaz gelen korkular, tehlikeler ve yıkıma yol açan olgulardır. İçinde yaşadığımız ve fırtınalar, kasırgalar, depremler, sel baskınları, kontrol altına alınamayan yangınlar, açlık ve hastalıkla şekillenen doğa, şok ve dehşet doğurabilmektedir." 13 Çatışmasızlık sürecinin sona ermesinden bugüne Türk devletinin Kuzey Kürdistan ve Türkiye alanlarındaki pratiği dikkatli bir şekilde incelendiğinde; 177 insanı diri diri yakmaktan kendi

13 Naomi Klein. *Şok Doktrini: Felaket Kapitalizmin Yükselişi*. Çev: Selim Özgül. Agora Kitaplığı. 2010

elleri ile darbe yapmaya, olağanüstü hal ve pandemi koşulları altında toplumu yönetmekten kapsamlı sistem değişikliğine kadar, birçok uygulamanın bir şok ölçeğinde ele alınmakta olduğu görülecektir. Mevcut savaş stratejisinin zamana yayılan bir mantık üzerinden kurgulandığı ve temel amaçlarının ise Kürt halkının mücadele etme azmini kırmak, PKK'nin gelişmeler üzerindeki kontrolünü kaybettirmek ve devlete karşı stratejik düzeyde bir karşı hamle olasılığını imkânsızlaştırmaktır.

Öte yandan, Ortadoğu'da IŞİD sonrası süreçte savaşın doğasında küresel düzeyde bir değişim yaşandı. Robot ve bilgisayar teknolojisinde yaşanan muazzam gelişmeler, savaş teknolojisini de ciddi oranda etkiledi ve savaş konseptlerini farklılaştırdı. Duyuları artırıp zenginleştiren araçlar da insan unsurunun savaştaki rolünü ziyadesiyle değiştirdi. Çıplak insan varlığı bazı direnişler gösterebilir ancak artan teknik kapasite karşısında etki gücü oldukça sınırlı kalmaktadır. Coğrafyayı ve doğayı yaratıcı kullanma ve halk içinde derinlik kazanmayı amaçlayan 'uzun süreli halk savaşı' gibi seçenekler, konvansiyonel ordular karşısında kazanmayı sağlayabiliyordu. Ancak sözü edilen teknolojik gelişmeler şehirleşmenin seyri ve değişen üretim/tüketim alışkanlıkları ile birlikte ele alındığında direniş hareketleri açısından da savaşın kavranışına dönük yenilikçi değişimlerin olması kaçınılmazdır. Örneğin teknolojinin sunmuş olduğu fırsatlarla devletler için üretilen savunma sanayi araçlarının yeni gözetleme kapasitesi, direniş hareketlerinin kırsal hareket kabiliyetini oldukça sınırlandırır da buna karşı etkili tekniklerle önlemler oluşturulabilir. Ayrıca Türk devleti özelinde sıklıkla reklamı yapılan ve aktif savunma ya da önleyici savaş bağlamında üretilmiş 'insansız hava araçları' (İHA) ve 'silahlı insansız hava araçları' (SİHA) yeni nesil savaşın seyrini belirlemektedir. Buna karşı da aynı oranda önleyici tedbirlerle direniş hareketi büyütülebilmektedir.

Türk devletinin yeni güvenlik ve savunma doktrini, Kürt meselesini giderek Ortadoğu bağlamında kavramakla birlikte, olası müzakerelerde güçlü olmanın yegâne şartını sahada kuvvet kullanmaktan geçtiğine odaklanmaktadır. PKK'ye karşı savaşını Kuzeyden Güney ve Batı Kürdistan parçalarına kaydırarak, insanî ve finansal maliyeti yüksek olan

askeri hamlenin altından kalkmayı hedeflemektedir. Lakin; Türk devletinin giderek daha geniş sahada PKK'ye karşı savaş vermesi, 1984 yılından beri ilk defa devletin bu savaş bağlamında asıl arzusunun bir örgütü yenilgiye uğratmakla sınırlı olmadığını ortaya çıkarmıştır. Türk devleti, değişen dünya dengeleri ve yeni jeopolitik unsurlara dayanarak, Kürt toplumunun tamamını demografik ve fiziki soykırım dahil hedef almış durumdadır. 4. nesil savaş stratejisini bütün teknik ve imkanlarını bu amaç temelinde kullanmaktadır. Türk devletinin sömürgeci karakterinin bir izdüşümü olarak görülebilecek mevcut savaş konsepti ile varlığını inkar ettiği Kürdistan coğrafyasını bütünlüklü bir şekilde kavramakta ve siyaseten süreklilik yakalayabilmek adına hem uluslararası ilişkilerin yapısal krizlerini, hem de devlet-içi çelişkileri fırsata dönüştürerek bir 'ihlak ve işgal diplomasisi' yürütmektedir.¹⁴

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecindeki 1921 Anayasası ve sonrasındaki bürokratik, oligarşik cumhuriyete damgasını vuran inkârcı-tekçi zihniyet arasındaki ikilem de konumuz açısından baktığımızda, kapitalist modernite tarafından esas alınan "ulus-devlet" zihniyet ve modeli ile demokratik modernitenin demokratik ulus anlayışı ve modeli arasındaki ikilemi günümüzün görünür olanıdır. Yeni Savaş doktrini, düşük yoğunluklu çatışma, savaş dışı harekât, asimetrik savaş ya da kalkışma ile mücadele gibi yeni kavramlar tarihsel savaş makinesinin yeni organları olarak toplumsal bilinçaltına nüfuz eden ulus-devlet iktidarlaşmasının yeni formasyonu olarak, özellikle Ortadoğu ve Kürdistan sahasında, 3. Dünya Savaşı'nın stratejik ve taktik yönelimleriyle yeniden üretime tabi tutulmaktadır.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

¹⁴ Rénas Cüdi. Yeni-Kolonyal Müdahale ve İlhak Diplomasisi. Yeni Özgür Politika. 2020

Balığı Öldürmeye Niyetlenenlerin Suda Boğulması

Abdüllatif Ok

Zihniyetleri 'varlığını sürdürme, ötekinin yok olmasıyla mümkündür.' distürüyle şekillenenler, bu zihniyetten kurtulamadıkları müddetçe -kırım da içinde olmak üzere- ellerindeki savaş ve şiddet araçlarının tümünü 'karşıt' gördükleri kesimlere yönelik kullanırlar; sonuç alamayacaklarını gördüklerinde ise yalan, hile, aldatma dahil her türlü yöntemle başvururlar. Siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşam alanı ve araçlarının tümünü bunun için şekillendirirler ve mutlak amacın hizmetine koştururlar. Kullanılan bu yöntemlerin tümünü, savaş literatürünün içinde görünen, ama sadece onunla da ifade edilemeyen ve savaşın kendisini de kapsayan özel savaş, psikolojik savaş kavramlarıyla bir ifadeye kavuştururlar. Özel ve psikolojik savaşın etkin biçimde kullanılmasına hizmet eden en temel araç ise yumuşak güç olarak görülen basın-yayın organları, yani medya araçlarının tümü olmaktadır.

Statükoyu korumayı ya da yayılmayı hedefleyen güçler, özel ve psikolojik savaş, sıcak savaşla birlikte-bazen de öncesinden, algı yaratma ya da çarpıtma yöntemleriyle tek tek bireylerden başlayarak, tüm toplumsal zeminde yürütürler. Sadece günümüzde değil, iktidarcı zihniyetin ortaya çıktığı günden itibaren bu yöntem belirli düzeylerde kullanılmıştır. İlk çağ ve orta çağda yürütülen savaşlarda iletişim araçlarının da sınırlı olması nedeniyle kullanımı sınırlı düzeyde olmuştur. 20. Yüzyılın başlarında Hitler, Mussolini, Franco gibi faşist iktidarlar da topluma karşı özel ve psikolojik savaş etkili bir biçimde kullanmışlardır. Bunu baskıcı, faşist ve kırımcı karakterlerini gizlemek için devreye koymayı önemli görmüşlerdir. Hitler bu işi kurumsallaştırarak; Gobels'in denetiminde propaganda bakanlığı kurarak, bir ileri aşamaya geçmiştir. Kuşkusuz, geçmiş süreçlerde de psikolojik ve özel savaş kullanılmaktaydı. Ancak iletişim ve bilişim alanında

yaşanan gelişmeler ve basın-yayının birinci kuvvet haline gelmesiyle psikolojik ve özel savaşın etkisi başat ve belirleyici bir konuma ulaşmıştır. Diğer yandan basın-yayın araçlarının hegemon güçlerin tekelinde olması nedeniyle yaratılmak ya da dindirilmek istenen tepki çok rahat bir biçimde, tek tek bireylere ulaşılarak toplumu istediği konuda refleksif ya da tepkisiz hale getirebilmektedir. Bu araç kullanılırken, her ne kadar bazen hukuk kılıfına büründürülse de -çoğu zaman buna da ihtiyaç duymadan- burada ahlaki, vicdani ve bir bütün olarak insani değeri aranmamalıdır. Çünkü zaten bunların tümünün karşıtı olmaktadır. Böylece sıcak savaşın içine girmeden, karşıtını ve toplumu psikolojik olarak boğup, iradesini kırarak yenilgiye uğratma saldırısı gerçekleştirilmiş olmaktadır. Egemen güçler bir yere müdahale mi etmek istiyorlar, orada hemen bir çelişki üretiliyor. Bu çelişkileri özel ve psikolojik savaş etkili kullanarak derinleştiriyorlar, daha sonra da çatışmaya dönüştürüp müdahale etme zeminini ortaya çıkarıyorlar. Ya da Türk devletinin yaptığı gibi, Kürtleri soykırma uğratma politikalarına meşruiyet kazandırmak için gerekçeler uyduruluyor. Bilindiği üzere, 1990'ların başından itibaren Kürtlerin binlerce köyü yakılıp yıkılarak faili meçhullere hız verilmiş, 2000'lerin başıyla birlikte AKP iktidarında 'Kürt kökenli Türkler' dönemi başlamış, 2015 sonrası ise tekrardan 'Kürt yoktur' noktasına gelinerek 'ne Kürt sorunu kardeşim' söylemiyle yeni bir imha ve soykırım dönemine geçilmiştir. Psikolojik ve özel savaş, yalana ve algı yaratmaya dayalı yürütülen bir savaştır. Bilindiği gibi ABD, Irak'a müdahale etmek için yıllarca 'Saddam Hüseyin Kimyasal Silah Üretiyor' tezini ileri sürerek, saldırının zeminini yaratmaya çalıştı. Toplumda, neden Irak'a müdahale etmesi gerektiği, askeri olarak müdahale etmezse 'insanlığın nasıl büyük tehlikelerle karşı karşıya bulunduğu ve kendisinin nasıl

kurtarıcı olduğu' konusunda bir algı yarattı. Tezlerinin toplumda kabul edilebilir düzeye geldiğini görünce de askeri yöntemleri devreye koyarak, vahşi saldırılar gerçekleştirdi. Tabii sonradan ortaya çıktı ki, ortada Saddam'ın kimyasal silah üretmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Saddam'ın elindeki kimyasal silahlar bile ABD tarafından kendisine temin edilmiştir. Benzer durumlar ABD'de aslında çok da muamma olarak duran İki kuzulelerin vurulmasıyla El Kaide ve Afganistan'a müdahale; modernitesinin gübreliginde yetiştirdiği DAİŞ'le Suriye'ye, İhvan-ı Müslim'le Mısır'a müdahale etme pratiklerinde ortaya çıktı. Bütün bunlar tıpkı MİT Başkan'ı Hakan Fidan'ın ortaya çıkan ses kayıtlarında ifade ettiği 'Suriye'den iki füze Türkiye'ye atar, müdahale ederiz' senaryolarının bir benzeri olmaktadır. Yine güncel bir örnek; Covid-19 virüsü yaygınlaştırılarak toplumun psikolojik olarak çökertilmesi, daha fazla sindirilmesi ve denetim altına alınmasına yönelik bir merkezden sistemli bir dezenformasyon faaliyetinin yürütüldüğü açık. Nasıl oluyorsa, Corona virüs denilince yüzlerce bilimsel veri ortaya konuyor, binlerce teori üretiliyor, ama arkasından büyük bir belirsizlik, çaresizlik varmış ve mahkum olmak gerekmiş gibi korku, panik havasıyla toplum sürüleştiriliyor. İnsanlar daha fazla toplumdan koparılıyor, daha fazla ürkütülerek düşünemez kılınıyor. Çiplerle, akıllı telefonlarla vb. araçlarla anlık bir denetleme mekanizması oluşturuluyor. Bütün bu kötülüklerin kaynağının aslında psikolojik ve özel savaş merkezlerinde üretilen düşünceler ve uygulamalar olduğuna şüphe yok.

1800'lü yılların başında Napolyon Fransa'sı ile başlayan ve kapitalist güçler tarafından sermayenin serbest dolaşımı için geliştirilen ulus-devlet fikriyatı, Osmanlı ve Avusturya-Macaristan imparatorluklarının da yıkılmasını ve yeni devletlerin ortaya çıkmasını beraberinde getirdi. Türk ulus-devlet yapılanması da verili bu ideolojik zihniyet üzerinden kendisini var etmek istedi. Tarihin derinliklerinden süzülüp gelmiş birçok inanca, kültüre ve millete beşiklik etmiş kadim Anadolu topraklarına da Türklüğe dayalı ulus-devlet elbisesi giydirmek istenince, Türk devlet yapılanması diğer tüm farklılıkları ortadan kaldırmaya yöneldi. Türk ve Sünni İslam olmayanlar giydirilmek istenen bu deli gömleğinden, daha doğrusu kefenden nasibini aldı. Asuri-Süryaniler, Ermeniler soykırıma uğratıldı. Lazlar, Çerkezler, Hristiyanlar, Aleviler ve Kürtler bu

süre zarfında soykırımın etkilerinden daha da ağır sonuçları olan kültür kırımına maruz bırakıldı, bu yolda önemli bir mesafe kat edildi. Farklı etnik ve inanç toplulukları üzerinden deyim yerindeyse silindir gibi geçildi ve büyük oranda sonuçlar da alındı. Ancak halk olarak Kürtlerin, inanç olarak Alevilerin yaşadıkları topraklarda derin kök salmaları, öz değerlerini koruma refleksleri, nüfus olarak önemli bir kütle olmaları ve her şeyden önemlisi buna karşı mücadele etmeleri, bu uğursuz amaçların tümünden sonuca ulaşmasını engelledi. Kürtlere yönelik saldırılar direnişi, direniş saldırıların özel ve psikolojik savaş yöntemlerini derinleştirdi ve giderek çok kirlenen bir devlet yapılanmasının ortaya çıkmasını beraberinde getirdi.

Türk Özel Savaşı Tüm Alemi Kandırmak İçin de Yapılır

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren askeri, siyasi, sosyal, kültürel alanı, tek millet olan Türklüğe tabii olma üzerine şekillendirdi. Eğitim kurumları, inanç kurumları, gazete ve radyoları bunun propagandasını yaptı. 'Türkiyede Türk'ten başka bir halkın yaşama hakkı yoktur; herkes Türk olmak zorundadır, olsa bile ancak kendisini Türk'e kurban ederse yaşama şansı bulabilir' anlayışıyla hareket edildi. Türk devletinin zihniyet yapılanması bu inkar ve imha kodlarıyla şifrelendi. Türk devletinin üzerine kurulduğu ve kırmızı kitaplarda yer alan tek devlet, tek millet, tek vatan, tek bayrak ve tek inanç ilkesi bir tunç kanunu gibi sürekli biçimde, ama her defasında farklı bir halkı ve inancı hedef alıp yok ederek varlığını bugüne kadar sürdürdü. Özel ve psikolojik savaş karakteriyle şekillenen devlet, yüzyıllık tarih içinde kendini Türk'ten başka bir kimlik olarak tanımlayanların üzerine şiddetle gitti. İşkence, zor, baskı, fiziki yok etme yanında, Türklüğü kabul etmeyen herkese yaşam yolu olarak Türkleşme gösterildi. Kürtlere Türk olarak bakıldı, Kürdistan ise Türk uluslaşmasının yayılma alanı olarak görüldü. Özellikle Şeyh Said isyanının bastırılmasından sonra uygulanmaya konan Şark Islahat Planı, Misak-ı Milli sınırları içinde tek milletten oluşan Türk ulusunu yaratmak için, Kürtler üzerinde özel ve psikolojik savaş yöntemlerine daha fazla yoğunluk verildi. Dersim'de yüz bine yakın Kürt Alevi katledildi. Elbette ki, özel savaş merkezi bu saldırılarına kılıf uydurmak istedi. Mesela! Dersim'e

uygarlık; okul, yol götürmek istediğini, ama buna karşı orada halkın refahını, gelişmesini istemeyen şakilerin, eşkıyaların, dış güçlerin maşası olanların bulunduğunu iddia etti. Artık deyimleşmiş cümleler var: Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur'. Kavramlar kültürel soykırımı gerçekleştirmek adına kullanıldı ve gerçekler bu çerçevede çarpıtıldı. Her söylem direnen Kürtlerin haksızlığı, Türk devletinin zulüm, bastırma, yok etme politikalarının da haklı olduğu üzerine kuruldu ve bugünlere kadar gelindi.

Türk özel savaş rejimi bu çarpıtmayı sadece toplumu için değil, dünyayı da kandırmak için gerekli görür. Dersim'i Türkleştirmek için izledikleri yöntemleri Sıdika Avar, Dersim'in Kayıp Kızları kitabında detaylı bir biçimde anlatır. Gönüllü olarak Dersim'e giderek kız çocuklarını Türkleştirmek için neler yaptıklarını, kız çocuklarını nasıl eğittiklerini anlatır. Kadınlar gece okullarına götürülür. Yer isimleri başta olmak üzere yaşamın tüm alanları Türklüğe göre şekillendirilir. Yani bir bütün olarak mevcut sosyo-kültürel yapı yıkılmak ve yerine yenisi inşa edilmek istenir. Hakeza Ağrı direnişinin bastırılması sonrası da benzer yöntemler Serhat'ta devreye konulur. Kürt toplumunun iradesini tümenden kırmak için bilinen Ağrı Dağı Karikatürüyle, hayali Kürdistan'ın mezarlığa gömüldüğü ifade edilir. O dönem ki basın-yayın organlarına bakılırsa Kürtlerin iradesini kırmak için daha neler neler yapıldığı ve söylendiği, nasıl bir psikolojik ve özel savaş yürütüldüğü daha iyi anlaşılır.

Özgürlük Hareketi'nin tarih sahnesine çıktığı 1970'li yıllarla birlikte, Türk özel ve psikolojik savaş sistemi dış güçlerin de desteği ve tecrübeleriyle kendini daha örgütlü bir hale kavuşturur. Dünyada gelişen sosyalist hareketlerin etkisi Türkiye'de de yansımaları bulur. Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya ve bunların izinden yürüyen Abdullah Öcalan gibi devrimci önderler ortaya çıkar. Kapitalizme karşı toplumu ve toplumun özdeğerleriyle, kültürüyle var olmasını savunurlar ve bunun mücadelesini yürütürler. Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edilir, Mahir Çayan Kızılderelerde, İbrahim Kaypakkaya Amed zindanında katledilir. Öcalan ise Türk özel savaşının karakterini daha o zaman görür ve Mahirlerin ve Denizlerin başına gelenlerden tecrübe ve dersler çıkararak akıl ve sabırla, iğneyle kuyu kazarcasına sosyalist değerleri ve Kürtlüğün normalizasyonunu sağlayacak

mücadele ve örgütlülüğü oluşturur. Kuşkusuz, Türk özel savaş merkezi ABD ve Almanya gibi dış güçlerin desteğiyle topluma karşı sürekli bir saldırı içinde olmuştur. Türkiye'de toplumcu hareketlerin ortaya çıkmasını engellemek için örgütlenmelere gidilmiştir. Bir yandan 1950'li yıllarda kurdukları komünizmle mücadele dernekleri bünyesinde milliyetçi ve dinci kesimleri daha aktif hale getirerek, diğer yandan sol içine sızmalar gerçekleştirerek, gelecekte sosyalist hareketlerde kontrolü ellerinde tutmaya ve gerektiğinde içeriden bu hareketleri çökertmeye yönelmişlerdir. Türkiye'de devrimci demokratik hareketlerin çok güçlü bir potansiyeli olmasına rağmen, güçlü çıkışlar yapamamalarının bir nedeni de bu durum olmaktadır.

Kürtlere Türk olarak bakıldı, Kürdistan ise Türk uluslaşmasının yayılma alanı olarak görüldü

Diğer yandan bu özel savaş devleti, Kürt hareketlerinin ortaya çıkmasını engellemek için de benzer yöntemler devreye koymuştur. Türk derin devleti, KDP ile başından itibaren Türkiye'de Kürt hareketlerinin ortaya çıkmasını engellemek için anlaşmıştır. Türk devletinin KDP'ye verdiği rol, Bakurê Kurdistan'da ortaya çıkacak özgürlük hareketlerini tasfiye etme temelindedir. Buna en iyi örnek Türkiye KDP'sini örgütleyen Sait Elçi ve Sait Kırmızıtoprak'ın yaşadıkları olmaktadır. Temiz duygularla Kürtlük adına mücadele geliştirmek isteyen Sait Elçi ve Sait Kırmızıtoprak, KDP'nin desteğini alacaklarını düşünerek çıktıkları yolda, KDP'nin hakim olduğu alanlarda KDP tarafından katledilerek tasfiye edilirler. Diğer yandan toplumda kafaları karıştırmak, oluşacak yeni hareketlerin önünü kesmek için psikolojik ve özel savaş yöntemleriyle ağa ve feodal çevrelerden oluşan Kürt kılıflı oluşumlar ortaya çıkarılır. Bu güçler de MİT'le ilişki halinde özel savaş amaçlı örgütlenilip harekete geçirilirler. Zaten tarih sahnesine çıktığında Apoculara milliyetçi faşistlerden daha fazla, bu Kürt elbisesi giydirilmiş oluşumlar saldırmıştır. Haki Karer'in katledilmesinde bunlar rol üstlenmişlerdir. 1970 ve 1980 arası Özgürlük Hareketi ve sosyalist hareketler ile Türk özel savaş

sistemi ve psikolojik savaş güçleri arasında kıyasıya mücadelenin geçtiği bir dönem olur. Özel savaş devleti ve NATO'ya bağlı Gladio, devrimci sosyalist hareketleri ve Özgürlük Hareketi'nin gelişimini engellemek için her türlü kirli savaş yöntemine başvurur. Kontrgerilla bu dönemde devreye konulur. MHP gibi faşist bir güç ve bazı İslami çevreler bu dönemde aktif bir biçimde Özgürlük Hareketi'nin etkisini kırma amaçlı harekete geçirilir. Diğer yandan Özgürlük Hareketinin etkisinin giderek arttığı Kürdistan'ın Türkiye sınırında bulunan ve çoğunluğu Alevi Kürtlerden oluşan bölgeyi sindirmek için Maraş'ta bir provokasyonla katliam gerçekleştirir. 1980'e gelindiğinde Türk özel savaş rejimi, grup aşamasından çıkıp partileşen Özgürlük Hareketi'nin önüne geçemeyeceğini görür ve darbe yapma kararı alır. Dönemin generallerinden Kenan Evren, helikopterle Diyarbakır, Hilvan ve Siverek üzerinden geçerken gördükleri tablo karşısında darbe yapmaya karar verdiklerini ifade eder. Özgürlük Hareketi, buralarda büyük gelişmeler sağlamış, işbirlikçisi olan ağaların, yani devletin etkisini kırmış, örgütlü bir toplumsal zemin ortaya çıkarmıştır.

Kaybeden 12 Eylül Faşizmi, Kazanan Kürtler

Askeri darbe, Türkiye'de gelişen Özgürlük Hareketi başta olmak üzere devrimci demokratik hareketlerin üzerine maske takma ihtiyacı duymadan ceberut biçimde gider. Kürdistan bu defa da tutsaklar şahsında Amed zindanlarında mezara gömülmek istenir. Özgürlük Hareketi'nin kadrolarının çoğunluğu ve binlerce sempatizanı yakalanır, eşi benzeri görülmemiş biçimde işkencelerden geçirilir. Amed zindanı Kürdistan'a dönüştürülür. Yapılan işkencelerin neler olduğunu dönemin canlı tanıkları birçok belge ve yaşadıklarıyla anlatır. 2014'te Recep Tayyip Erdoğan bile sözde demokratikleşme denen kandırmaca sürecinde Amed zindanlarının dili olsaydı da orada nelerin yapıldığını konuşsaydı diyerek yapılan insanlık dışı uygulamaları dillendirdi. Amed zindanında çplak zor, baskı ve şiddetin her türü kullanıldı. İnsan havsalasının almayacağı yöntemlere başvuruldu, ama buna rağmen zindanlarda yenilen faşizm ve darbəcilerin kendisi oldu. Evet, devrimciler direnişle yaşamını yitirmiştir. Ama zulme boyun eğmemiş; düşünce, duygu ve inandıkları değerleri sonuna kadar

savunma dışında hiçbir imkanlarının bulunmadığı, zorun zoru koşullarda direnişle darbəcileri yenilgiye uğratmayı bilmişlerdir. Mazlum Doğan'ın üç kibrit çöpüyle başlattığı ateş, Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Mahmut Zengin ve Necmi Öner ile gürleşmiş, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişçileri Kemal Pir, M. Hayri Durmuş, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek'le zirveye ulaşmıştır. Yenilen faşizm, yenilen darbe ve darbəciler, yenilen özel ve psikolojik savaş; kazanan ise Kürt halkı başta olmak üzere insani değerler olmuştur.

Zindanda tutsaklar şahsında iradesi kırılmak istenen Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı, ortaya konulan direnişle iradesi ve mücadele kararlılığı güçlenmiş biçimde 15 Ağustos 1984 atılımını gerçekleştirir. Kürt'ün beyninde yaratılmak istenmiş karakollara, yüreğinde oluşturulmuş korkuya karşı ilk kurşun sıkılır. Buna karşı özel savaş temelinde şekillenen Türk devleti, yürüttüğü kara propagandanın yetersiz kaldığını görerek 1985 yılında kendisine işbirlikçilik yapacak koruculuk sistemini geliştirir. Kürtleri zorla koruculaştırır. Böylece bir yandan operasyonlara yem olarak Kürtleri önde gönderecek, diğer yandan toplum içinde 'bakın bunlar Kürt değil, Kürtleri öldürüyor' diyerek propaganda edecekti. Ancak koruculuğun tek başına yetersiz kaldığı görülünce 1987'de Olağanüstü Hal ilan edilir. Kürdistan'da özel kolordu komutanlıkları kurularak özel güvenlik bölgeleri ilan edilir. Özel savaşı esas alan, özel savaş temelinde devleti yeniden yapılandırmayı öngören bir süreç başlatılır. Bu süreç günümüze kadar da derinleşerek devam eder. Bugün de TC'nin Kürdistan'daki varlığı, bu özel savaş sistemi temelinde hayat bulmaktadır.

O süreçte gerillayı, Kürtler başta olmak üzere, Türkiye toplumunun gözünde karartmak için her türlü dezenformasyona başvurulur. Kuyruklu Kürt propagandası, gerilla savaşıyla birlikte, Ermeni dölüne, teröriste dönüştürülür. Aydın ve entelektüel gençlerin öncülüğünde başlayan Özgürlük Hareketini yürüten insanlara yönelik cahil, okumamış, kandırılmış, kafası yıkanmış kimseler denilerek yürütülen imha saldırılarına haklılık zemini oluşturulmaya çalışılır. Türk medyası, benzer yöntemlerle toplumun zihnini bulandırmak için her türlü yalana ve aldatmaya başvurur. MİT ve özel savaş merkezi tarafından kendilerine servis edilen haberleri, topluma doğruymuş gibi kabul ettirmek

için özel kriz masalarıyla çalışmalar yürütülür. Bir yandan “Anadolu’dan Görünümler” denen psikolojik savaş programlarını yaparak Özgürlük Hareketi’ni küçük düşürmeye, diğer yandan OHAL ile geliştirdiği sıkıyönetim ortamında açıklıkla, eğitimle, tutuklama ve işkenceyle, askeri güçle asimilasyon ve soykırım politikalarına daha fazla yoğunluk ve hız verilir. Medyanın desteğiyle yürütülen bütün bu psikolojik savaşta bir yandan dünyadan destek alınmak istenir, diğer yandan özgürlük mücadelesinden yana tercihte bulunan halkın kaba kuvvetle, baskıyla, işkenceyle iradesi zayıflatılmak, umudu kırılmaya çalışılır.

90’lı yıllar işkence, zorla ajanlaştırma, zorla koruculaştırma, zorla her türlü insanlık dışı uygulamanın yürürlüğe konulduğu bir süreci ifade etmektedir

Zaten Kürtlük namına tek bir şey kabul edilmemektedir. İnkâr ve imha politikaları yaşamın tüm alanlarında kendini daha fazla göstermektedir. Devlet dairelerinde ya da sıradan bir beğçisinin olduğu yerde Kürtçe konuşmanın kendisi bile tek başına karakol ve işkence demektir. Kürtçe diye bir dilin olmadığı söylenir. Her yerde Türkçe konuş, çok konuş denir. 1980’li yıllarda yaşayan herkes, Kürtçe müzik dinlemek için ana ve babalarımızın kasetleri nasıl sakladığını iyi bilir. Kürt kültürü adına ne varsa Türklüğe mal edilmeye çalışılır. Bugün hala dillerde olan onlarca şarkı özel savaş merkezi tarafından Kürtçeden çalınarak Türkleştirilir ve Türklüğe mal edilmeye çalışılır. Hakikatinin ortaya çıkmasını engellemek için tüm gerçekleri ve deliller ortadan kaldırılmaya çalışılır. Kürt kültürü, Kürt müziği, Kürt mutfağı Türklüğün hizmetine sunulur. Anadolu ve Mezopotamya’nın tarih bilinci ve kültürel dokusu yıkılarak toplum mühendisliğiyle Türklük temelinde yeni bir inşa faaliyetine hız verilir. Oluşturma bir dil, kültür, müzik, tarih varsa o da bugün zihinlere zerk edilen Türklüktür. Gerçekten büyük çoğunluğu özel savaş merkezi

tarafından oluşturulan inşa edilmiş bir gerçeklik söz konusudur. Kürtlüğe ve kültürel değerlerine bu kadar saldırının gerçekleşmesinin nedeni de bu hakikatin ortaya çıkmasını engellemek içindir. Çünkü hakikat tüm çıplaklığıyla ortaya çıktığında kendisinden geriye hiçbir şeyin kalmayacağı bilinmektedir.

Doğru Bir Mücadeleyle Faşizm Yenilgiye Uğratabilir

1990’lı yıllara gelindiğinde Kürt toplumu içinde daha fazla örgütlenen Özgürlük Hareketi kabına sığmaz biçimde halklaşarak alanlara taşmaktadır. Devletin inkâr ve imha politikaları artık toplum tarafından kabul edilmemekte, her türlü bedel verme göze alınarak kurulan setler yıkılmaktadır. Cin şiseden çıkmış, Kürtler bir halk olduklarını kabul ettirebileceklerini görmüş, örgütlü yapılarıyla daha fazla mücadele ederlerse sonuç alacakları bilincine kavuşmuşlardır. Toplumsal zeminde artık gazeteler ve dergiler çıkarılmış, tüm engellemelere rağmen bunlar topluma ulaştırılmaya başlanmıştır. Kültür-sanat çalışmalarında, legal siyasal alanda belli bir örgütlenmeye ulaşılmıştır. Türk özel savaş merkezi, giderek büyüyen bu Özgürlük Hareketini ve onu destekleyen toplumsal zemini ortadan kaldırmak için yeni bir konseptle, daha keskin yöntemle ‘Suyu kurut, balığı öldür’ politikasına yönelir. Yani toplumsal zemini ortadan kaldır, gerillayı bitir!

‘Suyu kurut, balığı öldür’ konsepti temelinde yeni bir politika belirleyen Türk özel savaş sistemi bununla ne yapmayı hedefledi, neler yaptı konularını bilince çıkarmak da önemli olmaktadır. Öncelikle belirtmek gerekir ki, JİTEM denen ve binlerce Kürt’ü katleden kontra bir güç oluşturuldu. Bu kontra güç hiçbir yasa ve hukuka bağlı kalmadan, hiçbir yere hesap vermeyeceği şekilde gayri nizami harp karakterinde örgütlendirildi. Bazen kendini gerillaymış gibi göstererek Kürt yurtseverlerini tespit edip öldürdü, bazen yine gerilla yapmış gibi Kürtlerin değerlerine saldırdı, bazen de köyleri yaktı. Amaçları belliydi, toplumda gerillanın kötü olduğu algısını oluşturmak. Bu kontrgerilla gücü kuşkusuz sadece bunları yapmadı; 1990-97 süreci boyunca beş bine yakın köyü yaktı, haritadan sildi. On yedi bini aşkın Kürt’ü katletti, daha sonra da bunları faili meçhul cinayet diye göstermeye çalıştı. Onlarca Kürt aydını, yazarı,

gazetecisi ve işadamı bu dönemde katledildi. Binlerce insanın ismi kara listelere konularak hedef gösterildi. Musa Anter, Vedat Aydın, Savaş Buldan gibi sembol isimler hedef alındı. Toplumunu sindirmek için özgürlük militanları sağ yakalanıp infaz edildi, kafaları kesilip boy boy resimler çektirilerek topluma gösterildi, gerilla cenazeleri panzerlerin arkasına bağlanıp yerlerde sürüklendi. Bunlar sünnetsiz denilip toplumun dini duygularına hitap edilerek gerilla ile halkın birbirinden uzaklaştırılması amaçlandı. Özcesi 90'lı yıllar işkence, zorla ajanlaştırma, zorla koruculaştırma, zorla her türlü insanlık dışı uygulamanın yürürlüğe konulduğu bir süreci ifade etmektedir. Unutmayalım ki, çok gizli tutulan kozmik odaların önemi esas olarak bu kirli işlerin açığa çıkmasını engelleme nedeniyledir. Diğer yandan toplumun aydınlanmasını önlemek için çaba gösteren onlarca gazeteci ve aydın katledildi. Özgür Gündem gazetesinin neredeyse her sayısı sansürlendi, okuyucuyla buluşmasını engellemek için yasaklandı. Bu yetmedi, kapatıldı, bu da yetmedi bombalanarak susturulmak istendi. Ancak özgür basın geleneği devam etti, ettiriliyor. Siyasi partilerin il, ilçe ve merkez örgütleri bombalandı, yetmedi, kapatıldı. Kürt dili tümünden yasaklandı, bir milletvekili meclis kürsüsünde 'sözümü Kürt ve Türk halkının birlikteliği için veriyorum' dediği için linç edildi. Sarı, kırmızı, yeşil renklere kırmızı görmüş boğa gibi saldırıldı. Trafik lambalarının renklerinin bile değiştirilmesi için tartışmalar yapıldı. Yatılı Bölge Okullarıyla çocuklar ailelerinden uzaklaştırılıp Türkleştirildi, asker gibi yetiştirildi. Kürdistan'da fuhuş ve uyuşturucu kullanımı bilinçli olarak geliştirildi.

Türkiye'nin batısındaki topluma ise 'vatan bölünüyor' denilerek şovenizm şahlandırıldı, kendisi olmaktan çıkan fanatik milliyetçi bir grup yaratılmaya çalışıldı. Suyu kurut, balığı öldür politikası gereği ortaya çıkan diğer bir oluşum da Hizbullah ve Hançer timi denilen hizbilkontra çete örgütlenmesidir. Bunun için de bir yandan Kürt toplumunun dini duyguları kullanılarak Özgürlük Hareketi din karşıtıymış gibi gösterilmek istenmiş, diğer yandan Batman, Silvan, Diyarbakır gibi yerlerde bu çete güç eliyle insanlar asit kuyularına atılarak, kafasına arkadan mermi sıkılarak, domuz bağıyla ölüme terk edilerek, mezar evler oluşturularak sindirilmeye çalışılmıştır. 1990'lı yıllarda Türk medyasının üstlendiği temel rol; Türk devletinin bu kirli savaşını örtterek, Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi

için üzerine düşen her türlü görevi yerine getirme temelinde olmuştur. O nedenle, o yıllardaki bütün faili meçhul cinayetlerin, köy yakma ve yıkmaların suç ortaklığını yapmıştır. O dönemde gazetecilik yapan birçok insan daha sonra "yalan söylüyorduk, yalanımıza kendimiz inanıyorduk" diyerek, aslında 1990'lı yıllarda medyanın Özgürlük Hareketi'ne karşı nasıl bir kirli savaş yürüttüğünü itiraf etmektedir. Zaten günün medyasının tamamen özel savaş, psikolojik savaş aracı haline geldiğini kabul etmeyen yok gibidir. Özel ve psikolojik savaş temelinde şekillenen Türk devleti, görüldüğü gibi birçok koldan ve kurumla Kürt toplumunu sarmalayarak yalan ve şiddetle ezmeye, sindirmeye yönelmiştir. Bu saldırı konsepti bugün daha yoğun biçimde devam ettirilmektedir. AKP-MHP iktidarı, Türk devletinin özel savaş külliyyatının tecrübelerinden yararlanıp yeni yöntemler ekleyerek, bu uğursuz amaçlara ulaşmak istemektedir. Eklediği yeni yöntemlerin başında da Kürtlerin toplumsal örgüsünü ve bağını zayıflatmak için toplum içinde daha fazla fuhuşu geliştirme, daha fazla uyuşturucuyu geliştirme, daha fazla tutuklama gerçekleştirme, daha fazla katliam yapma, daha fazla medyayı kullanma, daha fazla dış güçleri Kürtlere karşı kullandığı savaşta sessiz bırakma ve tarafgir yapma ve daha fazla kirli yöntemler kullanma temelindedir. Kürt kızları devrimci olacaklarına fuhuş yapsınlar, uyuşturucu kullansınlar söylemlerini bizzat yöneticileri dillendirmiştir. Dolayısıyla AKP-MHP iktidarı, bu özel ve psikolojik savaş yapılanmasının sadece şu anda temsilcisi rolündedir.

Türk devleti, Kürtler başta olmak üzere Türkiye'deki farklı etnik ve inanç topluluklarıyla birlikte yaşama arayışlarına girmediği müddetçe; iktidarda hangi parti bulunursa bulunsun, bu psikolojik ve özel savaşçı karakter bir biçimde devrede olacaktır. Söylenen her söz, yapılan her şey bu özel savaşa hizmet etme temelinde olacaktır. Özel ve psikolojik savaş yıkılmaz, aşılmaz bir güç değildir. Nasıl ki, 12 Eylül sürecinde Amed zindanında devrimciler en zor koşullarda mücadele edip başarıyı sağladılarsa, bugün de AKP-MHP faşizmi koşullarında doğru tarz ve tempoyla mücadele ederek, başarmak mümkündür. Bunun koşulları her zamankinden daha fazladır.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Ulus-Devlet Ontolojisinin Özel Savaşla Olan Yapısal İlişkisi

Hasan Aşkın

Tarihsel süreç içerisinde oluşmuş siyasal sınırlarda farklı etnik, dil, kültür ve inanç yapıları ciddi bir sorun oluşturmamaktaydı. O yüzden sömürü ve siyasal iktidar ilişkisi yakın döneme kadar homojen bir yapıya ihtiyaç duymadı. Homojenleştirme azami sömürüyü hedefleyen, azami iktidar ihtiyacından doğdu. Azami sömürü, iktidar ve tekel ilişkiselliğinin dışında mümkün görülmedi. Toplumun tüm birimlerinden, coğrafyanın ücra köşelerine kadar sömürü ve talan amacı, azami düzeyde tekelleşmiş bir siyasal, ekonomik, askeri, sosyal ve ideolojik yapıyı zorunlu kılar. Bu yapısal ifadesini ulus-devlet formunda buldu. Bu nedenle kapitalist sistem çokça manipüle edildiği gibi aklın, bilimin, teknolojinin refah ve zenginliğin çağı olmadı. Sömürünün içte ve dışta azami boyutunun hedeflediği tüm yapısı buna uygun yapılandırıldığı bir dönemin ve sistemin adı oldu.

Ulus-devlet doğa, toplum ve anlama içerilmiş iktidarın azami formudur. İçte ve dışta sömürünün sınırsızlığı ulus- devlet formu olmadan gerçekleşemez. Lanse edildiği gibi devlet sınırları dahilindeki ulus(lar) yapısının ihtiyaçları sonucunda şekillenmedi. Bilakis devlet yapısı sınırsız iktidarı için kendi ulusunu oluşturdu. Her devlet kendi karakterine ve ihtiyaç duyduğu yapısal bütüne uygun ulusunu şekillendirdi. Devlet ulusu nesneleştirerek kendisine yedekledi. Bu anlamda ulus, ulus-devlet ilişkisinin öznesi değil nesnesidir. İktidar tekçiliğinin en saf ve mutlak olanıdır. Ontolojik olarak her türlü tekelin merkezine tekçilik yerleşir. İktidar çok olanın, farklı olanın özerkliğini varlığı için birincil tehdit görür. Hiçbir farklılığa tahammül etmez. Bunu kendi açısından varlık-

yokluk sorunu kabul eder. Ulus-devlet bu mantalite üzerine inşa edilir. Tek dil, tek din, tek kültür ve tek etnik yapı onun olmazsa olmazıdır. Teklik onun varoluş felsefesidir. Bunu varlığının temeli haline getirir. Her şey tek olanla anlam ve hayat bulur. Tüm farklılıkları kendi bünyesinde tekleştirmeyi temel amaç yapar. Tanrısal olguyu olduğu gibi, devlete ve onun uzantısı olan ulusa şirk koşulmaz. Bu kutsallık derecesinde anlamlandırılır. Tartışmasız üst kimlik olarak tüm farklılıkların tek değeri, aidiyeti olarak sunulur. Bunun dışındaki her şeyi red, inkar ve imhası meşru kabul edilir.

Toplumsal doğanın çoklu yapısı; farklı etnik, inanç, dil, kültür, ekonomik, siyasal, sosyal, düşünsel vb, zenginlikleri ve dinamikleri ulus-devlet formu ile kaçınılmaz bir cepheleşmeye gider. Toplumsal farklılıkların kendi aidiyetleriyle varolma ve yaşatma iradesiyle ulus-devletin farklılıkları kendi tekçiliğinde eritme istemi, daimi bir çelişkiler yumağı ve çatışma potansiyeli taşır. Bir çok ülke bunu kimi yasal ve siyasal haklarla dengeselede, çoğunlukla sürekli bir çatışma hali, ulus-devletlerde karakteristik bir hal alır. Ulus-devlet sisteminde çelişkiler ne kadar dışsallaştırılıp "dış düşman" odaklı görünür kılınırsa, esas sorun ve çatışma içsel olandır. Devletler arası çelişki ve çatışmalar çoğunlukla ortak çıkarlarla dengelenir. Ulus ötesi ekonomik tekeller ve sistemin hegemonik güçleri bu dengelemeler de oynadıkları rol kadar, suni gündem ve sorunlarla da gerginliği hep canlı tutarlar. Tüm dış sorunlara rağmen esas ve uzlaşmaz çelişki, ulus-devlet mantalitesi içerisinde bünyesel olandır. Ordu, paramiliter, İstihbarat vb. güvenlik birimlerinin odak noktası iddia

edildiği gibi dış değil, içtir. İç çatışmalar karakteri gereği yer yer şiddetlensede, düşük yoğunluklu, zamana yayılmış ve çıplak şiddetin dışında farklı yöntemlerle gerçekleştirilir. Şiddet tek başına sonuç alıcı görülmez. Şiddetin dışında insani ilişkiler ve ihtiyaçlar üzerinden şekillenen tüm gereksinimler devlet tarafından bir silah olarak kullanılır. Bu salt maddi olmaz, ruhsal, duygusal ve düşünsel boyuta yönelik araçsallaştırmalar ve saldırılar çok daha yoğun olarak, bu çatışmalarda rol oynar. Dış düşünme olgusu gibi dar ve cepheleştiren çatışma genellikle tercih edilmez. Ulusa dönüştürmeyi düşündüğü toplumsal bütünü "rızasını" almayı amaçlar. Ötekileştirdiği toplulukları ayırtırmaya çalışır. Tüm dinamikleri karşısına alarak geniş bir cephe oluşturamaz. Parçalı bir toplumsal dinamik tercih eder. İnceltmiş bir yöntemle öne çıkardığı "üst kimlik" ve değerler etrafında "alternatif" bir çözüm sunmayı da ihmal etmez.

Devletin dayattığı tekçilik kaçınılmaz olarak toplumsal dinamiklerle çatışma zeminine dönüşür. Bu çatışmanın niteliği özel savaş olarak nitelik kazanır. Çünkü idealize edilen ve toplumun varlığı için olmazsa olmaz mealinde bir yapı olarak sunulan devletin, açıktan toplumla çatışarak, toplumla karşıtlaşması devlet ile toplum arasındaki bağları tümenden koparıp, onun "çatı" kimliğini tartışmalı kılacaktır. Bu devlet yapısı için ulus-devlet, amaçsallığı içerisinde arzulanmaz. Bu noktada ulus-devlet, amaçsallığı ilk özel savaş amaçsallığı yapısal bir ilişkiye dönüşür.

Özel savaşı devlet çıkarlarının merkezinde olduğu iktidar uygulamalarının karanlık, gizemli ve açıklanamayan yanısıdır. Özünde hukuk düzeniyle karşıtlaşan, hukuk dışı uygulamaların adıdır. Burada geçerli olan; yasalar üstü yazılı olmayan bir yasanın, devletin "yüce" çıkarlarının korunmasıdır. Devlet çıkarları tarafından örülen ağ; her türlü yasanın üstünde gücünü sınırsız kullanabilen dokunulmaz bir ağdır. Devletin yüce çıkarları tüm araçları koşullar. Uygulayıcının özel ahlakıyla ve inandığı değerlerle çatışsa bile, yerine getirmesi gereken her şeyin yapılmasını şart koşar. Özel savaşı kavramlarla, tanımlarla sınırlamak, anlamını daraltmak, onu çerçevelemek olur ki, bu onun ontolojisine terstir.

Bunun kurumsal aklı ve uygulayıcıları her türlü yasadışılığa, çirkinliğe, kötülüğe, değersizliğe, onursuzluğa tenezzül eder. Uygulamada onun sınırları, ölçüleri, değerleri yoktur. Kendisini tüm insani toplumsal ve doğal değerlerin karşısında konumlandırmak, her türlü ahlaki karşıtlığı kendi ahlaki değer yapısı olarak kabul eder. Bu onun özsel yapısıdır. Ancak bunu yaparken algı operasyonlarıyla en ahlakçı, toplumcu, ekolojik ve insani değerler adına yapar. Bu anlamda söz konusu ulus-devlet ise, en normal olanı bile sorgulamadan geçmemek gereklidir. Çünkü en zor anında, deşifresi söz konusu olduğunda olayın hem uygulayıcı, hem aklayıcı, hem de aklanandır.

Devlet, ulusu nesneleştirerek kendisine yedekledi. Bu anlamda ulus, ulus-devlet ilişkisinin öznesi değil nesnesidir

Bu savaş biçimi yasaları araçsal kılmakla birlikte, genelde yasal olmayan zeminde uygulama alanı bulur. Yasal olan buzdağının görünen yüzeyini bile oluşturamaz. Bu savaşın yasayla sınırlı olanına güvenlik bürokrasisi, mahkemeler ve cezaevleri eşlik eder. Zorun gücüyle baskılamaya paralel siyasal, sosyal, ekonomik ve psikolojik boyut eklenir. Devlet ve etkisindeki sivil kurumlarla bu süreç ilerletilir. Bu kurumların oluşum ve işleyişinin yasal prosedürlerle belirlenmiş olması, özel savaş pratiklerinin bir devlet politikası olarak geniş uygulama alanına işaret eder. Özel savaş uygulamalarının devlet ile iç içeliği devletin kurumsal karakteriyle ilgilidir. Zor, şiddet ve talan eksenli yapısını hukuksal çerçeve ile yasal ve meşru kılar. Ancak bu özünü değiştirmez. Devletin esas gündemi bu tarz ile ilişkilidir. Hukuk dışı yasal olmayan uygulamalar gizli yapılması şartı ile olağan ve rutin uygulamalardır. Varlık nedeni baskı, sömürü ve talanı zor aygıtı olmadan yaşamsallaştıramaz. Bu nedenle dönemsel ve araçsal bir yöntem olmaktan çıkıp, amaçla kopmaz bir bağa dönüşür. Bu amaçsallık içerisinde yasallık

ve kurumsallık kazanan ulus-devlet doğa, toplum ve değer karşıtı konum ve uygulamalarını yasal çerçeveye sığdıramaz. Dışarıya taşacak kötülükleri ile onun idealize edilmiş kurumları tezatlık oluşturur. Devletin bu yasa dışı ayağı, yasal ayağından çok daha da ileridedir. Devletin bu niteliği onu bir nevi özel savaş yapılanması olarak yasadışı yapar. Bu ona her şeyi yapma hak ve yetkisini verir. Sınırsız uygulama gücü ve ölçüsüzlüğünün dayanağı devlet çıkarları olur. Misyon üstlenenler cezasızlıkla ihya edilir. Özü bu olan devlet, yine de yasal olmaya, meşru görünmeye ve hukuksal bütünlüğe ihtiyaç duyar. Herkesin kabulü, tüm vatandaşların sığınağı olması daimliği açısından vazgeçilmezdir. Hep "temiz" kutsal ve dokunulmaz olmak zorundadır. Bu nedenle kötülükleri organize eden ama yine de "temiz" kalan bu yapılanma kendi pis işlerinin taşeronlarını organize eder. Kimi uç siyasal yapıların tabanından gerekli kadro devşirilir. Bu yetmez aynı taban üzerinden mafya dediğimiz suç örgütleri oluşturulur. Bu yapılar sürekli olarak varlık gösterebilir, devletin beka sorunu yaşadığı dönemlerde çok daha faal olur. "Devlet düşmanı" olarak görülen öteki ve muhalefete karşı tehdit şantaj ve cinayete kadar varan eylemler organize edilir. Aynı gruplar eliyle toplumun sınır uçlarına dokunulup, önde gelen şahsiyetlerine yönelik suikastlerle provakasyonlara gidilir. Karşıt gruplar karşı karşıya getirilip çatıştırılır. Çoğu zaman bu öyle bir boyuta vardırırlar ki, kutsal değerler, mekanlar provokasyon amacıyla kullanılıp kitleler öteki olana karşı mütecaviz bir biçimde toplu talan, yağma, tecavüz ve cinayetlere yönlendirilir. Bunun merkezinde olan devlet, kurtarıcı olarak devreye girip, kendi olmazsa olmazlarını daha görünür kılar. Özel savaşın en organize halini Gladyo veya Özel Harp Daireleri gibi oluşumlar şahsında görürüz. Bunlar "dış düşman" ve "dış tehlike" algısı üzerinden kurumlaşmışsalar da, esasta içe dönük olarak faal oldular. Bir çok ülkede bu ilişkiler ağı açığa çıkarılarak üzerine gidildi. Bürokratından, siyasetçisine, iş adamlarından, sendikacıya, akademisyenden, yazarına ve sivil toplum temsilcilerine kadar geniş yelpazeden katılım, bu kirli ilişkiler ağı içerisinde bulmak mümkün. İlişkiler ağı ne kadar geniş ve derin olsada münferit bağlantılar dışında devleti, kutsal ve dokunulmaz olarak yeri korunur. Yasal alanda

bile iktidar, muhalefet ve sivil toplum kurumları aynı uygulamaların bütünleyeni olarak görünür. Söz konusu "öteki" üzerinden devlet çıkarları olduğundan gerisi teferruattır. Kendi içerisinde her türlü çıkar yapıları, çatışmaları hoş görülür. Ancak öteki karşısında tek vücut hareket edilir. Tıpkı yedi başlı ejderha gibi; bedene yönelen her tehdit ve tehlike durumunda tüm başlar aynı yöne, aynı refleksi verir. Zorun gücü ve etkinliğine paralel algı operasyonlarının birincil sorumluluğu basına düşer. Bu anlamda özel savaş oluşumu çok geniş bir kadro ağına sahiptir. Buna gölge edene devlet demek mümkündür.

Bölme, Parçalama ve Çatıştırma Stratejisi

Devletlerinin ulus-devlet amaçsallığında kendi ulusunu yaratması, bir varoluş sorunudur. Ancak bu toplumsal farklılıklar ve dinamiklerle bir çatışma demektir. Sonuçta ulus-devletin inşa edileceği zemin farklı dil, kültür, etnik, inanç ve toplumsal değer ve dinamiklerin red, inkar ve imhası üzerine olacaktır. Tüm farklılıkları tek bir yapıda eritme toplumsal dinamiklerin direnciyle karşılaşacaktır. Kırılması gerekli olan bu direniş savaşın her türlü yöntemini devreye koyup, meşru kabul edecektir. Yasal, siyasal, sosyal, ekonomik, kurumlarla başlatılıp; basın aracılığı ile algı operasyonlarıyla destekleyip, fiziksel, psikolojik ve düşünsel alanda topyekün bir saldırı gerçekleştirilir. Bu saldırılar bir çok alanda eş zamanlı olarak yapılır. Red, inkar ve asimilasyonu amaçlanan etnik grup, kültür, dil, ve inanç sahibi birey, kurum, yapı ve toplumsal dinamikler her yönüyle baskılanır. Bunların kendilerini örgütleyip kurumlaşmalarına izin verilmez. Kurumlaşmalar oluşursa işlevsel olmasına engel olunur; kurumlar tecrit edilerek marjinal kılınması amaçlanıp zamana yadınırlmış bir tasfiye dayatılır. Yasal sınırlarda varlık imkanı bulamayıp illegalite de örgütlenen yapılar kriminalize edilip "terörist" ilan edilir. Her türlü karalama kampanyasıyla içte ve dışta tecriti amaçlanıp, askeri operasyonlarla imhası hedeflenir. "Öteki"leştirildiği toplumsal dinamiklerle bu çok boyutlu çatışmasını önemli oranda böl-parçala-yönet politikasıyla yapar. Özellikle ulus-devletin

hedefindeki etnik ve inanç yapılarını karşı karşıya getirme ve çatıştırmayı amaçlar. Bu olmazsa yan yana gelip bir birlik oluşturmaları engellenir, hatta her etnik ve inanç yapısını içerden parçalamaya çalışır. Kimi zaman açık kimi zaman gizli bir taraf desteklenip diğer taraf etkisizleştirilir. Her durumda kendi içinde çatışmalı enerjisini iç sorunlarıyla tüketen ve zayıf düşen gruplar, devletin yapısal gücü karşısında ciddi bir varlık gösteremeyeceklerdir. Aynı şekilde toplumsal dinamiklerin üst tabakasından devşirdiği işbirlikçi yapı ile de karşıt ve alternatif bir yapılanmaya gider. Bu grup hizmetlerinin karşılığında devletin olanaklarından yararlandırılacak, kale içten feth edilmek istenir. Truva atı rolü üstlenen bu tabaka ile toplumsal dinamikler çatıştırılır. Bu işbirlikçi yapı salt içe dönük kullanılmaz, dışa dönük olarakta devletin bu kirli savaştaki "meşru yüzü" olur. Özellikle ulus-devlete alternatif olacak, onunla ortaklaşabilecek potansiyele sahip etnik, dil, kültür ve inanç yapılarına yönelik saldırılara ağırlık verilir. Direnişlerini, umutlarını kıracak çok boyutlu saldırılar gerçekleştirilir. İradeleri kırılmış, kendi değer ve kimliklerinden utanır hale getirilmiş kitle ruh hali hedeflenir. Bu ruh hali asimilasyonu ve teslimiyeti hızlandıracaktır.

Bu amaca uygun ekonomik olarak toplumsal dinamiklerin yoğunlaştığı alanlar atıl bırakılır. İşbirlikçi ve açıklıkla yüz yüze getirilip göçe zorlanır. Mevsimlik işçi olarak (düşük ücretle) her türlü işte çalıştırılıp, fiziki ve psikolojik baskı altında öteki oldukları, her an ve her durumda hatırlatılır. Temsil ettikleri değerlerin inkarına zorlanıp, ulus-devlet değerlerine yönlendirilir. En insani gereksinimler bir silah olarak kullanılıp "terbiye" edilmeye zorlanılır. Göç edilen Kürtlerin varoşların da yokluk ve yoksulluk içerisinde kimlik ve aidiyetlerinin sosyal, siyasal ve ekonomik bir engel olduğu manipüle edilir. Develtsizlik ve kimlik bunalımı ortamı içerisinde kendini inkarla başlayan başkalaşım süreci bir "alternatif" olarak ulus-devletin, "üst kimlik" ve değerlerine yönlendirilir. Esasta ise, kendi değerleri ve metropol kültürü arasında sıkıştırılarak ucube bir yapı, nesil amaçlanır. Bunun yanında milliyetçi-sağcı gruplar aracılığıyla ötekileştirilenler her alanda baskılanır. Kendi kimlik ve değerlerine yönelik sahiplenmeler anında bu gruplar aracılığıyla

canlandırılır. Bu gruplar ve eylemleri güvenlik bürokrasisi ve marjinal siyasal yapılar tarafından desteklenip, iktidar tarafından görmezden gelip, teşvik edilir. Cinayet dahil tüm baskılamalar cezasız bırakılır. Ulus-devletin teklifi dışında kalan tüm kimlik ve değerler, her an ve her yerde aşağılanır. Bunları temsil eden birey ve kurumlar açıktan saldırıya uğrar.

Ulus-devletin teklifi dışında kalan tüm kimlik ve değerler, her an ve her yerde aşağılanır. Bunları temsil eden birey ve kurumlar açıktan saldırıya uğrar

Toplumsal hareketlerin örgütlendiği faal dönemlerde de devlet, ek saldırılar geliştirir. Dinamiklerin etkisizleştirilmesi amacıyla toplumun en dinamik ve en özgürlükçü değerlerin sahiplenen, taşıyıcısı kadın ve gençlik hedef alınır. Bu dinamiklerin etkisizleştirilmesi; direncinin kırılıp mücadelesinin marjinal kılınması amaçlanır. Özellikle devlet koruduğu gruplar aracılığıyla kumar, uyuşturucu ve fuhuşu teşvik eder. Cezasızlığı bu alanlarda görünür kılar. Bu ağın içerisinde düşen gençler, toplumsal değer ve kimliklerinden uzaklaşıp, toplum karşısında ciddi bir soruna dönüşürler. Aile ve içinde buldukları dinamiklerin enerjisini emerler. Mücadeleden koparılıp enkaza dönüştürülürler. Bunun dışında kalmış olanlar okullar aracılığıyla üniversitelerde diploma sahibi yapıp sisteme entegre edilir. Sonuç itibarıyla kayıp nesiller oluşturulup toplumsal dinamiklerin mücadelesi zayıflatılıp, marjinalize olmaları sağlanır.

Devletin bütünlüklü saldırılarında kurumların misyon paylaşımı önemlidir. Bu durumda kimi kurumlara stratejik rol biçilir. Şiddetle, zorla baskılama amaçlanırken, eksik kalan diğer ayağı olan dönüştürme rolü bu kurumlara verilir. Basın, ordu ve okullar bu rolün verildiği önemli kurumlardır. Basın, yaşamın her an ve alanındayken, toplumun büyük

bir kesimi okul ve ordu gerçekleriyle yüzleşmek zorundadır. Ordu tam bir disipline etme merkezidir. Ötekileştirmenin amasız, fakatsız ve maskesiz yansıtlığı bir kurumdur. Bu kurum o kadar etkili işletilir ki, bir yıllık askerlik süresi bir ömür hafızalara kazınır. Okullar yeni nesiller şahsında toplumun yeniden oluşturulduğu yerlerdir. "Yeni nesilleri kazanan, geleceği kazanır" şiarıyla çocuklar ulus-devlet aidiyeti ve fikriyatı temelinde kendi değer ve aidiyetine karşıt bireyler olarak yetiştirilir. Özellikle kültür, gelenek ve değerlerin hem taşıyıcısı hem de aktarıcısı kadına yönelik özel bir uygulamaya gidilir. Yani nesil salt aidiyet ve değerlerine karşı değil, ailelerine ve topluma karşı da konumlandırılır. 7 yaşında ailelerinden alınan çocuklar, 20'sine geldiklerinde ulus-devletin oluşturmuş olduğu sistemin tam bir parçası, temsilcisi olarak yetiştirilmiş olurlar. Sistem yetişen bu yeni nesiller şahsında kendisini toplumda, ailede ve tek tek bireylerde kurumlaştırmayı hedefler. Basın ise algı operasyonlarıyla bu sürecin en büyük destekleyeni olur. Özellikle her TV kanalında yoğunca yayınlanan dizi-film aracılığıyla toplumun her kesimine "rol-model" sunulur. "Kültürel" programlarla davranış kodları kabul ve red ölçüleri oluşturulur. Toplumda hedef alınmayan değer, kimlik, birey, ve topluluk bırakılmaz.

Bunlara paralel kimliğini ve değerlerini inkar edenler bir şekilde ödüllendirilip ekonomik, sosyal, siyasal ve entelektüel alanda önleri açılır. Bu ilişkilerin derinliğine bağlı olarak kendi değerlerine ihanet edenler toplumlarına da ihanete zorlarlar. Yaşam ölçüleri her an bir şekilde hatırlatılır. Hiç bir kimlik, inanç, değer ve oluşum kendi öz kimliği ve değerleriyle yaşamasına, varlık oluşturmaya müsaade edilmez. "Ya sev Ya terk et" sloganıyla bu açıkça dillendirilir. Bu durum devletin baskılamasıyla ve ödüllendirmesiyle devlet dışı kurumların çoğuna yansıtılır. İstisna dışında hiç bir kurum bu koordinasyonun dışında kalma gücüne sahip değildir. Birey olarak bu kurumlarda bir iş olanağına sahip olmak ya da kurumsal bir yapı olarak kurumlarla ilişkilenebilmek istiyorsa, öncelikli şart kendini inkardan geçer. Aksi takdirde liyakatin edinilmiş diplomaların ve sahip olunan yasal statünün hiç bir değeri yoktur. Özetle, kendi etnik, inanç, dil, kültür

vb. değerlerini savunan ve varlığı için mücadele eden bireyler, kurumlar ve topluluklar öncelikle yasalarla sınırlandırılır. Güvenlik bürokrasisini ve yargı aracılığıyla ayar vermeye çalışılır. Olmazsa cezaevlerine atılıp teslim alınmaya çalışılır. Fişlenip teşhir edilerek açık hedef yapılır. Olmadı mı faili "meçhul" cinayetlerle baskının dozu artırılıp kültürel olduğu gibi fiziksel soykırım dayatılır. Tek kimlik ve aidiyet olarak ulus-devlet değerlerinin her alanda temsili, kabulü ve kurumlaşması sağlanır.

Tüm bu uygulamalar salt farklı kimlik ve değerlerin tekleşmesi amacıyla asimilasyon, kültürel ve fiziki soykırımlarla sınırlandırılıp daraltılmaz. Aynı şekilde ulus-devletin öne çıkardığı, yücelttiği etnik kimlik etrafında ki, ulus değerlerini motive etme açısından da öteki olgusu bir ihtiyaçtır. Bu salt varlığını oluşturma değil, daimi kılma açısından da böyledir. İktidarın ulus-devlet ontolojisinde tekçilik kadar öteki de hayatidir. Bu bir diyalektik oluşturur.

Sonuç Olarak;

İktidarcı ve toplumsal dinamikler arasındaki mücadelenin tarihsel bir arkaplanı olmakla birlikte, iktidarın ulus-devlet formu ve özel savaş yöntemi yakın tarihimizde yoğunlaşıp derinleşir. Bu çatışmalı durumda birinin diğerine mutlak üstünlüğü istisnadır. Bir tarafın ağır darbeler alıp diğerinin üstün geldiği durumlarda bile; şiddet ve zor sorunu tümüyle ortadan kaldırmaz. Bu çatışan tarafları bir aşamadan sonra, karşılıklı uzlaşma noktalarında bir araya getirir. Aksi halde iki kesim içinde sonuçlar ağır olabilir. Ara yol bulmak, sorunu ortak paydalarda çözüme kavuşturmak uzlaşmanın temeli yapılabilir.

Müzakere masasında tarafların ortaklaştıkları nokta sorunun çözümüdür. Çözümü zorlaştıran ise sorunun nasıl tanımlandığıdır. Tarafların sorunu ele alış farklılıkları ayrıca soruna dönüşür. Bir çok ülkede daha dengeli bir yaklaşımla; sorunların çözümü yasal zeminde sonuca bağlanıp çatışmalı duruma son verilirken, kimi ülkelerde ise ulus-devletin katı yaklaşımı çözüm arayışını kısır bir döngüde bırakabilir. Toplumsal dinamikler kendi irade, kimlik ve değerlerinin taşınıp, yasalarla onların güvenceye alınmasını sorunun çözüm temeli

olarak görürken; ulus-devlet ise, sorunun varlığını kabul etmekle birlikte soruna yüklediği anlamda farklılaşabilir. Ulus-devlet sorunu kolektif değil kişisel haklarla sınırlamayı hedefler. Her toplumsal iradeyi hak ve temsiliyeti kendi üniter yapısına tehlike olarak görür. Sorunun çözümü bu noktada tıkanır. Tüm çözüm arayışlarına rağmen, ulus-devlet mantalitesi içerisinde soruna kalıcı çözüm bulmak olanaklı değildir. Sorunu yasalarla dengelemesi bir çözüm değil, sorunu ötelemedir. Ulus-devletin azami iktidar ve sömürü ilişkisi doğası gereği, onu toplumsal dinamiklerle karşı karşıya getirecektir. En iyi durumda taraflar bir noktalarda ortaklaşmış, çatışma yerini müzakere ve uzlaşmaya bıraksa bile, savaş burada son bulmayabilir. Ulus-devletin üniter yapı hassasiyeti ve toplumsal dinamiklerin tüm farklılıklarıyla varolma istem ve iradesi, sorunu hep canlı tutacaktır. Ulus-devlet sorunu yapısal bir sorundur. Çözümü bütünlüklü bir perspektifi gerekli kılar. Alternatif bir paradigma ile ulus-devletin tekçi zihniyeti ve bunu meşru kılan yasa ve kurumları hedef olunmalıdır. Bu alanlarda köklü bir değişim yaşanmadan sorunların çözümü beklenmemelidir. Buna alternatif olarak toplumsal dinamiklerin amaçlaması gereken; tüm farklılıkları kendi kimlik ve değerleriyle irade oluşturup temsil edecekleri, varlığını koruyup geliştirebileceği demokratik bir sistemdir. Bu ancak demokratik ulus perspektifi ile mümkündür.

Demokratik ulus, ulus-devletin panzehiridir. Demokratik ulus tüm topluluk, grup, yapı ve bireylerin kendilerini özgür iradeleriyle örgütleyip kurumsallaştığı yapılar ve değerler bütünüdür. Bir grubun, yapının, kurumun iktidar ve egemenliğini amaçlamadan tüm etnisite, kültür ve inanç gruplarını irade sayar. Tek ulus, tek devlet, tek kültür, tek dil esaslarındaki ulus-devleti, toplum mühendisliğini reddederek her topluluğu, grubu ve bireyi kendi öz değeri ve aidiyeti içerisinde kabul eder. Kadın sorunu toplumun genel sorunu olarak kabul edilip, kadın özgürlüğünü temel alır. Doğa ve toplumun optimal dengesini esas alan ekolojik bir perspektifle ihtiyaç üretimi geliştirir. Tüm topluluk, grup ve bireylerin özgür iradesiyle temsil ve katılım durumlarını radikal veya doğrudan demokrasi esasları üzerinden çözer. Bu ölçü ve esaslar demokratik ulusun ontolojisini

oluşturur. Bu ontoloji, ulus-devlet ontolojisinin tersine şeffaflığı, doğa, toplum ve insani değerleri tüm çalışma ve uygulamalarının merkezi yapar. Ulus-devletin varoluş gerekçesi, özel savaş uygulamaları ve zihniyetinin beslendiği zemini olan ötekinin red, inkar ve imhası demokratik ulus sistemiyle ortadan kalkar. Sonuçta her varlığın varoluş özü ve niteliği, biçim ve uygulamalarını da belirler. Ulus-devlet ontolojisi karakteri gereği çatışmasız yapamaz. Varlık nedeni haline getirdiği çatışmalı durumu özel savaş yöntemleri dışında yürütemez. Bu nedenle ulus-devleti özel savaşı ve de özel savaş ulus-devletin dışında ele almak gerçeği yansıtmayacaktır. Bu bir ontolojik bağ ve yapısal ilişkisidir.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Özel Savaşa Karşı Zihniyet ve Yaşam Mücadelesi

Haydar Ergül

Özel savaş, tasfiye hedefli toplum yaşamına dair her şeye savaş açmadır. Politik, sosyal, kültürel, ekonomik, askeri bütün alanlar özel savaşın kapsamı içindedir. Ancak özel savaş asıl olarak toplum ve birey zihniyetine odaklanmaktadır. Toplum zihniyetini teslim almak için her yolu mubah saymakta ve binbir türlü ayak oyunları ile toplumu toplum olmaktan çıkarmayı hedeflemektedir. Özü zihniyet savaşıdır. Çünkü insan düşünen, tasarlayan, planlayan ve yapan bir varlıktır. Bu da zihniyetle ilgilidir. Bu olmadan insan ne tasarlar yapar ne de eyleme geçebilir. Hemen hemen her edininin başında zihniyet veya düşünme ve eyleme geçme vardır. Dolayısıyla egemenler, özel savaşta önceliği zihniyete vermektedir. Köleleştirme de buradan başlıyor. Zihniyet köleleştirildikten sonra diğerleri peşi sıra gelir. Onun için özgürlük arayışları ve halklar da önceliğini egemenin saptırmaya çalıştığı zihniyet inşasına vermelidir. Özgürlük mücadelesinin başarılarının temelinde de dejenere edilen Kürt zihniyetini kendine getirme ve öze dönüştürme mücadelesi olmuştur, olmaya da devam ediyor.

Çin Devrimi'nin Önderi Mao, şöyle bir belirleme yapıyor: "Halk denizdir, gerilla balıktır." Yani gerilla halkı örgütlemesi durumunda onun derinliklerinde gizlenir, mücadele eder ve savaşır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1949 yılında kurulan Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) bünyesinde ve ABD öncülüğündeki özel savaş kuramcıları ise, "Halk deniz, gerilla balık ise o halde suyun veya denizin vasfını değiştirmek gerekir" der. Bu, halkın direnişçi zihniyetini değiştirme, devrimci/gerilla-halk ilişkisini olanaksız kılmaya çalışması oluyor. Özel savaş kuramı bu esasa dayandırılır. Buradan hareketle özel savaşın askeri yanının olmasına

karşın esas aktivitesi zihin ve yaşam üzerinde olmaktadır. Askeri/polisiye yaptırımlarla halkı korkutma, sindirme amaçlanır. Sonuçta özel savaş biyolojik bünye üzerinde yürütülür. Her canlıda olduğu gibi insanın da olmazsa olmazı organik yapısıdır. Biyolojik bünyenin ortadan kaldırılması insanın hayatının sonudur, ölümdür. Ölüm en korkutucu olandır. İnsan çok şeyinden vazgeçebilir ama biyolojik yaşamında vazgeçmeyebilir. Şiddet, işkence ve ölümlerle korkutarak sindirme en yaygın yöntemlerinin başında gelmektedir. Elbette ölüm tehditleriyle vazgeçmeyenler olabilir. Ancak bunun için çok anlamlı bir amaç veya kutsiyete ihtiyaç vardır. Ona içten inanması ve başarılması halinde insanlık açısından ortaya çıkaracağı kazanımların büyüklüğüyle doğru orantılıdır. Amaç büyüklüğü ona kutsiyet kazandırır. Buna inanan insan her tür zorluğa, işkenceye, vahşete ve katliama dirençli hal kazanır. İnsanlık tarihi bu tarz kahramanlıklarla doludur. İnsanı insan yapan, toplumsallığını koruyan bu kahramanlıklardır. Yaşamın kendisi, bu kahramanların yüzü suyu hürmetine gerçekleşmiş ve gerçekleşmektedir. Onlar olmasaydı günümüzde bir toplumsal varlıktan ve insandan söz edilemezdi.

Toplumsallaşmayan insan, doğamızda yaşanan jeolojik değişim ve dönüşümler sonucu gerçekleşen yeni koşullara uyum sağlayamaz ve tür olarak yok olacağını belirtmek bilimsel bir tespit olur. Nitekim dinazorlar uyum sağlayamadıklarından nesilleri tükendi. Toplumsallaşmayan insanın sonu da dinozorlardan farklı olmazdı. Onu var eden, yaşanan toplumsal karakterde ortak yaşamı örgütlemesi; savunma, neslini sürdürme ve beslenmesinin tümünü güvence altına almasıdır. Toplumsal yaşam gücü, üretim ve paylaşımın güvencesi olmaktadır. Esnek

bir zeka ve yaşama dayanan toplumsal yapı, oluşan yeni koşullara uygun değişim, dönüşüm ve yeniden varlığın oluşumunu sağlamaktadır. Toplum varlığını, yaşam döngüsünün sürekli oluşum halinden gücünü almaktadır. Tarihsel akış bu döngünün kendi mecrasında seyretmesidir. Toplum ve birey özgürlüğü de bu döngünün kendi iç işleyişinin devam edebilmesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bundan sapması veya saptırılması, hem özgürlük hem de toplum tehlike altına girer ve yok olmakla karşı karşıya gelebilir.

Özgürlük mücadelesinin başarılarının temelinde de dejenere edilen Kürt zihniyetini kendine getirme ve öze dönüştürme mücadelesi olmuştur, olmaya da devam ediyor

Son beş bin yıllık tarihte çok sayıda toplumsal varlık yok olmuştur. Çoğuna tarih kitaplarında rastlanmamaktadır. Bu yok oluşların büyük çoğunluğu doğadaki değişimlere ayak uyduramadıklarından değil, dış saldırılardan; işgal, istila ve sömürgecilik sonucu soykırıma uğrayıp yok edilmişlerdir. Tarihte soykırımlar yaşandı, ama en çok da kapitalist modernist zamanda yaşanmıştır. Soykırım konusunda hiçbir dönem bu dönemin eline su dökemez. Kapitalizmin tarihi soykırımlar tarihidir. Çıkarlarına ters düşen, güdümlerine girmeyen toplumsal tüm yapıları yok etmeye yönelmiştir. Sistemi önünde engel gördüğü her yapıyı bölmüş, parçalamış ve imha etmiştir. Kapitalizm neden toplumu bu kadar hedef almıştır. Çünkü, kapitalizm toplum dışıdır. Toplum-birey ilişkisi binlerce yıl içinde iktidar-devlet öncesi oluşmuş ahlaki ve politiktir. Yaşamda ilke var, ölçü var. İhtiyaç kadar üretmeyi ve paylaşımı esas alan, sömürü ve talanın olmadığı yapılardır. Kapitalizm ise kar temelli azami sömürüyü amaçlar. Doğal topluma dayanan komünal oluşum buna karşıdır. Komünal

toplum, mülkiyetin her türünü reddeder, ortak yaşamı savunur; doğadaki diğer canlılarla birlikte uyum içinde yaşar.

Başlangıç itibarıyla komünal yaşamın tasfiye süreci, prekapitalist dönemde başlasa da, kapitalizm doğası gereği bunu hızlandırmıştır. Sümer devletiyle başlayan toplumsal varlığın tasfiyesi kapitalist aşamayla doruğa çıkarılmıştır. İktidarın-devletin karakteri, anti toplumculuktur. Kapitalizme de can simidi olan bu karakterin ruhudur. Kapitalizm, geçmişin birikimini her türlü araçla gasp etti, bilim-teknik de kullanarak biyoiktidarını kurmaya başladı. İşte bu anlar özel savaşın devreye girdiği anlar oluyor. Hiçbir dönem hiçbir erk toplumu-bireyi bu kadar özünden koparmadı; ne köleciler ne feodal dönemde. Zaten bu erkler o dönem toplumsal bağlar ve değerler çok güçlü olduğu için istedikleri sonucu alamamıştır. Kentlere yoğunlaştıklarından dolayı mülkiyetçiliklerini, birer ucubeye dönüşen yaşamlarını köylere yeterince taşıyamıyorlardı. Köyler neolitikten kalma çekirdek yapılarıdır. Neolitik komünal değerlerin hala buralarda temsil bulmasının temelinde bu çekirdek özellik yatıyor. Toros-Zagroslar, Mezopotamya ve Ortadoğu'nun gücü de buna dayanmaktadır. Kapitalist modernite son 200 yıldır bu topraklara oynamasına rağmen egemenliğini bir türlü kuramamasının nedeni de bu köktür. Çünkü neolitik, toplumsal bünyenin derinliklerine nüfuz etmiş, bir kültür ve yaşam oluşturmuştur. Günümüze kadar hiçbir silah bu hakikati yok edememiştir.

İktidarlara, devletli yapıların toplumsal değerlere saldırıları bugüne dek hiç eksik olmadı. Neolitik değerleri sömürerek kendini var eden devlet, bu topraklardan yer küreye yayıldı. İktidar-devletin varlığı bu tarihsel yarılmaya dayanıyor. Sapma buradan başladı ve toplumsal akış bu andan itibaren baş aşağı gitti. Bütün sorunların ve çelişkilerin anası bu sapma ve yarılmadır. Toplumsal akışı kendi ayakları üzerinde tutmak için sistem içinde ve dışında birçok mücadele verilirse de kapitalizme ömür olmaktan öteye gidilememiştir. Kapitalizmin "son sınıflı uygarlık" olduğunu tüm kesimler kabul ediyor. Buradan hareketle tarihin sonunun geldiğini ileri sürenler de vardır. Tarihi kendinde

başlatanlar, “son” da kendileri olduğunu düşünürler. Eşyanın tabiatına aykırı olsa da hakikat böyle tersyüz edilmiştir. Evrende her şeyin bir evveliyatı ve sonrası vardır. Kapitalizmin öncesi olduğu gibi sonrası da olacaktır. Hakikat olan, tarih yürüyüşünü sürdürmektedir. Doğal topluma dayanan demokratik uygarlık, tarihin “son” gidişatına dur demiştir. Kapitalizmin önemli araçlarından olan özel savaşın her çeşidine karşı amansız mücadele etmiştir, ediyor.

Özel savaş, toplumsal varlığın tasfiye edilmesi üzerine kurulu olduğu açıktır. İktidar-devlet, toplumsal değerlerin güçlü olduğu zeminde yeşerme sansı bulmaz. Gelişebilmesi için o değerlerden toplumun arındırılması zorunludur. Beş bin yıldır da yapılan bu olmuştur. Sümerlerin tapınak kuleleri zigguratlarda yapılan da toplumsal tasfiye ayinleridir. Zigguratlar ideolojik, yani zihinsel ve yaşamsal insanın döl yataklarıdır. Dolayısıyla zigguratları “ilk özel savaşın zihinsel başlangıç yeri” olarak ele almak yerinde olur. Özel savaş özünde, toplumsal zihniyet ve yaşam üzerinde oynama, toplumu ahlak ölçülerinde koparma, bireycileştirme ve bencilleştirme çalışmasıdır. Bu yolla toplum ve birey, irade kırımıyla teslim alınması amaçlanmaktadır. Her ne kadar özel savaş teori ve pratiği, İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD öncülüğünde NATO bünyesinde oluşturulmuş olsa da, kökleri zigguratlara dayanmaktadır. En az beş bin yıllık tarihsel egemenlik silsilesinin oluşum ve birikimine dayanan bir savaş türü olmaktadır. Onu ABD, kapitalizmin güncel çıkarlarını gözeterek teorileştirmiş ve pratik uygulamalarını şartlara göre geliştirmiştir, geliştiriyor. Yani özel savaş, egemenlerin toplumları tasfiye sürecinde teori ve pratiğini oluşturma halidir. Dünyaya da ABD öncülüğünde yayılmıştır.

Özel savaş çok boyutludur. Siyasi, askeri, sosyal, kültürel ve ekonomik boyutu vardır. Ancak biz özel savaşın daha çok ideolojik, zihinsel ve yaşam üzerindeki saptırmalarına vurgu yaparak, ona karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiği üzerinde duracağız. Zihinsel durumun kimi halleri vardır. Ki insan, maddi-ekonomiden daha çok manevi ve metafizik bir varlıktır. Özel savaş, zihinsel ve yaşamsal saptırma üzerinde durarak, biyolojik varlığı sona erdirecek edimlerini öne çıkararak ve korku iklimini hep

diri tutarak biyolojik bünyeye hükmetme ortamına insanları sürüklemeyi esas alır. Biyoloji üzerinde kurulacak bir erk, yönetme rahatlığına ulaşır. Bu bir süreç içerisinde gerçekleşir. Kökleri iktidar-devlet oluşumuna dayanan özel savaş, güncelde her toplumun farklılıklarına göre yol almaktadır. Zaman ve mekan bağlamı içinde değişik uygulamaları söz konusudur. Tarihsel süreç içinde toplumlar farklı özelliklere sahip olmuştur. Zaten toplumların birbirlerinden farklı olmaları bu geçmişten ileri gelmektedir. Farklı dillerin oluşu, kültürlerin varlığı bununla ilgilidir. Toplumlar, evrenin çok renkli ve çeşitliliğinin insanda dile gelmesidir. Çünkü insan mikro evrendir. Onun hücrelidir demek hakikatin ifadesidir.

Doğal topluma dayanan demokratik uygarlık, tarihin “son” gidişatına dur demiştir; özel savaşın her çeşidine karşı amansız mücadele etmiştir, ediyor

Toplumunu dağıtmaya çalışmak özünde evrene savaş açmaktır. Kapitalizmin azamî kâr amacıyla açtığı savaş, insan ve topluma karşı açılmıştır. Bu anlamda gayrimeşrudur. Özel savaşla da bunu en hileli şekilde yapıyor. Kurationsızdır, gizlidir ve sapkınlığın çukurlaşmış biçimidir. Amacı; çeşitli küme ve sınıflara parçaladığı toplumu devlet karşısında güçsüz kılma, savunmasız bırakma, maddi ve manevi her türlü sömürüye açık hale getirmektir. Bireycileşen insan, toplumdan kopar, yalnızlaşır, güçsüzeleşir; yönetilmesi ve sömürülmesi kolay hale gelir. Daha doğrusu güçlü olana biat etmek kaçınılmaz olur. Bir de buna aşırı tüketim zihniyeti zerk edildiğinde güdü ve bireysel zevkini tatmin etmek için içine girmeyeceği sapkınlık kalmaz. Ahlaksızlık, tutarsızlık gibi insani değerlerden yoksunluk bireyi tutsak alır. İradesi kırılan birey nesneye dönüşür. Nesne, bir anlamda alınıp satılan ürün halini almaktadır. Özcesi toplumsal varlığın tasfiyesi ve bireyin öznelmesi

adına köleleştirilmesi sonucu kişiliksiz kimlik(siz)ler yaratılmaktadır. Savaşın, sömürünün temelini toplum tasfiyesi şeklinde gerçekleştirilmektedir.

Kürdistan Tarihinde Kırılmalar

Hemen hemen her toplum tarihinin çeşitli evrelerinde kırılmıştır. Tarihten günümüze “saf” hal kalmamıştır. Kırılma salt ekonomik olmamıştır, zihinsel ve yaşamsal her boyutuyla gerçekleşmiştir. En çok da Kürdistan’da yaşanmıştır. “En derin siyasi, askeri ve zihni saldırıların gerçekleştiği yer Kürdistan’dır” demek abartılı değildir. Simgesel olarak Sümer devletleşmesiyle başlayan iktidarcı zihniyetin en çok saldırıyı yoğunlaştırdığı neolitik değerlerin kök hücreleri olan Kürdistan ve onu yurt edinen Kürt toplumdur. İktidar ve devlet kendini güvenceye almak için karşıtı olan özü ya da kökü tasfiye etmeye girişmiştir. Tasfiye etmeyi gerçekleştirdiği oranda da başarabilecektir.

Eldeki tarihsel verilere göre, neolitik devrim Zagros dağ kavislerinde gerçekleşiyor ve köklü bir kültürdür. Toplumsallığın tohumları burada filizlendi ve kök saldı. Bunun için Kürdistan coğrafyası hep işgal, istila ve sömürgeci hareketlere maruz kalmıştır. İktidar-devlet sistematığı kendisini kalıcılaştırmak için bu kültürü yok etmekle başarabileceğinin bilincindedir. Hafızası böyle şekillenmiştir, zihniyeti böyledir. İşgal ve istilaların asıl hedefi, Kürdistan’daki ahlaki-politik toplumu ortadan kaldırmaktır. Günümüzde devam eden inkar ve imha saldırılarının zihni de buraya uzanmaktadır. Soykırma karşı Kürtler toplumsal varlığını sürdürmek için bugünlere dek direnmektedir. Tarihin temel çelişkisi devletçi uygarlık ile demokratik uygarlık güçlerinin mücadelesi, günümüzde Üçüncü Dünya Savaşı biçiminde devam ediyor. Bu temel çelişki çözülmediği sürece, kaynağını bu çelişkiden alan hiçbir sorun (sınıf, cinsiyet, toplum, ekoloji...) çözülemeyecektir. Kürtler bugün içinde buldukları koşullara birden gelmediler. Arkasındaki binlerce yıllık geçmiş iyi çözümlenip anlaşılır kılınmazsa, Kürtlerin ve Kürdistan toplumlarının özgürlüğe kavuşması mümkün değildir. Bu anlamda ulusal meseleleri salt ekonomi ve sömürüyle açıklamak bütünü görememektir. Sömürü bir sonuçtur, esas olan değildir. Çoğu çevrenin hala Kürtleri

anlamakta güçlük çekmeleri, sonuçlarla daha çok ilgilenmeleridir. “Türkiye’de Kürtler ekonomik olarak en yoksul kesimdir ama onlar bu yoksulluklarından daha fazla manevi bir özgürlük peşindedirler” deyip duruyorlar. Anlamamalarının nedeni açıktır. Burjuvanın geliştirdiği aydınlanma kaynaklarından besleniyorlar. Bununla Kürt’ü anlamak mümkün değildir. Kapitalist modern yaşam biçimini yaşayarak, farklı düşünmek olanaklı değil. “Nasil düşünüyorsan öyle yaşarsın, nasıl yaşıyorsan öyle düşünürsün.” Yani yaşamla düşünce birbirlerini besleyen süreçlerdir. Büyük oranda kapitalizmi yaşayan biri, iktidar eksenli düşünür ve sonuçta devleti üretmesi kaçınılmaz olur. Bu açıdan toplumcu veya sosyalist olma iddiasında olanlar, kapitalist modern yaşamın dışına çıkmak ve ondan kopuşu gerçekleştirmelidirler. Modernist yaşam ölçülerine göre yaşamaya çalışmak ve oradan düşünmek, tarihsel toplumu anlamak ve sorunlara çözümler bulmak güçtür. Doğru yaklaşım, demokratik yaşama yönelmek ve oradan düşünmektir. Ancak bu yaklaşım özgür toplum ütopyasına götürebilir. Böyle yaklaşırsa Kürtlerin geçmiş ve geleceğine doğru bir projeksiyon tutulabilir. Bunun evrensel çapta sonuçları da olur. Öz irade, öz güç ve özgür yaşama ulaşmak, bu bakış açısıyla doğrudan bağlıdır.

Kürtler neden köleciliğin de ötesinde bir yaşamın içine itildiler? Ülkeleri dörde bölündü, kimlikleri ret ve inkar edildi. Göreceli olarak öz güç ve iradi yitimine uğratarak, hükümsüz kılındılar. Hatta Kürt doğmak bir utanç haline getirildi. Türkleşme, Araplaşma ve Farslaşma bir meziyetmiş gibi Kürtlerin önüne sürüldü. Küresel emperyalist, kapitalist sistem Kürdistan’ın üzerine çökmüştür. Klasik anlamda Kürtlerin sömürge statüsü bile kabul görmemektedir. Sömürgeciliğin de bir statüsü vardır. Örneğin Portekiz’in Angola ya da Fransa’nın Cezayir sömürgesi bir statüye gönderme yapıyor. Bu durum Kürtler için neden yoktur? Nedenini Kürt’ün toplumsal tarihinde aramak lazım. O zaman derinleştirilmiş ve kapsamlılaştırılmış özel savaşa neden maruz kaldığı anlaşılabilir.

Kürdistan tarihinde üç kırılma yaşanmıştır:

Birinci kırılma; Med organizasyonunun dağıtılması ve Kürtlerin Pers devlet egemenliğinin altına alınmasıdır. Gerçi bu alınış Pers-Med yapılanmasıyla

belli bir ittifak konseptine oturtulsa da ilk baş aşağı gidişin de başlangıcı olmuştur. Med'de Kürtler özgürdür, ahlaki-politik esaslara göre yaşıyorlar. Komünal bir yaşam hakimdir. İdeolojik ve düşünsel birlikleri olduğundan yaşamda da birlik esastır. Kadın etrafında örülen bu yaşamda sömürü ve baskı yoktu. Çünkü sınıfsal ayrımlar söz konusu değildir, hakiki bir toplumsal yapı esastır.

Asur İmparatorluğu başta Kürtler olmak üzere bütün komünal toplum yapılarını tehdit ediyor. Medlerin öncülüğünde gerçekleşen devrim, Asur İmparatorluğu'nu dağıtır. M.Ö. 612 yılının 21 Mart'ında gerçekleşen bu tarihi güne "Newroz" denir. Bu yeni gün, yeniden doğuş anlamındadır. Doğan nedir? İktidar ve devlet tehlikesi bertaraf edilmiş, toplumsal hakikat önemli oranda güvenceye alınmıştır.

Toplumsallığın tohumları Zagroslarda filizlendi ve kök saldı. Bunun için Kürdistan coğrafyası hep işgal, istila ve sömürgeci hareketlere maruz kalmıştır

Newroz, toplumsal hakikate dayalı bir direniş sembolüne dönüşür. Günümüzde yeniden dirilişe yön vermesi bundandır. Newroz'un köklü oluşu, meşalesinin sürekliliği; onun demokratik uygarlık gücünü temsil etmesindedir. Newroz, zihinsel ve yaşamsal bir devrimdir ve gücünü buradan almaktadır. Harpagos'un ihaneti sonucu Med organizasyonu Perslerin egemenliği altına girer. Bu ilk kırılmadır, baş aşağı gidişatin başlangıcıdır. Kürtler ihanetle tanışır. İhanet, Kürt tarihinde keskin bir çatallaşmaya ve yarılmaya yol açar. Bundan sonraki tarih, teslimiyet-ihanet ile direniş ekseninde derinleşerek gelişir. 20'nci yüzyılın üçüncü çeyreğine doğru teslimiyet ve ihanet büyüyerek direnişin üstünü adeta külleriyle kaplar. Bu durum, Kürt'ü iktidar-devlet kültürüne açık hale getirir. İktidarla tanışmak, acılı tarihin de başlangıcı olur.

İkincisi; İslam'ın Kürdistan'a girişi ideolojik bir kırılmaya yol açar. İslam öncesi dönemde Kürtlerin ideolojisi, düşüncesi Zerdüştlüktür. Zerdüştlük bir yönüyle doğal inanç bir yönüyle de felsefidir. Zerdüştlük özünde komünal bir inançtır. Kürt toplumsal yaşamının düşüncede var oluşudur. Düşünsel birliği olmayan toplumdan bahsedilmesi güçtür. Kürt halkının en temel sorunu, İslam'la birlikte düşünce birliğini kaybetmesidir. İslam'ın iktidar versiyonu, Kürdistan'a müdahale etmiştir. Araplar, İslam'ın Medine ve iktidar şeklinde ayrışmaya başladığı dönemde Kürdistan'a girmiştir. Kürdistan'a yansıyan ağırlıklı iktidar İslam'dır. Zira dönemin koşulları içinde Kürtler İslam'ı kendi düşüncesiyle yani Zerdüştlükle sentezleyerek geliştiremedi. Daha sonraki zamanlarda Medine İslam'ının yansıması sınırlı oldu.

İslam, Kürt toplum yapısını üçe ayırdı. Biri, İslam'ın Sünni mezhebi yani iktidar yorumu oldu. Başlangıçta Sünnileşme daha çok kent yaşamındaki Kürt egemen tabakası içerisinde yer edindi ve işbirlikçiliği derinleştirdi; kendi uzantısı haline getirdi. Diğer bir eğilim, Zerdüşti inanç ve yaşamda ısrar eden, Medine İslam'ından ve Ehlibeyt inancından da kısmi etkilenen Aleviliktir. Bir üçüncü eğilim, Êzidiliktir. Êzidilik, tarihsel Kürt inancı Zerdüştlükte ısrardır. Ancak bulunduğu objektif koşullarda çözümleyici bir çıkış yapamadığından kendi içinde daraldı, sınırlandı ve sürekli güç kaybeden bir yapıya dönüştü. Böylece Kürt halkı zihinsel olarak da parçalı hal aldı. Bu üç ayrı zihinsel farklılaşma, Kürtleri yerli işbirlikçi ve yabancı egemenlerin yönlendirmesine açık hale getirdi.

Üçüncü kırılmaya; 20'nci yüzyıla, güçsüzleşerek giren Kürt iç yapısı yeni fırsatlara hazırlıksız yakalanmasına neden oldu. Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı konjonktüre rağmen Kürtler çok parçalı ve büyük oranda öz gücünü kaybetmiştir. Zihinsel olarak da yabancılaşmayı yaşayan bir durumdaydı. Savaşın yarattığı fırsatlardan yararlanıp özgür bir yaşam inşasında kudretsizdir. Bu kırılmanın yarattığı sonuç çok tahripkâr olmuştur. Savaş sonrası yeniden dizayn edilen Ortadoğu denklemine Kürt'e yer yoktur. Kürdistan, 24 Temmuz 1923 tarihinde imzalanan Lozan Antlaşması'yla sadece dörde

parçalanıp farklı egemen ulus-devletlerin insafına terk edilmemiştir, aynı zamanda yok sayılmıştır. Bu tarihten itibaren inkar tezi devreye konulmuş, Kürt artık yok hükmündedir. Kürtlere, Türkleşme, Farslaşma ve Araplaşma dışında bir yaşam olanağı bırakılmamıştır. Bu karar, Kürdistan'ın paylaşıldığı dört ulus-devleti aşan küresel çapta hegemon olan emperyalistlerin kararıydı. Lozan'ın 100'üncü yılına doğru gidilirken, birlik olmamanın faturasını ağır bedellerle ödeyen Kürt toplumu tarihsel borcunu ancak ve ancak "birlik olmak"la ödeyebilir.

20'nci Yüzyılın ikinci çeyreğinde Kürtler, özel savaşın en ağır uygulamalarına maruz kaldı. Kürt halkının düşünsel ve yaşamsal olarak içinde bulunduğu koşullarda soykırımın eşğine getirildi. Ülke dört parçaya bölünmüş, toplumsal yapı Sünni, Alevi ve Êzidî olarak parçalanmış, zihniyet olarak da yerle yeksan edilmiştir. 1949'da NATO'nun kuruluşuyla özel savaş sistematize edildi. Özel savaş, Vietnam başta olmak üzere uygulanan yöntemlerinden ve çeşitli pratiklerden çıkarılan dersler sonucu Kürdistan'a taşınmıştır. Zaten Kürt geri, ilkel ve mağarada yaşayan "adam" olarak tanımlanıyordu. Kürt hayvan terekesine indirgenmiştir! Onu "medenileştirmek, adam etmek" gerekiyordu. Arap, Türk ve Fars ulus-devletleri içinde eritme, çağdaşlaşma ve modernleştirme projesi olarak propaganda ediliyordu. Böylece ciddi bir zihniyet ve yaşam tasfiyesi dayatıldı. Kürt'ün ruh ve duygu dünyası etkisizleştirildi. Kültürel ve fiziksel soykırım iç içe uygulandı. Kürt adeta bitik bir haldeydi.

Kaybedileni Bulma Arayışı

Kürt adına ne varsa mezara gömüldü, üstüne beton döküldü. Kökleri tarihin derinliklerinde olan Kürt artık ölüydü! 1970'lerde dünyada geçerli olan toplumsal bilim disiplinleriyle Kürt gerçekliğini anlamak, anlamlandırmak neredeyse olanaksızdı. Bilimsel sosyalizm, Kürt'ü tanımaya götürecek en yakın disiplindi. Ancak onunla da tam tanımak, anlamak mümkün olamıyordu. Zamanla özgürlük arayışını sürdürenler (ki kendileri de Kürt'tür), Kürt varlığıyla temas kurdukça hakikatleri görmüştür. Elli yıllık pratik sonucu bu arayış, Med hareketinin öncesi ve sonrasını tanımaya çalışma, anlam geliştirme

ve güncelleyerek özgürlük için temel akıma dönüştürmeyle başladı. "Kürt var mı yok mu, Kürt nerede ve ne zaman kaybetti, neden bu düzeydedir?" soruları peşin sıra geldi. Bir halk için varlık-yokluk tartışması yürütmek, bir yitirilme halidir. Kürt nerede yitirdi? Zamanın en despot Asur İmparatorluğu'nu nasıl yenilgiye uğratan ve özgürlüğün kapılarını açan Medler, nasıl yenilgiye uğratıldı? Bu yenilgi dalga dalga kimlik tasfiyesine ve soykırıma dönüştürüldü. Medlerin yenilgisinin tepesinde ihanet ve işbirlikçilik vardır. Bu ihanet derinleşerek neredeyse bütün Kürt toplumsal yapısını zehirleyen bir virüse dönüşmüştür. Ardından İslam'ın iktidar eğilimi olan Sünniliğin Kürt düşüncesine zerk edilmesiyle, bu parçalanma hali Kürt'ü tümünden yabancı düşünceye karşı önemli oranda savunmasız kıldı. Ve güçten düşürdü.

Kürt'ün bu "ölü" haline bir de egemenler özel savaş yöntemleriyle yöneldi. Gücünü salt sahip olduğu teknikten ve bilimden almayan özel savaş, asıl olarak Kürt toplumunun zayıflıkları ve zaafı üzerinde oynadı. Böylece kültürel soykırımı tamamlayabileceğine inanmaktadır. Ancak sömürgeciler bir şeyi unutmuştu; Kürtlerdeki tarihsel, toplumsal ve komünal değerlerin derinliğini. O değerler yerin en diplerine itilseler de Kürtler ona ulaştı. Kürt nerede kaybetti ve niçin kaybetti mücadelesi, onu açığa çıkarmayı başardı. İktidar-devlet bağlantılı Harpagos'un teslimiyet ve ihanetine karşı dersler çıkarılarak, ideolojik keskin bir duruş sergilendi. Bir söz var: "Nerde kaybettiysen onu orada ararsan, bulursun." O yüzden Özgürlük Hareketi, kaybedileni kaybedilen yerde arama hareketidir. Bu aynı zamanda insanlık nerde kaybetti arayışıdır da. Bugün insanlığın yaşadığı bütün sorunların temelinde, iktidar ve devlet karşısında kaybedilenlerdir. Demokratik ve özgür yaşam için onları bulmak zorunluluktur. İktidar ve devlet zihniyetinden köklü bir kopuş demek, anlamlı özgürlüğe yönelmek demektir. Bu kopuş, özgür birey ve topluma ulaşmanın ilk yapı taşıdır. İktidar-devlet ekseninde kadın kaybetti. İnsan oluşumu kadın eksenli toplum inşasıdır. İktidar sonucu sadece kadın değil, erkek de kaybetti. Haliyle bir bütün toplum kaybetmeye başladı. Bu ilk tespit, Özgürlük Hareketini günümüzde nasıl bir toplumsal modele ulaşmak gerektiği sorusuna yönlendirdi.

Özgürlük, iktidar dışı olacaktır. Özyönetim kavramı böyle ortaya çıktı. Özyönetim, yerinde yönetim veya radikal demokrasidir. İkinci kaybetme noktası ideolojiktir, düşünseldir. İktidar eksenli bütün düşünceler, parçalar, karşılaştırır ve savaştırır. O halde kökleri toplumsal hakikatin özüne dayanan anti-iktidar ve anti-devlet eksenli bir ideolojiye ihtiyaç var. Bu ideoloji özü itibariyle insanın ve tüm canlıların olmazsa olmazı eko-sistemi besleyen bir üretim ve paylaşım zihniyetine dayanmaktadır. Yani yeni sistem ekolojik ve kadın özgürlükçü olacak. Bir Afrika sözü, “Ben, biz, biz olduğumuz zaman, benim” der. Yani tek başına ben yoktur; ben, biz bileştikçe ortak bir yaşam ve paylaşım gerçekleşir. Sömürü, baskı ve şiddet ortadan kaldırılabılır.

Özel savaşı yenilgiye uğratmak ancak kapitalist modernist paradigma zihniyetinden köklü bir kopuşla mümkündür

İdeolojik olarak Kürtler tek başına özgür olamaz! Türk, Arap ve Fars da tek başına özgür olamaz. Medlerin Asur’u yenmeleri, ancak Asur’un zulüm ve sömürüsüne mustarip olan halkların birleşik mücadelesiyle başarılıydı. Günümüzde ise içerik ve biçimde güncel ihtiyaçları karşılayacak ve bunu hedefleyecek, halkların birleşik mücadelesi zorunludur. Bunun en somut pratiği, Kuzey ve Doğu Suriye’de Kürtlerin öncülük ettiği devrimde görülüyor. Kuzey ve Doğu Suriye, daha dar haliyle Rojavada gerçekleşen başarı Kürt, Arap, Asuri, Süryani, Ermeni, Türkmen, İslam, Alevi, Êzîdî ve Hristiyan, tüm farklılıkların birleşik kuvvetiyle gerçekleşmiştir. Bu devrim, kendi içinde çok ciddi deney ve birikimleri taşımaktadır. Egemenler küresel, bölgesel ve yerel ne olursa olsunlar, halkların özgürlük arayışları karşısında kendi iç çelişkilerini rahatlıkla bir tarafa bırakıp birleşebiliyor. Günümüzde buna karşın ezilenler de toplumsal hakikatin gerçeğine ulaşabilmek için birleşmeleri tarihi bir zorunluktur. “Ulus-devlete karşı demokratik ulus”

formülasyonu bunun için biçilmiş kaftandır. Yerele dayalı Demokratik Özerklik bunun mihenk taşıdır; Demokratik Konfederalizm yerel, bölgesel ve küresel çözümün anahtarıdır.

Sonuç itibariyle Kürtlerin Apê Musa’sının (Musa Anter) “... Karabasan gecelerin sabahlarında / Direnmek kalırdı Kürde / Yaşamının bir başka adı direnmektir”; Kemal Pir’in Diyarbakır 5 Nolu Cezaevi’nde “Direnmektir Yaşamak” sözleri Kürtlerin çıkış amentüsü oldu. Özel savaşı yenilgiye uğratmak ancak kapitalist modernist paradigma zihniyetinden köklü bir kopuşla mümkündür. Bu aynı zamanda yeni bir çağa işaret eder. Bu, kökleri doğal topluma giden demokratik modernite yaşamıdır; özgür birey ve özgür toplumdur. Medlerde Kürtler tarihin en birleşik halini gerçekleştirmişlerdir. Sanılan veya propagandası yapılan “Kürtler çok parçalıdır; teslimiyet ve ihanet bünyesine köklü sirayet etmiştir” söylemi gerçeği tam yansıtmamaktadır. Bütün parçalarda Kürtler, tabanda birliklerinin önemini farkına varmıştır. İşbirlikçiliğin, teslimiyetin ve ihanetin toplumsal tabanı oldukça zayıflamıştır. Güney Kürdistan’da yönetim şahsında böyle bir tablo hala kendini gösteriyorsa, bunun dayanağı sömürgecilik ve küresel gericilikle oluşmuş illiyet bağıdır. Bu bağda her geçen gün zayıflıyor. Uyanan ve yeniden yapılanan özgür Kürt zihniyeti karşısında marjinalize oluyor. Kürtler bugün hakikatlerine çok yakın bir noktadadırlar. Kürt varlığından korkan ve onu kendi sonu olarak gören egemen sömürgeci zihniyetin, bütün tekniği ve tarihsel birikimleriyle edindiği hile ve komplocu oyunları artık tutmamaktadır, boşa çıkarılmaktadır. Hileleri, büyük komplo ve entrikaları çeşitlenmiş olsa da örgüt bilinci kazanmış Kürtler bunu aşacak kudrettedir. Kürt özgürlüğü tatmış, doğal bir kültürleşmeye ulaşmış ve objektif örgütlülük düzeyini yakalamıştır. Zorlukları vardır ama özel savaş her an dağılılabılır. Çözülebilir düzeye çekilmiştir. O halde özgür toplum ve özgür bireye ulaşmak için tasfiyeciliğin tasfiyesini gerçekleştirmek, tarihi bir görev ve sorumluluk olmaktadır.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

İdeolojik Bir İnşa Olarak Özel Savaş ve Yansımaları

Tayyip Temel

Savaş, bir olgu olarak, tarihsel inşanın odağında, varlığını ve aktüalitesini koruyor. Antik Yunan metinlerinden, Ortaçağ'daki dönüşümlere, Aydınlanma dönemi ve onu takip eden Sanayi çağı boyunca gerek felsefe ve sosyolojide gerekse de siyaset alanında sürekli bu temaya dair görüşler ifade edildi. Sadece çıkarların olduğu, haliyle savaşın sadece kazanmak üzerine kurgulanabileceğini; diğer tüm parametrelerden arındırılması gerektiğini söyleyen Machiavelli'den postmodern düşünürlere kadar bu konuya dair çözümler sürüyor.

"Çıkarlarımıza uyuyorsa yapılacaklar haksız sayılmaz, güçlü olan haklıdır" diyen Atina agoralarındaki bazı halk temsilcilerinin naraları, barış zamanını en iyi savaş olarak kodlayan 16.Yüzyıl anlayışı, tarihi gerçek bir 'savaş aygıtı' ve rasyonel bir araç olarak gören, sözün anlamı yoksa çözümün savaşta olduğuna inanan, savaşın fayda ekonomisi kapsamında olduğunu bilen Roma İmparatorluğu ve herkesin herkese karşı savaş halinde, diğer bir tabirle birbirinin kurdu olduğu, çarpışma ile doğa durumunun düzenlenebileceği bakışı da kendinden sonraki dönemlere damga vurmakla kalmadı; gelişen kapitalin can damarı oldular. Kapital zihin, gücünün her şeyi yapma gücü olduğu ve zayıfı bunu kabul etmesi gerektiği fikrini perçinleyerek hayat bulma alanını çeşitlendirdi. Dikkat edileceği üzere ulus-devletlerin gelişimine paralel, yavaştan doğmaya başlayan savaş endüstrisinin kapitalizm ile bütünleşmesi hızlıdır. 19.Yüzyılın şafağında gerçekleşen bu bütünleşme; savaş, amaç uğruna araç olarak gören politik bir eylemdir. Savaş bir şiddet hareketidir ve bu şiddetin

sınırı yoktur ilkesi geçerlidir. Bu minvalde düşmanı irade kabulüne zorlamak açısından zor'un kurucu bir işlevi vardır. Bu kurucu zor, nihai olarak karşıyı yok etme üzerine şekillenmiştir. Devleti yeryüzündeki tanrı olarak kodlayan Hegel de benzer görüştedir; savaşı siyasi bir koşullanma olarak okur. Haliyle savaş, siyasetin farklı yollarla devam etmesidir. İşte tüm tartışmaların ve yorumların etrafında döndüğü temel mesele budur. 20.Yüzyılın son çeyreğinde ise bu tanım "Politika savaşın başka araçlarla sürdürülmesidir" olarak güncellendi. Bugün savaşın doğası çok değişip-dönüştü, boyut değiştirdi. Savaşsız savaşlar çağına girdik dersek yeridir. Özellikle 1.Dünya Savaşı önemli bir geçiş aşamasıdır. 2.Dünya Savaşı ise bambaşka bir savaş dünyasının kapılarını açmış, savaş teknolojisinin önlenemez yükselişi savaşın klasik doğasına dair algıları yıkmıştır. Sadece nükleer savaş değil esas olarak 'yıpratma-yıldırma-savaşmadan zafere gitme' bağlamında çağın savaş stratejilerine öngörülemez yöntemler eklenmiştir.

1945 sonrası ulus-devlet hegemonyasının İngiltere'den ABD'ye geçmesi ile birlikte SSCB şahsında inşa edilen iki kutuplu dünya, soğuk savaş ve yöntemlerinin hızlı bir dönüşüm geçirmesine de zemin hazırladı. Teknik önem kazandı. Savaş, zamana yayılan, psikolojik üstünlüğe ve enformasyona dayalı bir güncellik kazandı. Enformasyon eksenli 'siber savaşlar' da başladı denilebilir. Yakın dönemde Ukrayna'da görülen 'hibrid' savaş ile Suriye'de görülen Proxy (vekalet) savaşları önemli şeyler söylüyor bize. Yeni tür savaşlar anılır, konuşulur oldu. Yeni savaşlar artık kırsalda değil, kentlerde cereyan ediyor. Yukarıda

kısaca çizdiğimiz çerçeve, özce Sun Tzu'nun bir savaşın başarı ölçüsü şeklinde özetlediği noktaya geliyor. Bu ölçü 'fazla askeri güç kullanmamak' üzerinedir. İşte bu bizi 'özel savaş' denilen olguya götürür. Tzu'ya göre düşmanın stratejisini boşa çıkarma, varsa ittifak güçlerini dağıtma gibi girişimler, başarıyı etkileyen en önemli unsurlardır. Hukuken özel, kamusal ve karma savaşların varlığından söz edilebilir. "Kamusal savaş, her iki yanda da savaş açma konusunda bir kamusal yetkisi olanlarca girilmiş savaştır. Özel savaş, kamusal bir yetki olmaksızın, özel kişiler arasında yapılan savaşlardır. Karma savaş ise, bir yanda kamusal yetkiye dayananlarla, öte yanda özel kişiler arasındaki savaştır." Bu savaş çeşitlerinden en karmaşık ve etkilisi elbette özel olanıdır. Özel savaş diğer tüm savaş çeşitlerini aşar. İçinde her türlü savaştan done içerir. Her yerdedir ama hiçbir yerdedir. Bugün özel savaş, en aktif yüzünü "Bio-iktidar" denilen alan üzerinden yürütüyor. Nedir bu alan ve iktidar çeşidi?

Modern ulus-devletlerin amaçlarını "bedenlerin zapt edilmesi ve nüfusun kontrol edilmesini başarmak için sayısız ve farklı tekniklerin uygulandığı bir patlama" aracılığıyla, özellikle de istatistik ve olasılığın kullanılması yoluyla, düzenleme pratiğine işaret eden bir terimdir. Burada devlet, "gözetleme ve cezalandırma aygıtlarını, kurumlarını birbirlerine bağlayan, kesiştiren, ayırıştıran veya yeni bir işlev ve işleyiş kazandıran bir tür iktidar teknolojisine dönüşmüştür."

Algı Meselesi Özel Savaşın Çekirdeğidir

Bu savaşların pratikte sabit olarak kullandığı yöntem ise psikolojik savaş ve propagandadır. Bu yöntemlerin kullanıldığı savaşa özel savaş diyoruz. Özel savaş, dış alanda kullandığı gibi, en çok içeride başvurulur. İktidarcı güçler tarafından ezilenlere, muhaliflere, devrimci grup ve hareketlere, işçilere, kadınlara ve gençlere karşı kullanılır. Özel savaşın gelişimi ve en önemli aygıt olarak halklara karşı kullanımı özellikle üçüncü dünya denilen sol-sosyalist kıpırdama ve potansiyelin olduğu bölgelerdeki halk hareketliliğine karşı oldu. Buralarda örgütlenen ve 'gerilla' tarzı ile karşı çıkışların yaşandığı hareketler, devletleri derinden sarstı. Bu da özel savaşa yoğunluk verme

ve yatırımı artırdı. Paris komününden Zapatista-Sandinist'lere uzanan ve bugün Kürt Özgürlük Hareketi şahsında dünyaya mal olan karşı çıkışlar, özel savaşın her türlü tekniği ile karşı karşıyadır. Çünkü bu halk hareketlilikleri, halkların geliştirdiği karşı itiraz; toplumu eğitti, ideolojik derinlik verdi. Derinleştirilmiş sömürü ve baskı altında özgürlük için örgütleyerek hakikati bilince çıkardı. Bundan ötürü savaşın özünü psikolojik-özel savaş sağlıyor. Basın-yayın, eğitim, kültür-sanat, sağlık, halkla iletişim gibi alanlar özenle kuşatıldı.

İdeolojik yönelimlere, onları aşan bir ideoloji ile cevap verilir, aksi halde karşı tarafa eklemlenmek kaçınılmazdır

Abdullah Öcalan bu durumu "topluma karşı bir bütün olarak ilan edilmiş savaş" olarak özetler. Teknik gelişimi tetikleyen en önemli pâyendelerden biri savaş ve kâr dürtüsüdür. Ulus-devlet süreci, bunun en başat alanıdır. Militarist alana her zaman öncelik verildi. Bugün kullandığımız internet bile orduda kullanılan bir teknoloji idi. Yaklaşık 20 yıl sonra toplumun faydalanmasına açıldı. Toplumsal olanı arka plana iten, sürekli gücü öncüleyen bir mantık işletiliyor. Teknik savaş için üretilir, halk için değil. Son yüz yıllık hızlı gelişmelerin hemen hepsi bu tespiti doğrular niteliktedir.

Hegemonik iktidar güçleri özel savaş üzerinden zafer elde etmek için nasıl ki her şeyi seferber ediyorlar; onların teknik ve zihinsel inşalarına karşı bir o kadar eğitilmiş, dikkatli olmak gerektiği nettir. Çünkü eğitim dediğimiz şey, ömür boyu süren; kaynağını yaşamdan alan ve içinde eylemi de barındıran bir süreçtir. İdeolojik yönelimlere onları aşan bir ideoloji ile cevap verilir, aksi halde karşı tarafa eklemlenmek kaçınılmazdır. Bilincimiz en etkili silahımıza dönüşmek zorundadır. Afrika'daki en önemli halk hareketlerinden biri olan 'Siyah Bilinci' hareketi, şuna inanıyordu: Ezenin en büyük silahı, ezilen karşısındaki bilincidir. Özel savaş ve aygıtlarını, araçları ile yarattığı algı ve zihinsel

inşayı bundan daha iyi özetleyen bir tespit azdır. Öcalan'da bu tespit, 'özgür insanın kendini nasıl ifade edeceği sorunsalı' olarak karşımıza çıkar. Ezilen, altında ezildiği bu sistem ve dünyanın yüküne dair çıkışını, ezenin bilincini aşma iradesi gösterdiğinde gerçekleştirecektir. Özel savaşın başarı ölçütü 'faydalanma-yararlanma' kriteridir. Aşiretsel çelişkiden, din-mezhep çelişmesine, kadın erkek dikotimisinden tüketim arzusuna dek her şey bu radarın altındadır. Moral duygusu üzerindeki her tahribat, her şeyi alt üst edebilme kabiliyetini de içerir. Fayda için algı çalışması şarttır! Çünkü algı meselesi özel savaşın çekirdeğidir. Bu çekirdeğin merkezinde de elbette psikoloji-psikanaliz yatar. "Halkla ilişkiler" kavramının icadı ve sonrasındaki gelişmeler, açıktır ki bir çağı açıp kapatacak kadar büyük etkiye sahiptir. Çünkü tüketimi-seri üretimleri, insanların bilinçdışı arzularıyla ilişkilendirme süreci başladı. Bu sayede ihtiyaçları olmayan şeyleri ihtiyaç haline getirmek gerekiyordu. Şirketler de bunu kullanıp, aracı olacaktı. İnsanlar içlerindeki bencil arzular tatmin olduğunda mutlu olacaktı, uslu olacaktı...

Afrika'daki en önemli halk hareketlerinden biri olan 'Siyah Bilinci' hareketi, şuna inanıyordu: Ezenin en büyük silahı, ezilen karşısındaki bilincidir

Bu kitleleri 'uslu görme' fikri, siyasetin de dikkatinden kaçmadı. Sinema, müzik, tiyatro gibi tüm kültür sanat alanları bu uysallaştırma projesinde araçsallaştırıldı. Çünkü nihayetinde savaş dediğimiz şey, "devletin insanın içindeki ilkel gücü açığa çıkarmasıdır."Modern anlamda "rıza mühendisliğine" giden yol böyle açıldı. Kitlelerin veya herhangi bir hedefin bilinçdışı duygularını kontrol etmek yeterliydi. Çünkü sistemler ve siyasal alan, aktif değil, pasif vatandaş ister. Senin söz hakkı sahibi olman değil, arzularının söz hakkı olmasını ister, bu önemlidir. Vatandaşın gerçek ihtiyaç alanını

sahte ihtiyaçlarla dolduran herhangi bir devlet, tahakküm sahibi demektir. Devlet aygıtları en çok irrasyonel bilinçleri manipüle eder. Naziler bunun iyi bir örneğidir. Onlar, insan içindeki irrasyonel duyguları kullandı. Leni Riefenstahl Nazilerin gelmiş geçmiş en büyük propaganda yapımı olan "İradenin Zaferi" adlı belgeselin yönetmenidir.

Bu belgeselde Hitler'in, gökyüzünden savaş uçakları ile başlayan sahnesi, hipnotize edici şekilde Naziler ve onların şahsında Hitler'in histerik propagandasına odaklanır. Faşist bir teatrallik, kitle iletişim teknolojisinin son hali ile perçinlenir ve mimariden müziğe, spordan siyasete tüm alanlar başarılı bir koreografi ile sunulur. Siz düşünmeyin, sizin yerinize düşünecek kadar büyüğünüz mesajı verilir. Zaten amacımız doğruları söylemek değil, insanları etkilemektir diyen Goebbels'ın "bana vicdansız bir medya verin size bilinçsiz bir toplum yaratayım" sözlerine uygun şekilde yapılmıştır bu belgesel. Diğer bir esaslı parametre, beş duyunun etki altına alınması, onlara hitap edilmesidir. Bu bir satış stratejisidir. Mesela Naziler, halka ucuz radyo dağıttı, çoğu yerde de bedava. Böylece her eve girdiler. Heterojen haldeki, birbiri ile doğrudan ilişkileri olmayanların beraber hareket etmesini sağlayacak bir mekanizmadır bu. Her evi birer cepheye dönüştürme amacı güdüüyordu. Ki başarılı da... Elbette olay sadece radyoyu eve dağıtmak değildi. Radyo bekçileri oluşturuldu. Trajiktir, ikinci dünya savaşı da bir radyo istasyonunu sahte bir senaryo ile basılması sonrası başlatıldı. Nazileri ve onların propaganda-özel savaş teorisine verdiği anlamı bir hikâye ile bağlayalım! Sıkça anlatılan bu meşhur hikâyeyi hatırlamakta beis yok! "2. Dünya savaşı başlamadan önce Almanyadan Fransa'ya istihbarat ve psikolojik harekât istihbaratçısı olarak 15 bin kişi turist görüntüsü ile gönderilir.

Fransızlar turist artışından alacakları döviz hesap ederlerken İstihbaratçılar Fransa'nın kritik noktalarını yol, köprü, menfez, boğaz, geçit ve elektrik santrallerini tespit edip fotoğraflarını çekiyorlardı. Psikolojik Harekât İstihbaratçıları da Fransa'nın her alandaki hassasiyetlerini tespit etmek için uğraşıyorlardı. Bir uzman psikolojik harekât istihbaratçısı, Paris'te Eyfel Kulesi civarında

gazetesini okurken önünde duran taksiden bir general indi. Taksiden inen Fransız generalinin ücret konusunda taksi şoförü ile münakaşaya başladığını ve taksi şoförünün de generalin arkasından küfrettiğini duyarak kaydeden Alman psikolojik harekât uzmanı, mesajını Psikolojik Harekât İstihbarat Merkezine çekti. Gelen bu mesaj üzerine Alman Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı ve Psikolojik Harekât Başkanlığı bir toplantı yapar. Değerlendirme şöyledir: “Bir ordu mensubu ve bir general normalde halkından saygı görür. Eğer taksi şoförü sokakta generalle ağız dalaşına girip, arkasından küfrediyorsa halk ordusunu sevmiyordur ve ordunun morali bozuktur. Fransız ordusu toparlanmadan, kendini halkına sevdirmesine zaman bırakmadan Fransa’ya taarruz edilmelidir.” Bu hikâye bir tarafa, Fransa’nın Almanya tarafından çok kısa sürede ve ani bir şekilde işgal edildiğini biliyoruz. Tarihsel anlatı içinde o dönem bu işgale çok büyük psikolojik savaş argümanlarının da eşlik ettiğini ve etkisinin olduğunu biliyoruz.

Özel Savaş Zihinleri İşgal Etme Operasyonudur

Tekrar bugüne gelirse, Türkiye üzerinden de somutlaştırmaya gidebiliriz. Türkiye, her şeyi ile özel savaş sistemine dönüşen ender ülkelerden biridir. Bu özel savaş kılıfı en başta Kürtlere karşıdır. Yaratılan tüm teknik, asimilasyon ve simülasyon Kürtlerin boyun eğmesi üzerinedir. Ulus-devlet inşası sürecinde tek tek tasfiye edilen halklardan sonra Kürtlere yüz çevrilmiş, fakat başarı elde edilememiştir. Her başarısızlık özel savaşı daha da derinleştirmiştir. Biraz geriye de gidersek sahne değişmez. Harpagos’un ihanete sürüklenişi, Dımdım Kalesi’inde yaşananlar, Yezdan Şêr’in tutumu, Şêx Saîd’in başına getirilenler ve hala etkileri devam eden uluslararası komplo; önemli savaş ve özel savaş süreçleridir. Hepsinde de amaç sindirmek, içten fethetmek, savaşamaz hale getirmektir. Bugün tarih tekerrür ediyor!

Türkiye’deki özel savaşın bir özelliği ‘psikolojik özel harp/savaş’ olarak ifade edilmesidir. Cepheyi doğrudan ruhsal alanda açan ‘psikolojik özel savaş’, daha inceltilmiş ve yanılısıma boyutu daha farklı olan bir savaş türüdür. Neşterin üzerinde yürümek

gibidir. Özel savaş geniş bir kapsamı mimler, psikolojik özel savaş ise dar bir alana, nokta atışına işaret eder! Düşmanın inançlarını değiştirmeden davranışlarını değiştirmeye odaklanır. Sadece akli manipüle etmez, vicdana da saldırır. Gayrinizami yönü çetindir. Medya burada doğrudan araçtır. Yalan, hile, kurgu gibi faktörler başlıca silahıdır. Devletlerin özel harp karargahlarında üzerine en çok kafa yorulan, bilimsel metotlarla çalışılan, topluma en çok zarar veren, toplum düşmanlığını, kutuplaşmayı en fazla derinleştiren özel savaş yönüdür de. Umut kırma, irade zayıflatma, inancı düşürme; bir savaşta yapılabilecek en büyük saldırıdır. İnanç düştüyse silahın bir anlamı yoktur, umut kırıldıysa tekniğin bir anlamı yoktur, irade zayıfladıysa orada yenilgi başlamıştır. Diğer bir özelliği, herhangi bir ahlaki ilke gözetmemesi ve tanımamasıdır. Bundan ötürü öngörülemez nitelikleri vardır. Zorluğu ve tehlikesi de buradan gelir. Özel savaş ve psikolojik özel savaşın tüm normlarını içeren bir örnek yakın dönemde ortaya çıktı. “Çöktürme Planı” denilen bu plan, yüzyıllık özel savaşın en kapsamlı hallerinden biridir. Planlaması, amacı, aktifliği ve içeriği ile Kürt düşmanlığını gözler önüne sermektedir.

“Genelkurmay Strateji Şube Müdürlüğü, İlgili Birimlere” diye gönderilen bu belgede güvenlik güçlerin olası yargılanma aşamalarından, morallerin nasıl olması gerektiğine kadar detaylar mevcuttur. Bu planda orduya, polise istediği gibi ‘vur’ emri var. Asker ve polisler, savaşta kullanılan çete gruplarına (Esedullah vb.) “Tabuta mı girmek istiyorsun, yoksa savcının karşısına mı çıkmak istiyorsun?” denilerek hiçbir savaş kuralı ve hukuk kuralı tanımaması telkin ediliyor. Tam ifadelerle “Her türlü baskın, sabotaj, taciz ve saldırılara mutlaka ateşle karşılık verileceği, tüm personellere tebliğ edilecek ve öğretilecektir. Savcının karşısına çıkma korkusuyla silahını kullanmaktan çekinen personelin yapmış olduğu davranışın sonuçlarının çok ağır olabileceği, bu sebeple şehit verebileceğimiz, silahını kullanmayarak devletin, milletin bekasını tehlikeye düşüreceği, vatan hainlerinin, teröristlerin ve devlet düşmanlarının kendilerinden daha fazla güç bulacaklarını, tüm personeller akıllarından bir an bile çıkarmayacaktır. Hain bir saldırı sonucu tabuta girmek yerine savcının karşısına çıkmanın tercih edileceği tüm personel

tarafından benimsenecektir. Emir tüm personele tebliğ edilerek devletimizin zor bir dönemden geçtiği hatırdan çıkarılmayacak. Silah kullanımı konusunda yasal prosedürler düşünülmemeli. Bir seferberlik ve olağanüstü durum yaşandığı unutulmamalı. Ve askeri mahkemelerde gereken her türlü düzenlemenin yapılacağı bilinmelidir” şeklinde ifade ediliyor.

Yine medyanın işlevi ve nasıl çalışması gerektiğine, sivil ölümlerinin nasıl ele alınması gerektiğine dair sözler; “Harekatın medyaya yansıtılmasında provokasyonları ve dezenformasyonu engellemeye, kamuoyunu bilgilendirmeye ve güvenlik güçlerimizin moralinin bozulmamasına özen gösterilmelidir. Anadolu Ajansı tarafından bilgi ve görüntü dağıtımı yapılarak bölgede gerekmedikçe gazete ve ajansların muhabir bulundurmamaları, operasyonların selameti için gerekli olduğu gibi, ihtiyaç duyulması halinde operasyon komutanlarından izin alınarak, alana girilip, gerekli görüntülerin alınması ve bunların yayınlanması gerekmektedir.

İnanç düştüyse silahın bir anlamı yoktur, umut kırıldıysa tekniğin bir anlamı yoktur, irade zayıfladıysa orada yenilgi başlamıştır

Bölgelerde özellikle Anadolu Ajansı ve TRT muhabirlerinin bulunması ve yapılan haberler, çekilen görüntülerin diğer basın kuruluşlarıyla paylaşılması, yabancı basının ise gözetim ve denetim altına alınması ve alana sokulmaması gerekmektedir. Basının özellikle öldürülen terörist sayısında serbest bırakılmasının daha uygun olacağı, aksi takdirde rutin rakamların kamuoyu nezdinde kafa karışıklığı yaratacağı bilinerek, özellikle bu konuda hassas olmak gerekmektedir. Sivil ölümlerin duyulmasının önüne geçilmesi, operasyon güçlerimize moralmen çöküntü yaşatabilecek haber ve görüntülerin kullanılmamasına dikkat etmek, yönetici konumundaki personelin sorumluluğu dahilindedir. Yapılan harekatın isimlendirilmesi, bölgede terör örgütünü küçültücü ve moralmen çökerten

ifadelerin kullanılması, basın yöneticilerinin marifetine bırakılmalıdır. Operasyonun en önemli ayağının ve dayanağının basın olduğu unutulmamalıdır” soğukkanlılıkla ifade ediliyor. Güncel bir okuma üzerinden, Halkların Demokratik Partisi'ne (HDP) dönük psikolojik özel savaş da kayda değerdir. Kapatma davası açılan, intikam dürtüleri ile yıpratılan, düşman hukuku ile tüm yönetici ve çalışanlarının cezaevlerine alındığı bir aralıkta, en çetin saldırılar medya üzerinden sabah akşam durmadan yapılıyor. Türkiye siyaset tarihinde HDP kadar ötekileştirilen ve hakkında özel savaş yürütülen bir parti yok gibidir. Bu elbette HDP'nin gücünden duyulan korkudan ileri gelmektedir.

Tamamen iktidarın tekeline geçmiş ana akım medyada her dakika karalanan, tek bir sözüne yer verilmeyen, TV'lere çıkarılmayan ve buralarda sürekli öcüleştiren, terör damgası ile hedef yapılan HDP'ye rahatlıkla soykırım çağrıları da yapılabilmekte, itlaf edilmesi gereken haşere sürüsü ilan edilerek, katliama giden dehumanizasyon aşaması uygulanmaktadır.Örneğin İzmir'de vahşice katledilen Deniz Poyraz'ın durumu ana akım medyada “çatışma” olarak verildi. DİSK-Basın İş'in “Tüm toplumun gözü önünde bir katliam girişimi çatışma olarak gösterilmeye çalışılıyor. Şans eseri orada bir kişi bulunuyor. Yoksa bir katliam gerçekleşmiş olacaktı. Buna rağmen bu başlıklar atılıyor. Katilin kim olduğunu da fotoğraflarıyla gördük, öğrendik. Bunlar topluma karşı yürütülen özel savaşın aparatları” tepkisinde dediği üzere, tüm medya özel savaş aparatları olarak işlev görüyor.

Sürekli şiddete maruz kalan, her sözü fezlekeye, her çalışması cezaya çevrilen, sürekli MİT yöntemleri ile oluşturulmuş kurgusal durumlarla karşı karşıya kalan, gizli tanıklar üzerinden belediye eş başkanları, çalışanları tutuklanan HDP, Türkiye'de örneği az rastlanır bir sistematik özel savaş altındadır. TV dizileri üzerinden iktidarın propagandası yapılırken, aynı anda HDP ve temsil ettiği çizginin anti-propagandası yapılıyor. Sürekli dost-düşman çerçevesinde ele alınan HDP, herkesin her şekilde rahatça yönelebileceği bir 'düşman' olarak tüm alanlarda, büyük bir iştahla faşist aygıtlarca aktarılıyor.

HDP'ye dair geliştirilen kavram setlerini sürekli dolaşıma sokan, bu tanımları ve ithamları sürekli tekrar ederek yeniden üreten, her alanda abartarak müsebbip olarak kodlayan, yalanı manşetleştiren, onu çoğaltan, daha fazla çoğaltan, bunu yaparak da gerçekleri kalabalık içinde görünmez kılan, marjinalleştirerek azaltan, azaltarak suskunluk sarmalına koyan, suskunluk içinde onu daha rahat tasfiye etmeyi arzulayan ve tüm bunların hikayesini kuran, hikayeleştirerek ikna etme yoluna giden iktidar; propagandanın ve psikolojik harp tekniklerini de kullanmaktan geri dönmüyor. Bunu sadece ulusal alanda değil, diplomasinin yettiği tüm sahalarda tekrarlıyor. Özetle, özel savaş ve onun temel aygıtları durmadan çalışıyor.

Arzularımızdan tükettiklerimize, gördüklerimizden izlediklerimize, okuduklarımızdan dokunduklarımıza, inandıklarımızdan savunduklarımıza dek; tüm alanlarda varlık gösteren ve yaşamın normal akışına eklemlenmiş tüm sistemsel öğretilerin içinde duran özel savaş ancak bilince çıkararak, çözümleyerek karşı durabiliriz. Çözümledikçe, üzerine düşündükçe de olası savaş türlerini de engelleme şansına sahibiz. Böylece, toplumu savunabilir, dağılmasını engelleyebiliriz.

Bilinçsizlik ve belirsizlikten güç alan, bilgi kirliliği ile güven duygusunu ortadan kaldıran, direniş çizgilerini silikleştiren, sadece özel mülkiyet değil aynı zamanda bilgiyi de tekelleştirip devlet denen kavramı en tepesine oturtan, elindeki yasayı şiddet ve toplum kırımını örtbas etmede aracı kılan özel savaşta; devlet ya da egemenlik aygıtlarının en görünen yanı zor aygıtlarıdır. Ama egemenliğin süreklileşmesinin temel koşulu da zihinsel inşa çalışmasıdır. O nedenle özel savaş esas olarak, zihinleri işgal etme ve yapılandırma operasyonudur. Her özel savaş aparatı yapı dağılmaya, hakikatin karşısında tuzla buz olmaya mahkumdur. Yeter ki örgütlülüğün gücüne olan inanç eksilmesin.

Kaynakça:

- * Demokratik Uygarlık Manifestosu/4 ve 5. Kitaplar – (Abdullah Öcalan, Amara Yayınları)
- * Kuşatılan Şehirler Yeni Askeri Kentçilik – (Stephen Graham, Note Bene Yayınları)
- * Prens – (Niccolo Machiavelli, Can yayınları)
- * Popülizm: Büyük Hınc – (Eric Fassin, Heretik Yayınları)
- * Toplumunu Savunmak Gerekir- (Michel Foucault, Yapı Kredi Yayınları)
- * Devlet – (Platon, Türkiye İş Bankası Yayınları)
- * Ulus Devlet ve Şiddet – (Anthony Giddens, Kalkedon)
- * Kitle İletişim Kuramları – (Levent Yaylagül, Dipnot Yayınları)
- * Rızanın İmalatı – (Naom Chomsky, BGST Yayınları)
- * Propaganda Çağı – (Anthony Pratkanis & Elliot Aronson, Paradigma Yayınları)
- * Bir Ekonomik Tetikçinin İtirafı – (John Perkins, April Yayıncılık)
- * Nazi Propaganda Arşiv/Dokümantasyonu –(Youtube, Open Culture)

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Komitacı-Darbeci Gelenek ve Gladiocu Kontrol

Emran Emekçi

Toplum içinde değil devlet içinde gizli örgütlenme, komplo ve darbeyle iktidarı ele geçirmeyi esas alan komitacı-darbeci geleneğin tarihi eskilere, Osmanlı dönemine, Yeniçerilere kadar uzanır. Özellikle 19. Yüzyılın başlarında Batı'da gelişen milliyetçi akımların baskısıyla krize giren geleneksel Osmanlıya Nizam-ı Ceditle yeniden nizam vermek isteyen III. Selim'e karşı Yeniçerilerin ayaklanmasıyla başlayan komplocu ve darbeci gelenek, sık sık padişah deviren, sadrazam asan döneminin önünü açar. Yeniçeriler, III. Selim'i zorla tahttan indirip (29 Mayıs 1807) yerine IV. Mustafa'yı getirirler. Alemdar Mustafa Paşa da bir baskınla IV. Mustafa'yı tahttan indirir ve yerine de II. Mahmut'un getirir (28 Temmuz 1808). Aynı zamanda Alemdar Paşa, dönemin ayan ve derebeyleri ile Senedi İttifak (29 Eylül 1808) imzalar. Senedi İttifak sanıldığı gibi Magna Carta tarzı bir demokratikleşmeyi içeren adım değildi. İçeriğindeki maddelere bakıldığında Sultanın mutlak otoritesini özgürlükler lehine sınırlandırmaktan ziyade; ayan ve derebeylerin padişaha verdikleri sözler karşılığında bazı ayrıcalıklar elde ettiği görülür. Yani daha ziyade devlet içi iktidar paylaşımını amaçlayan; etkisi geçici olan, kısa ömürlü bir belgedir. Nitekim Yeniçeriler tarafından Alemdar Paşa'nın da öldürülmesi (15-18 Kasım 1808) olayı ardından II. Mahmut hem Senedi İttifak ve ayanları hem de Yeniçeri Ocağını kaldırdı (1826). Böylece II. Mahmut mutlak otoritesini kurar ve Senedi İttifakın bir hükmü kalmaz. Aynı şekilde Tanzimat Fermanı (1839), Islahat Fermanı (1856), I. Meşrutiyet (1876), II. Meşrutiyet (1908) hareketleri de halka dayanmayan, cılız, ilkesiz, darbeci niteliği ile Meşrutiyet, hürriyet, kanun söylemleri, demokratikleşmeden ziyade İttihat ve Terakki komitacılığının gizli örgütlenme komplo ve darbeleriyle devlet iktidarını ele geçirmenin kılıfı

olarak kullanılmıştır. Nitekim 1913'te bir askeri darbe ile devlet iktidarı ve yönetimini eline geçirdikten sonra, adeta gelen gideni aratırcasına padişah otoritesinden bile daha geri tek parti diktatörlüğüne yönelmesiyle ne hürriyet ne de kanun kalmıştı. Meşhur "Hürriyet diye diye Hürriyet tepelendi", "Kanun diye diye kanun tepelendi" deyimleri tam da bu süreci özetlemektedir.

İşte bu komitacı-darbeci geleneğin en önemli özelliği böyle ortaya çıkmakta, meşrutiyet, hürriyet, hukuk, anayasa, yasa, eşitlik, adalet ve demokrasiden en çok bahsederken, aslında ustalıkla bu kavramları da "tepelemekte", içeriğini boşaltıp yozlaştırma ve karşıtına dönüştürme işlevini de yerine getirmektedir. Hatta bunun da bir adım ötesine giderek özü gereği özgürlükleri koruması gereken anayasa ve yasa kavramlarını da ters yüz ederek, tam zıt yönde özgürlükleri ortadan kaldıran "yasa" ve "anayasa" anlayışına dönüştürmeyi de başaracaktır. Gerek Osmanlı'nın son dönemi gerekse cumhuriyet tarihine damgasını vuran bu anlayış, evrensel olması gereken insan hak ve özgürlükler kavramını da içeriğinden boşaltarak, sadece "Türklerin Hak ve Özgürlükleri vardır" a dönüştürebilmiştir. Mahmut Esat Bozkurt'un deyimiyle "Türklerin dışında diğer topluluklar da vardır ama bunların sadece bir tek hakkı vardır; o da Türklere kölelik etmek hakkı" gibi çarpık bir insan hak ve özgürlük anlayışına sahiptir. Bu anlayışa göre önemli olan hukukun üstünlüğü ve evrensel hukuk standartları değil, kendi tekçi, homojen ulus-devlet yaratma amacıdır.

İttihatçı Komplo ve Darbecilik

Kurucularının büyük bölümü Türk olmadığı halde Türk olmayanların Türkçülüğünü geliştiren İttihat ve

Terakki Cemiyeti (1889), Osmanlı döneminde etkin olan Yahudi sermaye gücü ile ittifak kurarak, Siyonist Kongre (1897) ile aynı dönemde ilk toplantılarını yaparlar. İttihat Terakki'nin merkezi de Yahudi masonlarının almak istedikleri Selanik ve çevresiydi. Masonlar Sultan Abdülhamit'i yurt edinme projesine ikna etmek isterler ancak Abdülhamit, bunu kabul etmeyip karşı çıkınca hedef haline getirilir. Aynı süreçte İttihat ve Terakki Cemiyeti, daha ilk toplantısında Yahudilerin gizli Mason örgütlenme modelini esas alır. Bu temelde geleneksel Osmanlı devlet yapısı içinde gizlice paralel devlet tarzında örgütlenmeye yönelir. Osmanlı devletinin yönetim kademelerindeki asker kökenlilerden tutalım, önemli birçok bürokrata kadar kilit noktaları elinde tutanları kendi gizli örgütlenmesine katıp, paralel devletini oluşturduktan sonra, 1906 yılında silahlı komitacılığa yönelir. İlk silahlı eylemi, İttihat ve Terakki'yi sert şekilde eleştiren yazılarıyla bilinen gazeteci Hasan Fehmi Bey'in öldürülmesidir (6 Nisan 1909). Bu olayın yarattığı infialle başlayan 31 Mart Vakıası (13 Nisan 1909) denilen olayları bahane ederek, İttihatçı kadroların başını çektiği Harekât Ordusu harekete geçirilir ve Meşrutiyet adı altında Sultan Abdülhamit tahttan indirilir (27 Nisan 1909). Yerine kendilerinin kuklası V. Mehmet Reşat'ı getirirler. Nihayetinde askeri darbe (Bab-i Ali'ye baskın 23 Ocak 1913) ile iktidarı ve devleti tümüyle ellerine aldıktan sonra ne Meşrutiyet ne özgürlük ne de kanun kalır. Tek parti diktatörlüğü dönemi böyle başlar.

İttihat ve Terakki, iktidarı ele geçirdikten sonra hem devleti hem de toplumu yönetme tarzı baştan sona komplocu ve darbeci niteliktedir. Yine bu süreçte Enver Paşa tarafında kurulan Teşkilat-ı Mahsusa adlı gizli örgütlenmenin birinci görevi; İttihat ve Terakki'ye muhalif olacakları tehdit, baskı, kaçırma, suikast vd. her türlü yöntemle susturmaktır. İkinci görevi ise çeteci örgütlenmeleri geliştirerek Asuri, Süryani, Ermeni ve Rumları bu coğrafyadan silmek; mallarına konarak sermaye gücü haline gelmektir. Bu gaspın en büyük destekçisi İngiltere'yi arkasına alan Yahudi sermayesidir. İdeolojik gıdasını Yahudi kavmiyetçiliğinin kapitalist çağdaki biçimi olan, milliyetçilik ve ulus-devlet anlayışından almaktadır. Bunun felsefesini (Hegel Felsefesi) geliştiren ve hegemonyaya soyunan Almanya'nın yanında I. Dünya

Savaşına girmesi, pastadan daha büyük pay koparmak içindir. Ama savaş Almanya'nın yenilgisiyle sonuçlanıp İstanbul işgal edilince, bunlar boş durmayacak, bu sefer İngiltere hegemonyasına sığınarak Mondros Mütarekesini (1918) imzalamakla sadece Osmanlı devletini çöküşe götürmekle kalmaz, toplumu da açık işgalle karşı karşıya getirirler. İşgale karşı Antep (17 Aralık 1918), Maraş (23 Şubat 1919), Urfa (24 Mart 1919) da başlayan mücadeleleri yürütenler dağılmış devlet güçleri değil, yerel güçlerdi. Zaten bu mücadeleler Mustafa Kemal daha Samsun'a varmadan (19 Mayıs 1919) çok önce başlamıştı. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, İstanbul'u işgal altında tutan İngilizlerin icazeti ve Sultan Vahdettin görevlendirilmesiyle gerçekleşmiştir. Bu yüzden Erzurum Kongresi (23 Temmuz-07 Ağustos 1919) başkanlığına getirilmesi tartışmalıdır. Delegeler itiraz etmektedir.

İttihat ve Terakki, iktidarı ele geçirdikten sonra hem devleti hem de toplumu yönetme tarzı baştan sona komplocu ve darbeci niteliktedir

Kâzım Karabekir'in devreye girmesi ve delegeleri ikna çabaları sonucu Kongre başkanlığına getirilebilir. Ardından Sivas Kongresi (04-11 Eylül 1919) yapılıyor. Yine Doğu'dan başlayıp Karadeniz, Ege ve Trakya'ya kadar yerel örgütlenmelerin bir araya getirilmesiyle birlikte Amasya Protokolleri (20-22 Ekim 1919) imzalanır. Protokoller adeta toplumsal mücadelenin manifestosu niteliğindedir. Amasya Protokollerinin Birincisi, ittihatçı düşüncenin tehlikesine ve bu zihniyetin yol açtığı Ermeni tehcirinde rol alanların cezalandırılmasına vurgu yaparak başlamaktadır. İttihatçıların tepeden milletvekili seçilmesi doğru görülmemekte, milletvekili seçimlerinin halkın oyuna bırakılması ve özgürce yapılmasına karar verilmektedir. İkinci protokolde ise açıkça Misak-ı Milli; "Türklerin ve Kürtlerin ortak vatani" olarak tanımlanır ve "Bununla beraber Kürtlerin gelişmelerini temin edecek şekilde ırki ve içtimai haklarına ulaşmalarının sağlanacağı" müştereken

imza altına alınır. Üçüncü protokolde ise, toplanacak meclisin üyeleri arasında ittihatçıların kötülükleriyle ilgili-tehcir ve kıyım gibi-lekeli olan kimselerin bulunmasının doğru olmayacağı, bunla ilgili gerekli önlemlerin alınmasına ilişkindir. “Amaç, tarafsız kişilerin seçilmelerini tercih etmek, memleketimizde bulunan bütün siyasi partilerin ve gayri Müslümler de dâhil bütün halkın seçimlere katılmaları sağlanıp, toplanacak Meclisin temsil yetkisinin bütün ülkeyi kapsadığını ispat etmek” olarak belirlenmiştir. Bu temelde toplanan birinci meclisin (I. BMM), bileşimi de ağırlıklı olarak toplumun işgale karşı sahada mücadele veren güçlerini (Sosyalistler, Kürtler, Lazlar, Çerkezler vd.) içermektedir.

İttihatçı kadroların tek devlet, tek millet, tek ülkü, tek parti ve tek şef iktidarının temelleri atıldı

İlk meclisin demokratik vasfı açıktır. Komünizme karşı düşman değildir. Lenin’in şahsında Komünist Enternasyonal’le dostluk içindedir. Kürt ve Kürdistanlılık doğal karşılanmaktadır, milletvekilleri kendi kimlikleriyle (Kürdistan milletvekili, Lazistan milletvekili) mecliste yer almaktadır. Bu meclisin çıkardığı 1921 anayasası da “halkın bizzat ve bilfiil kendi kendini yönetmesi”dir, der. Yani doğrudan demokrasiyi tanımlamaktadır. Yerelde vilayet ve nahiye şuralarını doğrudan demokrasinin, Meclisi de temsili demokrasinin adresi olarak göstermesidir. Yine vilayet ve nahiye şuralarının özerkliğini asıl, merkezi yetkileri istisna olarak düzenlemiştir. Bu durum demokratik cumhuriyet için en elverişli zemini sunmuştur. Birinci dünya savaşı yenilgisinden sonra kendini feshetse de İttihat ve Terakki kadroları, o dönemde hala İngiltere kontrolündeki İstanbul hükümeti ve devletinin kilit noktalarını elinde tutuyorlar. Örneğin Fevzi Çakmak İstanbul hükümetinin savunma bakanı, İsmet İnönü ise müsteşarıdır. İşgale karşı sahada mücadele edenler ise Doğu’da Kürtler, Ege’de Çerkez Ethem güçleri, Karadeniz, İstanbul, Ankara, İzmir’de

Sosyalistler, Lazlar ve tüm ülke genelinde Ümmetçi Müslümanlar gibi güçlerdir. Bu mücadelenin ürünü olarak gelişen Erzurum, Sivas Kongreleri, Amasya protokolleri nihayetinde Meclisin ilanını (23 Nisan 1920) ile somutlaştırır. Süreç, toplumsal güçlerin etkili olduğu bir demokratik devrim süreciydi. Tüm bu süreç boyunca sahada işgale karşı mücadeleden uzak, İstanbul hükümetindeki görevlerini sürdüren ittihatçı kadrolardan İsmet İnönü 9 Nisan 1920’de, Fevzi Çakmakta 27 Nisan 1920’de Ankara’ya giderler. Bu kadrolar hem İttihat ve Terakkinin tek parti diktatörlüğü döneminde hem de daha önceki komitacı-darbeci eylemlerin gerçekleştiği süreçte aktif görevlerde bulunmuşlardı. Komitacılık, komplo, darbe ve Teşkilat-ı Mahsusa konusunda deneyimli ordu kökenli ittihatçılardı. Şimdi bu “yeteneklerini”, İngiltere hegemonyası lehine, Birinci BMM olarak şekillenen Sosyalistlerin, Kürtlerin, Çerkezlerin, Lazların ve Ümmetçi Müslümanların demokratik ittifakını dağıtma ve 1921 anayasası ile demokratik temelde kurulan cumhuriyeti adım adım karşısına dönüştürme rolünü oynayacaklardı.

Nitekim gelmelerinden hemen sonra Ege’de Yunan işgalini durduran Çerkez Ethem’e bir komplo (23 Ocak 1921) ile etkisizleştirdiler. Yine Sovyetlerle Ankara arasında köprü rolünü oynayan Mustafa Suphi ve arkadaşlarını Karadeniz’de boğdurma (28 Ocak 1921), İngiltere şartlarının kabulü temelinde imzalanan Lozan anlaşmasına muhalefetin etkili ismi Ali Şükrü Bey’i Teşkilat-ı Mahsusa çetesi Topal Osman tarafından öldürülmesi (27 Mart 1923). Yine Lozan anlaşmasını onaylamayan Birinci Meclisin feshi (1 Nisan 1923), merkezi liste usulüyle ittihatçı kadroların aday gösterildiği göstermelik seçim ile İkinci Meclisin bileşimi köklü değişime uğratıldı. İkinci Mecliste Lozan Anlaşmasının kabulü böyle gerçekleştirildi. Nihayetinde 20 Nisan 1924 tarihinde, cumhuriyeti kuran toplumsal ve siyasal konsensüsün ifadesi olan, yerelde doğrudan demokrasi ile genelde temsili demokrasi esaslarını düzenleyen 1921 anayasasının yürürlükten kaldırıldı. Antidemokratik, tekçi ve katı merkezizetçi 1924 “anayasasına” geçildi. Peşi sıra Kürtlere yönelik Piran komplosu (13 Şubat 1925) gerçekleştirildi ve isyan bahanesiyle Şark Islahat Planı’nın devreye konuldu (15 Şubat 1925). Buna itiraz edip “Ben elimi Kürt kardeşlerimin kanına bulamam”

diyen dönemin başbakanı Fethi Okyar hükümeti düşürüldü (02 Mart 1925). Yerine İnönü hükümeti kuruldu. İttihatçı kadroların tek devlet, tek millet, tek ülkü, tek parti ve tek şef iktidarının temelleri atıldı. M. Akif Ersoy ve Said-i Nursi'n sürgünü (1925) ve 1927 Komünist parti tevkifatı gibi adım adım cumhuriyetin kurucu müttefikleri komplolarla tasfiye edilerek sistem dışına atıldı. Alman yanlısı olmaktan İngiltere yanlısı olmaya kayan İttihat ve Terakkinin komitacı-komplocu-darbeci geleneğiyle zincirlenmesine bağlantılı karşıdevrim süreci olarak cereyan etti. Öyle ki gerek 1924 Anayasası gerekse CHF tüzüğünde demokrasiye kelime olarak bile yer verilmedi. Demokrasi sorununun alabildiğine ağırlaştığı "anayasa", "yasa" ve "mahkemeleri" ile "hukukun" birer sopa olarak kullanıldı. 1924 Anayasası ile Tahriri Sükûn, Sansür ve Sürgün Kanunları, İstiklal Mahkemeleri Kanunu, Türkleştirme genelgesi, çarşı ve pazarda Kürtçe konuşmaya para cezası getiren düzenlemeler, Kürtçe köy, kent, ilçe, mahalle ve kişi isimlerini yasaklama, var olanları da Türkçe isimlerle değiştirildi. Mecburi İskân Kanunu, Sıkıyönetim, Dersim'in Türkleştirilmesi için özel olarak çıkarılan Tunceli Kanunu, Umumi Müfettişlikler Kanunları çıkarıldı. Bunlar, 1925-1938 yılları arasında Kürtlere karşı acımasızca uygulandı.

Türkiye'nin NATO'ya Girişi ve Gladio Dönemi

İkinci Dünya Savaşından sonra ABD hegemonyası altında, 1952 yılında NATO'ya da giren Türkiye Cumhuriyeti, İngiltere kontrolünden ABD kontrolüne geçer. ABD, bu kontrolü Gladio vasıtasıyla yapar. Daha NATO'ya girilmeden Türkiye'nin ilk subay grubu ABD'ye yollanıp eğitimden geçirilmiştir. 1948'de ABD'ye özel harp kurumları ve strateji eğitimi için gönderilen 16 subay, Seferberlik Tetkik Kurulu'nun da resmi çekirdeğini oluşturur. Aralarında Danış Karabelen, Turgut Sunalp, Ahmet Yıldız, Alparslan Türkeş, Suphi Karaman, Fikret Ateşdağlı gibi isimler de var. Gizli örgütlenmeyle komünist, sosyalist, demokratik hareketlere, lider veya üyelerine ve homojen ulus yaratma adına geriye kalan Rum, Kürt, Alevi vd. farklı toplumsal gruplara karşı cinayetler, komplo gibi eğitimler alırlar. Bu yıllardan itibaren

örgüt, dal budak sarar. Ekonomik, sosyal, politik, askeri ve kültür dâhil tüm alanlarda gizlice örgütlenir. Bütün legal siyasi partileri kontrol altında tuttuğu gibi işçi sınıfını da denetime alır. 1952'de kurulan Türk-İş işçiler üzerinde kontrol mekanizması gibi oluşturulmaya çalışılır. Sovyet yandaşı Komünist Partisi ve sendikalar üzerinde amansız baskı uygulanır. Zaten temel gayesi en ufak bir komünist, sosyalist sızma olduğunda anında ezmektir. Sabahattin Ali cinayeti (2 Nisan 1948) ve 1954 komünist tevkifatı ilk icraatları olur. Kürtlük de komünizm bağlantılı sayıldıkça (49'lar davası) aynı akıbete maruz kalır. Yine Rumlara yönelik 6-7 Eylül 1955 olayları: Selanik'te Atatürk'ün evinin bombalandığı yalan haberi ile başlatılıp, İstanbul ve İzmir'deki Rumlara ait binlerce işyeri, fabrika, otel, restoran, ambar ve evler yağmalanır. Onlarca Rum öldürülür, yaralanır ve yüzlerce kadın tecavüze uğrar. Orgeneral Sabri Yirmibeşoğlu, "Özel Harp Dairesi'nin işiydi ve muhteşem bir örgütlenmeydi." diye itirafta bulunur.

ABD'nin Gladiocu kontrolü, ilk başlarda NATO Gladio teşkilatının Türkiye kolu STK ile özdeşleşmiş enternasyonal gladio eliyle yapar. Daha sonra 1971 askeri darbesi ardından gerçekleşen anayasa değişiklikleri ile kurulan ve 1980 askeri darbesi ürünü 1982 anayasası ile iyice kurumlaşarak parlamentonun da üstünde yetkilerle donatılmış, MGK-Özel Harp Dairesi gladiosu olarak millileşir. Darbe ardından "parlamentar rejime" geçiş kararıyla gerçekleşen seçimlerde Özal Hükümeti (13 Aralık 1983) kurulur. Kürt hareketinin 1984 15 Ağustos Eruh ve Şemdinli eylemlerinin ardından Özal Hükümeti, Koruculuk sistemi ve OHAL ile yeni bir dönem başlar. NATO içinde Almanya'nın rolü öne çıkarılır. Yani Kürt meselesinde Almanya görevlendirilir. Yine 1985'lerde Cem Ersever'in kurduğu JİTEM adıyla gladio kurumlaşır. Aynı yıl Almanya'nın Kürtlere yönelik tutuklama ve "terörist" ilanı gündeme gelir. 28 Şubat 1986 Olof Palme suikastıyla da Kürt hareketinin bütün Avrupa'da "terörist" ilan edilerek tecrit edilmesi yoluna gidilir. Fakat Kürt hareketi içeride ve dışarıda NATO Gladiosu kuşatmasına rağmen gelişmesini sürdürerek, giderek kitleleşme sürecine girer. Bu süreci yakından gözlemleyen ve özel savaşı bütün gücüyle yürütmesine rağmen bununla sonuç alınamayacağını gören Özal, 1988'den itibaren Kürt sorununun siyasi

çözümü konusunda görüşlerini dile getirmeye başlar. Bu yaklaşımı Gladio'yu rahatsız eder ve Kartal Demirağ eliyle Özal'a suikast (18 Haziran 1988) düzenlenir. Ancak Özal, "Doğan Güreş ikili oynuyor ama Bitlis Paşa benden yana" diyerek kararlılığını sürdürür. 1990'larda Londra ziyareti dönüşünde Güreş, "İngiltere'den yeşil ışık aldık" der, Özal ve ekibinin (Eşref Bitlis ve diğerleri) tasfiye süreci başlatılır.

"Topyekûn imha" konsepti çerçevesinde Özel Harp Dairesi'ni lağvederek doğrudan kendisine bağlı Özel Kuvvetler Komutanlığını kurulum. Yargısız infazlara karşı çıkan Eşref Bitlis 17 Şubat 1993 günü ve JİTEM'in kurucusu Cem Ersever ise 4 Kasım 1993 günü öldürülür. Bu süreçte Abdullah Öcalan ile demokratik ve siyasi çözüm için dolaylı diyaloglarını sürdüren Özal ise, 17 Nisan 1993 tarihinde şaibeli bir şekilde ölür. Çiller, Güreş ve Ağar dönemi başlar. Bundan sonrası sınırsız yetkilere sahip Arif Doğan, Veli Küçük, Mahmut Yıldırım (Yeşil) ve Ağar gibilerinin kontrolündeki JİTEM dönemi olur. Doğrudan Doğan Güreşe bağlı çalışırlar. 6 Mayıs 1996'da Öcalan'a yönelik bombalı saldırı başarısız olur. Bu başarısızlık Başbakan Çilleri gözden düşürür.

NATO içinde Almanya'nın rolü öne çıkarılır. Yani Kürt meselesinde Almanya görevlendirilir

9 Ekim 1998 tarihinde koordinatörlüğünü ABD Başkanı Clinton'un yaptığı Öcalan'a dönük devletlerarası komplo başlatılır. 9 Ekim 1998 ile 15 Şubat 1999 tarihleri arasında Öcalan, Yunanistan, Rusya, İtalya, tekrar Rusya ve tekrar Yunanistan'ın Korfu Adasından CIA'ya ait bir uçakla Kenya'nın Başkenti Nairobi'ye kaçırlır. Öcalan Nairobi'de Yunana Elçiliğinde tutulur. Ve buradan kaçırılarak 15 Şubat 1999 günü Türkiye'ye teslim edilir. Bu gelişme üzerine JİTEM'in işi biter ve yerine Ergenekon geçecektir. Ardından bir dizi Ergenekon operasyonlarıyla M. Altan Öymen CHP başkanlığından düşürülür, yerine de Baykal geçirilir. Erbakan'ın partisi kapatılır ve kendisine de siyaset yasağı getirilir. Yine Başbakan

Ecevit hastalık bahanesiyle tasfiyesi gerçekleştirilir. AKP'nin iktidar olmasının şartları hazırlanır. Böylece 2002'de yapılan seçimlerde AKP iktidar olur. AKP'nin tek başına iktidar olmasında en büyük rolü de yüzde 10 seçim barajının olmasıdır. Bunun sonucu AKP yüzde 34 ile neredeyse anayasayı tek başına değiştirebilecek milletvekili sayısına ulaşır.

Türkiye'de gladio, 1950'lerden itibaren günümüze kadar esas yöneticidir. Tüm askeri-siyasi yapı Gladio'nun denetimindedir. On yılda bir darbe veya balans ayarlarıyla burjuva anlamda demokrasiye bile şans tanımamış, ancak hegemonik çıkarlarıyla uyumlu olduğu sürece göstermelik, kontrollü ve güdümlü bir demokrasiye izin vermiş, vermektedir. Ama kontrolü dışına çıktığında darbelerle bu göstermelik yapıları dahi tasfiye etmekten, balans ayarı adı altında kendisiyle uyumlu hale getirmekten çekinmez. Örneğin Başbakan Menderesi ve bakanlarını ABD politikaları dışına çıktığı için 1961 gladio darbesiyle tasfiye edilir. Menderese askerlerin darbe yapacağı istihbaratı verildiğinde "Benim ordum darbe yapmaz" diyecek kadar gladio yapılanmasından habersizdir. 1960 Darbe açıklamasını yapan Alparslan Türkeş'in ABD'de özel savaş eğitimi alan bir subay olduğu biliniyor. Sadece o değil, darbeyi yapan Milli Birlik Komitesi üyelerinin Cemal Gürsel dâhil hemen hepsi ABD'de eğitim gören subaylardır. Buna rağmen 1961 anayasasının Kürtleri dışarıda tutarsak, sınırlı anlamda sola dönük yüzü ile yarattığı elverişli ortam oluşturmuştur.

Demokratik-sosyalist hareketler (TİP ve '68 Devrimci Gençlik Hareketi gibi) örgütlenme zemini bulur. Buna karşın, 12 Mart 1971 askeri darbesi demokratik ve sosyalist gelişmeyi önlemeye yönelik bir gladio darbesidir olmuştur. Bunun sonucu Denizler idamı edilir ve yine sırf programında Kürt sorununun çözümüne yer vermesi nedeniyle Türkiye İşçi Partisi (TİP) kapatılır. Ancak darbe demokratik-sosyalist gelişmeyi engelleyemez. 1970 sonrası devreye konulan 1 Mayıs 1977 katliamı, Maraş ve Çorum olayları, yine Ülkü Ocakları üzerinden geliştirilen sola yönelik cinayetlerde binlerce genç öldürülmüştür. Tüm bunlara rağmen solun yükselişinin önüne geçilemeyince sıkıyönetim ilan edilir. 1 2 Eylül 1980 Faşist Askeri darbeye ezilen sosyalist-sol hareket, günümüze kadar kendini bir türlü

toparlayamadı. Bu dönemde (1960-80 arası) geliştirilen milliyetçi ve İslamcı örgütlenmelerin (Komünizme Karşı Mücadele dernekleri, Milli Talebe Birliği, Ülkü Ocakları gibi) anti-komünist gladiocu taktiklerle bağlantıları barizdir. Öyle ki, 1950'lere kadar İttihat ve Terakki komitacılığının hedefi olan İslami ümmetçiler, 1950 sonrasında DP kanatları altında sistem içine alınarak gladiocu örgütlenmelere eklenir. 1970'lerden itibaren ABD'nin Yeşil Kuşak projesiyle demokratik-sosyalist harekete karşı konumlandırılır. 1980'lerde Türk İslam Sentezi adı altında sisteme entegre edilir, 2002'lerden itibaren "İlimli İslam" modeli adı altında iktidara getirilir. Ve nihayetinde Ergenekon ardından Yeşil gladio ve son olarak tek adam rejimine bağlı özel gladio koalisyonu eliyle halkların demokratik-sosyalist birliğine karşı konumlandırılmıştır. HDP'ye yönelik saldırılarda kullanılan hegemonik aygıtta dönüştürülmüştür.

12 Eylül Faşist Darbesine Doğru ...

Cumhuriyetin kuruluş müttefiki Kürtlerin içine düşürüldükleri durum ittihatçı, komitacı-darbeci gelenek ve gladiocu kontroldür. Hayli karanlık ve birçok komplo, provokasyon ve tenkil hareketiyle bağlantılıdır. 1925-1950 dönemi Anadolu Rumları ve Ermenilerinin yaşadıklarına benzer bir Kürtsüzleştirme politikasının yaşatıldığı, 1925-1938 inkâr, imha, tenkil ve asimilasyon sürecinin bu politikayla bağlantılı olduğu anlaşılırdır. 1945'lerden sonra Kürt sorununa bitirilmiş gözüyle bakılmıştır. En ufak bir kıpırtı, ölü sanılanın canlandığı anlamına yorumlanıp hemen ezilmiştir. 1950 sonrası Kürt aydınlarına yönelik 49'lar davası, 1960'lar sonrası Sivas Toplama kampı (1 Haziran 1960), 2510 Sayılı Mecburi İskân Kanunu'na ek olarak çıkarılan 105 sayılı kanunla sürgün yetkisinin eklenmesi(7 Ekim 1960), 14 Şubat 1967'de Kürt hareketliliğinin bastırılmasına yönelik "anayasa" ve "yasal" dayanakları takviye etmek üzere 6/7635 No'lu kararname ile "Her ne biçimde olursa olsun-yazı, plak, teyp bandı vb.- ülke dışında Kürtçe olarak hazırlanmış her türlü malzemenin Türkiye'ye sokulması ve ülke içinde yayılması" yasaklanır. Kürtlerin, kendi kimlikleriyle dernek kurmalarına izin verilmediğinden, "Kürt" yerine "Doğu" kavramı kullanılarak Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO)

adı altında dernekleşmeye bile tahammül edilmez. DDKO'nun Hakkâri, Mardin, Siirt, Diyarbakır, Bitlis, Erzurum gibi yoğun olduğu yörelerde Kürt halkına yönelik komando terörü estirilir. Yine rapor hazırlayarak 15 Mayıs 1970 tarihinde Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a sunulur. Sunay'ın yanıtı, dernek yönetici ve üyelerinin tutuklanır (16 Ekim 1970) ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmaları olur. DDKO iddianamesi baştan sona Kürt diye bir ulusun olmadığını kanıtlamaya çalışılır. Savunmalar da Kürtlerin varlığını kanıtlamaya yönelik olur. Yargılama devam ederken 12 Mart 1971 askeri darbesi olur ve DDKO, mahkeme kararı beklenmeden sıkıyönetim komutanlığı bildiriyle (26 Nisan 1971) süresiz olarak kapatılır.

1977'de DDKD (Doğu Devrimci Kültür Dernekleri) ismiyle yeniden dernekleşmeleri de aynı akıbet ile sonuçlanır. Darbe zoruyla gerçekleştirilen anayasa değişiklikleriyle 1961 anayasasının özgürlüklerle ilgili her bir maddesine tek tek "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü", "milli güvenlik" ibareleri eklenerek ve bu gerekçelerle tüm özgürlüklerin sınırlanabileceği kuralı getirilir. Bununla uygulamada bu hak ve özgürlüklerin Kürtler lehine yorumlanabilme ihtimalinin bile önüne geçilmek istenir. Örneğin anayasadaki değişikliklerle siyasi partilerin programlarında Kürt meselesine yer vermeleri, Kürtlerden söz etmeleri kapatılma nedeni sayılmıştır. Yine Kürtlerin kendi kültürel kimliklerini koruma ve geliştirme amaçlı dernek kurmaları kapatılma nedeni sayılmıştır. 1972 yılında 1587 sayılı Nüfus Kanununun 16/4 maddesi yürürlüğe konulur. Buna göre çocuklara verilecek adların "milli kültüre aykırı olamayacağı" düzenlemesi getirilir. Bununla çocuklara isim verilmede sadece Türk kültürünün esas alınmasını ve Türkçeden başka dillerde isim (örneğin Kürtçe isimlerin Kürt çocuklarına) verilmesi yasaklanır. Bunun gibi asimilasyon uygulamalarıyla iç içe geleneksel "tenkil" amaçlı komando operasyonları ile askeri şiddet de artırılarak sürdürülür. Darbe ardından "demokratik parlamenter rejime" geçilen süreçte de komando operasyonları devam eder. On binden fazla komando Ekim'den Aralık 1975'e kadar Hakkâri ilinin sınır muntukasında devriye gezer. Yine şehirlerde polis ve faşist milisler, 31 Mart 1975'ten 10 Nisan 1976'ya kadar 60 yurtsever, demokrat

ve sosyalist Kürt insanını katletmişlerdir. 1978'in sonlarında devlet destekli sağ kanat milisler ve silahlı gruplar, Kürdistan'da her gün 20, 30 kadar sol-sosyalist Kürt'ü etkili bir şekilde tasfiye etmiştir.

CIA eğitilmiş ve donanımlı Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkü Ocakları eliyle ölüm mangalarının saldırıları 1979 sürecinde daha da şiddetlendirilmiştir. Türkiye tarafından organize edilen bu ölüm mangaları ideolojik olarak "Hitlerin Nazi Örgütlenmesiyle akraba" olduğu, Türk İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Müdürlüğü raporlarına bile yansımıştır. Böylece binlerce kişi özel savaş aygıtının yarattığı kaos ortamında katledilir. Bu katliamlar 1 Mayıs 1977 tarihinde Taksim katliamı, Maraş (19-26 Aralık 1978) ve Çorum katliamlarıyla (Mayıs-Temmuz 1980) zirveye ulaşır. Hedef alınan Kürt, Alevi ve Sosyalist kimliktir. Bütün bunlar sıkıyönetim ve 12 Eylül darbesine zemin hazırlamak için özel savaş aygıtı tarafından tasarlanmış ve uygulanmıştır. Nitekim Maraş katliamı bahane edilerek 13 ilde sıkıyönetim ilanına gidilir. Baskı ve şiddet doruğa tırmandırılır. Buda yetmez, 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile demokratik-sosyalist hareketler, Kürt hareketi tamamen bastırılmak istenir. ABD yetkilileri bu darbeyi övecek "Bizim çocuklar iyi iş yaptı" diyecekler. 12 Eylül 1980 darbesiyle Türkiye Cumhuriyeti gladiocu kontrolün en koyu uygulandığı ülke haline getirilir. Türkiye'deki tüm demokratik-sosyalist hareketler, bir daha belini doğrultamayacak hale getirilir. Burjuva partiler bile kapatılır. Kürtler üzerindeki "kökünün kazıma" eylemleri daha da şiddetlendirilir. Ordunun toplam gücünün üçte ikisi Kürdistan'a kaydırılır. Büyük baskı ve gözaltılar başlar. Eylül 1980 ile Eylül 1982 yılları arasında 81.000 Kürt gözaltına alınır. Birçoğu PKK üyesi oldukları savıyla 1790 kişi tutuklanır. Gözaltına alınanlar işkence ve dayaktan geçirilir. 500'den fazla insan işkence nedeniyle gözaltında hayatını kaybeder. Bir o kadarı da gözaltında kaybolur. 1.683.000 kişi polis dosyalarında şüpheli diye fişlenir. 34.800 demokrat ve sosyalist Kürt ve Türk yurt dışına çıkış yasağı konular. 15.509 kişi politik nedenlerden dolayı işinden atılır. 114.000 kitap (çoğu da Kürtlerle ilgilidir) alıkonular ve yakılır. Kürtçe video, müzik, film ve yayınlara el konular. 937 film (birçoğu Kürtleri konu alan veya ilgili olan) yasaklanır. 2.729 yazar, çevirmen, gazeteci ve oyuncu, sırf kendi görüşlerini açıkladıkları için yargılanır! Bu süreçte gözaltına alınan bütün Kürtlere

en acımasız işkenceler uygulanır, çoğu zaman bu işkenceler üç ayı aşkın bir zaman dilimini aşar. İşkence altında alınan ifadeler, mahkemelerde delil olarak kabul edilir. Cezaevi duvarlarına büyük harflerle yazılı olan "Türkçe konuş, çok konuş" yazıları altında tutsaklara aile görüşü yaptırılır.

Diyarbakır cezaevine görüşe gelen ve Türkçe bilmeyen anneler, on dakikalık görüş süresince sadece çocuklarına bakmakla yetinerek, tek kelime söylemeden görüş sürelerini doldururlar. Hiç Türkçe bilmeyen sanıkların da kendilerine yüklenen suçları anlayabildikleri bir dille öğrenmek ve çevirmen sağlanması hakları olmasına karşın, 12 Eylül mahkemeleri bu yönlü talepleri reddeder. Hakeza Türkçe savunma olanakları da ortadan kaldırılmıştır. Tutsakların bütün savunma materyalleri, kitapları, kaynakları ellerinden alınmıştır.

1945'lerden sonra Kürt sorununa bitirilmiş gözüyle bakılmıştır. En ufak bir kıpırtı, ölü sanılanın canlandığı anlamına yorumlanıp hemen ezilmiştir

Savunma için gerekli araç olan kâğıt, defter, kalem verilmediği gibi, adeta bir işkence laboratuvarı rolünde Kürt tutsaklar, işkence ile itirafçılığa zorlanır. Buna karşı kendini yakma ve ölüm oruçlarında onlarca tutsak hayatını kaybeder. Diyarbakır başta olmak üzere cezaevlerinde Kürt tutsaklara yönelik bu insanlık dışı uygulamalar sürdürülürken, darbenin Generali Kenan Evren, 19 Ekim 1981 tarihinde Der Spiegel Dergisine verdiği demecinde şöyle diyordu; "Kürtler mevcut ama ülkeyi parçalamalarına müsaade etmeyeceğiz. Onlar bizden bir şey almayı başaramayacaklar. Bu sorunu kökten kazımak için gerekli olan her şeyi yapacağız." Ardından 7 Kasım 1982'de yürürlüğe konulan darbe anayasası ile tarihte eş görülmemiş "dil yasağı" (m.26-28-42) açıkça anayasa maddesi haline getirilir; Kürtlerin kendi ana dilleriyle düşüncelerini açıklaması, eğitimi

yasaklanır. Kürtler kendi imkânlarıyla bile olsa Kürtçe eğitim veren herhangi bir okul veya kurs açamazlar. 1983 yılında Kürtçeyi yasaklayan 2932 sayılı yasa çıkarılır. Bu yasaya göre Kürtlerin anadili Kürtçe değil Türkçedir. Bu yasalara göre Kürtçe, Türkiye’de konuşulan bir dil değildir. Daha doğrusu yabancı bir dildir. Kürtlerle ilgili kitap, dergi, gazete vb. de yasaklanır. İçerideki yasal sınırlamalar yüzünden, yurtdışında basılmış ve Kürtlerle ilgili olan yabancı yayınların yurt içine sokulması da yasaklanır. Bir suç teşkil etsin veya etmesin, Bakanlar Kurulu, Türkiye içinde Kürtlerle ilgili olan yabancı yayınları yasaklayabilir. Kürtlerin varlığını ve haklarını savunan bir siyasi parti kurulamaz. Ayrıca Kürtçe afiş, yayın ve bildiri yazılamaz. Kürt aydınlarının yurtdışına seyahat etmeleri (5682 no’lu Pasaport Kanunu m.22/1) ve kendi çocuklarına Kürtçe isim vermesi yasaklanır. Kürtler, şehirleri ve köyleri için Kürtçe isimler kullanamazlar. Bu anayasa ve yasalara göre tiyatro çalışması, video kasetleri, müzik faaliyetleri, filmler vb. yasaklanır.

Kürtçe TV ve radyo istasyonları kurulamaz. Tüm bu yasaklamalarda “Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü” kavramı kullanılır! Bu yasaklara aykırı davranan Kürtleri “yargılamak” için de, 1980 öncesi dönemde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) yasası, anayasa maddesi (Madde.143) haline getirilir! Kürtlerin uluslararası hukuktan kaynaklı her türden demokratik talebi, örgütlenmesi, eylemi “bölücülük” olarak değerlendirilir. 1991’den itibaren de “terör” adı altında DGM’lerde yargılanırlar! Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinin yetki alanına Olağanüstü Hal Kapsamında 11 il girmektedir. Sadece Diyarbakır DGM’de, 1984 yılından 31.12.1996 tarihine kadar toplam 15.679 dava görülmüştür. Aynı yıllar arasında dava açılan toplam sanık sayısı 49.453’tür. Bu mahkemelerde 1994-95-96 yıllarında 11-17 yaş arası toplam 1154 çocuk yargılanmıştır. 1989 yılından 1.4.1997 tarihine kadar, 11-14 yaşları arasında toplam 70, 14-17 yaşları arasında ise toplam 596 çocuk çeşitli ağır hapis cezalarına çarptırılmıştır (OHAL Bölgesinde İnsan Hakları, Diyarbakır Barosu Başkanı’nın 12.04.1997 tarihli raporu).

Diyarbakır cezaevine ve mahkemelerine düşmeyenlere ise, darbecilerin “kılıç artıkları” dedikleri Öcalan ve sınırlı sayıda arkadaşının yurtdışına çıkmayı

başarabilenlerdi. Bunların yeniden toparlanıp 12 Eylül faşizmine karşı mücadeleye yönelmeleri (15 Ağustos 1984 Eruh ve Şemdinli eylemleri), darbe ile bekleneni boşa çıkardığından, 1985’lerden itibaren koruculuk sistemi, OHAL ilanı ile birlikte gladiocu kontrol, direkt NATO gladiosunun Türkiye’deki uzantısı JİTEM dönemine geçilir. NATO-Gladio’nun Türkiye’deki örgütlenmesi olan JİTEM elemanların maaşlarını da Amerika veriyordu. JİTEM’in, Genelkurmay’ı, Emniyet ve Jandarma’yı aşan çok daha geniş NATO’ya bağlı olarak çalışan bir örgüt olduğu, Ergenekon İddianamesi, Tuncay Güney’in açıklamaları, Veli Küçük ’ün ifadeleri ve Aygan’ın itiraflarıyla da kanıtlanmıştır. Örneğin Abdulkadir Aygan itiraflarında anlatıyor; “JİTEM, Jandarma, Emniyet ve güvenlik teşkilatından ayrı olarak ama onların da içine dâhil edildiği bir örgütlenmedir.” diyor. Bu temelde 1985’lerden itibaren devreye giren JİTEM, sadece Jandarma İstihbaratı değildi, Emniyet istihbaratı da değildi, MİT istihbaratı da değildi; bunların da içine nüfuz eden özel, özgün, kapsamlı bir örgütlenmeydi. Partilerin içlerine kadar müdahale ettikleri anlaşılıyor. Türkiye’de yüz bin elamanları, çalışanları olduğu söyleniyor. Ancak 1988’lere gelindiğinde Özal’ın bilinen siyasi çözüm söylemi var. Bu yaklaşımı Gladio’yu rahatsız etmişti ki, Kartal Demirağ tarafından Özal’a suikast düzenlendi. Ancak Özal yılmadı, yine de cesaretle sorunu çözmek istiyordu. Buna ilişkin çıkan tartışmalar yeni bir genelkurmayın (Doğan Güreş) devreye girmesine sebep oluyor. Daha genelkurmay başkanı olmadan 1990 başlarında Londra’yı ziyaret eden Doğan Güreş, dönüşte “İngiltere’den yeşil ışık aldık” der ve bu temelde, Genelkurmay Başkanı olan Necip Torumtay, daha görev süresi dolmadığı halde, 3 Aralık 1990 tarihinde istifaya zorlanarak yerine Doğan Güreş, 4 Aralık 1990’da Genelkurmay Başkanlığına getirilir. Görev süresinin dolduğu 30 Ağustos 1993 tarihinde ise, ordu geleneğine göre yerini Orgeneral Muhittin Fisunoğlu’na bırakması gerekiyordu. Ancak dönemin başbakanı Tansu Çiller tarafından ordu geleneği bir tarafa bırakılarak, Doğan Güreş’in görev süresi uzatıldı ve Fisunoğlu ekarte edildi. Bu bir ordu içi darbeydi. JİTEM de bu dönemde ikiye ayrılır; yargısız infazlar yerine yargılayalım diyen Cem Ersever ve ekibinin tasfiyesi ardından Doğan Öz, Veli Küçük ve Yeşil

ekibiyle bilinen yargısız infazlar dönemine geçilir. Bunlar emir-komuta hiyerarşisi içinde doğrudan Doğan Güreş ve T. Çiller'den emir alıyorlardı. Konseptin arka planında ise İngiltere ile ortaklaşan CIA ve NATO gladiusu vardı. Aynı zamanda bu dönem Kürt hareketinin kitleselleştiği Serhıldanlar dönemine tekabül ediyordu.

26 Eylül 1992 tarihli Milliyet gazetesine verdiği demeçte Güreş, Kürt sorununun olmadığını, Güneydoğu sorunu olduğunu ve dönemin hükümeti (Demirel ardından Çiller hükümeti) ile işbirliği içinde topyekûn mücadele döneminin başladığını ilan etmişti. Daha sonraları Fikret Bila'ya verdiği röportajında Güreş (Aksiyon, 18 Ekim 2010), dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal ile Başbakan Süleyman Demirel'e danışmadığını, hatta MGK'da görüşmediğini ve o dönem, her istediğini yapabilecek konumda olduklarından askeri darbeye de gerek duymadıklarını söyleyecekti. Güreş'in "Eskisi gibi askeri darbeye gerek yoktu, istediğimizi yapıyorduk" sözleri ile İngiltere ziyareti ardından dönüşte söylediği "Yeşil ışık aldık" söylemi ve ardından gelişen pratikler her şeyi açıklar niteliktedir. ABD ve İngiltere'den aldığı icazetin gücünü gösteriyordu.

Bu temelde Doğan Güreş'e bağlı özerkleşen Gladio, önünde engel gördüğü herkesi, hatta devlet adamlarını (Özal, Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın, Rıdvan Özden, Cem Ersever vd.) bile rahatlıkla tasfiye edebiliyordu. Elbette bu sürece 'Özal gidicidir' diyen Demirel de dâhildir. Bunlar Kürt sorununu demokratik çözümü için girişimlerde bulunan Cumhurbaşkanı Özal'a bile suikast (17 Nisan 1993) düzenleyebilecek gücü ele geçirmişlerdi. Özal suikastı neden aydınlatılmadı? Çünkü doğrudan ABD-NATO bağlantılı Gladio eylemiydi. Ardından Demirel-Erdal İnönü hükümeti (17 Nisan 1993) sonrasında Çiller-Karayalçın hükümeti (25 Haziran 1993) ile devam eden süreç; faili meçhul cinayetler, gözaltında kayıplar, binlerce köyün boşaltılarak milyonlarca Kürt köylüsünün yerinden edilmesi uygulamaları, bir özel savaş taktiği olan "Suyu kurut balığı yakala" uygulamasıydı.

5 Temmuz 1991'de HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, evinden bir gece polis kılıklı JİTEM'ciler tarafından alındı ve iki gün sonra işkence edilmiş cenazesi bulundu. Diyarbakır'da, 10 Temmuz'da

düzenlenen cenaze törenine katılanlara otomatik silahlarla ateş açılır ve onlarca kişi ölür veya yaralanır. Sürecin devamında on bini aşkın faili meçhul (belli) cinayet, öldürdükleri binlerce Kürt yurtseveri, milletvekili, işinsanı, sivil toplum aktivisti ve diğerleri gelir. Bunu gözaltında kayıplar, dört bini aşkın köyün boşaltılması, dört milyonu aşkın Kürt köylüsünün yerinden edilmesi ile Cizre, Lice, Varto ve Şırnak gibi il ve ilçelerin harabeye çevrilmesi takip eder. Örneğin daha önce 1974 yılında Kıbrıs'ta Genelkurmay Özel Harekât Dairesi Komutan Yardımcılığı görevinde de bulunan Tuğgeneral Mete Sayar, 1991 yılında atandığı Şırnak Tugay Komutanlığı sırasında adı Şırnak'ta yapılan katliamlarla anılır. Şırnak'ta 1992 Newroz'unda onlarca kişinin öldürülmesi, 18-19 Ağustos 1992 tarihleri arasında Şırnak'ın ağır silahlarla dövülerek ölümlerin yaşanmasına ve yüzlerce kişinin gözaltına alınarak tutuklanması emrini veren yine Tuğgeneral Mete Sayar idi.

5 Temmuz 1991'de HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, evinden bir gece polis kılıklı JİTEM'ciler tarafından alındı ve iki gün sonra işkence edilmiş cenazesi bulundu

Bu suçları nedeniyle hakkında hiçbir yasal işlem yapılmayan Tuğgeneral Sayar, aksine 1992 Ağustos'unda Şırnak'ın yakılıp yıkılması ardından dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş tarafından takdirname ile ödüllendirilmiş ve Moskova askeri ataşeliğine atanmıştır. Çiller'in de yargısız infazlar için "Elimde liste var", "Devlet için kurşun atan da yiyecek de şereflidir" sözleri de nasıl bir özel savaş ekibi olduklarını ele verir. Daha 1995 yılında DGM Başsavcısı Bekir Selçuk, 12 Ocak 1995 tarihinde kendisiyle görüşen cumhuriyet gazetesi Diyarbakır muhabiri Nizamettin Kaplan'a faili meçhullerle ilgili şu bilgiyi verir; DGM'lerin kurulduğu 1984 yılından bu yana kendi yetki

alanına giren Diyarbakır, Batman, Bitlis, Bingöl, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Şanlıurfa ve Van illerindeki toplam faili meçhul sayının 10 bin 31 olduğunu belirtir. Yalnızca 1995 yılı ocak ayı başı itibariyle verilen bu sayılar bile yaşanan faili belli cinayetlerin ne kadar ürkütücü bir boyuta vardığı hususuna dikkat çeker. Yine sivil toplum kuruluşları raporlarına göre; 1994 yılında 292, 1995 yılında 99, 1996 yılında 78, 1997 yılında 109, 1998 yılında 192 kişi faili meçhul siyasi cinayetlere kurban gitti. 31.12.1995 tarihi itibariyle Diyarbakır DGM Başsavcılığının derdest faili meçhul soruşturma dosyası 11.599'dur. 1996 yılında 1050 faili meçhul soruşturma dosyası daha DGM Cumhuriyet başsavcılığına intikal ederek bu sayı; 12.649 rakamına ulaşmıştır. Devam eden yılları da dikkate alarak en son 16 Aralık 2014 tarihli İHD Diyarbakır Şubesi açıklamasına göre faili "meçhul" cinayet sayısı 17 bin olarak ifade edilmiştir. Diğer bir örnek de gözü altında kayıplar olgusudur. Türkiye "gözü altında kayıplarla" esasen 1987'den itibaren tanıştı. Ancak 1990 yılına kadar "münferit bir olay" denilen kayıpların sayısında özellikle OHAL bölgesinde yoğunlaşan artış olmuş ve 1993'lerden sonra neredeyse "sıradan" bir olay haline gelmiştir. İnsanların en temel hakkı olan yaşam hakkı böylelikle sıklıkla ortadan kaldırılıyordu. 1990'dan 1998'e kadar yapılan resmi "kayıp" başvurularına bakıldığında yıllara göre şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır; 1991 yılında 4, 1992 yılında 8, 1993 yılında 36, 1994 yılında 229, 1995 yılında 121, 1996 yılında 68, 1997 yılında 45 ve 1998 yılında 19 kişi "resmi anlamda ve gözü altında" kaybolmuşlardır. Özelde Diyarbakır ve çevresinde kayıplar yoğunlaşmış, genel toplam içinde ağırlığı giderek belirginleşmiştir. 1990 yılında 1, 1991 yılında 1, 1992 yılında 2 olan kayıp sayısının 1993 yılında 32'ye, 1994 yılında 136'ya, 1995 yılında 72, 1996 yılında ise 24 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bölgede binlerle ifade edilen kayıp, toplu mezar ve faili meçhul cinayet olayları aradan geçen onlarca yıla rağmen hala aydınlatılmamıştır! Her cumartesi günü İstanbul, Diyarbakır başta olmak üzere çok sayıda kentte kayıplarının akıbetine ulaşma mücadelesi veren ailelerin adalet çağrılarına, devlet ve yargısı kulaklarını tıkamıştır. TBMM Araştırma Komisyonu ile Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun raporlarında da, özellikle OHAL bölgesinde işlenen

faili meçhul cinayetleri devlet adına çalışan özel tim, korucu, itirafçı ve JİTEM elemanlarınca işlendiği tespit edilmiştir. Örneğin, TBMM Faili Meçhul Cinayetler Araştırma Komisyonu Raporunda "faili meçhul siyasi cinayetler" başlığı altında yapılan yorumda, "Güvenlik güçlerinin adli olaylarda işlenen cinayetleri ve faillerini kısa sürede tespit etmesi ve yakalamasına rağmen siyasi içerikli cinayetlerde failleri yakalayamaması, vatandaşlar tarafından bu cinayetlere devletin göz yumduğu şeklinde algılanmaktadır. Vatandaşta inanç devlet isterse, istediği an bu cinayetlerin faillerini tespit edebilir veya yakalayabilir. Silopi gibi küçük bir ilçede ve Batman ve Silvan gibi en işlek caddelerinde bu cinayetler işleniyor ve failleri bulunamıyorsa, devlet bunları istemediğinden dolayı tespit etmemektedir, ... Devletin koruma şemsiyesinden istifade eden ve hatta Diyarbakır il merkezinde devletin polisler için satın aldığı lojmanlarda ikamet ettirilen itirafçılar, devletin bunlar üzerinde yeterli disiplin sağlayamamasından istifade ederek suç örgütleri kurmaları, silah kaçakçılığı, adam öldürme, uyuşturucu kaçakçılığı gibi olaylara karışmışlardır. Bu suçlardan ötürü yakalanan birçok itirafçının suçlarının ise bazı üst düzey kamu görevlilerinin devreye girmesiyle kapatıldığı komisyonumuzca tespit edilmiştir." Yine Susurluk Raporu dikkatle incelendiğinde özellikle 1993'ten sonra ilgili resmi birimlerin hemen hemen tümünün tamamen yasadışı biçimlerde birçok olaya karıştıklarını bütün açıklığıyla görmek mümkündür. Daha sonra Susurluk raporunu hazırlayan Kutlu Savaş, MİT kaynaklarından olayla ilgili aktarmalarda bulunuyor. Ve bu kaynaklar da Yeşil kod Mahmut Yıldırım'ın bilgilerine yer vererek; Vedat Aydın ve Musa Anter'in öldürülme olaylarını da bizzat kendisi tarafından planlayıp icra edildiğini ifade etmiştir (Kutlu Savaş, Susurluk Raporu sh.37.) Yine aynı raporda; "Nitekim Musa Anter'in öldürülmesinde -tüm olayları tasvip edenlerin dahi- pişman olduğu tespit edilmiştir. Musa Anter'in silahlı bir saldırı içinde olmadığı, daha çok işin filozofisi ile meşgul olduğu, öldürülmesinin yarattığı etkinin kendisini geçtiğini ve öldürülmesinin hatalı olduğu" belirtilmektedir. Bu yargısız infaz ve cinayetleri işleyenler, aynı zamanda Hizbul-kontrayı da kullanan ve destekleyenlerdir.

Abdulkadir Aygan'ın beyanlarında geçiyor; "Hizbullah'ı kuran da JİTEM'dir" diyor. JİTEM'in kurduğu Hizbullah, binlerce Kürt insanını katletti. Bu dönemde JİTEM'e, kontraya, itirafçılara sınırsız yetki verilmişti; sokak başlarında, her yerde adam öldürme yetkisini kullanıyorlardı. Gündüz ortasında, Diyarbakır'ın birçok sokağında ve diğer birçok şehirde sivil, yurtsever, demokrat Kürt'ü öldürüyorlardı. Bu dönem Türkiye Cumhuriyeti'nin en karanlık dönemidir. Bu, post-modern Güreş-Çiller darbesidir. Dört bin köyün yakılması, boşaltılması ve milyonlarca Kürt'ün göçe zorlanması, onbinlercesinin katledilme gelişmeleri yaşandı.

Demirel bile Çiller için "Bu kararı tutamıyorum" dedi. Susurluk olayı ortaya çıkınca Mehmet Açar, "Biz devleti böyle yönettik", "Bin operasyon yaptık", "Ben konuşsam yer yerinden oynar" dedi. Uğur Mumcu cinayetinin aydınlanmaması konusunda "Bir tuğla çekilirse duvar yıkılır" sözü de Açar'a aittir. Bu ekip her şeyi biliyor. Güreş, Çiller, Açar ekibi, İngiltere ve ABD'nin çözümsüzlük konseptine bağlıydı.

Kürt Sorununda Çözüm Arayışları ve Komplolar

İngiltere daha 1921 Konferansı'nda Kürt sorunun çözümsüz bırakarak dört ulus-devlete karşı kullanılmasını karara bağlamıştı. Bu politikayı 1945'lerden sonra ABD hegemonyası devralıp sürdürüyordu. Kürt sorunun Türkiye, İran, Irak ve Suriye ile demokratik çözümü, Ortadoğu için belirledikleri stratejilerine aykırı olduğundan; Özal'ın kendi inisiyatifiyle geliştirdiği demokratik siyasi çözüm ve barış siyasetine karşı Güreş-Çiller konseptini yürürlüğe koymaları bundandı. Doğan Güreş'in Londra dönüşü ziyaretindeki meşhur sözü, "Londra bize yeşil ışık yaktı." Her şeyi açıklar niteliktedir. Bu, demokratik çözüm siyasetine yönelik ölüm fermanıydı. Ki bu temelde devlet içinde çözüm yanlılarının tasfiyesi oldu. Kürt sorununa çözüm raporu düzenleyen Adnan Kahveci'nin şüpheli ölümü (5 Şubat 1993), ardından Öcalan ile demokratik siyasi çözüm için dolaylı görüşmeler yürüten Özal'ın etkisizleştirilmesi (17 Nisan 1993) var. Özal'ın tasfiyesinden sonrada demokratik siyasi çözüm çabalarını sürdüren Öcalan, tek taraflı 1995 ateşkes

denemesi yaptı. Buna verilen yanıt Öcalan'a yönelik bombalı suikast (06 Mayıs 1996) olacaktı. Suikast dönemin başbakan yardımcısı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten finanse ettiği, Susurluk çetesi diye tabir edilenler Çatlı ve Bucak ile Yeşil kod Mahmut Yıldırım'ın, Suriye istihbaratından bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanı'nın rolünün olduğu daha sonra aydınlanacaktı. Patlamanın olduğu anda Washington ve Londra basınının Öcalan'ın öldüğüne dair haber yapmaları da manidardı. İsrail'in de telefon-telsiz izleme tekniğini kullanıldığı bu olay, İngiltere, ABD ve İsrail eksenli çözüm karşıtı blokun işi olduğu ve bunu kendilerine bağlı gladionun Türkiye koluna (JİTEM'e) yaptırdıkları anlaşılıyor. Suikastın başarısızlıkla sonuçlanmasından Çiller, "Mesut Yılmaz ihbar etti" diyerek, Yılmaz'ı sorumlu tuttu. Yılmaz ise, "Ben yapmadım" diyecekti. Ardında Doğan Güreş'in yerini Çevik Bir aldı.

Erbakan hükümeti (28 Haziran 1996) Öcalan ile diyalog çabalarına girdi. Amacı, Kürt sorununu diyalogla çözme istemiydi. Ancak ikinci "post-modern darbe"ye muhatap olacaktı. Dönemin ikinci Genelkurmay Başkanı Çevik Bir, Sincan'da tankları yürüttü ve buna "Sincan'da demokrasiye balans ayarı yaptık" diyecekti. Ardından 28 Şubat MGK toplantısında Başbakan Erbakan'a nota verildi. Bu temelde adına "post modern darbe" denilen 28 Şubat süreci ile Erbakan istifa etmeye zorlandı. 21 Mayıs 1997'de Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Erbakan'ın başkanı olduğu Refah Partisinin kapatılması için Anayasa Mahkemesi'ne dava açar. Dava devam ederken Erbakan, 18 Haziran 1997'de Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e istifasını sundu. NATO'nun Türkiye'deki Gladio örgütlenmesi JİTEM, 1985'ten itibaren, özellikle de 90'lardan sonra Türkiye'de infazlara hız verdi. İnfaz kararlarının çoğunun Amerika tarafından verildiğini; Talabani'nin '90'larda "savaşı bırakın, teslim olun" mealindeki açıklamalarından da anlamak mümkün. Talabani, Gladio'nun bu yargısız infaz kararını ve işini Amerika'nın yürüttüğünü biliyordu. Bunların birbirleriyle ilişkileri vardı. Örneğin 1991'de Avusturya'da Talabani-Hikmet Çetin arasında PKK'yi "terörist sayma" ve ortak mücadele konusunda gizli anlaşmaları var. Yine Barzani'nin PKK itirafçısı Aygan ile dönemin Yedinci Kolordu Komutanı Necati

Özgen ile birlikte çektikleri fotoğraf biliniyor. Aygan, itiraflarında “Diyarbakır’da yedi yüze yakın infaz yapıldı” diyor. Korucular da bu işlerde kullanılmıştır. Örneğin Kamil Atak’ın beyanları var, Cizre’de birçok yurtseveri katletmişler.

Öcalan’ın Tutsaklığı ve Yeni Dönem

‘90’larda, Barzani ve Talabani’ye Kuzey Kürtlerinin özgürlük mücadelesinin tasfiyesi karşılığında Güney’de küçük bir ulus-devlet sözü veriliyor. Bu planı Türk devletine de kabul ettirirler. Bu plan, o dönem İngiltere’ye giden Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş’e de onaylatılır. Mehmet Ali Kışlalı’nın kitabında da var; Güreş, o dönem İngiltere’ye gidiyor ve dönüşünde “İngilizler bize yeşil ışık yaktı” diyor. Bunun anlamı şuydu: Kuzey Irak’ta kendilerine bağlı bir Kürt oluşumuna izin verilecek, karşılığında PKK tasfiye edilecek ve Türkiye’nin PKK’ye karşı yürüttüğü kirli savaşa ses çıkarılmayacaktı. Anlaşma buydu. Türkiye’ye Barzani ve Talabani’yi tanı, Kuzey Kürtlerine ne yaparsan yap dediler. Sadece Türkiye değil, İran ve Suriye Kürtlerini de Güney’deki bu küçük devlete sürme temelinde anlaşılabilir. Bu pazarlık ‘90’larda başladı. Sonuç, Öcalan’ın uluslararası-devletlerarası bir komployla 15 Şubat 1999’da Yunanistan’ın Kenya büyükelçiliği bahçesinden kaçırılarak, idam cezasıyla arandığı Türkiye’ye teslimi oldu. Barzani-Talabani’ye devlet verdiler, Öcalan şahsında Kuzey Kürtleri ise darağacı gölgesine alındılar. Nitekim doksanlardan itibaren ‘Ankara Anlaşması’yla (Daha sonra Dublin süreci ve Washington otonomi anlaşması var) Kuzeydeki Kürt özgürlük ve demokrasi hareketini tasfiyesi karşılığında Güneye tüm desteklerini sundular, birçok imkân verdiler. Bu temelde ‘90’lı yıllarda Özgürlük Hareketine karşı Gladio içindeki ittifaka Barzani ve Talabani de dâhil edilmişti. Özgürlük Hareketi ve Öcalan’ı tasfiye etme planları ardından, 1992’de Barzani ve Talabani güçlerinin de dâhil edildiği sınır ötesi operasyonlar (1992 ve 95) var. Karşılığında Türkiye’nin Barzani ve Talabani’ye kırmızı pasaport verdiği biliniyor.

Barzani ve Talabani’nin de dâhil edildiği Güreş-Çiller etrafında kümelenen özel savaş koordinasyonu, ‘97’ye kadar etkili olur. Ondan sonra Çevik bir dönemi

geliyor. Güreş-Çiller döneminde Torumtay’ın istifası, Fisunoğlu’nun ekarte edilmesi ardından Özal ve ekibi suikastlarla tasfiye edilir. Demirel bu süreçte ikili oynar, İnönü ve Mesut Yılmaz korkudan çekilir. Ortam Güreş, Çiller, Ağar kliğine kalır. Bu klik Hizbullah’ı ve Türkeş’i de yanına çekerek bir ekip oluşturuyor. Bu ekip Türkiye’yi kasıp kavurdu. 1990 sonrası on bini aşkın faili meçhul (belli) cinayetleri, öldürdükleri binlerce Kürt yurtseveri, işinsanı ve diğerleri (Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Uğur Mumcu, Adnan Kahveci, Özal ve Sabancı cinayetleri) var. Bu cinayetlere hedef seçilenlerin ortak özelliği Kürt sorununun demokratik çözümünden yana olmalarıdır. Kürt siyasetinde veya sivil toplum örgütlerinde yer almış olmaları veya bir biçimde Kürt sorununun demokratik çözümü ile ilgili aktivite göstermiş olmalarıdır. Örneğin Adnan Kahveci Kürt sorununun çözümüne ilişkin rapor sunduğu, Özal sorununun demokratik siyasi çözümü yönünde girişimlerde bulunduğu için, yine Sabancıların sorunun çözümü yönündeki görüşlerine tepki gösteren Türkeş’in “Çizmeyi aşyorsun” tehdidi ardından öldürülmüştür (9 Ocak 1996).

Yine Vedat Aydın, Musa Anter, Mehmet Sincar başta olmak üzere Kürt siyasetçi, işinsanı, insan hakları aktivisti, sendikacı, gazeteci, yazar, milletvekilleri de demokratik çözüm ve barış yönünde siyaset yürüttükleri için hedef seçildiler. Ölüm timleri yurt dışında da aktifti. Örneğin öldürülen Rus Milletvekili Gallina ile Foruhar (İranda Millet Partisi’nin başkanıydı), Öcalan’ın Suriye’den çıkışta gidebileceği yerlerle ilgili çalışmalar yapmışlardı. Bu nedenle 20 Kasım’da 1998’de öldürülüyorlar. Bu öldürme olayı Gafur adında birisinin vasıtasıyla Mustafa Özbek’e rapor ediliyor. Mustafa Özbek, bir sendikanın başkanıdır. Bir sendika başkanının bu işlerle ne ilgisi olabilir? Aslında bu bir sendika değil, sendika adı altında örgütlenmeler yapan gladio bileşenidir. Bu raporda, 98’de Öcalan’ı etkisizleştirmek için İtalya’ya yirmi altı kişiyi nasıl soktuklarını da anlatıyor. Kaldı ki, bu öldürme olayları sadece bir aylık programlarıdır. Eğer araştırılırsa çok daha kapsamlı olaylar ağı ortaya çıkar.

Ergenekon, JİTEM’in deşifre olması nedeniyle yeni isimle 1999 yılında kuruldu. Yani 1985-90 arası

JİTEM'i lağvedilerek yerine Ergenekon geçirildi. Geçmişte JİTEM'in yaptıklarını 1999'dan sonra Ergenekon örgütlenmesi devam ettirir. Bu tarihten sonra, örneğin Mustafa Kemal'in "Demokrasi sistemiyle yönetilmesini arzuladığı cumhuriyet" fikrini dile getiren ve Kemalizm'in demokratik yorumunu öne çıkararak; demokratik cumhuriyet temelinde Kürt sorununun çözümünü savunan Ahmet Taner Kışlalı cinayeti (21 Ekim 1999), Hizbullah'a yönelik operasyonlarıyla bilinen (Hüseyin Velioğlu'nun İstanbul Beykoz'daki villasına yapılan baskında ve Hizbullah'ın çökertilmesinde çok önemli rolü vardı) Gaffar Okkan Suikastı(24 Ocak 2001) gibi faili meçhul cinayetler, Ergenekon'un dinci kanadı eliyle gerçekleştirildiği söyleniyordu. Bunlar AKP'nin 2002'de iktidara gelmesinin zeminini hazırlayan operasyonları da yapanlardır.

Barzani ve Talabani'nin de dâhil edildiği Güreş-Çiller etrafında kümelenen özel savaş koordinasyonu, '97'ye kadar etkili olur

1999-2002 arası Öcalan'ın CHP ile demokratik cumhuriyet ittifakı önerisinin muhatabı CHP Genel Başkanı M. Altan Öymen'in genel başkanlıktan düşürülüşü (30 Eylül 2000) ve açıkça Ergenekon'un avukatı olduğunu dillendiren Deniz Baykal'ın CHP'nin başına getirilişi de bu kapsamdadır. Baykal'ın CHP'nin başına getirilmesi ardından, Erbakan'a siyaset yasağı getirilir ve partisi kapatılır. HADEP, yüzde onluk seçim barajıyla denklem dışına atılır. Böylece alternatifinin olmadığı ortamda girilen seçimlerde 2002'de AKP iktidara getirilir. Baykal-Erdoğan'ın Beylerbeyi köşkündeki gizli görüşmesi ardından Erdoğan'ın başbakanlığa getirilir. Gelir gelmez kendisini ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesinin eş başkanı olarak ilan eder. Öcalan ile diyalog yolunu kapatması, tecrit, ABD ile birlikte hareketi içeriden bölme ve pişmanlık yasası çıkarılır. Yine Şemdinli olayı (9 Kasım 2005), "Terörle" mücadele yasasının çocukları, yazar ve akademisyenleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi

ardından, Büyükyanıt-Erdoğan gizli görüşmesi (5 Mayıs 2007) ve 5 Kasım 2007 tarihli Bush-Erdoğan görüşmesine kadar süren süreç, Ergenekon'un etkili olduğu dönemdir. Bu tarihten sonra yargısız infazlar yerini ağırlıklı tutuklama konseptine bırakır.

5 Kasım 2007 Bush-Erdoğan zirvesinden sonra ABD, açıkça desteğini Ergenekon'dan çekip AKP'yi desteklemeye başlar. Ergenekon davası da bunun sonucu olarak gündeme gelir. Daha sonra ABD'nin kendilerini sattığını söyleyen Veli Küçük, 5 Kasım Erdoğan-Bush görüşmesini kastederek "Biz o gün satıldık" demekle, aslında başlarına geleni ifade ediyordu. Ergenekon davasında yargılananlar, ABD'nin 5 Kasım kararına karşı gelenlerdi. Ayrıca deşifre olduklarından tasfiyelerine karar verildi. Yerlerine "İlmli İslam Projesi" ve "Dinci Ergenekon" ikame edilir. Ergenekon'un dinci kanadını da 1970'lerden itibaren Yeşil Kuşak Projesi, 1980'lerden sonra ise "İlmli İslam projesi" adı altında ABD hazırlamıştı. Afganistan'da Sovyetlere karşı Yeşil Kuşak Projesi ve El-Kaide onların eseridir. Türkiye'de de Hizbullah'ı JİTEM dolayısıyla ABD kurdurttu. İlimciler, Menzilciler ve bazı tarikatlar, bunların hepsi Hizbullah'tır. Bunlara birçok faili meçhul cinayet işlettirdiler. AKP'nin iktidara getirilişiyle laik-ulusalcılık hegemonya yerine, milliyetçi İslamcı hegemonya geçirildi. "İlmli İslam" bir proje olarak Türkiye'ye dayatıldı. Bugünkü iktidarın İslam anlayışı ABD'nin, kapitalizmin eseri, kapitalizmin ürettiği İslam anlayışıdır. Ve bunlar daha sinsî ve daha tehlikeli hareket ediyorlar. Çünkü arkalarında muazzam bir güç var ve paralar aktarılıyor. Bunların kökleri dışarıdadır. Bunun için dışarıdan büyük para ve güç desteği sağlanmaktadır. Uğur Mumcu 'Rabita' adlı eserinde bunların bağlantılarını deşifre ettiği için öldürülmüştür (24 Ocak 1993). Daha önceki Muammer Aksoy cinayeti (31 Ocak 1990) ve Bahriye Üçok cinayeti (6 Ekim 1990) de Dinci Ergenekon'la bağlantılıdır. Bunlar bir yandan cumhuriyetin tarikatlara teslim edilmesine karşı çıkan laik, demokrat cumhuriyetçileri hedef alırken diğer yandan da Kürt sorunun demokratik cumhuriyet temelinde çözümünü isteyen özgür ve demokrat Kürtleri ve Alevileri hedef alacaktı. Sivas katliamı (2 Temmuz 1993) ile Gazi olayları (12 Mart 1995) demokrat Alevi aydınların hedef alınması bu anlayışın ürünüdür.

Gülen okulları ardından bölgeye on bin imam kadrosunun gönderilmesi, Hizbullah tutuklularının serbest bırakılması tesadüfi ve rastgele olaylar değildi. Bölgede kendi kontrollerindeki imamları halkı kandırmak için kullanmaları da bununla bağlantılıydı, bölgede de örgütleniyorlardı. JİTEM döneminde silahla, Yeşil Gladio döneminde ise bu tip örgütlenmelerle varlıklarını devam ettiriyorlar. Bugün bölgede yapılan örgütlenmeler Hizbullah'ın silahsız halidir. Din, para getiren bir şey değil ama bölgedeki tüm cemaatlerin ciddi para harcadıkları biliniyor. Bütün bunların altyapısı 5 Kasım 2007 Washington anlaşmasıyla oluşturuldu. Bush-Erdoğan arasındaki Washington anlaşmasıyla Bush ikna edildi, AKP ile anlaşmaya gitti. Öncesinde AKP ve ordu arasında yapılan Mayıs 2007'deki Büyükanıt'la gizli Dolmabahçe anlaşması var. Bu temelde Kürtlere yönelik her türlü operasyon konusunda anlaşılabilir. Bunun karşılığında AKP'nin kendi gladiosunu oluşturmasının yolu açıldı ve Yeşil Gladio yapılanmasına gidildi. Bu süreçte Muhsin Yazıcıoğlu Ergenekon'dan çıkmak istiyordu, gırtlığına kadar içindeydi ama nereye gideceğini, nasıl çıkacağını bilmiyordu. Çatlı ve diğerleri gibi o da bir dönem kullanılmıştı ama o, bunun biraz farkına vardı ve bunlardan uzak durdu. Bunun acısını da kendisi çektiği için farkına vardı. Abdullah Çatlı'yı da uarmaya çalışmış, ama Çatlı onu dinlememiş. Yazıcıoğlu, önce tereddüt geçirir, nerede yer alacağını kestiremez. Daha sonra Ergenekon davasını onaylar ve AKP'nin kanatlarının altında, yeniden örgütlenmeye çalıştığı için Ergenekon yapılanması onu affetmez, öldürülür (25 Mart 2009).

AKP İktidarı ve Kürt Sorunu

Gelinen aşamada MGK'nin 2014 Ekim'in de karara bağladığı Çöktürme planı, 2015 yılında tahliye edilen Ergenekon tutuklularını da içine alarak özelleştirilen özel gladio koalisyonu eliyle, özgür ve demokrat Kürtlüğü bitirmeye çalışıyorlar. Bu temelde Kürtlere karşı Ergenekon ve Yeşil Gladio koalisyonuna dayalı özel gladio devrededir. Kökeni, AKP'nin iktidara getirildiği 2002'lere kadar geriye gider. AKP, bu tarihte iktidara gelir gelmez ilk iş olarak Öcalan'ın Ecevit hükümetiyle olan diyaloglarını keser. Zaten Ecevit Haberal'ın hastanesinde sözde tedavi oluyordu ama

aslında Haberal'ın hastanesinde bilinçli şekilde felç edilerek, çöktürüldü. Öte yandan orduda da Kıvrıkoğlu ekibini de tasfiye ettiler. Ecevit ve Kıvrıkoğlu'na yapılan da aslında bir nevi post modern darbeydi. Böylece siyaset arenasında AKP ön plana çıkarıldı. Aynı politikaları uygulamak için orduda Özkök ve ekibi ön plana çıkarıldı, Büyükanıt ve Başbuğ'la bu çizgiyi sürdürdüler. AKP'nin iktidara gelmesiyle bilinen 2002-2004 arası (Özgürlük Hareketi) tasfiye süreci yaşandı. O dönem AKP böyle bir tasfiye politikası yürütüyordu. Başarılı olmayınca bu sefer 'Zamana Yayılarak Çürütme' politikasını devreye koydular. AKP'nin geliştirdiği Kürt imhasıdır. Bütün kesimlerle bu yönde ittifak yapmaya çalışmaktadır. Askerle ve daha sonra Ergenekon tutukluları ile pazarlığı da bu temeldedir. Tarihi Dolmabahçe görüşmesi (Erdoğan-Büyükanıt gizli görüşmesi-5 Mayıs 2007-) bir dönüm noktasıdır. Erdoğan bu görüşmenin içeriğine ilişkin olarak bir açıklama yapmayacağını, bu görüşmede konuşulanların kendisiyle mezara gideceğini belirtmişti. Erdoğan'ın bu görüşmede Şemdinli olayı sanıklarının savunan Genelkurmay başkanı Büyükanıt'la uzlaşarak, Kürt imhası karşılığında iktidarını sağlama almaya çalıştığı anlaşılıyor. Aslında son üç genelkurmay (Özkök, Büyükanıt, Başbuğ) başkanıyla da bu yönlü mutabakatları olduğunu, basını takip edenlerin gözlemlemesi zor değildir. Yine Ergenekon tutuklularıyla da pazarlık yaparak, tavizler koparıp, tavizler vererek kendi varlığını sürdürerek; sorunların demokratik çözümünü gerçekleştirme şansını tümüyle yitiriyor. 5 Kasım 2007 ABD-Bush görüşmesinden sonra tercihini hegemonyadan ve ona bağlı olarak yenilenen özel gladio koalisyonundan yana yapmıştır. Zaten sonrası diktatörlüğünün (tek adam rejimini) ilanı olacaktır. Bu temelde içine girilen dönem tek adama bağlı Ergenekon ile Yeşil Gladio koalisyonunu ifade eden özel gladio dönemidir. Hizbullah tahliyeleri, SADAT, Türkiye'de İŞİD kampları, Diyarbakır, Suruç, Ankara katliamları, kent kuşatmalarında duvarlara yazı yazan Esadullah, JÖH, POH gibi yapılar, özel ordu, Suriye'de El Kaide uzantısı çetelerin desteklenmesi bu kapsamda gelişti. Bir yandan geçmişte yurtsever ve demokrat Kürtlere karşı canice cinayet işleyenler bırakılırken, diğer yandan Kürtlere karşı siyasi tutuklamalar bütün hızıyla sürdürüldü, sürdürülüyor. Ergenekon davasıyla yerine ikame edilen Yeşil Gladio döneminde iki yöntem

kullanıyordu: Bir yandan özgürlük mücadelesinde vazgeçmeyenleri, legal siyaset yapıp teslim olmayan Kürtleri, özgürlük mücadelesini sürdürenleri tutukuyorlar. İkinci yöntem olarak da ‘Taviz Politikası’ denilen yöntemi kullanıyorlardı. Her iki yöntem iç içe birbirine paralel uygulanıyor. Birinci yöntem olarak siyasi tasfiye yöntemi KCK tutuklamaları ardından 2015 sonrası HDP tutuklamaları tarzında sürdürülüyor. Geçmişte JİTEM’in uyguladığı yöntem olan faili meçhuller yerine “hukuku” kılıf olarak kullanarak siyaseten tasfiye yöntemine geçmiştir. Demokratik siyaset yapma hakkı tanımıyorlar. Hukuku sopa gibi kullanıyorlar. Kürtlere karşı hukuk kırım, Yeşil Gladio yöntemidir. Bir yandan özgür ve demokrat Kürtlüğü tasfiye için her tür şiddet ve hukuk kırım uygulanırken diğer yandan da ikinci yöntem olan taviz (havuç) politikasıyla sözde atılan küçük adımlarla, Kürtçe kurslara, Kürtçe türkü şarkıya izin vererek, TRT-6’i kullanarak sorunu çözdük imajı yaratılıyordu. Ama kolektif haklara hayır diyorlar. Nasıl ki cemaatinden kopuk Müslüman olunmazsa, toplumundan kopuk Kürtlük de olamazdı, sahteydi, yanıltıcıydı. Bunun adı yumuşak imhacı çözümdür. Bu aynı zamanda bir toplum kırımıdır. Bununla iç içe yasal mücadele veren özgür ve demokrat Kürtlere yönelik tutuklamalar bir siyasal kırımıdır.

Sonuç olarak;

İngiltere’nin dünya çapında hegemonyasının temel aracı olarak geliştirdiği tekçi, katı merkezîyetçi ulus-devlet anlayışını hayata geçirme rolü verilen ittihatçı ve komitacı gelenek eliyle Osmanlı devletinin çöküşe götürüldü. İngiltere hegemonyası lehine cumhuriyetin kurucu müttefikleri Sosyalistleri, Kürtleri, Lazları, Çerkezleri ve Ümmetçi Müslümanlar da dâhil tüm farklı toplumsal kesimleri sistemden dışlandı. Bu karşıdevrim süreci, ikinci dünya savaşından sonra hegemonyayı devralan ABD ve NATO’nun gladiocu kontrolü eliyle gerçekleştirildi. 1961, ’71, ’82 darbe anayasaları ve tek adam rejimine bağlı özel gladio koalisyonu tarzında sürdürülüyor. Bu özelliğiyle komitacı-darbeci gelenek ve gladiocu kontrol, cumhuriyetin demokratikleşmemesinin, çözülüşünün, devasa problemlerinin, sürekli krizlerinin, her on yılda bir başvuru alan askeri darbelere yol açtı. Ve Gladio ile yürütülen bir özel savaş rejiminin içine

çekilerek, Osmanlı’nın son dönemine benzer çöküş sürecine girmesinin ana nedeni olmuştur. Rejimi Kürt sorunun çözümsüzlüğü üzerinden var eden bu hukuk dışı geçmişten, gizli-örtülü yapılar günümüzde adeta açık yapılara dönüştürüldü. İttihat ve Terakki parti diktatörlüğünden tek şef diktatörlüğüne, 1960, ’71, ’80 darbelerine gelindi. 1990’lardan itibaren de Özal’a yönelik Güreş-Çiller darbesi (1993), Erbakan’a yönelik Çevik Bir darbesi (1997), Ecevit’e yönelik darbeler (2002) mekaniği işledi. 27 Eylül 2006 tarihli tek taraflı ateşkes ve demokratik çözüm denemesine yönelik Başbuğ darbesi (2007) yapıldı. Oslo sürecine yönelik Cemaatin müdahalesi ve İran ile gizli anlaşma ile Kandil’e saldırı ile boşa çıkaran Erdoğan darbesi (2011). Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Süreci olarak adlandırılan çözüm sürecine karşı MGK darbesi (2014) ve Erdoğan’ın ‘Dolmabahçe Mutabakatını tanımıyorum’ açıklaması (22 Mart 2015) ardından, yıllardır demokratik çözüm ve barış için çaba gösteren Öcalan’ı düşman ilan ederek mutlak tecritte alma ve çözüm süreçlerini sabote etmeyi kendilerine görev bellemişlerdir. Öcalan’a mutlak tecrit (2015’ten bugüne) ile derinleştirilen bu süreç, kent kuşatmaları, sınır ötesi operasyonlar, Diyarbakır, Suruç, Ankara katliamlarının yapılması. Anayasa değişikliğiyle tek adam rejimine geçiş temelinde; 1913-18 arası İttihat ve Terakki’nin tek parti diktatörlüğü ile CHP’nin 1925-45 arası tek şef rejiminin Siyah, Beyaz ve Yeşil renk ortaklığına dayalı diktatör bir yapı inşaya çalışması. Bu durum tek adama bağlı özel gladio koalisyonuna dönüştürülerek güncelleniyor. Yine seçilmiş belediye başkanları ve milletvekillerinin tutuklanması, OHAL ve KHK’ler, Kayyımlar, HDP’ye kapatma davası vb. demokratik ittifak blokunu tasfiye etme tarzında uygulamalarıyla cumhuriyeti, ekonomik, sosyal, siyasal ve hukuk olmak üzere her alanda kriz ve kaosa sürükleyerek çöküşün eşğine getirmiştir. Öcalan’a göre bundan çıkışın yolu, ancak cumhuriyetin kuruluş dönemi müttefiklerinin demokratik ittifakının (Radikal, muhafazakâr ve liberal demokratların Demokratik Anayasa İttifakı) ve 1921 anayasasının baz alınarak evrensel hukukun ve demokrasinin geldiği aşamanın gereklerine göre güncellenmesiyle mümkündür.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Ulus-Devletin Eğitimle İradesizleştirmeye Çalıştığı Dinamizm; Gençlik

Bêrîtan Sarya

Özgürlüğe yürüyen bir gençliği tutmak zordur. Gençlik sistemlerin başına en başta bela olan kesimdir. Tarih boyunca bu çok iyi bilindiği için, eğitim adı altında gençlik kurban edilmekten tutalım, akla hayale gelmez uygulamalara tabi tutulmuştur.
Abdullah Öcalan

Gençlik ve kadın toplumun ve insanlığın en dinamik iki kesimidir. Devletçi sistem, doğuş anından itibaren gençliğin gücünü kendi kontrolüne alma çabaları, kadın üzerinden de ilk kölelik tahakkümü kurmasına karşın tam denetleyememektedir. Özgür yaşam arayışı içinde olan gençlik ve kadın, egemen sistemleri korkutuyor. Bu nedenle tarihten günümüze egemen sistemler, bu iki kesim üzerine her türlü çarpıtma ve oyunu oynamaktadırlar. Tarih boyunca Devlet, kadın ve doğal toplum özellikleri mitolojik, dinsel, felsefik, pozitivist çarpıtmalarla kadın ve toplumun tarihi gizleniyor. Gençlikten de gizliyor. Gençlik, doğası gereği atılgan, yeniliğe açık ve özgürlüğün temel gücüdür. Ancak iktidar-devlet gençlik enerjisini karşı devrimci temelde örgütlenme ve değerlendirmede her tür hileye başvurur. Genç kadın yaşamını köleleştirme eksenine çekme iken, genç erkekleri de ehlileştirip askeriyenin vurucu gücü haline getirmeye çalışır. Beş bin yıldır iktidar-devlet her türlü entrika, hile ve şiddetine rağmen demokratik modernitenin iki başat gücü olan kadın ve gençliği teslim almayı başaramamıştır. Tarih boyunca her ikisi de direniş içinde olagelmişlerdir. Köle ayaklanmalarından sosyalist devrimlere, ulusal kurtuluş mücadelelerinden özgürlük hareketlerine, çevre hareketlerinden feminist

hareketlere kadar her alanda kadın ve gençlik vardır. Tarihin her döneminde iktidar güçleri, toplum hakikati, kadın ve gençliğe karşı savaş içinde olmuşlar; büyük ordular ve imparatorluklar kurmuşlar. Fakat sonuçta dağılmaktan kurtulamamışlardır. Ancak hiçbir devlet ya da imparatorluk kapitalist modernite kadar yıkıcı olamamıştır. Hiçbir dönem 20. ve 21. yüzyıllar kadar topluma dönük derinlikli parçalayıcı olamadığı gibi, yerleşim birimleri yerle yeksan edilmemiştir. Tek başına Ortadoğu'da süren 3. Dünya Savaşında onlarca kent tam bir yıkıma uğratıldı, milyonca insan öldürüldü ve on milyonlarcası da ülkesini terketmek zorunda bırakıldı. En büyük yıkımda ideolojik ve kültürkırım olmaktadır.

1.ve 2. Dünya savaşları büyük kayıplara yol açtı. İki savaşta da emperyalist ordularda en büyük kaybı gençlik yaşadı. Gençlik bir yandan kapitalist adına savaşa da diğer yandan antiemperyalist özgürlük mücadelesini en zor koşullarda yürüttü. 2.Dünya Savaşı sonrası dünya dengeleri değişti. Reel sosyalizm yeni ülkelerin katılmasıyla bir sisteme ulaştı. Sosyalizmdeki bu gelişmeyi tasfiye etmek için ABD öncülüğünde NATO kuruldu ve bünyesinde özel savaş örgütlenerek dünya çapında yürütülmeye başlandı. Gladio tarzı yürütülen özel savaş komplolar, darbeler yapmasına rağmen sosyalizm temelinde özgürlük mücadeleleri yükselişini sürdürdü. 1991'de reel sosyalizmin çözülüşü ve dağılışı gerçekleşince birçok ülkede gladio tasfiye edildi. Fakat özgürlük arayışlarının yükselişte olduğu ülkelerde özel savaşın kapsamı genişletildi. Özel savaşın temel hedef kitlesi gençliktir. "Gençliğin gücünü kontrol ve denetimi altına alma sistematığıdır" esprisıyla yaklaşılır. Gençliği bireysel kariyere yönlendirme, her istediğini yapmayı

özgürlük olarak belletme, enerji ve potansiyelini büyük oranda kontrol altına almaya çalışır. Seks, uyuşturucu kullanmaya, endüstriyel spora kanalize etmeye çalışır. Bireyci, şiddet ve güce tapınır hale getiren, doyumsuz, aşırı tüketici, tatminsiz, dolayısıyla krizli kişilikler şekillendirilir. Yine milliyetçilik, dincilik, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı da krizli kişilikleri besliyor.

Avrupadan birçok genç erkek ve kadının DAİŞ'e katılım nedeni krizli kişilikler oluşlarıdır. Kendilerine özgürlük diye sunulan şeyleri tüketen gençler, tatminsizliklerinden pompalanan derinlik tersinden bir metafiziğe yönlendiriyor ve DAİŞ türü yapılara katılıma götürüyor. Katılımların bir bölümü de izledikleri şiddet filmleri; kanlı sahneler, kafa-göz oyan bölümler, "kötülüklerin, kirliliklerin" bu tarz ortadan kaldırılması zihinlerde meşru hale getirebiliyor. Film sahnelerindeki görüntülerin aynısını yapanlara hayranlık duyma ve katılım istemi doğurabiliyor. DAİŞ gibi yapılar bunlardan besleniyor. Kapitalist modern yaşam gençliği yozlaştırma çabalarına rağmen tümünden çökertme başaramamıştır. Başta Avrupa olmak üzere Rojava'ya gelip özgürlük için mücadele eden gençler bunun somut örnekleridir.

Dört Parça Kürdistan'da Özel Savaş

Ortadoğu ulus-devletlerinin hedefinde de yine gençlik var. Milliyetçilik, dincilik, uyuşturucu kullanımı gibi her tür toplum karşıtı, yıkıcı yaşam ve pratikler gençliğe empoze edilmektedir. Yani özel savaşın her kılığı bölgemizde en fazla gençliğe dayatılmaktadır. Özel savaşın uç noktada yaşatıldığı yer ise; Kürdistan'dır. Kürdistan'ı egemenliği altında tutan dört sömürgeci devlet, özel savaş uygulamasında özgünlükleri olsa da benzerlikleri çok daha fazladır. Kuşkusuz özel savaşın asıl hedefinde Kürt gençliği vardır. Gençliğe şiddet uygulamanın yanı sıra psikolojik savaş boyutu çok önde pratikleştirilmektedir. Bilinç çarpıtması ve muğlaklaştırma, lümpen ve yoz yaşama yönlendirme, korkutma, sindirme sonucu özgürlük arayışından uzaklaştırılmaya çalışılır.

İran özel savaş uygulamasında diğer sömürgecilere oranla daha sinsi ve "yumuşak" davranmaktadır. Asimilasyon politikalarında katı ve inkârcı davranmaz. Ancak idam uygulamalarıyla toplumu ve gençliği sürekli baskı altında tutar. "İslam devleti" olduğunu söyler

İran, ama "muta nikahı" adıyla fuhuşu normalleştirir. Yine uyuşturucuyu devlet eliyle geliştirir. Toplumunun yüzde 65'i uyuşturucu kullanıyor. Yine Rojhilat Kürdistan'ındaki gençleri uyuşturucuya teşvik edildiği belirtiliyor. İran, başta gençlik olmak üzere toplumu yaygın şekilde ajanlaştırıyor. Ajanlık öyle yaygın ki, iki kardeş bile birbirine güvenemez hale getirilmiştir.

İran'la stratejik ilişkileri olan Suriye içinde benzer şeyler söylenebilir. Uyuşturucu ve fuhuş, gençliği düşürme, toplumu dağıtmanın temel araçları haline getirmiştir. Örneğin Qamişlo'da Medine Şebap Parkı var. BAAS Rejimi döneminde tam bir fuhuş ve uyuşturucu merkeziydi. Bu park Rojava Devrimi sürecinde de bir süre daha BAAS'in elindeydi. Daha sonra Rojava Devrim Güçleri parktan BAAS güçlerini çıkardıktan sonra; ışıklandırıldı, yozlaştırıcı yaşamdan temizlendi ve toplumun kullanımına açıldı.

BAAS, Kürt toplumu ve gençliğini kimliksiz bırakmak için Kürt köyleri ve sınır hattına Arapları yerleştirdi. Bu Rojava'nın Arap Kemer projesi ile demografik yapıyı değiştirmeyi ve özel savaş oyunlarıyla soykırım yapmaya çalıştı ve Araplaştırma amacıyla kültür kırımını uyguladı. Rojava Devrimi on yılı geride bıraktı. Ancak hala soykırımın etkileri özellikle gençler üzerinde görülüyor. Günümüz Rojava'sında gençler üzerinde kirliliğin savaşı birçok devlet ve bölgesel güç tarafından yürütülüyor. Türkiye, BAAS, İran, Rusya, Koalisyon Güçleri, ENKS ve KDP; Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi'ne karşı yürüttüğü savaşta, genelde toplumu, özeldede genç kadınlar ve erkekleri hedef almaktadır. Rejim, MİT, Parastin, Muhaberat, fuhuş ve uyuşturucuyu yaymak ve ajanlaştırmak için özel hücreler kurup aktifleştirdiler. Devrim gerçekliğinden dolayı istedikleri sonucu almasalar da kısmi sonuçlarda alıyorlar. Yine özel savaşın sert yöntemleri de uygulanmaktadır. Özellikle DAİŞ'ten özgürleştirilen alanlarda MİT, Muhaberat, DAİŞ hücreleri ortak amaçla gençlerde dahil olmak üzere kanaat önderleri, özerk yönetim yetkili ve çalışanlarına; suikast ve sabotajlarla hedef almakta ve bu yolla devrimden uzaklaştırılmaya çalışılmaktadırlar. Kürt-Arap Stratejik ittifakını parçalanmak için, özeldede Araplar bir şekilde fiziki hedefe alınmaktadır. Bölgeye ve gençlere dönük kapitalist sistem ve bunların yerel ayağı ulus-devletlerin kara propagandası da yoğun olarak sürmektedir. Basın-yayın yoluyla bu güçlerden

bir kısmı Kürtlerin, bir kısmı da Arapların milliyetçi duygularına seslenmektedirler. Yine basın-yayın ve gizli hücreler yoluyla gençler devrim sahasından, ülkeden kaçırılıp Avrupa'ya taşınmaya çalışılıyor.

Türkiye'nin Kürtlere ve halklara dönük yürüttüğü özel savaş ise çok daha derin, yoğun ve sistemattir. Çünkü Kürdistan'da Kürtlere karşı soykırım politika ve uygulamalarını geliştiren temel devlet Türkiye'dir. T.C, özel savaş kurumlarını NATO'dan çok daha önce kurmuş ve NATO Gladio'suna da ilham olmuştur. Türk devleti, İttihat ve Terakki'den bu yana halklara ve topluma karşı kurulmuş bir özel savaş devletidir. Ermeni Soykırımının mimarı Enver Paşa'nın İttihat ve Terakki bünyesinde; 1911'den itibaren Teşkilat-ı Mahsusan bugüne kadar gelen özel savaş kurumunun ilkidir.

Daha cumhuriyetin başında Amed, Mardin, Elazığ vb. alanlarda özellikle yetim çocuklar, küçükken alınıp eğitilir ve onlardan çete grupları oluşturulur; ulusal talepleri olan Kürtlere karşı kullanılır

1923 Lozan Antlaşmasıyla İngiltere ve Fransa'yla anlaşan Türk Devleti, Kürt inkâr ve imhası karşılığında ulus-devletini kurmuş ve adını da cumhuriyet koymuştur. T.C, başından itibaren başta Kürtler olmak üzere halklara, sosyalistlere, devrimcilere karşı bir özel savaş rejimi olmuştur. Teşkilat-ı Mahsusa kalıntıları yeni cumhuriyetin kurulmasında ve gayri nizami harp kurumlarının geliştirilmesinde rol oynar. 1927 yılında Teşkilat-ı Massa'nın devamı olan ilk istihbarat kurumunu kurmuştur. Bir özel savaş yapısı olan bu teşkilatın adı; Milli Amele Teşkilatıdır.

Klasik ordunun yanı sıra, MAH'tan MİT'e ve süreç içerisinde bunlara ek oluşturulan birçok özel savaş oluşumunu yapılandırdı. Onların birinci hedefi de Kürt gençliği olmuştur. Bazı gençler başından itibaren topluma ve özgürlük hareketlerine karşı ajanlaştırıldı.

Daha cumhuriyetin başında Amed, Mardin, Elazığ vb. alanlarda özellikle yetim çocuklar, küçükken alınıp eğitilir ve onlardan çete grupları oluşturulur; ulusal talepleri olan Kürtlere karşı kullanılır. Yine bunlara vahşi biçimlerde cinayetler işletilerek toplumu dehşete düşürerek sindirmek ve bu cinayetleri ulusal talepleri olanlara yıkararak, toplumla arasındaki bağı koparmak istemişlerdir. Dili, kimliği yasaklanan halka ve gençlerine karşı da asimilasyon bir özel savaş aracı olarak kullanılmıştır. Asimilasyonda büyük rol oynayan, 1937'de kurulan Yatılı Bölge Okullarıdır. Kimliği, kültürü yasaklanan, bastırılan gençler, bu eğitimlerle kendisinden ve kimliğinden utanır, kaçır ve "en iyi Türk" olma yarışına girer hale getirilir. YİBO'larda okuyan birçok Kürt genci Türk devletinin ajanı haline dönüştürülmüştür. T.C. başlangıçtan bu yana eğitim kurumlarında asimilasyonun yanı sıra tecavüz, cinsel taciz yoluyla gençleri iradesizleştirmek, kişiliğini bitirerek devrimci-yurtsever potansiyelini yok etmek için sistematik olarak özel savaşı kullanmıştır. YİBO'lar 2013'den itibaren kapatılmaya başlanmış, ama yerleri farklı kurumlarla doldurulmuştur. En demagog Türk iktidarı olan AKP ve dönemsel de olsa birlikte hareket ettiği Gülen Cemaati, Ergenekoncular vb. ajanlaştırma, tecavüz, fuhuş ve uyuşturucuya yöneltmede en kirli şekilde oynamaktadır.

Özel savaş, toplumu ve başat gücü gençleri kendi doğasından uzaklaştırarak hakim sistemin çıkarlarına hizmet eder hale getirmeye çalışır. Ulus-devletin gençliğe dönük asıl hedefi sürülemiş, güdülebilecek bir topluma; başkaldırı ve değişim dinamiği tüketilmiş, askere alabileceği, çeteleştirebileceği bir gençliğe ihtiyaç duyar. Bu konuda Türk ulus-devleti çok daha tecrübeli ve derindir. Bu açıdan yumuşak, sert, aldatıcı yöntemlerle sadece Kürdistan gençliğini değil, Türkiye gençliğine dönükte ciddi bir özel savaş uygulamaktadır. Fakat Türk toplumu ve gençliğine karşı geliştirilen özel savaş toplum homojenleştirmeyi hedeflerken, Kürt toplumu ve gençliğine uygulanan ise fiziki ve kültürel soykırım savaşıdır. Bu açıdan Kürt gençliğine dönük özel savaş yöntemleri çok daha kirli, yoğun ve iktidarlar değişse de süreklileşen bir biçimdir. Yine bu yolla Kürtler iradesi kırılarak ruhsal ve fiziksel olarak savunmasız bırakılmak isteniyor. Türk özel savaş rejiminin en başarılı olduğu alan yalana dayalı hakikati tersyüz etmedir.

AKP, 19 yıllık iktidarında kendini namus bekçisi olarak gösteriyor. Ama Kürdistan'ı neredeyse fuhuş yuvasına dönüştürecek! Genç kadınlar asker, polis, MİT ajanları yoluyla "aşk" tuzağına düşürülmeye çalışılıyor ve kandırılarak kadınlara tecavüz ediliyor. Gençlerden bir bölümü tehditle ve şantajla Özgürlük Hareketine karşı kullanılmak üzere ajanlaştırılıyor. Kürt gençliğini işsiz bırakıp parayla satın alma, asker ve polis bünyesine dâhil ederek halkına ve değerlerine karşı kullanılıyorlar.

Teşkilat-ı Mahsusa kalıntıları yeni cumhuriyetin kurulmasında ve gayri nizami harp kurumlarının geliştirilmesinde rol oynar

Kürt gençlerini zehirleyip yozlaştırmak için AKP döneminde uyuşturucu okul önlerinde satılır olmuştur. En son devletin uzun süredir kullandığı çete elemanlarından biri olan Sedat Peker, itiraflarıyla bir kez daha görüldü ki Kürdistan'da özel savaş yürütülenlerin önemli bir kesimi aynı zamanda uyuşturucu baronlarıdır da. Tüm uyuşturucunun temel hedef kitleyi Kürt gençleridir. 2010 yılında Siirt'teki çocuklara cinsel taciz ve tecavüz yaşanmıştı. Halk tepki gösterdi ve olayın aydınlatılması için valiliğe başvurdu. Bunun üzerine Siirt Valisi, "Dağa çıkacaklarına, gösteri yapacaklarına fuhuş yapınlar" dediği öğrenilmişti. Vali tarafından yapılan bu açıklama taciz, tecavüz olaylarına devletin bakışı ve tutumunun açığa çıkması ibretliktir. Sadece Siirt Valisi'nin bu açıklaması Kürtlere karşı devlette örgütlü kötülüğün varlığını çarpıcı ortaya koymaktadır.

Özel savaş, halen gayri nizami harp unsurlarıyla çeşitli provakasyon ve saldırılarla psikolojik savaş da üst düzeyde yürütmektedir. Bu doğrultuda hem Kürt gençleri hem de Kürt özgürlük mücadelesiyle ortaklaşmak isteyen Türkiyeli gençler hedeflenmektedir. Ulus-devletlerin ortak özelliği olarak, milliyetçiliğin aşılmasını ve gençliğin ortaklaşan devrimci mücadelesini kendileri için büyük tehlike olarak görmeleridir. Bu doğrultuda Öcalan'ın

demokratik ulus projesi temelinde oluşturulan HDP sürekli hedeftedir. Hatırlayacak olursak, 2015 yılında 7 Haziran seçim sonuçlarının gasp edilmesiyle birlikte, DAİŞ adına HDP binalarına, Türkiyeli sosyalist, barışçı, demokratik gençlerin miting ve eylemlerinde bombalar patlatılmıştı.

20 Temmuz 2015 tarihinde, özgürleştirilmiş Kobane'nin yeniden inşasına katılmak için giden, Türkiyeli devrimci gençlere Suruç'ta DAİŞ tarafından bombalı intihar eylemi gerçekleştirildi. Bu saldırının ardından açığa çıkan birçok bilgi, belge bu patlamaların MİT'in bilgisi dışında olmadığıdır. Bununla yapılmak istenen, başta Türk gençleri olmak üzere Türkiyeli gençlere, "Kürtlerle dayanışma içerisine girerseniz, ortaklaşırsanız başınıza bunlar gelecek" mesajidir. Bu saldırılarla yeni Kemal Pir'ler ve Haki Karer'lerin gelişmesi önlenmeye çalışılmıştır. Yine Haziran ayında İzmir HDP binasında Deniz Poyraz isimli genç kadının bir Türk özel savaş elemanı tarafından katledilmesi; başta Kürtler olmak üzere tüm HDP'liler ve gençlere dönük mesajdır. Bu katliamlarla gençler, halklar korkutularak mücadeleden geri adım atılmaya çalışılmaktadır.

Medya, Diziler ve Gençlik

Elbette özel savaş sadece gayri nizami harp kurumları ve elemanları aracılığıyla direk yürütülüyor demek, özel savaş dar olarak ele almak olur. Başta Kürt gençliği olmak üzere tüm Türkiye gençliği spor, sanat, TV dizileri, haber bültenleri gibi yumuşak yöntemlerle ideolojik bombardımana tabi tutulurlar. Kapitalist sistem, sporu gençliğin odağını değiştirmek için en fazla ve rahat kullandığı yöntemlerden biridir. Spor, gençliğin kendi yaşam sorunlarını düşünüp tartışmaya, çözüm bulmaya başlayacağı vakitleri dolduran, gündem saptıran bir olay haline getirilmiştir. Sosyalleşme, bedeni ve zihni güçlendirme aracı değil yaşamın merkezine oturtulan bir fanatizm, seyirlik oyun ve tatmin aracına dönüştürülmüştür, spor. Ayrıca özeld futbol ve futbol kulüpleri Türk ulus-devletinin milliyetçilik, dincilik ve ırkçılığı pompalama araçlarına dönüştürülmüştür. Gençler üzerine öyle etkili bir araca dönüştürülmüştür ki, yaşamı-toplumsallığı dağıtılmış, kimlik problemi olan, işsiz, geleceksiz bir durumda olsa bile; insanlar tuttıkları takım kazandığında

kendilerinden geçiyorlar, deşarj oluyorlar ve adeta bütün sorunlarından kurtulmuş hale geliyorlar.

Genelde kapitalist sistem, özelde de Türk özel savaş rejimi, medya alanını da özel savaş politikası doğrultusunda dizayn etmektedir. Türkiye’de birçok devlet televizyonu ve mantar gibi çoğalmış birçok özel TV vardır. Ama bunların neredeyse hemen hepsi özel savaş doğrultusunda yayın yapmaktadır. Sosyalist ve demokrat çevrelerin yayınları ise yasaklarla, kapatmalarla yayın yapamaz hale getirirler. Her kesimin sosyal yapısına göre diziler yapılır ve ekrana kilitlerler insanları adeta. Gençlik bu tür dizilerle pembe yaşama hayallerine çekilir. Bu dizilerle gençliğin temel ihtiyacının aşk, eğlence, maddiyat ve kariyer gibi alanlar kodlanır ve sunulur. Yine iktidar, topluma ve gençlere neyi, nasıl enjekte etmek istiyorsa, o konulara dair diziler yapılır. İrkçılığın, cinsiyetçiliğin ve dinciliğin iktidar tarafından doruğa ulaştırıldığı Türkiye’de, son 5-10 yıldır polis, asker, özel savaş, mafya ve ulus-devlet ailesini kutsayan dizilere yoğunluk verilmektedir.

Bazı dizilerde Selçuklu, Osmanlı gibi devlet tarihinin “kahramanlığı” işleniyor. Fetihçilik, gaspçılık, talancılık kutsanır, bu dizilerde. Genç zihinler sahte zaferlere, güce ve ırkçılığa bağlanır. Zaten toplumun çarpıtılmış olan tarih algısı iyice pekiştirilir, ırkçılık ve dincilik meşrulaştırılır. Kontrgerilla ve mafya dizileri ile oyuncu figürleri yüceltilir, böylece onlar meşrulaştırılarak, rol model haline getirilmeye çalışılır.

“Çukur” dizisi izlenme oranı çok yüksek olmaktadır. Bu dizide ulus-devlet ailesi kutsanır. Gençliğe ve topluma “aile her şeyden üstündür, aileni savun” mesajı verilir. Bu kodlama yapılır. Aileden birinin intikamı için İŞİD gibi insan yakan gençler bu dizilerin baş aktörleri ve kahramanlarıdır. Türkiye gençliğine bu mesaj verilerek aile ve devlet, tüm değerlerin üzerine çıkarılıyor. Ancak Kürt toplumu ve genci için durum biraz daha başkadır. Kürt ailesi, özel savaşın ekonomisiz bıraktığı, göçe zorladığı, fuhuş, tecavüze uğratıldığı, ajanlaştırma gibi yöntemlerle dağıtılırken, bir yandan da toplumu savunan özgürlük mücadelesine katılan gençler “terörist” olarak kodlanır. Yine Kürt gençlerine de “aile her şeyden üstündür, onu koru” mesajıda verilmeye çalışılır. Terörist olarak kodlanan gençler, özyönetim direnişinde Cizre’de olduğu gibi canlı canlı yakılır,

Sur’da, Kürt gençlerinin üzerinden tanklarla geçilir ve fotoğraflar basına servis edilir. Kürt mezarlıkları yıkılır; gerillaların cenazeleri kaçırılır, çıplak teşhir edilir, yol kaldırımlarının altına gömülür. PTT yoluyla gerilla kemikleri annesine koliyle yollanır. Bununla gençlere, topluma söylenmek istenen şu: “Direnseniz de başaramazsınız, sonunuz böyle olur, ölümlerinizin yeri bile olmaz” mesajı verilir. Dikkat edilirse özel savaş uygulamalarının yönetsel olarak yumuşağından, vahşisine; asker, polis, kontra elemanlar yoluyla gerçekleştirilen ile dizilerde verilmek istenen mesaja, birbirini besleyecek ve tamamlayacak niteliktedir.

İktidar, topluma ve gençlere neyi, nasıl enjekte etmek istiyorsa, o konulara dair diziler yapılır

Başta Kürt gençleri olmak üzere tüm toplumun bilmesi gereken önemli bir nokta; dizilerde yaratılan her karakterin büyük oranda tek tek özel savaş rejimi tarafından kontrol edildiği, yaşam tarzlarının buna göre belirlendiğidir. Bu dizilerde güzel, genç erkek ve kadın oyuncular oynatılır ve her birine dizinin genel senaryosuyla birlikte aşkı da içeren bireysel bir karakter belirlenir. İradesizleştirilen, hiçbir şeyi olmayan gençler bu karakterlere bağlanarak, onlarla bütünleşerek verilen zehri adeta yudum yudum bünyesine alır. Onlar gençlerin rol modelleri haline gelebilir. Gençler giyim-kuşamda bile onlara benzeşmeye başlarlar. Onlar gibi konuşma, davranmaya çalışırlar. Konuşma şekilleri ve üslupları rol modellerine benzeşir.

Yine sadece diziler, filmler değil bir bütün medya özel savaşa göre dizayn edilmiştir. Milli Savunma Bakanlığınca yayınlanan haberler neredeyse tüm TV’lerde ve gazetelerde manşet olarak verilir. Türk ordusunun kayıpları gizlenir. Bunun yanı sıra sık sık “şurada şu kadar PKK’li terörist” ya da Rojava Kürdistan’da “şu kadar YPG’li terörist etkisiz hale getirildi” şeklinde haberler yayınlanır. Hemen birçok TV kanalının haber bülteninde Türk ordusunun helikopterlerinden uçaklarına kadar bütün silahları abartılı verilir. Buradaki esas amaç gençliği korkutma,

sindirme ve özgürlük arayışından vazgeçirtmektir. Özel savaş gençliği düşünsel olarak bulanıklaştırmak, özgürlük arayışı ve mücadeleden vazgeçirme, inancsızlaştırmaya çalışmaktadır. Yine en yoğun kullandığı mecralardan biri de sanal medya ortamıdır. Özel savaş elemanları ve trol ordusu sanal medya üzerinden özgürlük ve demokrasi mücadelesini itibarsızlaştırma uğraşındadır.

Toplum Dinamizmi: Gençlik

Öcalan, “Gençlerini kaybeden toplum veya tersine, toplumunu kaybeden gençlik yenilmiş olmaktan öte kendi varlık hakkını kaybetmiş, ona ihanet etmiş demektir. Gerisi çürüme, dağılma ve yok olmadır”, der. (Özgürlük Sosyolojisi)

Kürt halkı ve gençleri bir soykırım kıskacındadır. Hem gençlik hem tüm toplum özel savaşın tüm uygulamalarıyla karşı karşıyadır. Gençliğin önünde en büyük görev, doğru bir düşünce ve örgütlenmeye ihtiyacı vardır. Hem kendisi için hem de toplum için düşünsel, fiziki, ekonomik gibi her alanda öz savunmasını geliştirmeye öncülük yapabilmelidir. Toplum ve aileler de gençler üzerinde yürütülen özel savaşın farkında olmalı, gençlerinin eğitimini tümenden devlet ve yabancı kurumlara bırakmamalıdır.

Belki bugün devlet baskıları ve yasaları nedeniyle kendi eğitim kurumlarını oluşturmanın şartları zayıftır. Fakat en küçük bir imkân bile bu doğrultuda kullanılmalıdır. Yine her ev anadil eğitimi ve ahlaki-politik tartışmalar için bir okul gibi değerlendirilebilir. Bu eğitimlerle gençler, kendilerinden saklanan tarihsel, toplumsal bilgilerle yeniden buluşturulmalıdır. Gençler basın-yayın, özel savaş elemanları, fuhuş ve uyuşturucu gibi konularda bilgilendirilmelidir. Gençlik sanal medya ve basın-yayını da etkili kullanmaya çalışmalı, fakat her şeyden daha fazlası gençler kitap okumaya teşvik edilebilir. Özellikle özgürlük ve demokrasi konularını referans kaynaklardan araştırma-inceleme ile doğru ve doyurucu bilme haline ulaşılabilir.

Özelde toplumu soykırım saldırıları altında olan Kürt gençliği, son derece idealist ve kararlı davranabilmeli. Her alanda komünlerini kurmalı, alternatif sosyal planlamalar, küçükte olsa ekonomik projeler vb. örgütlemeli. Gençlik kapitalist sistem ve onun ulus-devlet aygıtının kendini yenilmez

gösteren propagandalarına kanmamalı, bu kadar saldırı altındayken bile sistemin nasıl korkuttuğunun bilincine vararak kendisine, demokrasi ve özgürlük mücadelesine güvenmelidir. Bu doğrultuda ailenin de gençliği kendisi için maddi kaynak gören, aile sınırları içinde tutup mücadeleden uzaklaştırmaya çalışan yaklaşımlarına karşı da bilinçli ve direngen olmak gerekir. Kürt gençleri mahalleleri ve bölgelerinde gençliği yozlaştırarak soykırımı daha rahat uygulamak için geliştirdiği fuhuş evleri, uyuşturucu satımı ve satan kişilere karşı mücadele içinde olmalıdır. Bu kişileri mahallerinde ve bölgelerinde barındırmamalıdır. Gençleri ve toplumu bu konuda üst düzeyde bilgilendirmeli, bu konuda da savunur konumda olunmalıdır. Ve toplumun büyük kesimini yanına almayı başarılabilir. Ki, Kürt toplumu tüm özel savaş saldırılarına rağmen değerlerini yitirmemiş bir toplumdur.

Toplumu soykırım tehlikeleriyle ve geleceksiz kalmakla yüz yüze olan gençlik, toplumun fiziki savunması içinde kendi oluşumlarını daha güçlü yapılandırmalıdır. Örneğin bir yürüyüşün, miting, eylemin katılımının öncülüğünü yapmakla kalmamalı, savunmasını da üstlenmelidir. Kürt gençliği, toplumun kurbanlık koyun olmadığını ortaya koymalıdır. Türk ve Kürt gençliğini ortak mücadeleden alıkoymaya çalışan provokasyonlara, saldırılara ve propagandalara karşı da oldukça bilinçli ve planlı olmak, devrimci gençliğin ortak mücadelesini yükseltmek gerekir.

Gençlik bir mücadele içindedir. Ama mevcut mücadele dar kalmakta, özel savaşın yöntemlerine karşı kısmi toy kalabilmektedir. Kürt gençliğinin tarihsel ve mücadele tecrübesi daha iyi değerlendirilebilir. Bu tecrübeler günümüz gelişmeleri de göz önünde bulundurularak, güncellenmeli ve daha da yaratıcı kılınmalıdır. Gençlik gücünün, potansiyelinin farkına varır, bunu doğru ve yaratıcı tarzda örgütler ve görevlerini üstlenirse, özel savaş gençliği yolundan alıkoymaz ve hiçbir antidemokratik, soykırım sistemi gençliğin önünde duramaz.

İçindekiler için Tıklayınız..

Çoktan Teke, Vardan Yoka ya da Mozaikten Mermere; Türkiye

Pakrat Estukyan

Türkiye Cumhuriyeti'nin tartışılmazlık zırhıyla bir tabuya dönüştürdüğü konuların başında, ülkenin etnik ve dinsel çeşitliliği gelir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, henüz başbakanlığı döneminde yaptığı bir konuşmada ülkede 36 etnik ve dinsel grubun varlığına değinmiş olması, Cumhuriyet tarihi içinde bir ilktir. Ülkenin bu özelliği kimi romantik kalemler tarafından 'mozaik' olarak tanımlanınca, milliyetçi hareketin Ermeni asıllı önderi "Ne mozaığı ulan, mermer, mermer" diyerek itiraz etmişti. Nitekim Erdoğan'ın bu açıklamasından sadece birkaç yıl sonra, izlenen siyasi rotada önemli bir sapma yaşanmış ve 'tek millet, tek vatan, tek dil' dayatmasına geri dönülmüştür. Türkiye'nin toplumsal örgüsü içinde de içselleştirilmiş, neredeyse gönüllülük esasıyla benimsenmiş bir tek tipleşmeden söz etmek mümkün. Bu durumda konunun çok geç bir zamanda, ancak Kürt uluslaşma sürecinden sonra tartışılıyor olması da çok anlamlı. Türkiye üzerine çalışan sosyal bilimcilerin uzlaştıkları konuların başında, ulus- devlet inşası sürecinde önce devletin tesis edildiği, ardından da ulusun oluşturulduğudur. T.C. bu özelliğiyle dünyadaki uluslaşma ve buna bağlı olarak devletleşme pratikleri karşısında, oldukça ayrıksı bir örnek oluşturuyor.

19. Yüzyıl sonları tüm dünyada cihanşümul imparatorlukların deniz aşırı müstemlekelerinden anayurtlarına çekilme sürecinin başlangıcıdır. Sürecin tamamlanması ise 20. Yüzyıl ortalarına kadar ulaşacaktır. (Modern zamanlarda emperyalist sömürünün sürekliliğini sağlamanın çok daha işlevsel ve ucuz maliyetli yolları vardır). Bu dönemde Büyük Britanya Hindistan, Ortadoğu, Uzakdoğu ve Pasifik'teki sömürgelerini terk ederken, Fransa Kuzey ve Orta Afrika'dan, Osmanlı'nın ardından

mevzilenildiği Ortadoğu'dan Avrupa anakarasına çekilmek zorunda kaldı. Kuzey Afrika'da sömürgeler edinen İtalya, tüm Latin Amerika'yı sömürgeleştiren Portekiz ve İspanya için de tarih aynı şekilde tecelli etti. I. Dünya Savaşı bittiğinde Almanya, paylaşım savaşında geride kalmamak uğruna büyük beklentilerle yatırım yaptığı Berlin-Bağdat demiryolunun nimetlerinden henüz yararlanamamıştı bile. Çarlık Rusya'sı bu gerileme ve egemenliği altına aldığı geniş toprakları kaybetme sürecini diğer imparatorluklardan oldukça farklı bir şekilde yaşadı. Doğuda Çin sınırına kadar tüm Orta Asya'yı, güneyde İran sınırına kadar inen Kafkasya'yı, Karadeniz'in kuzeyini içeren bir coğrafyayı SSCB adıyla Rusya'nın başat aktör olduğu yeni bir birliğe dönüştürdü.

İstila ettikleri ülkelerde modernleşme hareketlerinin de taşıyıcısı olan batılı imparatorluklar, geri çekildiklerinde eski müstemlekelerinde belirgin bir şekilde kültürel etkilerini bıraktılar. Cerrahi el aletleri üretiminde Hindistan ve özellikle Pakistan'ın dünya ölçeğindeki başarısı bu etkiye örnek sayılabilir. Buna bağlı olarak eski müstemlekeler işgalcileriyle sosyo-ekonomik ilişkilerini, bağımsızlıklarını elde ettikten sonra da sürdürdüler. Hinduların ve Kıbrıslıların İngiltere'yle, Mağribilerin ve Ortadoğuluların Fransa'yla günümüze kadar süren sosyal ve ekonomik ilişkileri geçmişte oluşturulan kültürel etkileşimin sonuçlarıdır. Günümüzde Amerika ve Avrupa siyasetinin bir kaosa sürüklediği, Türkiye'nin yeni yayılcı hesaplarla cihatçı militanlarla doldurduğu Libya'da egemen siyasi akıl, ülkenin en yakın dostu olarak geçmişte savaşılarak bağımsızlığını elde ettiği İtalya'yı görüyor. Bu genel tablonun içinde Osmanlı İmparatorluğu üç kıtaya yayılan egemenliğini

yitirme sürecini çok daha değişik bir ruh haliyle, beka sorunu kaygılarıyla yaşadı. Sömürgelerindeki doğal zenginliği, gelişen sanayileri için hammadde olarak yağmalayan batı emperyalizmine karşın Osmanlı salt alacağı yıllık vergilerle, başka bir deyişle haraçlarla yetinmişti. Emperyalizmin özelliği yayılmacılık siyasetidir. Sanayileşen ülkeler işgal ettikleri ülkelerin doğal kaynaklarını yağmalamayı amaçlamıştı. Oysa İslamî telkinler Osmanlı'ya fetih kavramını dayatmıştı. Bu yüzden sömürgelerin kaybı, bu taraflarda vatan kaybı olarak algılandı. Bu algı bireyler açısından haklı ve gerçek, ulusal açıdan ise temelsiz ve sahte bir duygu halinde, çarpık bir 'Millî Eğitim' tedrisatından geçmiş ortalama Türk insanında günümüze değin sürmektedir. Ülkelerini Osmanlı emperyalizminin boyunduruğundan kurtarmak için savaşan Arap milliyetçileri, özgürlük savaşçıları, Türkiye tarafından ihanetle, halifenin devletini sırtından hançerlemekle suçlandılar. Müslümanlık ve hilafet Osmanlı sultanları için kendini Ümmet-i Muhammedi'nin efendisi sayma yanılgısına ya da küstahlığına yol açmıştı. Müslüman ülkelere karşı Türk toplumunun aşağılayan ve küçümseyen bu yaklaşımı günümüzde de gözlemlenebilir.

Vatan kaybı duygusu, birkaç asır boyunca Balkan ovalarını, köylerini, kentlerini vatan bellemiş olan Türklerin bu ülkelere kovulmasıyla açıklanır. Ancak unutulmamalı ki söz konusu bölgelerin Sırp, Bulgar, Makedon, Yunan, Arnavut gibi halklardan oluşan gerçek sahipleri vardı ve onlar da asırlar boyunca ülkelerinin işgalinin acısını yaşadılar. Özellikle işgal ettiği ülkede egemenliğini yatırımlarla, kültürel aktarımlarla değil de askerî ve idarî baskıyla sürdürmeyi benimsemiş bir siyaset anlayışı, çok doğal olarak karşıt nefreti de beslemişti.

Devleti Hallettik, Sıra Millette...

Saltanat-ı Osmanî, yani Osmanlı hanedanlığı Orta Asya kökenli bir Türk boyu olan Kayıdan türemiştir. Bu köken tespiti zaman içinde hemen tüm valide sultanların farklı etnik ve dinsel kökenlerden gelmeleri, şehzade eğitiminde izlenen çokkültürlülük, çağın egemen anlayışlarının dayatmaları ve benzer etkenlere bağlı olarak gitgide zayıfladı. Sonuçta şekillenen Osmanlı kimliğinin bileşenleri içinde

etnik kimlik olarak 'Türklük' salt Yörük Türkmen aşiretlerine indirgenmişti. Dağlarda göçer bir çadır kültürüyle tanımlanan, basit, ilkel, kaba bulunarak dışlanan Türk tanımına karşın, kültürel bir ortak payda olarak 'Türkçe' imparatorluk çatısı altındaki halklar arasında, özellikle şehir ve kasabalarda yegâne iletişim aracı olarak işlevini sürdürüyordu.

Tarihini Üç yüz Yılla Sınırlayan Halk: Lazlar

Ünlü etnolog ve dilbilimci Nikolay Marr günümüzden yüz yıl kadar önce Lazca'yı araştırmak üzere çıktığı yolculukta Rize'nin Atina (şimdi Pazar) ilçesinden ilginç bir diyalog aktarır: "Lazca'yı araştırmamanın ne anlamı olabilir ki? Bizde Lazca'yı sadece köylü kadınlar konuşur. Ticarete ve bürokraside bize gereken dil Rusça ve Türkçedir."

Aras Yayıncılık tarafından basılan 'Lazistan'a yolculuk' adlı kitabında Nikolay Marr, Müslüman bir din adamıyla konuşmasından da söz etmektedir. Bu mollaya göre Lazların tarihî geçmişi üç yüz yıldan öteye uzanmıyor. Marr'ın bu söyleyişi geçen yüzyılın başlarında yaptığını hesaba kattığımızda, sözü edilen geçmiş, Lazların İslamiyete geçiş tarihiyle başlıyor. O yıllarda sadece Lazların değil, Osmanlı egemenliği altına giren Doğu Karadeniz coğrafyasında yaşayan Gürcülerin, Acarların ve Hemşinli Ermenilerin de ağır vergi baskısından kurtulmak için Müslümanlaştıkları biliniyor.

Asimilasyonun İki Yüzü:

İslamlaştırma ve Türkleştirme

Osmanlı yönetiminde Müslümanlaştırma olarak sürdürülen asimilasyon uygulamaları, Cumhuriyet dönemindeyse Türkleştirme halinde devam etti. Dinin, etnik kimliğin önemli belirteçlerinden biri olduğunu kabul ettiğimizde, ihtida etmenin bireyin etnik aidiyetinden sıyrılarak kendini egemen unsurun içinde tanımlaması için kolaylaştırıcı bir etkisi olduğunu da görebiliriz. Bu aşamada anadili de artık taşınması gerekmeyen bir yüke dönüşebilir. Nitekim özüne yabancılaşmayı Türk ırkçılığına kadar vardırıan kimi Hemşinliler, meseleyi aile

içinde Hemşince konuşulmasını yasaklamaya dahi vardırıldılar. Sonuçta 'Hemşince' diye tanımlanan dilin Ermenicenin arkaik bir diyalektiği olduğu gerçeği, kökenlerini Orta Asya'ya bağlamaya hevesli bu kesim için taşınması zor ve gereksiz bir yük oluyor. Tekçilik, daha doğrusu ötekine yönelik tahammülsüzlük bugün de farklı tezahürlerle yaşanmakta. İstanbul'da yaşayan gayrimüslim çarşı esnafının iş yerlerinde Türkçe takma isimlerle anılmaları bilindik bir alışkanlık. Buna karşılık kırsalda, örneğin çay toplama mevsiminde gündelik çalışma için Sarp sınır kapısından Türkiye'ye gelen Ortodoks Hıristiyan Gürcüler, Hemşinli Ermeniler veya Lezgiler de, Müslümanlaşmış soydaşlarının çay tarlalarında isimlerini değiştirerek çalışıyorlar. Bu konuda yasal bir zorunluluk olmadığına göre, böylesi bir tedbire gereksinim duyulmasını toplumsal tahammülsüzlük, daha da doğrusu 'mahalle baskısı'yla açıklamak gerekir.

Özellikle taşra kentlerinde ve kırsal alanlarda yoğunluğu çok daha ağır hissedilen mahalle baskısı, Türkiye genelinde hemen tüm gayrimüslim azınlık gruplarının metropollere, bilhassa İstanbul'a, oradan da Avrupa ülkelerine göç etmelerine yol açmıştır. Bu süreç Cumhuriyet döneminin tüm hükümetleri tarafından kolaylıklar sağlanarak desteklenmiştir. Acı bir gerçeklik olarak, devletin kuruluş yıllarında hedeflenen amaca varmak, yani ülkeyi 'ayrık otlarından' temizlemek iradesi geçen yüz yıl boyunca varlığını korumuştur. Ortadoğu Müslüman ülkeleri arasında en az Hıristiyan nüfusu olan ülke muhtemelen Türkiye'dir.

İnsansızlaştırılan Tarih: Tur Abdin

Can güvenliği kaygısıyla ülkeyi terk etme zorunluluğu T.C. vatandaşı Süryanilerin 1990'lı yıllarda anayurtları olan Tur Abdin bölgesini terk ederek, Kuzey Avrupa ülkelerine göç etmelerine sebep oldu. 1915 fırtınasını, 'Seyfo' deneyimini yaşadktan sonra da ülkesinde kalma iradesi gösteren bu barışçı halkın göçü son derece ağır bir travma oluşturdu. Bu yüzden de 2010 yılından itibaren, 'Çözüm süreci' olarak tanımlanan nispeten daha güvenli ve umut vadeden dönemde, geri dönüş çabalarına da tanıklık edildi. Kimi aileler yaklaşık

20 yıllık bir sürede İsveç, Norveç, Hollanda gibi ülkelerde edindikleri kazanımları geride bırakarak anayurtlarına dönme hazırlıklarına giriştiler. Ne var ki bu eğilim gittiklerinde arkalarından timsah gözyaşları döken eski komşularını memnun etmedi. Memnun etmek bir yana, Süryanilerin terk etmek zorunda kaldıkları köylerine, arazilerine ve evlerine dönme arzusu, bunları gasp etme hevesine düşenlerde derin kaygılara yol açtı. Gâvur malına çökmenin bir hak olarak algılandığı bir ortamda; Süryanilerin dönüşünü engellemek üzere bir yandan 'korucu' sıfatıyla yetkilendirilmiş yarı resmî silahlı güçlerin baskı ve yıldırma yöntemlerini kullanılırken, yargı da aynı amaca hizmet ederek hukuksuz gaspları meşrulaştırmaktan geri kalmadı.

Ezidiler ve Çingeneler gibi tüm inançlar tarafından horlanan bir diğer etnik ve dinsel grup da Yahudiler olmuştur

Bireylerin mülkiyetine yönelik gasp olaylarının yanı sıra, toplumun malı olarak değerlendirilen Mardin'de Deyrulzafaran Manastırı'nın zeytinliklerinin yakılması ve Midyat'ta Mor Gabriel Manastırı'na ait tescilli arazilerin gasp girişimleri, Süryanilerin istenmedikleri mesajının verilmesinde ve geri dönüşlerinin engellenmesinde çok işlevsel oldular. Benzer şekilde Maraş'ta Alevi toplumuna karşı devlet eliyle gerçekleştirilen pogromun gerçek başarısı, birkaç gün içinde resmî açıklamada 120 olarak açıklanan, kimi iddialara göre birkaç yüze varan can kaybıyla sınırlı değildir. Esas murad edilen şehrin demografik yapısının değiştirilmesi olmuş, bunda da başarı sağlanmıştır. 1978 sonrasında Maraşlı Alevi aileler 'Türklük Sözleşmesi'nin yazılı olmayan planlarına uygun bir şekilde ülkenin metropollerine, oradan da başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerine göç etmek zorunda kalmışlardır.

Özellikle "Alevilere yönelik devlet baskısı Yavuz Sultan Selim döneminden günümüze kadar kesintisiz sürmüştür" savı asla abartı değildir. Anadolu'da

kadim pagan inançlarından izler taşıyan, süreç içinde Hıristiyanlık ve Müslümanlık öğretileri üzerinden geliştirilen özgün bir sentez olarak tanımlanabilecek Kızılbaş Alevi kültürü, deyim yerindeyse ne İsa'ya ne Musa'ya hatta ne de Muhammed'e yaranmanın çilesini yaşamaktadır. Ancak coğrafyamızda kabul gören özdeyişlerden biri de beterin de beteri olduğu yönündedir. Örneğimizde bu özellik Ezidi halkına mal edilebilir. Ezidiler belki de bütün inanç sistemleri içinde doğayla ve onun döngüsüyle en barışık örneği temsil etmekte. Kökleri çok eski çağlara uzanan bu inançta ısrar etmenin bedeli çok ağır olmuştur. İktidar erkinin dayattığı Hıristiyanlığı reddederek eski inançlarına sadık kalan Ermeniler gibi, Ezidiler de Müslüman dinini benimseyen Kürt soydaşları tarafından büyük zulümlere uğradılar. Hıristiyanlığa karşı eski inançlarını korumaya çalışan Ermenilerin direnişi farklı tezahürlerle yaklaşık yedi yüzyıl kadar sürdükten sonra, ağır kırımların ve sürgünlerin ardından sönümlendi. Buna karşılık Ezidiler Türkiye topraklarındaki anavatanlarında artık birkaç yüz kişi kalmalarına rağmen, Ermenistan, İran, Irak, Suriye vs. yakın coğrafyada halen varlıklarını büyük bir kararlılıkla sürdürme konusunda taviz vermiyorlar. Ancak bu ısrarın bedelinin de oldukça ağır olduğunu belirtmek gerekiyor. Tarihi boyunca katline çıkarılan fermanları saymaktan bitap düşmüş bir halk, son olarak 2014 yılının 3 Ağustos tarihinde, anayurtları olan topraklardan kaçarak sığındıkları Şengal dağında aralarında çok sayıda Türkiyeli'nin de olduğu barbar IŞİD çetelerinin soykırımına uğradılar. Daha da acı olan ise, bu soykırım operasyonunun Barzani peşmergelerin yol vermesiyle yaşanması. Katliamın daha büyük can kayıplarına yol açması, Türkiye hükümetinin terör örgütü olarak tanımladığı Halk Savunma Birliklerinin, yani YPG ve YPJ gerillalarının kendi yaşamlarını hiçe saydıkları savunmayla önlenebilmişti.

Ezidiler ve Çingeneler gibi tüm inançlar tarafından horlanan bir diğer etnik ve dinsel grup da Yahudiler olmuştur. Dinî referansları Tevrat ile hem Hıristiyanlığın hem de Müslümanlığın üzerinde temellendikleri inanç sistemine ilham veren Musevilik ve bu dini sürdüren Yahudi halkı, her iki nevezuhur dinin mensuplarıncaya dışlanmış ve horlanmıştı. Özellikle Katolik mezhebinin

bağnazlığı sonucunda 500 yıl kadar önce İspanya ve Portekiz'den kaçarak Türkiye'ye sığınan Safarad Yahudileri inançları ve geleneklerinden ötürü sürekli baskılarla karşılaşmışlardır. Belki de bu baskıların bir tezahürü olarak Türkiye'nin inançlar ve etnisiteler mozaiğine yeni bir renk olarak Sabetaycılık da bu coğrafyada, Osmanlı sultanının katkılarıyla eklenmiştir.

Tarih içinde birçok meczup, kutsal metinlerin söyleminden yola çıkarak kendisini mehdi olarak tanıtmış, bu yolla da müritler, dolayısıyla zenginlik devşirmiştir. Bunlardan biri de Osmanlı vatandaşı olan Sabetay Sevi'dir. Yahudi toplumu onun bu faaliyetlerini Osmanlı sultanına ihbar etmiş, sultan da tam katline ferman verdiği anda Müslümanlaşarak canını kurtarmıştı. Sabetay Sevi'nin ihtidası müritleri tarafından da benimsenmiş, böylece Müslüman Yahudi orijinli fakat Türkleşmeye çok hevesli bir toplum olarak Sabetaycılar Türkiye mozaiğine yeni bir renk olarak katılmışlardır.

Kafkaslardan, Balkanlardan Gelenler

Son yıllarda Türkiye coğrafyasında henüz resmî olmayan yeni bir tarih yazımına tanık oluyoruz. 150 yıldan uzunca bir süredir Türkiye topraklarında yaşayan Abhaz, Kabartay, Ubih gibi Çerkez boyları 1863 yılının Mayıs ayından itibaren Kuzey Kafkasyadan sürülmelerini 'Çerkez Soykırımı' olarak anıyorlar. Bu arada Çerkez halkları yarı dayatmayla, yarı gönüllükle uğradıkları kültürel soykırımla, ana dillerinin, isimlerinin yok oluşuyla yüzleşmekten halen çok uzaklar. Kendi içlerinden devşirilmiş Türk milliyetçisi unsurlar bu konuların gündeme getirilip tartışılmasını 'bölücülük' olarak değerlendiriyor. Kuzey Kafkasya'nın, Çerkez yurdunun bağımsızlığı için sürdürülen büyük direnişin Çarlık orduları tarafından kırılmasından sonra sadece Türkiye'de değil, Ürdün'den İsrail'e kadar Ortadoğu'nun pek çok ülkesinde Çerkez diasporaları oluştu. Ne var ki söz konusu kültürel soykırım, yani asimilasyona bağlı kimlik erozyonu Türkiye dışında hiçbir ülkede yaşanmadı. O ülkelerde Çerkezler anadillerini ve isimlerini günümüze kadar korumayı başardılar.

Balkan bozgunuyla anayurda dönmek zorunda

kalan topluluklar arasında birkaç yüzyıl içinde birden fazla asimilasyon yaşayan Boşnakları ve Pomakları da anmak gerekiyor. Osmanlı'nın işgali altında zorla Müslümanlaştırılan bir kısım Sırp tebaa, Türkiye'ye geldiğinde de 'muhacir' sıfatıyla aşağılandı. Benzer sıkıntıyı mübadele yıllarında Yunanistan anakarasından ve Girit, Rodos gibi adalardan gelenler de yaşadılar (Kaderin tuhaf bir tecellisi olarak Yunanistan'a gitmek zorunda kalan Türkiyeli Helenler de kendi soydaşları tarafından benzer dışlamaya uğramışlardı). İlginç bir veri olarak Türkiyeli Ermenilerin veya Rumların sürgün edildikleri anayurtlarına bağlılığın ve özlemin benzerini Balkan veya Kafkasya göçmenlerinde gözlemek mümkün olmuyor. Yunanistan'da 'Nea' veya Ermenistan'da 'Nor' önekiyle anımsanan sayısız yerleşim birimine karşı Türkiyede sadece tek bir 'Yeni Bosna' mahallesiyle karşılaşmamız ilginç bir olgu.

19 Mayıs'ın Simgesel İki Zıt Anlamı

Cumhuriyet tarihi boyunca Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı örgütlemesinin başlangıcı olarak anılan 19 Mayıs tarihi, bir başka okumayla 'Pontus Soykırımı Günü' olarak da adlandırılıyor şimdilerde. Mustafa Kemal'in Samsun'da ilk görüştüğü ve eylemlerine destek verdiği kişinin, aynı zamanda İstanbul Hükümeti'nin savaş suçlusu ilan ettiği Topal Osman olduğu anımsanınca, bu tarihlendirme çok da yanlış gibi durmuyor. Karadenizli Pontusluların tasfiyesi 1922 yılına değin devam etmiş bir süreçtir. Son noktaya ise, katliam mağduru Hıristiyanların o yıla kadar İstanbul veya İzmir gibi sığınabilecekleri bir kent olarak gördükleri Trabzon'un Rum ve Ermeni unsurlardan 'kurtarılmasıdır'.

Nitekim alternatif tarih anlatımında Kurtuluş Savaşı olarak tanımlananın esasen ülkenin kadim halklarının soykırım, kaçırma veya mübadele gibi uygulamalarla tasfiyesi sonucu gâvurdan kurtuluş operasyonu olduğu vurgulanır. Bu açıdan bakıldığında resmi tarihin "Kurtuluş Savaşı'nda yedi düvele karşı savaştık" sözü üretilmiş bir efsanedir. 'Savaş' sözcüğüyle ifade edilebilecek tek mücadele Ege'nin içlerine doğru, Ankara'ya yönelik Yunan yayılmacılığına karşı verilmiştir. Bunun dışında

İngiliz, Fransız veya İtalyan işgaline uğrayan Osmanlı şehirlerinde kayda değer bir direnişten söz etmek mümkün değil. Fransız işgal bölgesindeki kimi çete saldırılarına, bölge eşrafının "Sürülen Ermeniler geri gelecek, mallarına sahip çıkacak" kaygısıyla finanse ettikleri Karayılan çetesinin sabotajlarından öte geçememiştir. Cumhuriyeti kuran İttihatçı ideologların ürettiği çarpıtmalardan biri de "Cumhuriyetin kuruluş yıllarında toplu işne dahi üretiliyordu" söylemiydi. Bu ifadedeki gerçeklik sadece 'kuruluş yılları' tanımıyla doğrulanabilir. Bu anlatıyı üretenler 10 yıl öncesinden bahsetmekten özenle sakınırlar. Zira 10 yıl geriye dönüp baktığımızda Avrupa'daki sanayileşmenin hayli gerisinde kalmakla birlikte, Osmanlı ülkesinde özellikle Ermeni ve Rum sermayesiyle kurulan sanayi tesislerini görmek zorunda kalacaklar.

Osmanlı yönetim sistemi içinde halkların iktisadi konumlanması saray tarafından belirlenmişti. Buna göre orduda ve devlet yönetiminde kendine yer bulamayan Hıristiyan tebaanın önünde zanaatlar ve ticaretin dışında bir alan kalmamıştı. Onlar da bu alanda geliştirdikleri sanayi ve tarım üretimini tüm dünyaya ihraç edebilecekleri ticaret ağları oluşturdular. 1800'lü yılların sonlarında Diyarbakırlı Ermeni demircilerin ürettiği tarım aletleri San Francisco sanayi fuarında teşhir edilerek siparişler alıyordu. 20. Yüzyılın başında İzmir limanından ihraç edilen kurutulmuş incir ve kayısı rekoltesine acaba kaç yıl sonra ulaşıldı, veya ulaşıldı mı? Konunun uzmanlarının cevaplama gereken bir soru. Giresun limanından ihraç edilen Tamzara dokumasından veya ince kabuklu ve yağlı Şebinkarahisar cevizinden günümüze kalan bir şey var mı? Bursa ipeklisi 1915'den sonra bir daha hangi yılda ihraç ürünü oldu? Ermenilerin kurduğu ipek böcekçiliği okulu bir daha açılabilir mi?

Cumhuriyet Türkiye'si sadece Ermeni/Asuri/Ezidi/Pontus soykırımları, Rum mübadelesi, Hıristiyan ve Yahudi kaçırması üzerine değil, aynı zamanda Osmanlı'nın sosyo-politik ve ekonomik birikiminin sabotajı üzerine kurulmuştur. İdeolojik olarak Türk etnik kimliğinin devletleşmesi olarak tasarlanan Türkiye Cumhuriyeti, ülkedeki tüm farklılıkları bu bütün içinde öğütmeyi, en azından görünmez

kılmayı hedeflemişti. Kuruluşu takip eden çeyrek yüzyıl boyunca mecburi iskân kanunları, seyahat yasakları ve baskılanmış, millî bir ittifak içinde hareket etmeye şartlanmış basın vasıtasıyla arzulanmış algı hâsıl olmuştu. Bu algı yönetimi sayesinde ülkenin doğu ve güneydoğusunda hüküm süren ortaçağ karanlığı görünmez kılınmış, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında ABD müttefikliği ve NATO üyeliğiyle batı değerlerine uyumlu bir Türkiye imajı yaratılmıştı. Anayasasında belirtilen 'laik, demokratik hukuk devleti' özelliği bir vitrin süsü olarak yerli yerinde dururken, yaşamın içinde Sünni ve Hanefi bir egemenlik tesis edilmişti.

Dışarıdan bakılınca yıkılmaz bir sur gibi görünen duvarın yıkılması tek bir tuğlanın çekilip alınmasına bağlı

Bu uygulamaların kolaylaştırıcısı ise, toplumun genel olarak sunulan hakları içselleştirememesidir. Türkiye'de demokrasi, laiklik, bireysel haklar, sendikal örgütlenme imkânları toplumsal talepler ve mücadeleler sonucunda değil, iktidar erkinin çağın gerekleri olarak sunmasıyla yaşama geçirilmiştir. Sonuçta 2002 yılında halkın oylarıyla iktidara gelen İslamcı siyaset, uygulamalarının karşısında taban desteği bulunmayan bir askerî ve sivil bürokrasiden başka engelle karşılaşmadı. Bu güçler de birkaç operasyonla kolayca tasfiye edildiler.

Eğer arzu edilen sonuç bugünün Türkiye'si ise, varılan sonuca bakarak kuruluştan günümüze değin izlenen politikaların son derece başarılı olduklarını söylemek mümkün. Ne var ki 100 yıl kadar önce kasaba eşrafının çıkarlarını gözetmek üzere benimsenen politika ve yönetim şekli, kaçakları ve göçmenleriyle günümüzde toplamda 90 milyona ulaşan ülke nüfusunun beklentilerini karşılamaktan çok uzak. Osmanlı İmparatorluğu egemenliğinde, tarım ve buna bağlı olarak yerleşik bir düzen kuramamış olan Kürt halkı genellikle hayvancılığa bağlı bir göçer toplumuydu. Toplumsal örgütlenmesini aşiretler üzerinden şekillendiren bu

halkın sahip olduğu tek değer Müslümanlık olarak ifade buluyordu. Aşiretlerin çıkar beklentileri ve yöntemleri farklılaştıkça, Kürtler için bir millî birlik oluşturmak mümkün olmamıştı. Böyle bir birliğin bugün de söz konusu olmadığını söylemek mümkün. Ancak 20. Yüzyılın son çeyreğinden itibaren bu yolda çok önemli bir ivme yakalandığı da bilinen bir gerçeklik. Çok uzun yıllar boyunca Kürtler üzerinde özellikle jandarma zulmüyle sürdürülen devlet baskısı 1980'li yıllarda Diyarbakır 5 nolu cezaevinden başlayacak ve uzun yıllar sürecek silahlı bir direnişe kapı açtı. Silahlı mücadele aynı zamanda ideolojik önermeleriyle çok önemli bir toplumsallık da geliştirmiş oldu.

Devletin geleneksel refleksi 'üç-beş eşkıya' yaklaşımıyla mücadeleyi askerî yöntemlerle bastırmaya çalıştıkça, siyasî söylemler ülke genelinde çok ilginç karşılıklar bulmaya başlamıştı. Kürtçenin kullanımına getirilen yasaklar tartışma konusu yapıldıkça, ülkenin diğer halkları da kendi anadillerine karşı görünür bir duyarlılık göstermeye başladılar. Aynı şeyi şahıs ve yer adları için de söylemek mümkün. Sonuçta farklı kültürlerin bir arada var olabilecekleri, birinin varlığının diğerine tehdit olarak görmek zorunda olunmadığı fikri birçok alanda yansımaları buldu. Örneğin Lozan mübadilleri belki de Türkiye'ye geldiklerinden beri toplumsal hayatta ilk kez bu denli örgütlü ve görünür oldular. Benzer şekilde Kafkas Kültür Dernekleri bu iklimde halk danslarının dışındaki konularla da ilgilenmeye başladılar. Üstelik bu farklılıkların ülkeyi böleceği paranoyası da artık kimse için inandırıcı ve ciddi görünmüyor. İttihat ve Terakki Fırkası'nın dayattığı toplum mühendisliği bu çağdaş önermelere karşı bir sav geliştiremedi. Tam da bu yüzden dışarıdan bakılınca yıkılmaz bir sur gibi görünen duvarın yıkılması tek bir tuğlanın çekilip alınmasına bağlı. Tam da bu yüzden tanınmış bir suç örgütü yöneticisi, o çok güçlü görünen iktidarın temsilcilerine "Sizi bir tripodla yeneceğim" diyor.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Soğuk Savaş Yıllarından Günümüze Özel Savaş

Selahattin Işıldak

Geniş veya dar anlamı ile özel savaşı tanımlama konusunda dönemselsel olarak değişik felsefi ya da teorik tanımlamalar yapılmaktadır. Dolayısıyla uluslararası alanda üzerinde uzlaşmış kesin ve net terminolojik bir tanımlama mevcut değildir. Ancak genel olarak savaş; insanlık tarihinin gelişimi, değişimi ve seyrini değiştirmede, şekillendirmede en yaygın eylem biçiminin kuvveti olmaktadır. Yani ‘zor’ un kullanımı olarak tanımlanabilir, savaş. F. Engels; “doğadaki diğer canlı türlerinden farklı olarak insanlığın varoluşundan bu yana insan türünün doğa üzerinde egemenlik kurma mücadelesi, zamanla birbirleri üzerinde egemenlik kurma mücadelesine dönüşerek, savaşların doğmasının sebebi olmuştur”, der.¹ Bu tanımlama savaş olgusunu yeterince vermemekle birlikte kimi doğruların altını da çizmektedir. Zira iktidar-devletten önceki dönemde çatışmalardan söz edilse de; onlardan savaş diye bahsedilemez. Çünkü savaş egemenlik kurma yoluyla köleleştirme ve sömürmek amacıyla yapılmaktadır. Köleleştirme ancak şiddet yoluyla gerçekleştirilebilir. Kuşkusuz iktidarcı güçler insanın doğayı ihtiyaçlarına uygun üretime açmayı egemenlik olarak değerlendirir ve buradan öğrenerek; insan ve yaşam alanları

üzerinde egemenlik kurma yöneliminde veri olarak değerlendirir.

Bilinen en eski savaş tanımı üzerinde duran Sun Tzu’ya çok kısa bakalım. Sun Tzu, M.Ö. 400-320 yılları arasında yaşamıştır. Sun Tzu’un ana doktrini muhabere etmeden savaş kazanmaktır. Bunu “Savaş Sanatı” isimli eserinde bahseder. Sun Tzu, “Savaş (ping), devlet için hayati öneme sahiptir. Yaşam ya da ölümle son bulan bir sahadır ve hayatta kalmaya veya mahvolmaya giden bir yoldur.”² diye tanımlar. Buradaki tanımlama bir anlamda özel savaş fikrinin doğuşuna kaynaklık eder. Özel savaş diye tanımlanan savaş tarzının ana fikri ise nizami bir savaşa girmeden, yani az muhabere ederek, hatta mümkünse hiç muhabere etmeyerek savaş kazanmak düşüncesi üzerinden şekillenmiş olduğunu görülmektedir. Aslında özel savaşı anlamak, savaşın özünü anlamak anlamına da gelmektedir.

Sun Tzu’un “Savaş Sanatı” eseri 13 bölümden oluşur ve 384 savaş teorisini içermektedir. Bu eser, günümüze kadar birçok harp akademisinin, strateji uzmanlarının başucu kitabı olma özelliğini korumuştur. Kitap, taktik ve stratejik savaşlara yol gösterdiği kadar, aynı zamanda günümüzde devam eden ekonomik, sanayi ve teknolojik savaşlara da kılavuzluk etmeye devam etmekte, bir çok ekonomist ve siyasetçiye de yol

1 “Tarihte Zorun Rolü” Friedrich Engels-Sol yayınları, Üçüncü Baskı Kasım 1992 (Buradaki yazımın kapsamına girmemekle birlikte, bu egemenlik kurma biçiminin binlerce yıl öncesinde erkek cinsinin kadın cinsi üzerinde kurduğu egemenlik biçiminin de bir başka tür zor ve kuvvet kullanma hali olduğunu da belirtmek gerekir.)

2 “Savaş Sanatı” Sun-Tzu-Kastaş yayınları, Üçüncü baskı. Baskı Mart 2008

göstermektedir. Savaş ve özel savaşın tanımına ilişkin bir fikri tartışma açma gayesiyle bu girişi yaptık. Bu bağlam içinde özel savaş 2.Dünya Savaşı sonrası NATO bünyesinde geliştirilir ve sistematik bir hal kazandırılır. Özcesi özel savaş gayri nizami savaş taktiklerini de içeren bir savaş türüdür. Yine özel savaşta değişen, dönüşen bazı biçimlerine değinerek; pratikte tekabül ettiği karşılıkları gösteren bir tanımlama yapmaya çalışacağız. Bu nedenle tarihin makarasını biraz geriye doğru sararak; NATO'nun kuruluş yıllarına bakarak devam edelim.

NATO'nun Kuruluşu ve Türkiye'nin Dahil Olması

1945'ten sonra, 1918 yılındaki harap olmuş görünümüne geri dönen Avrupa, yaralarını hızla sarma sürecine girmişti. Bu yeni süreçte, Avrupa'da Almanya'dan doğan güç boşluğunu Sovyetler Birliği doldurmaya çalışırken, İngiltere'nin yerini ise ABD zaten 2. Dünya Savaşıyla beraber çoktan almıştı. Sovyetler Birliği ve Batı arasında kurulan ittifakla yenilgiye uğratılan Alman faşizminin tarihten silinmesinin hemen akabinde; 4 Nisan 1949 yılında 12 ülke tarafından NATO kuruldu. NATO'nun kuruluş konsepti; "komünizm hayaletine karşı hür dünyayı korumak" diye tanımlandı.

Türkiye'nin Kuzey Atlantik Paketi-NATO'ya başvuruları; (1950 yılında Kore Savaşına 5000 kişilik bir askeri birlik göndermesine rağmen) aynı yıl içerisinde İngiltere'nin vetosu nedeniyle iki adefa reddedilmişti. Nihayetinde Londra'da 17 Ekim 1951 tarihinde düzenlenen bir protokol ile Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'ya katılımları onaylanmıştır. Türkiye, 18 Şubat 1952'de Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü ve Başbakan Adnan Menderes hükümeti döneminde NATO'ya üye olmuştur.

Kontrgerilla Savaşının Doğuşu

Sistematik olarak dünyanın birçok ülkesinde uygulamaya konulmuş olan özel savaşın doğuşu, NATO'nun doğuşu ile eş zamanlıdır. 2. Dünya Savaşı sonrasında oluşan iki kutuplu dünyada ABD öncülüğünde teorisi yapılan ve NATO öncülüğünde dünya genelinde yaygınlaştırılan

kontrgerilla savaşları, bugün yaygın olarak bilinen ismi ile Gladio aracılığı ile gayri nizami bir savaş yöntemi olarak uygulamaya geçirildi. Gladio isimlendirilmesi özel savaşın İtalya'daki ismi olmaktadır. Latince'de kılıç veya hançer anlamına geliyor, gladio sözcüğü. Soğuk savaş yıllarının sona ermesi ve özel savaşın önemli oranda renk değiştirmesi sonucu İtalya'da deşifre edilince gladio ifadesi genelleşti; hemen bütün ülkelerde özel savaş adlandırılmaları gladio şeklinde oldu. Amerika ve İngiltere'de kontrgerilla örgütlenmesinin adı, "Stay Behind"dır. Tam adı; Müttefik Koordinasyon Komitesi ("Allied Coordination Committee") olan Gladio örgütlenmesi, CIA tarafından yönetilir ve finanse edilir. 1956 yılında ise casusluk ve anti gerilla veya İngilizcesi kontrgerilla savaşı yapacak düzeye evrilmiştir. 1956 sonrasında ikisi kadın 622 kişinin ABD ve İngiliz gizli servisleri tarafından eğitildi. Bu, 1990'lı yıllarda Gladio soruşturmaları esnasında açığa çıkmıştı. Bu 622 kişiden her biri grup lideri olacak şekilde eğitilmişti. Her grup liderinin belli sayıda kişiyi idare ettiği ve bütün grupların toplam sayısı 15.000'e yaklaşıyordu. Örgütün ilk eğitim kampı İtalya-Sardunya'da kuruldu. Kuzey İtalya'nın 139 yerinde ilk silah ve mühimmat depoları oluşturduğu bilinmekteydi.

Özel savaş örgütü farklı ülkelerde farklı isimlere sahipti. Örneğin İtalya'daki adı Gladio (Kılıç) idi. Yunanistan'da B-8 ya da "SheepSkin" (Koyun Postu), Belçika'da SDRA-8, Hollanda'da NATO Command, Batı Almanya'da Gehlen Harekatı, "Stay Behind" ya da "Sword", Avusturya'da Schwert, Fransa'da "Rüzgar Gülü", İspanya'da Anti-Terör Kurtarma Grubu (GAL), İngiltere'de ise "Secret British Network" gibi çeşitli isimlere sahip olsa da genel ve ortak adı Gladio olarak bilinir. Bu örgütlenmenin, Türkiye'deki ismi herkesin malumu "özel harp dairesi" veya "derin devlet" ya da kontrgerilla olarak biliniyor. Özel savaşın tarihsel arka planına biraz daha yakından bakmak gerekir. ABD öncülüğündeki Kore savaşında alınan yenilgi, Hindicini (Vietnam, Kamboçya, Laos vd.) bölgesi, Cezayir ve daha birçok ülkede de bağımsızlık savaşları veriliyordu. Bu savaşların Sovyetlerle bağlantılı oluşları, emperyalistleri kaygılandırıyor. Bunlar başta ABD olmak üzere kapitalist-emperyalistler güçler

için ciddi bir korku kaynağıydı. Yine 1960'larla birlikte bizzat emperyalist ülkelerde esen devrimci mücadele dalgası, anti emperyalist isyanlar, grevler, eylemler, savaşlar yaygınlaşıyordu. Bunların ulusal kurtuluş mücadeleleri ile buluşma olasılıkları ve yine bilimsel sosyalizmin küresel çapta yaygınlığı, emperyalist-kapitalist blokun korkuya kapılmasını anlaşılır kılmaktadır. ABD öncülüğündeki NATO'yu yeni arayışları yönlendirdi. Yeni savaş stratejileri ve taktiklerini doktriner bir biçime, yani sistematik bir örgütlenmeye dönüştürme arayışına sevk etti.

1962 yılında, zamanın ABD devlet başkanı J.F. Kennedy Harp Akademisinde yaptığı konuşmada; "Dünyamız, daha uzun yıllar süreceği anlaşılan yeni bir döneme girmektedir. Bu dönem, Hindicini tipi partizan harpleri dönemi olacaktır. Bu durum tamamen yeni nitelikte strateji ve tamamen yeni cins silahlı kuvvete sahip olmamızı gerektiriyor. Bu dönemin zorunlu kıldığı yepyeni silahlı kuvvetlerin özel eğitime, özel silahlara ve teçhizata ihtiyacı vardır."³ sözleri ile zamanla doktrin halini alacak sistematik özel savaşın ilanını duyurmaytıydı. Pentagon'un başında bulunan dönemin ABD Savunma Bakanı Robert McNamara da yine aynı gün ABD Harp Akademisi'nde ; "Partizan harpleri, bizim harp anlayışımızda belirli değişimler yapılmasını gerektirdi. Partizan savaşlarının cereyan ettiği bölgelerde büyük miktarda askeri birlik ve büyük çapta silahlar yerine, gerilla ve anti gerilla savaş taktik ve biçimlerini iyice öğrenmiş ve özel silahlarla donatılmış küçük birlikler kullanmak gerekecek" diyerek başkan Kennedy'nin konuşmasını açmıyarak, bu planı hayata geçirdiklerini itiraf etmiştir.

Kore yenilgisi sonrası kuramsal düzeyde ve pratikte ABD öncülüğünde geliştirilen özel savaş strateji ve taktikleri üzerine "Komünist Gerilla Savaşları", "İç Karışıklıklar ve Felaketler", Karşı-Ayaklanma Kuvvetleri ve Taktikleri, Kontrgerilla Harekatı ve Operasyonları", "Kontrgerilla Harekatında Taktik ve Teknikler", "Gerilla ve Onunla Nasıl Mücadele Edilir", "Sorgulama Teknikleri" gibi başlıklarda bir

çok kitap ve broşür Pentagon tarafından basılıp yayınlanmıştır. CIA, devletlerin, asker ve polis yapısı içerisinde gladio yapılanması kurar. Latin Amerika ülkelerinden Endonezya'ya kadar dünyanın dört bir köşesinde askeri darbeler, toplumsal eylemlerde provokasyonlar, işkenceler, karşı ayaklanmalar düzenledi.

Ülkeden ülkeye farklılık gösterse de, temelinde anti-emperyalist ve anti-kapitalist olan bütün toplumsal muhalefet hareketlerini katliamlarla bastırmak için bütün olanak seferber edilmiştir. Misal; 1965 yılında Endonezya'da düzenlenen darbe sonrası, Endonezya Komünist Partisi'ne mensup bir milyona yakın insan çok kısa süre içerisinde katledilmiş, bu katliamın CIA aracılığı ile ABD tarafından organize edildiğini daha sonrasında dönemin Endonezya'da bulunan ABD Büyükelçisinin yazışmalarında da ortaya çıkmıştır. Latin Amerika'da neredeyse darbe yapılmadık ülke bırakılmamıştır.⁴

Türkiye'de Kontrgerilla Yapılanmasının Kısa Tarihçesi

Özel savaş örgütlenmesinin Türkiye'de nasıl doğduğu, hangi evrelerden geçtiğine kısaca göz atalım: 1953 yılında Türkiye'de ABD gizli servis CIA ve NATO işbirliği ile "Seferberlik Tetkik Kurulu" ismi ile kuruluşu yapılır. Dönemin Başbakanı Adnan Menderes'in talimatıyla Genelkuruma bağlı ilk yapılanması gerçekleştirilir. İlk adımları da 1948 yılında atıldı. Yani Türkiye henüz NATO üyesi olmadan çalışmaları başlatılır. "Stay Behind" da eğitilmek için ilk grup ABD'ye gönderilir. İlk grupta yer alan onaltı isimden bazıları şunlardır: Daniş Karabelen, Alparslan Türkeş, Turgut Sunalp, Ahmet Yıldız, Suphi Karaman. Daha sonra Kurmay albay Daniş Karabelen, ABD'den dönüşünden sonra, özel savaş amaçlı komando okullarının açılmasına öncülük edecektir. Eğirdir Dağ Komando Okulunu

4 "Endonezya Devrimi" Şeref Işıldak, Chris Bambery, Tony Cliff", Z yayınları Birinci baskı 2001 ve Politik sinemanın üstadlarından olan Konstantin Costa Gavras'ın 1972 yapımı "État de siège" – "Sıkıyönetim" filmi genel olarak bütün Latin Amerika ülkelerinde gerçekleşen askeri darbelerin nasıl düzenlendiğini, gladio tekniklerinin ve eğitimlerini ayrıntılarına kadar yaşanmış bir olaydan esinlenerek, oldukça kapsamlı bir şekilde izleyicilere aktarmaktadır. Henüz izlememiş olanlar için: <https://www.youtube.com/watch?v=AdLKcdNmrc>

3 Rockefeller Vakfının Raporu, 'Amerikan Harp Doktrinleri', aktaran "Resmi Belgelerle Kontrgerilla ve MHP"-CIA'nın Türkiye'deki Kontrgerilla Teorisi ve Uygulaması 1. Kitap, Aydınlık yayınları Birinci Baskı 1978

kurmuş, ardından Kore Savaşına gider. Karabelen 1953 yılında geri döndükten sonra “Seferberlik Tetkik Kurulu”nu kurarak tuğgeneralliğe terfi edilir.

Seferberlik Tetkik kurulu veya Kontrgerillanın ilk kapsamlı operasyonu, 6-7 Eylül 1955 tarihinde, “Selanik’te Atatürk’ün evi bombalandı” yalan haberini yayması sonrasında, Rumların tehirci ve mallarına el konulması ile sonuçlanan yağmalama, talan ve katliam eylemi olmuştur. 1965 tarihinde yeniden yapılandırılan Seferberlik Tetkik Kurulunun adı, 1967 yılında tuğgeneral Cihat Akyol tarafından “Özel Harp Dairesi” olarak yapılandırılmıştır. Öte yandan özel harp eğitimi almak için ilk grupta yer alan Alparslan Türkeş, 27 Mayıs 1960 askeri darbe bildirisini okumuştur. Yani darbeye yer almıştır. Ancak darbe yönetimi olan Milli Birlik Komitesinde yaşanan çelişki ve çatışmaları sonucu tasfiye edilir. Bir dönem Hindistan Türk elçiliğinde çalışır. Bu bir anlamda Türkeş’in sürgüne gönderilmesidir. Sürgünden dönüş sonrası siyasete girer. 1963-64 yıllarına Türkeş öncülüğünde ülkü ocakları şeklinde faşist yapılanmaya gider. Ardından Cumhuriyetçi Köylü Partisinde siyasete girer. Ve partinin ismi değiştirilerek Milliyetçi Hareket Partisi yapılır. Böylece Türkeş siyasete dönüş yapmıştır.⁵ Bu aynı zamanda özel harp dairesinin veya gladionun siyasal ve kitle ayağı olacaktır.

Kontrgerilla örgütlenmesinin çekirdeğini oluşturacak olan faşist MHP örgütlenmesi, dünya genelinde esen devrimci-sol rüzgarın önünü kesmek amacı ile siyaseten ve ideolojik olarak kontrgerilla örgütlenmesi için biçilmiş kaftandı. 1960’ların ortalarına kadar anti-komünist temelde “Türkiye Komünizme Mücadele Dernekleri” çatısı altında faaliyet yürüten ve kontrgerillanın çekirdeğini oluşturacak bu faşist yapılanma, Adalet Partisi’nin 1965 de iktidar olması ile yarı resmi bir statü kazanır. Bu ideoloji etrafında kurulmuş olan derneklerin sayısı 1963-65 yılları arasında 15 kat artmıştır.

1968 yaz aylarında kurulmaya başlanan “komando kampları”nda gladio yapılanmasının tetikçileri,

5 “Devlet Ocak Dergah” Tanıl Bora / Kemal Can, İletişim yayınları Birinci baskı 1991

yani paramiliter güçleri eğitilir ve örgütlenir.⁶ MHP’nin koçbaşı olduğu bu kontrgerilla örgütlenmesi; 1970’li yıllar boyunca devrimci-sol ve Kürt özgürlük mücadelesini bastırma amacı ile kullanılmıştır. Maraş, Çorum, 1 Mayıs Taksim katliamları vb. gibi bir çok kanlı eylemin bizzat faili ve tetikçisi olarak rol oynamıştır. Yükselen devrimci mücadele dalgasının önünü kesmek amacı ile 1980 darbesi gerçekleştirilmiş, gladionun görevini bizzat cuntacı iktidar bir süreliğine eline almıştır. Ancak hesapta olmayan bir gelişme, yeni bir doğumun sancıları da aynı yıllarda siyasal yaşamın ortasına düşecektir. Yakın geçmişte; Koçgiri, Zilan Ağrı vb. bir çok katliamla “bitirdik, gömdük” denilen Kürt Özgürlük Hareketi, 1984’den itibaren tarihte yeni bir sayfanın kapılarını aralayacaktır. Türkiye’deki kontrgerilla örgütlenmesi; öncesinde var ama özellikle de 1990’ların başından itibaren “düşük yoğunluklu savaş” diye tanımlanan “kirli savaş”ın tetikçiliğini üstlenecek ve bu dönem özel savaşın en kanlı yılları olarak tarihe geçecekti.

SSCB’nin Dağılması ve NATO’nun Reorganizasyonu

1989-1991 yılları arasında Doğu Bloku; yani reel sosyalist sistem çözülüp dağıldı. Batı Bloku için bu yeni bir durumdu. Yeni koşullara uygun hem NATO’nun hem de özel savaşın reorganizasyonuna ihtiyaç hasıl oldu. Doğu Bloku ve SSCB’nin çökmesi, NATO’nun amaç ve hedeflerindeki öncelikler farklılaştı ve değişime uğradı. Eski özel savaş oluşumları boşa kaldı, bir anlamda. Gereksizleşmesi sonucu ortadan kaldırma; yeni ihtiyaçlara uygun yeniden oluşturma ihtiyacı sonucu, 1996 yılında İtalya’da başlatılan “temiz eller operasyonu”⁷ bir operasyon ile gladio örgütlenmesi lağvediliyordu

6 Vasıf Öngören’in yazdığı “Zengin Mutfağı” isimli tiyatro oyunu o dönemi anlatmaktadır. Mitoş Boyut Tiyatro Dizisi, Vasıf Öngören (Almanya Defteri / Asiyeye Nasıl Kurtulur? / Oyun Nasıl Oynanmalı? / Zengin Mutfağı)

7 Burda bir not düşürmekte fayda var. İtalya’da “kahraman” bir savcı eli ile yürütüldüğü ileri sürülen bu “temiz eller operasyonu”, 2002’de AKP’nin iktidara gelmesi sonrası bir taklidini göreceğimiz, altına zırhlı araç tahsis edilen bir başka “savcı” tarafından Türkiye’de Ergenekon ya da “derin devlet” diye adlandırılan bu özel savaş örgütlenmesine karşı daha yumuşak ve daha çok da göstermelik davalar yeniden karşımıza çıktı.

(Aynı dönemlerde Susurluk Kazası'nın yaşanması da dikkat çekici bir başka önemli gelişmeydi.). İtalya'daki "temiz eller operasyonu" aynı zamanda yeni şekillenen konjonktüre göre, NATO'nun kendisini yeniden örgütlenme aşamaları oluyordu. Yeni şartlarda hedef belirleme ihtiyacı "terörizm" olarak konulacaktır. Günümüzde "küresel terörizm" konsepti özünde NATO'yu hedefli kılma tespitidir. Aksı halde hedefsiz kalacak NATO, dağılmayla karşı karşıya kalacaktır ve emperyalizmin müdahale etme gerekçesi ortadan kalkacaktır. Bu da yerkürenin kaynaklarını sömürememe anlamına gelecekti. O yüzden motto; "terörizm" oldu. Bunun en önemli ayağını oluşturacak olan da "Yeşil Kuşak" doktrinidir. "Yeşil Kuşak" doktrini 1970'li yıllarda reel sosyalizm veya "komünizm" karşıtı İslam coğrafyasında oluşturulmaya başlandı. Ağırlıklı olarak Sovyetlerin Afganistan işgaline karşı "cihad"ın örgütlenmesidir. NATO öncülüğünde oluşturulan ve Afganistan'da savaştırılan cihadist yapılar zamanla radikalleştiler ve Ortadoğu ve İslam inancına sahip olan ülkelerde kitle tabanı edindiler. Başta radikal İslam olmak üzere özgürlük mücadelesi yürüten hareketler "terörist" parantezine alındı ve müdahalelerin gerekçeleri yapıldı. 3. Dünya Savaşı özcesi bu zeminde pratikleşti. Zira hem genel hem de Ortadoğu'da klasik ulus-devlet formu yürümüyor; halkların özgürlük istem ve mücadeleleri yükseliyordu. Bu mücadelenin başında da Kürtlerin verdiği özgürlük arayışları gelmektedir. Yeni Dünya Düzeni içinde de Kürtlere yer yoktu. 9 Ekim 1998'de Öcalan'a karşı pratikleşen devletlerarası komplo, 3. Dünya Savaşının bir aşaması oldu. Kürt Özgürlük Hareketini "zor" ve de "rıza"yı da kapsayacak şekilde tasfiye yöntemleri ile tarihten silmek hedefi masaya yatırıldı.⁸ Yine bölgeye dayatılan yeni model ulus-devletin "İlimli İslam" adı altında restore etmek istendi.

Emperyalist güçler açısından bir tür geçiş dönemi diye adlandırabileceğimiz bu zaman diliminde, kendilerini "evrensel demokrasi" değerlerini savunan bir güç olarak göstermeyi ve ayakta kalmayı başardı. 1988'lerde başlatılan bu kampanyanın doruk ve başarı noktası, 2001 İkiz Kulelere saldırı sonrası hayata

geçirdikleri "teröre karşı savaş" diye adlandırılan dünya siyaseti oldu. O zamanlar, bunun adı "potansiyel terör tehdidine karşı önleyici savaş" idi. 11 Eylül 2001'de İkiz Kulelerine yönelik iki uçakla yapılan saldırı sonrası NATO, aradığı konsept değişimi için gerekli argümanları buldu. Dönemin ABD devlet başkanı George W. Bush, 11 Eylül saldırılarını vesile yaparak uluslararası kamuoyuna yaptığı baskılar sonuç verdi ve kurulan "Uluslararası Koalisyon" öncülüğünde Afganistan işgal harekatı başlatıldı. 21-22 Kasım 2002 tarihinde Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'da bir NATO zirvesi gerçekleştirildi. Bu zirvede İkiz Kule saldırıları gerekçe yapılarak NATO yeni konseptinin çerçevesini oluşturdu. Yani NATO 53 yıllık konsepti olan antikomünizmle mücadeleyi esas olarak konseptinden çıkardı. Onun yerine "küresel terörizmle" mücadele konseptini koydu. Bu zirvede diğer bir yenilik ise, 7 eski Doğu Bloku üyesi ülke NATO'ya katılmıştı.

Prag zirvesinde açılış konuşmasını yapan NATO Genel Sekreteri Lord Robertson, yeni konsepti şu şekilde dillendiriyordu: "1989 öncesinde NATO'nun kapısından içeri alınmayan eski Varşova Paktı üyelerinin Berlin Duvarının yıkılması sonrasında artık Kuzey Atlantik Paktının bir parçası olduğunu ilan ediyoruz...11 Eylül saldırısı sonrasında geçmişten oldukça farklı, yeni, belirsiz bir istikrarsızlık dönemine girdik. NATO, bir adım ileri atarak kendisini bu duruma adapte edecektir."⁹, diyordu.

Robertson konuşmasının devamında; NATO tarihinde ilk defa 5. maddenin uygulanmasına sebep olan İkiz Kule saldırısının ardından, Afganistan işgalini bununla gerekçelendiriyordu. Taliban ve El-Kaide'ye karşı NATO destekli Afganistan Savaşının başlatıldığını anlatan Lord Robertson; konuşmasında NATO'nun gelecekteki rolünü, askeri savunma konseptini "terörizme" karşı olacağının altını çizmişti. ABD devlet başkanı Bush'un bütün baskılarına rağmen kayıtlara "radikal islami terör" değil de, "radikal terör" ifadesi geçtiyse de, o gün bugündür ne zaman radikal terörden bahsedilse, esasında "radikal

8 Buradaki yazının kapsama alanı dışında tutulduğu için bu konuya sadece değinildi. Yoksa başlı başına ayrı bir yazı konusu olduğunu belirtmekte fayda vardır.

9 Medya Tv'de yayınlanan Sela Sor programında 24 Kasım 2002'de yayınlanan "NATO'nun Kısa Tarihi ve Bugünü" dosyasından alınmıştır.

islami terör” ifadesi dillendirilmektedir. Saddam Hüseyin liderliğindeki Irak’a yönelik 16 Mart 2003 tarihinde başlatılan 2. Körfez Savaşı sonrası, Ortadoğu’daki bütün dengelerin alt üst olması da bu zirvenin hemen akabinde yaşanmıştı. Prag zirvesinden bu sonuçlar çıkarken, bir yandan da eskinin tasfiye süreci başlatılmıştı. Eskinin kullanışlı ancak işlevselliğini bazı bölgelerde kısmen de olsa yitirmiş olan gladio örgütlenmeleri birçok ülkede lağvedilerek, dağıtılarak etkisizleştirildi ve yeni döneme uygun özel savaş örgütlenmesine yöneldi. Ancak bu gelişmelerin seyri Türkiye’de biraz daha farklı olacaktı. Yükselen Kürt Özgürlük Mücadelesi nedeni ile Türkiye’deki kontrgerilla örgütlenmesi; özerk ve NATO çizgisinden biraz uzaklaşmış ayrı bir gladiolaşma sürecine sürüklendi. Tarihe binlerce faili belli kayıplar, işkenceler ve akıl almaz insanlık dışı katliamlarla geçen bu “özel savaş” örgütlenmesinin adı da köy koruculuğu, Hizbulkontra, JİTEM gibi oluşumlar oldu.2000’li yıllarda Ortadoğu açısından önemli değişimlere gebe olacak olan adımlardan bir diğeri de, iktidara getirilen AKP siyaseti oldu. ABD ve NATO destekli bu iktidar, 1 Mart 2003 tarihinde her ne kadar Irak tezkeresinin çıkartılması konusunda tökezlemiş olsada, hızla, o zamanlar yaygın bir şekilde ifade edilen “Büyük Ortadoğu Projesine” angaje edildi. Kendisine ödev olarak verilen “ılımlı islam model devleti” olacağı sözünü vermişti. Ona biçilen görev buydu.

Özel Savaş ve "Radikal İslam"

ABD eski Dışişleri Bakanı Colin Powell, 5 Şubat 2003’de çakma CIA raporları ile BM Konseyinde Saddam’a ait kimyasal silahlar ve El Kaide bağlantısı yalanları ile Irak’a yönelik bir savaş kararının çıkarılmasına çalışılıyordu.¹⁰ Powell o toplantıda; ilk defa-daha sonra Irak El-Kaide’sinin lideri olacak olan Ebu Musab El-Zerkavi’nin adını dünyaya duyurdu. El Zerkavi’nin Saddam ile ilişkide olduğunu iddia etmişti. Belki de Powell, onun isimi etrafında bir tür efsane yaratmanın ilk adımını atıyordu. Oysa o tarihlerde El-Zerkavi’nin Irak ile bir ilişkisi olmadığı

10 Colin Powell, BM’de yaptığı o konuşmaların sahte belgelere dayalı olduğunu öğrendikten sonra, o dönem için “hayatımın en utanç verici dönemi”dir, demiştir.

gibi, El-Kaide ile de bir bağlantısı olduğuna dair ortada hiçbir belge yoktu. Tersine, Osama Bin Ladin’den umduğunu bulamayan El-Zerkavi, 2001 Afganistan bombardımanı sonrası Herat’da Bin Ladin’den ayrı “Tevhid ve Cihad” isimli kendi liderliğinde bir örgüt kurmuştu.

BM’de Irak’a yönelik bir savaş kararı çıkmamasına rağmen, ABD öncülüğünde kurulan “koalisyon” ülkeleri, 16 Mart 2003’de Irak işgal hareketini başlattılar. Saddam diktatörlüğü altında uzun yıllar ezilen, katledilen, büyük acılar yaşayan Kürtler ve Şiiler işgal hareketi başladığında olamı biteni sadece izlemekle yetindiler. Uzun yıllar sünni ağırlıklı bir yönetimin egemen olduğu Baas rejimi, 15 Mart gecesi Saddam ordusundaki komutanlar Uluslararası Bağdat Havaalanını bir pazarlık sonucu ABD’ye teslim etti. Ve Saddam yönetimi kısa sürede çöktü. Başta Kerbela olmak üzere yer yer Mukteda El Sadr öncülüğündeki birlikler koalisyon güçleri arasında bazı çatışmalar yaşansa da, daha sonra Şii kesimlerle kısmi bir uzlaşma sağlandı. Yine Saddam rejimine yakınlığı ile bilinen sünni aşiretlerin yaşadığı Tikrit, Felluce ve Ramadi gibi kentlerde işgale karşı uzunca bir süre, yoğun ve de oldukça kanlı çatışmalarda yaşandı.

2018 aralık ayı sonlarında Trump yönetimi ile anlaşamayıp istifa eden eski ABD Savunma Bakanı Jim Mattis, Nisan 2004’de yaşanan ve fosfor bombalarının da kullanıldığı “Birinci Felluce Savaşı” diye tarihe geçen çatışmalarda ABD ordusunun geri çekilmek zorunda kaldığı savaşa komuta ediyordu. Mayıs 2004 başlarında ABD ordusunun tek taraflı ateşkes ilan ederek kentten çekilmesi sonrası Felluce, işgale karşı “direnişin” başkenti ve bütün işgal karşıtları için de bir çekim merkezi oldu. El-Zerkavi Felluce Savaşı sonucunda Osama Bin Ladin tarafından onurlandırılarak Irak El-Kaide’sinin lideri olarak atadı. Hemen ardından Ekim 2006 da DAİŞ’in kuruluşu ilan edilmiş, liderliğine de Ebu Ömer El-Bağdadi getirilmişti.¹¹ El-Zerkavi de tıpkı Osama Bin Ladin gibi, 1988’de SSCB’nin Afganistan’ın

11 O dönem Başure Kürdistan topraklarında Kürt menşeli Ensar El-İslam isimli Saddam karşıtı örgüttür. Kendisini El-Kaide’ye müttefiki olarak tanıtmaktadır. Daha sonra Irak El-Kaide’si lideri olacak olan dönemin Tevhid ve Cihad Örgütü lideri Ebu Musab El-Zerkavi Ensar El-İslam ile bağlantı kurarak bölgeye gelmişti.

işgaline karşı “cihad” amacıyla savaşa giden ABD destekli gruplar arasındaydı. Bugün bütün El-Kaide ve benzeri örgütlenmeler ve türevlerinin hepsinin ana yurdunun SSCB işgaline karşı ABD destekli Afganistan’da yaratılan bu “cihatçı” gruplar olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Afganistan’ın SSCB tarafından işgaline karşı Taliban’ın Kuran kursu eğitimlerindeki kitapların matba masrafından tutun da, askeri eğitimlerine kadar her türden ihtiyaçlarının CIA tarafından finanse edildiği, desteklendiği bilinmektedir. Bu realite kimseye saklısı olmadığı gibi, Hillary Clinton gibi birçok ABD’li siyasetçi tarafından da açıkça kamuoyu önünde dillendirilmiş ve savunulmuştur da.

Abdullah Öcalan’ın “İŞİD, Ortadoğu’nun JİTEM’idir” belirlemesinin derinliği, bu kısa tarihsel arka plan çerçevesinde yeniden bakınca taşların nasıl da yerli yerine oturduğu görülecektir. Hele ki; sağ yakalanan gerillaların, ”düşman güçleri” diye kafasının ya da kulaklarının kesilmesi gibi insanlık dışı uygulamaların, 1990 larda JİTEM’e bağlı “sakalsız DAİŞ” ciler tarafından yapıldığı hatırlanırsa... Kısaca ifade etmek gerekirse; bir kontrgerilla örgütlenmesi olan JİTEM’in tüm Ortadoğu sathına El-Kaide ve daha sonra ondan türeyen DAİŞ adı ile yayıldığını söylenebilir. Yaşadığımız bu dönemde; bu türden güçler aracılığı ile yürütülen özel savaşlar, “vekâlet savaşları” haline dönüşmüştür.

“Yeni” Özel Savaş Yöntemi: Vekâlet Savaşları

Vekâlet savaşı veya temsili savaş, diye tanımlanan savaşlarda karşılıklı olarak birbirine savaş ilan etmiş devletler yoktur. Devletler fiilen birbirlerine saldırmazlar ancak uzaktan savaş halindedirler ve bu savaşı karşıt güçler birbirlerine doğrudan ve ilan edilmiş bir savaş ve saldırı ile değil, üçüncü bir tarafın vasıtasıyla yürütürler. Taraflar; bazen devletleri, bazen paralı askerleri veya üçüncü bir grup olarak çeteleri kullanırlar. Aslında vekâleten savaşın ilk doğduğu yer olarak genellikle İspanya İç Savaşı işaret edilir. O dönemde SSCB ve Batı Bloku arasında adı konulmamış, vekiller üzerinden yürütülen savaş söz konusudur. Başka bir örnek, SSCB’nin Afganistan’ı işgali sonrasında yaşananlardır.

Su Tzu’nun savaş doktrinine bakılırsa; bağlamları ve anlamları farklılık taşısa da “vekâlet savaşları” muhtemelen ilk çağlardan beri vardır. Ancak bir özel savaş yöntemi olarak tam anlamı ile vekâlet savaşlarının ete kemiğe büründüğü ve NATO enstrümanı olarak hayata geçirildiği en süzme örnekleri Suriye’de, Libya’da, Yemen’de ve hatta yakın zamanlarda Karabağ’da bizzat tanıklık ettik. ABD’nin Mart 2011’de Suriye’nin Dera kentinde başlayan ayaklanmalar sonrası, “eğit-donat” diye tanımladığı grupları sahneye sürdü. Bununla, özel savaş yöntemi ve sistematik olarak vekâlet savaşlarının devreye konulduğu görülüyor. 2000’li yılların başında “ılımlı islam devleti” modeli olarak tasarlanan ve sunulan AKP öncülüğündeki Türkiye, bu süreçte vekâlet savaşlarının organizatörlüğüne soyundu. ABD vekâleten AKP iktidarını kullanacaktı. AKP de (şimdilerde hepsi maaşa bağlanmış olan) binlerce paramiliter güçleri kullanacaktı. Ancak bunun “ılımlı islami” değil “radikal islam”ı besleyen sonucu farkedene ABD, “eğit-donat” projesinden vazgeçti denebilir. Dönemin ABD başkanı Barack Obama’nın Beyaz Saray’daki kırmızı odada; “radikallerle neler yaptığınızı, organize ettiğinizi biliyoruz” diyerek AKP liderine uyarı amaçlı parmak salladığı söylenir. Buna rağmen Şam’da Emevi camiinde namaz kılma hayali ile bu “stratejik derinlik” siyasetsizliğinde ısrar politikası, AKP iktidarının vekâlet savaşları yürüten farklı gruplara sınırsız olanak ve destek sunmasıyla sonuçlandı.

Sonuç Yerine;

Biraz dağınık da olsa, kronolojik olmaya çalışılan ve bellek tazeleme amacı güden bu yazıda; özel savaş stratejisinin gladio örgütlenmesi ile tüm dünyaya yayılışının tarihçesine bir ışık tutmaya çalıştık. Geline aşamada özel savaşın öne çıkan, en yaygın modelinin vekâlet savaşları olduğu gözükmektedir. Kısaca özetlemeye çalıştığımız bütün bu tarihsel deneyimler ışığında özel savaş; emperyalist güçlerin orduları değil de, emekçileri ve halkları hedef alarak uyguladığı bir savaş türüdür. Özel savaş; klasik anlamı ile burjuva hukuk normlarının da dışına çıkmış, devlete paralel bir yapılanma içerisinde bağımsız hareket eden, yaygın deyimle derin devletin

uyguladığı bir savaş türüdür. Özel savaş, derin devleti yaratır ve besler ve bu durum tersi için de geçerlidir: Derin devlet de ihtiyaç duyduğu zaman özel savaşı yaratır. Tıpkı; 7 haziran 2015 ile 1 Kasım 2015 seçimleri arasındaki zaman diliminde yaşandığı gibi.

Pratikteki uygulamalarına bakarak özel savaş; ilke olarak "kural ve yasa dışı", devletin karanlık dehlizlerinde mayalanan bir savaş türüdür. Devletin denetiminde olup, ama sorumluluk babında devletten bağımsız olan bu "illegal" örgütlenmenin eylem ve etkinlikleri (yani katliamları) çoğaldıkça ve arttıkça özel savaş değişerek derinleşmektedir. Özel savaş baskın ve yaygın bir yöntem olarak kullanıldıkça ulus-devletler, uygulamaya koydukları, herkesin kabul etmesi için dayattıkları kendi burjuva hukuku sınırlarının dışına çıkmaktan çekinmezler. Bunun doğal sonucu olarak; egemen sınıf yalnızca yönetme tarzı açısından değil, iktisadi anlamda da mafyalaşır, çeteleşir. Kapitalist sistemin sömürü mantığına dayalı, kapitalist modernitenin yegane ve asli devlet modeli olan ulus-devletler, mafya-gladio diktatörlüğü ile idare edilen bir devlet yapılanmasına dönüşmüştür. Ayrıca bir de bunun bonusu var: Özel savaş yöntemi olarak "vekalet savaşı"ni tercih eden ülkeler; (yasal boşlukları istismar ederek) uluslararası savaş hukuku gibi yasalardan kendilerini, bu vekiller aracılığı ile sözde korumuş olurlar. İşledikleri hiçbir suçun "yasal" anlamda soruşturmaya tabi olmayacağını düşünerek, daha da pervasız olabiliyorlar. Özel savaşın devletler nezdinde neden daha cazip bir hale geldiğini, bu durum gözler önüne sermektedir. Suriye, Libya, Yemen, Kürdistan gibi birçok ülkede yaşananlara bakmak bu durumu anlamak için yeterlidir.

[İçindekiler İçin Tıklayınız..](#)

Önce Kadını Özgürleştirin ve Güçlendirin!

Zozan Sima

Özel savaş esasta kendini binbir kılıpta gizleyen savaş türüdür. Katilin, katliamcının görünmez kılındığı, cinayetin-katliamın örtbas edilebildiği, birbiriyle bağlantılı bir çok sonucun hesaplanarak algıların yönlendirilmesi, duyguların manipüle edilmesi, düşüncelerin değişmesini sağlayarak sonuç alır. Hakikati yitirmemizi sağlamak için, bakış açımıza ve yaşam biçimimize yönelen savaştır. Yöntemleri incelikli olduğundan katliama uğrayanlar başlarına ne geldiğini ve kimin yaptığını dahi fark edemez hale gelirler. Pozitivist bilimin algı ile olguyu eşitleyen gerçekliği en çok da özel savaş yöntemlerinde yansımaları bulur. Pozitivist bilim olguları ve gerçeklikleri tümünden algıladıklarımızdan ibaret sayarken, çağın iktidar ve savaş biçimleri de tam bu noktaya odaklanır. Sadece öldürerek, yaralayarak, tutuklayıp-işkence yaparak değil, umutsuzlaştırarak, değerlerinizi ayaklar altına alarak, güvensizlik, çaresizlik yayarak da sonuç alır. Savaş ve şiddetin ortaya çıkışına dair teoriler büyük oranda egemen erkekliğin kurumlaşması ve avcılık kültüründen gelen kandırma, tuzak kurma, avlama, saldırma özellikleri üzerinden anlatıma kavuşur. İnsan topluluklarının uzun bir dönem yürüttüğü avcılık faaliyetinin kendisi böylesi bir sonucu yaratmıştır, diyemeyiz. Ancak egemen erkekliğin kurumlaşması ile birlikte bu yöntemler insan toplulukları üzerinde uygulanmaya başlamıştır. Bu bakımdan ilk çatışmaların kadın eksenli doğal topluluklarla erkek egemenliğine dayalı ataerkil sistem arasında geliştiği düşünülebilir. Bu da kadınların tarihten günümüze sürekli karşı karşıya kaldıkları şiddet ve savaşın köklerinin ne kadar eskiye gittiğini gösterir. Tarihsel açıdan baktığımızda kadınların savaşın konusu olduğu birkaç düzlem çıkar ortaya:

Birincisi; Kadın sistemine yönelen ideolojik, fiziki savaşlar. Bunlar ataerkil sistemin kurumlaşma dönemi ve sonrasını kapsar. Mitolojik anlatımlarda tanrıçaların ve kızlarının kaçırılması, tecavüze uğraması ya da öldürülmesi temelindeki hikayeler, ana kadın düzeni karşısında ataerkil sistemin inşası savaşlarıdır. Kadın sistemini kaos, kadınları kötülüğün kaynağı olarak gören bu anlatımlarda tanrıçanın öldürülmesi veya denetime alınması düzenin sağlanmasının şartıdır. Binlerce yıldır kadına yönelik saldırıların meşrulaştırılmasında bu ideolojik söylem geçerliliğini korur. Kadınları mutlaka denetlenmesi gereken kötücül güç kaynağı olarak gören bu söylem, binlerce yıldır devam etmektedir. Tek tanrılı dinlerle daha da kurumsalmış, kültüre ve toplumsal geleneklere sirayet edecek tarzda köle kadın inşası sağlanmış, kapitalizmle birlikte farklı formlara bürünse de kadın kimliği ve sistemini hedefleyen söylem ve uygulamalar hep devrede olmuştur. Kadınların öz iradelerinin, kendini savunma ve yönetme gücünün, ekonomisinin ortadan kaldırılması bu temelde gelişen saldırılardır. Abdullah Öcalan bunları kadın üzerindeki 4 büyük operasyon olarak formüle eder; kadının ev kölesi kılınması, sex aracı haline getirilmesi, emeğinin görünmez ve değersiz kılınması, son olarak kapitalizmle birlikte en ince meta, metaların kraliçesi haline getirilmesi.

İkincisi; Kadın sisteminin dağıtılması sonrasında artık marjinalleşen ya da sınırlı düzeyde kalmış yaşam alanlarında, kendini savunan kadın topluluklarına karşı yürütülen savaşlar. Efsane ve masalarda erkeklerin başlarına felaketler getiren, denetimsiz kadın gruplarından ve bunlara karşı verilmiş savaşlardan bahsedilir. Ormanların kuytuluklarında, mağaraların derinliklerinde, dağların doruklarında,

denizin ortasındaki adalarda ya da yer altında, gizemli bir kalede yaşayan tehlikeli ve kötücül güçleri olan kadın grupları erkek kahraman tarafından öldürülür ya da denetime alınırlar. Yunan ordularına ve İskender'e karşı savaşmış Amazonlar da, Moğol ordularına karşı savaşmış Bacıyan-ı Rum'lar da erkek ordularına karşı savaşmış, kadın topluluklarıdır. Ormanlarda yaşadığı rivayet edilen peri kızları, Orfi, Krişna, Dionysos'la gezdiği rivayet edilen kadın grupları da bu kapsamda düşünülebilir. İlyada-Odesa destanında geçen Sirenler, Ortadoğu masallarında 40 kızlar, Şeynamede bir kalede yaşayan savaşçı 40 kadın da bu kapsamda ele alınabilir. Bu grupları mevcut düzene karşı direnen küçük gruplar olarak ele almak daha doğrudur. Yani erkek egemenliğinin kurumlaşmasına karşı direniş gruplarıdır. Tüm kadınları özgürleştirme gibi bir hedef ve programları olmasa bile kendilerini, çocuklarını, topraklarını, bedenlerini egemen erkekliğin saldırılarına karşı korumaya çalışan, isyancı gruplardır. Benzer biçimde kadınların kendini savunmak için kişisel ya da küçük gruplar düzeyinde örgütlenme çabası olmuştur. Modern çağdaki kadın komünlerini, bazı radikal feminist grupları da bu kapsamda ele almak mümkündür.

Üçüncüsü; Savaşılan topluluğun iradesinin kırılması için kadınların kaçırılması, tecavüz edilmesi, devşirilmesi temelindeki saldırılar ve savaş ganimeti gibi görülmeleri temelindeki saldırılardır. Cariye kelimesinin elden-ele geçirilerek paraya dönüşen cari kelimesinden türetilmiş olması, bunu çok iyi ortaya koyan bir örnektir. Kadınlar bu biçimde karşısında savaşılan topluluğun iradesinin kırılmasının aracı olduğu kadar, savaşan erkekler için de sahip olunacak bir ödül haline getirilmiştir. Sümer dilinde kadın köle anlamına gelen geme kelimesini ifade eden işaretin, dağ ve kadın cinsel organı ile gösterilmiş olması, bunun ne kadar eski bir tarihe uzandığını gösterir. Yani dağlı kadınlar köledir. Çünkü dağlı kabilelere karşı savaşan Sümer şehir devletleri buradan kadınları kaçırmıştır. Sarayların haremeleri böylesi kadınlarla doldurulmuş, bu kadınlar her açıdan sömürüye maruz bırakılmışlardır. Bosna, Ruanda, Vietnam, Bangladeş, Japonya'da savaş sırasında tecavüz kampları kurulmuştur. Bu korkunç savaş yöntemi Kürdistan'da Saddam tarafından Enfallerde,

Türk devleti tarafından Dersimde ve en son DAİŞ tarafından Ezidi kadınlara karşı da kullanılmıştır. Bununla bağlantılı bir de savaşın sebebi ve gerekçesi olarak suçlu konumda kadınların görülmesi vardır. Troya savaşında Helen'in kaçırılması yüzünden çıktığının söylenmesinde olduğu gibi, kadınlar savaş ve çatışmaların gerekçeleri oldukları için suçlanırlar. Ataerkil ailenin esasta ekonomik-siyasi anlaşmalara dayalı olduğu düşünüldüğünde, bu düzenin dışına çıkan her türlü ilişki ve girişim ölümlerle sonuçlanacak önlemlere yol açmıştır. Kadınların kaçması, kaçırılması, taciz-tecavüze uğraması nedeniyle aileler, aşiretler ve kabileler arası birçok çatışma yaşandığı bilinen bir gerçeklik. O kadınları mülkleştiren ve bunun üzerinden siyasi-ekonomik anlaşmalar yapanlar değil, bu anlaşmaları bozan kadınların erkeklerin ölümüne yol açan cadılar olduğu düşünülmüştür. Herodot bunun üzerinden tüm Doğu-Batı savaşlarının kadınların kaçırılması üzerinden çıktığını söylemiştir. Kimi antropologlar kadın değış-tokuşunu ilk ticaret, kadın kaçırmaya konusunu savaşların sebebi olarak lanse etmiştir. "Tüm Doğu-Batı savaşları kadın yüzünden olmuştur" sözünü şöyle yorumlar: "Tüm Doğu-Batı savaşları kadın yüzünden olmuştur, sözü ancak bir gerçeği açıklayabilir. O da sömürge olarak değer kazandığı, bu nedenle önemli savaşlara konu edildiğidir." Yani asıl sebep kadın metalaşması ile bağlantılıdır.

Avrupa'da gerçekleşen ve 300 yıl süren 'cadı avları' adı altındaki kadın kırımını ise, cins olarak kadınların hedeflendiği daha özel bir kırım savaşındır. Bir milyona varan sayıda kadının öldürüldüğü bu savaşın belgeleri ve sonuçları üzerine çokça araştırma yapılarak kapitalizmin, cinsiyetçi bilimin oluşumu ile kadınların denetime alınması arasındaki ilişki daha görünür hale gelmiştir. Kapitalizmle birlikte kadının metalaştırılması düzeyi düşünüldüğünde bu savaşın amacı ve sonuçları daha iyi anlaşılır. İktidarcı Hristiyanlık ve iktidarın merkezileştiği yapılanmaların karşısında doğal-komünal yaşam formları engel olarak görülmekteydi. Ana tanrıçalık ve ekolojik yaşamla uyumlu pagan inancında ortadan kaldırmadan kurumlaşamazdı. Sisteme, erkeğe boyun eğmeyen ve tehlike kaynağı görülen her kadının cadı adı altında avlanması gibi bu gün demokrat, yurtsever, gerilla, feminist, ekolojistlere terörist

damgası vurularak gerçekleştirilen saldırılar aynı minvaldedir. Yeni savaş teknolojileri ile ne ülkelerin sınırları ne anayasaya ne de uluslararası hiçbir hukuk normunun tanınmadığı devlet saldırıları, bunun çağımızda uygulanan biçimidir. Yani kadınlara dönük ilk savaş onların köleleştirip mülkleştirilmesi için, daha sonra buna karşı direnenlerin yok edilmesi ya da ehlileştirilmesi, mülkiyet ve meta konusu olarak kadınlar üzerinde geliştirilen savaşlar ve son olarak da örgütlü kadın özgürlük hareketlerine yönelen savaşlardan bahsedebiliriz. Koşullara göre değişim gösteren ataerkil sistem her yeniden dizayn edildiğinde, sistem kadınların yeni biçimlerde köleleştirilmesini sağlayacak kırımlar gerçekleştirerek yürütmektedir. Savaşlarda ya da fiziki şiddet yöntemleri ile gerçekleşen katliamlarla birlikte, daha yaygın ve derinlemesine bir biçimde süren kırım sistemi çoğunlukla çok fazla görünür değildir.

Son yıllarda kadın özgürlük hareketlerinin yoğun mücadelesi ile gündemleştirilmemiş olsaydı kadın kırımını (femisid¹) kapsamındaki saldırılar namus, aşk, tutku cinayetleri adı altında örtbas edilmeye devam edilecekti. Bu kavramla kadınlara dönük cinayetlerin birbirinden bağımsız olaylar olarak değil kadınlara dönük bir kırım biçimi olduğu ortaya konularak, 1976 Brüksel'de, 'Kadına karşı şiddet konulu Uluslararası Tribunal'de Diana Russell bu kavrama siyasal bir içerik kazandırmıştır. Anne karnında cinsiyeti kız olduğu için alınan ceninlerden, cadı avlarına, namus ve aşk adı altında işlenen cinayetlere kadar bir çok olayın kadın kırımını kapsamında ele alınması gerektiği ortaya konulmuştur. Yani kadınlara yönelik şiddet tanımlanmasında dahi hala mücadele edilmesi gereken bir çok boyut bulunmaktadır. Kadın kırımını kavramının hala da yetersiz kaldığı boyutların olduğunu belirtebiliriz. Öldürülmemiş, yaralanmamış olduğu halde boyun eğen, katlanan milyonlarca kadın bu kırım sistemi, tecavüz kültürü altında yaşamaktadır. Bu gerçekliği, şiddet tanımını genişleterek aşma çabası olsa da, şiddetin bireysel yönü daha fazla görünür olmakta, ancak tarihsel-toplumsal boyutu ve devlet kaynaklı

yönü aynı derecede görünür değildir. Bu nedenle kadın özgürlük hareketlerinin mücadelesi bir olay ve söyleme duyulan tepki ile yükselip sönmekte, kırım sistemini ve tecavüz kültürünü ortadan kaldıracak düzeye ulaşmamaktadır.

Özel Savaş Neden Kadınları Hedefliyor?

Özelde son on yılda kadın kırımını ve kadın direnişinin yükselişine tanıklık etmekteyiz. Sistem karşıtı en radikal ve kitlesel eylemleri kadın hareketleri gerçekleştirmektedir. Bu süreçte savaş, yoksulluk, ekolojik kriz, kadın bedeni ve yaşam tarzına yönelen cinsiyetçi saldırılar, kadın direnişinin temel gündemlerinden oldu. Kadına dönük saldırı ve şiddetin ve bunun karşısında direnişin artmasının nedenlerine dair bir çok tartışma ve analiz söz konusu. Kadına yönelik şiddet arttı mı? Kadınların mücadelesi ve örgütlülüğü sonucu daha mı görünür hale geldi? Yeni sömürgecilik ve savaş biçimleri en fazla kadınları mı etkilemekte? Egemen erkeklik ve sistemi bir krizi mi yaşamakta? gibi uzayan sorulara verilecek en temel yanıt içinde bulunduğumuz çağın karakteri ile ilgilidir.

21.Yüzyıl cinsler arası çelişkinin temel çelişki haline geldiği bir gerçekliğe sahip. Erkeğin egemen kadının köleliğine dayalı düzenin ilk sınıflaşmanın, sömürünün, ekolojik sorunun ve tüm toplumsal sorunların kaynağı olduğunun daha görünür hale geldiği bir çağ. Bu nedenle, bu çağın tüm çelişkilerinin kadın özgürlük sorunu ile bağı daha direkt biçimde hissedilmekte, görünmektedir. Bununla bağlantılı toplumsal özgürlük mücadelesine kadınların öncülük ediyor olması da anlaşılırdır. Sınıfsallık, sömürgecilik, ekolojik yıkımın yol açtığı kırımların kesişme noktası kadın kırımını olarak yansımaları bulmakta. Bunun karşısında da çağın en büyük toplumsal muhalefet gücünü kadınlar oluşturmaktadır. Ortadoğu'da emperyalist hegemonyaya, dinci-milliyetçi ama mutlaka da cinsiyetçi rejimlere karşı kadınlar direniyor. Kürdistan Özgür Kadın Hareketinin kadın özsavunma gücü, siyasal alanda eşit temsiliyetle, toplumun her alanındaki kadın örgütlenmeleri ile bu mücadelenin en radikal boyutunu geliştiriyor. Sadece isyan ve muhalefet ederek değil kadın özgürlükçü toplumu inşaaya yönelerek veriliyor. Bu mücadele

1 Soykırım anlamına gelen jenosit kelimesinden türetilen femicide kavramı ilk kez 1801 yılında kadın cinayetleri için kullanılmıştır. Femicide kavramını Diana Russell "kadınların, kadın oldukları için erkekler tarafından öldürülmesi" olarak ifade etmiştir.

dünyadaki kadın direnişlerine de ilham veriyor. Gerici rejimlere karşı birçok Arap ülkesinde ve İran'da, Afganistan'da kadın başkaldırılarının yükselişine tanıklık ediyoruz. Türkiye'de, AKP-MHP'nin kadın kırımını politikalarına karşı kesintisiz mücadele ile kadınlar, toplumsal muhalefetin yürütücü gücü haline geldi. Latin Amerika'da sömürgecilğe, emperyalizme, doğa talanına, yoksulluğa ve kadın bedenine yönelen saldırılara karşı milyonlarca kadının ayağa kalktığı ve eylemler gerçekleştirdi. Dünyanın her yerinde örgütlü kadın mücadelesinin yükseldiği bir dönemdeyiz. Tam da bu noktada 'önce kadınları vurun' sözü gerici, faşizan, emperyalist, sömürgeci rejimlerin temel perspektifi haline geldi. Çünkü en eski sömürgeci isyanı tüm iktidar ilişkilerini sarsmakta, binlerce yıllık sistemlerin altını oymaktadır. Bedenlerine, topraklarına, değerlerine, emeklerine sahip çıkan kadınlar, egemen sistemin tüm işbirlikçilerinin hesaplarını bozucu bir kadın devriminin zeminini hazırlamaktadır. Bu nedenle 'önce kadınları vurun' zihniyeti, kadınları vurmanın bin bir yöntemini geliştirmeye yönelmiş durumda.

Peki kadınlar nasıl vuruluyor? Dünyanın her yerinde, özelde de örgütlü kadın gücüne yönelen, öncülerini tutuklayan, suikastlarla öldüren, taciz-tecavüzle yıldırın girişimlerle birlikte tüm kadınların iradesini kırmaya dönük daha kapsamlı politikalar yürütülmekte. İdeolojik, ekonomik, sosyal, kültürel alandaki geniş bir yelpazeye yayılan bu politikalarla kadınların geleneksel rollerinin sürdürülmesini sağlayacak, sistemi yeniden tesis etmek temel hedefleri olmaktadır. Kadın özgürlük hareketlerinin etki gücünün kırılmasını sağlayan saldırılarla birlikte liberalize eden politikaların iç içe yürütülmesi bunun diğer bir boyutudur. Toplumu şok edecek katliam ve saldırılarla korku atmosferi içinde tutulmalarını bu politikalara eklemek gerekir. Kürdistan tarihi ve sosyolojisi üzerine yapılan incelemeler, Kürdistan'daki kadın devriminin izlerinin canlı olduğunu ve bunların kadınlar tarafından korunduğuna tanık olunur. Ancak bu kültürel ataerkil gelenekler, din ve son 200 yıllık sömürgecilikle baskılanmıştır. Türk devletinin beyaz faşizmi, Kürt kadınlarını feodal ilişki ağları içinde çaresiz, cahil, çocuk makinesi gibi kullanılan, satılan, berdel verilen, üç-dört kadının bir erkekle evlenmek durumunda kaldığı, küçük

yaşta evlendirilen bir gerçeklik içinde tarif eder. Bundan kurtulmanın yolunu kemalist modernleşme temelinde ele alır. Türk sineması ve edebiyatında bu konu sıkça işlenir, hatta bunun için model oluşturacak proje kişiler de açığa çıkarılmıştır. Aynı zamanda bir kadın katliamı olan Dersim katliamı ve sonrasındaki uygulamalarla bu proje adım adım hayata geçirildi. Dersim'i Tuncelileştirme projesi ile Alevi Kürt kadınlarını cumhuriyet kadınları haline getirme projesi iç içe yürütüldü. Sıdika Avar isimli öğretmenin Benim Dağ Çiçeklerim kitabı bunun itirafı gibidir. Türkleşmek, Türkçe öğrenmek kadınlar için çıkış yolu olarak tarif edildi. Yatılı kız bölge okulları, 'Baba Beni Okula Gönder, Çağdaş Türkiye'nin Çağdaş Kızları: Kardelenler projesinin hedefinde Kürdistan illeri ve Kürt kadınları bulunmaktaydı.

Türkiye'deki kadına yönelik şiddet vakalarının büyük bölümünü 'Güneydoğu Anadolu'nun geri kalmışlığı ve yoksulluğu' gibi bir klişe ile izah etmek, beyaz Türk şovenizminin retoriğidir. Kürdistan'da fuhuş, uyuşturucu ve kadınlara dönük taciz, tecavüz için özel görevlendirilmiş polis, kontra ve ajanların gerçekleştirdiği eylemlerden biri olan İpek Er olayına dönük Işıl Özgentürk⁽²⁾ isimli kemalist bir kadın yazarın yorumu bu retoriğin örneğidir. Kürdistan'daki yoğun savaş döneminde kadınlara dönük işkence, öldürme, katliam gibi uygulamaların devlet kaynaklı olanları görmezden gelirken, toplumsal olaylar Kürt toplumunu hor görmenin aracı olmuştur. Beyaz faşizmin etkisindeki kesimler, Kürdistan'daki kadın devrimini görmezden gelen şovenist bir tutum sergilemektedirler. Bu şovenist kesimler, Kürdistan'daki her olayı feodal yapı, cehalet, ekonomik özgürlüğün olmaması temelinde ele almaktadırlar. Kemalizmin etkilediği feminist hareketlerde de bu yaklaşım hakim olmakla birlikte hareketin etkisi, örgütlenmesi ve kazanımları yoğunlaştıkça utangaç bir kabul yaşanıyor. Kimi feminist çevreler bu gelişmeyi Türkiye'deki feminizmin üçüncü dalgası ya da Kürt feminizmi olarak tanımladılar. Faşizmin etkili olmadığı dönemlerde daha yakın, saldırıların yoğunlaştığı dönemlerde ise mesafeli bir yaklaşım benimsediler.

2 <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/isil-ozgenturk/pornocukurunda-debeleniyoruz-1762074>

Abdullah Öcalan, öncelikle kendi ailesi ve eşyle ilişkilerini ele alan, kadın ve aileye dönük çözümlenmelere başladığı 1987 ile birlikte Kürt kadınında önemli değişimler yaşandı, yaşanıyor. Binlerce genç Kürt kadının devrim safalarına katılması, mücadele içinde şehit düşmesi, zindanlardaki direnişleri, sokak eylemlerindeki öncülükleri, siyasal alana katılımları kadınlara dönük yaklaşımı değiştirdi. Ve örgütlü bir kadın hareketi açığa çıktı. Kayıp çocuklarını arayan Cumartesi Anneleri, çatışmaları önlemek için harekete geçen Barış Anneleri ile Kürdistan'da giderek gelişen ve genişleyen bir kadın örgütlenmesi oluşmuştur. Özsavunma örgütlenmeleri ile birlikte siyasal alanda eşit temsiliyet, her alanda özgün-özerk örgütlenmelerle konfederal kadın oluşumu, Kürdistan'ın dört parçası ve Kürt halkının olduğu bütün zeminlere taşırılmıştır. Sol-sosyalist, feminist, demokrat, anarşist hareketlerle ortak platformlar, eylem ve etkinliklerle Kadın Özgürlük Hareketi sistem karşıtı hareketlere öncülük edecek pozisyon kazanmıştır. Kürt Özgürlük Hareketinin kırk yıllık mücadelesi, Kürt kadınlarının 21. yüzyıla hazırlıklı girmelerini sağlayan ideolojik, örgütsel ve toplumsal donanımı açığa çıkarmıştır. Kürdistan devriminin salt ulusal hakların kazanılmasına değil bir sosyal devrim, bir kadın devrimi olarak geliştirilmesi stratejisi oldukça başarılı sonuçlar açığa çıkardı. Kürdistan'daki sömürgeciliğin etkilerinden sıyrılan yeni bir Kürt kadın kimliği ve Ortadoğu kadın kimliği oluşum sürecine girmiştir. Onlarca yıldır Kürdistan dağlarında, toplumunda, zindanlarında şekillenen bu direnişçi, öncü kadın kimliği, Rojava devriminin bir kadın devrimi karakterindeki gelişiminde rol oynamış, bir sıçrama yaparak bölgesel ve küresel düzeyde etkiler yaratmıştır. DAİŞ'e karşı savaşıyan genç Kürt kadınları tüm dünyada hayranlık uyandıran, yeni bir Ortadoğu kadın kimliği açığa çıkarmıştır. Bundan kaynaklı, özel savaş güçleri kadın konusunda daha özel politikalar belirleme ihtiyacı duymuşlardır.

Kürt Kadınlara Yönelen Özel Savaş Yöntemleri

Günümüzde özel savaşın yöneldiği temel noktalardan biri, Kürdistan'da ortaya çıkan ve giderek dünyayı etkileyen özgür kadın kimliğine dönük saldırılar

olmaktadır. Bu kimliğin temsilini yapan öncü kadınların hedeflenmesi, kriminalize edilmesi ve katledilmesi, cenazelerinin tahrip edilmesi bu kapsamda gerçekleşmektedir. Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'e dönük Paris Katliamı ile başlayıp Seve Demir, Pakize Nayır, Fatma Uyar'la daha sonrasında Rojava'da, Şengal'de ve Kadın Özgürlük Hareketi öncülerinin hedeflenmesi temelindeki saldırılar bunun örnekleridir. Hevrin Xelef, Yade Aqide, Zehra Berkel, Taybet İnan ve daha onlarca örnekte olduğu gibi aktif, öncü düzeydeki yurtsever kadınlar da bu savaşın hedefindedirler. DAİŞ'e silah gönderen, elemanlarını sınırlarından güvenli biçimde geçiren, hastanelerinde tedavi eden Türk devleti, DAİŞ'in yenilmesinin intikamını almak için Rojava'yı işgale yöneldi. Rojava kadın devriminden intikam alırcasına başta Afrin olmak üzere işgal edilen alanlar, aynı zamanda kadınların zorla çarşafa sokulduğu, küçük yaşta zorla evlendirildiği, erkek için çok eşliliğin tekrar uygulandığı (Rojava kanunlarında çok eşlilik yasaklanmıştır), kadınların kaçırıldığı, taciz-tecavüze işkenceye uğradığı, fuhuşa zorlandığı alanlara dönüştürüldü. En son İzmir HDP binasında Deniz Poyraz'ın katledildiği saldırıda görüldüğü gibi, eğitilmiş çeteler eliyle bu saldırılar yapılmaktadır. Devlet Bahçeli'nin bu cinayeti sahiplenmesi bu saldırıların devam edeceğinin göstergesidir.

Kadın Özgürlük Hareketinin yarattığı gelişmeleri farklı güçlere maletme tutumu da, Kürdistan'daki kadın devrimine yönelik daha farklı bir özel savaş yöntemidir. Başta Fransa ve ABD olmak üzere bölgedeki emperyalist güçler, bu başarıyı kendilerine mal etmek için Rojava kadın devriminin öncüleri ile yaptıkları diplomatik görüşmeleri, askeri alandaki kimi taktik ortaklıkları kullanmak istemektedirler. Diğer yandan NGO adı verilen yardım kuruluşları eliyle kadınların özyeterlilik, özsavunma, özyönetim sistemlerinin kırılması hedeflenmektedir. Dünyadaki birçok radikal hareketin ve özelde kadın özgürlük hareketlerinin bu biçimdeki stratejilerle liberalize edildiği bilinmektedir. Kadınların dilenci gibi sürekli parasal yardıma, korunmaya muhtaç oldukları varsayımı bu kurumların çalışma prensiplerini belirlemektedir. Savaş bölgelerinde yaşanan sorunların toplumsal-tarihsel ve devlet kaynaklı boyutlarını görmezden gelip, rehabilitasyon ve

psikolojik destek temelli çözümler sunan bu kurumlar, kadın örgütlenmelerini liberalize etme amacını taşımaktadırlar. Uluslararası alanda yapılan filmlerde de bu gelişmelerin Avrupa'dan gelen yabancı savaşçıların kahramanlığı ve kadın peşmergelerin başarısı gibi gösteren imaj çalışmaları sürdürülmektedir.

Sinema ve sanat alanında Rojava kadın devrimini Öcalan'ın düşüncelerinden ayrı, kendi başına bir gelişme olarak yansıtma çabalarına da tanık olmaktadır. Örneğin demokrat ve dost çevreler tarafından hazırlandığı iddia edilen Silah Kızkardeşliği, Güneşin Kızları gibi filmlerde bunun izlerini görürüz. DAİŞ'i açığa çıkaran politikaların mimarlarından biri olan Hillary Clinton'un da Kobani'deki Kürt kadınları üzerine film yapma projesi bu yaklaşımla bağlantılıdır. Kobani ve Şengal'deki kadın direnişine dair kullanılan resim ve görsellerde muğlaklık yaratılarak ideolojik çizgisi belli olmayan bir 'Kürt kadını' profili yaratılmaya çalışılmaktadır. Mesela Kürt Kadın Özgürlük Hareketi gerillalarının değil de Komala ve KDP peşmergelerinin görüntüleri kullanılmaktadır. Bununla birlikte kadın öz savunma gücünü militarist ordulardaki kadın askerlerle özdeşleştiren algı çalışmaları yapılmaktadır. KDP'li kadın peşmergeleri yılan yerken ve Amerikan Rambo filmlerinin sahnelerinden esinlenen görüntülerle yansıtan yabancı yayınlar, kadın gerilla kıyafetlerini moda sektöründe kullanan kesimler de benzer bir yaklaşımın sahibidirler.

Bu yaklaşımın bir başka boyutu ise, Kadın Özgürlük Hareketinin yakaladığı başarıyı Kürt feminizmi olarak tanımlama çabalarıdır. Belki ayrı bir tartışmanın konusu olacak bir konudur. Ancak Kürt Özgür Kadın Hareketi kendi dinamikleri, kavram ve kuramları ile gelişim gösteriyor. Dünyadaki diğer örnekler gibi egemen ulus feminizmine karşı çıkma temelinde örgütlenme söz konusu değildir. Bu noktada da bir algı yaratılarak kişiler, kurumlar ve çeşitli yayın organları etrafında örgütlenen kesimleri öne çıkararak Kürt Kadın Özgürlük Hareketini yok sayma, görmezden gelme ve yarattığı gelişmeleri bu kurum ve kişilere mal etme de bunun başka bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu hareketi kendi kavramları ile anlamaktan çok bir kalıba uydurmak,

kendisine göre tanımlama çabalarının olduğundan bahsedebiliriz. Yakın zamanda Kürt Kadın Özgürlük Hareketi deneyiminden süzülen jineolojiyi tanımlamak için yazılmış bir makale³ buna örnek olarak verilebilir. Çoğunlukla asıl kaynaklardan ziyade 'akademik ya da onaylanmış' belge ve bilgilere dayalı referansları esas alan bu tür çalışmalar bilinçli veya bilinçsiz biçimde kadın özgürlük mücadelesinin gelişimini kendilerine göre tanımlamaktadırlar.

Kadın Özgürlük Hareketinin kurduğu küresel bağlar, sistem karşıtı hareketlerle olan ilişkileri karşısında milliyetçi ve dinci Kürtçülüğe dayalı söylemlerin geliştirilmesini de benzer kapsamda değerlendirmek mümkündür. Bu söylemlerin bir kısmı gerici ve dar milliyetçi Kürt çevrelerince geliştirilmektedir. Kapitalist kültürün tüm dünyada ve beraberinde Kürdistan'da yarattığı toplumsal krizleri, Kürt Kadın Özgürlük Hareketinin kadın özgürlüğü söylemlerine ve daha özelden kadın hareketine mal eden algı operasyonları yürütülmektedir. Boşanma oranlarındaki artışı, fuhuş vb. olayları, bozulan toplumsal ilişkileri ve ahlaki yozlaşmayı düşmanın özel savaş yöntemlerinden ve çağın karakterinden ayırıştırarak ele alıp, 'kadınların özgürlüğü yanlış anladığı, kadın özgürlüğünün toplumu bozduğu' söylemiyle kadın özgürlük hareketi hedeflenmektedir. AKP, DAİŞ ve diğer gerici, feodal yapılanmaların ortaklaştığı nokta, kadınların geleneksel rollerine dönmesinin sağlanmasıdır. Rojava'da ENKS ile yürütülen ulusal birlik tartışmalarında eşbaşkanlık sistemine karşı çıkılması bunun örneklerindedir.

Bu kesimler, feminist ve ezilen kesimlerle ortak platformlarda gelişen dayanışma eylem ve etkinliklerini de Kürtlükten uzaklaşma temelinde çarpıtmaktadırlar. 'Halkların kardeşliği' söylemini 'düşmanla kardeş olunmaz' diye çarpıtarak faşizme karşı ortak mücadele yerine dar milliyetçilikle sonuç alınabileceği propagandasını yapmaktadırlar. Üstelik kendileri faşist devlet güçleri ile ilişki ve ittifak içerisindeyken! Aynı minvalde dinci, milliyetçi Kürt çevrelerinin daha entelektüel kesimi ve kimlikçi milliyetçi çevrelerce Kadın Özgürlük

3 <https://www.cambridge.org/core/journals/politics-and-gender/article/abs/beyond-feminism-jineoloji-and-the-kurdish-womens-freedom-movement/540F612294D931881942FA74EB5F7C61>

Hareketinin milliyetçi olması gereğini öne çıkaran tartışmalar yürütmektedirler. Devletsiz Ulusun Feminizmi⁴, Madun Kürt Kadınları Konuşabilir mi?,⁽⁵⁾Kürt Milliyetçiliğinin Kürt Feminizmi ile İmtihani⁶gibi yazılar bu düşüncenin sözcülüğünü yapar karakterdedir.

Yeşil Türkçü faşizm ya da Öcalan'ın dördüncü komplo dönemi, yeşil komplo dönemi olarak tanımladığı süreç, Kürt kadınlarına yönelik özel politikaların geliştirildiği bir dönemdir. Bu dönemde Kürdistan'daki özel savaş uygulamalarının alt yapısını Fetullah Gülen cemaati hazırlamıştır. Alevi Kürtler üzerindeki politikaları CHP yürütürken, Şafii Kürtler üzerinde de başta Nakşibendi tarikatı olmak üzere Nur cemaati, Menzil tarikatı gibi dini örgütlenmeler rol üstlenmiştir. Türkiye'deki en vahşi kontra örgütlerden bir olan Hizbullah, özel görevlendirilerek yurtseverleri hedeflerken diğer yandan da kadınların iradesini kırmak için çarşaf giymeyen kadınların yüzlerine kezzap atan eylemler gerçekleştirmiştir. Günümüzde DAİŞ'in gerçekleştirdiği uygulamalar Hizbullah tarafından 90'lı yıllar uygulanmaktaydı. Kurduğu geniş istihbarat ağıyla ve toplumsal alanda sosyal yardım adı altında tek tek her eve girmeyi hedefleyen Fetullah cemaati, Kürt Özgürlük Hareketinin toplumsal etkisini kırmayı hedefledi. Çocukluktan itibaren eğitim adı altında devşirilen Kürt çocukları, ajan olarak yurtsever kurumlara ve gerilla alanlarına gönderildi. Bunların içerisinde kadınlar da yer almaktaydı ve itiraflarında nasıl eğitildiklerini, hangi amaçla yurtsever ortamlara girdiklerini anlatıyorlardı.

Özgürlük Hareketine üniversitelerden yoğun katılımın olduğu ve bunun büyük bölümünü kadınların oluşturduğu düşünüldüğünde, cemaat okullarının amacı ve hedefleri daha iyi anlaşılabilir. Fuhuşu geliştirme ve uyuşturucu kullanımını teşvik etmek için ise devlet, çete, mafya, kontra ve korucular ortak çalışmalar yürütmüşlerdir. 2002

yılında Mardin'deki N.Ç davası (7), 2010 yılında Siirt'te yaşanan tecavüz olayı⁽⁸⁾, 2011 yılında Bingöl'de E.A davası⁹, 2020 yılında Gercüş'te yaşanan olay¹⁰ bunun örneklerinden bazılarıdır. Bu davaların dosyalarına gizlilik kararları konulmuş ve bu yolla tecavüzcüler korunmuştur. Siirt valisinin yaşanan tecavüz olayı ardından 'dağa çıkacaklarına, taş atacaklarına fuhuş yapınlar' sözü bunun bir devlet politikası olduğunun itirafı niteliğindedir. Öcalan bu olay ve valinin sözlerini şu şekilde değerlendirmiştir; Siirt Valisi; "çocuklar taş atacaklarına fuhuş yapınlar" demiş. Ha, tamam işte mesele anlaşıldı. Vali'nin bu sözü manşete çıkacak bir sözdür. Bunun devlet politikası olduğu gayet açık. Devletin yıllardır bölgede uyguladığı özel savaş taktiklerinden biridir. Bu olaylarla birlikte Kürtlük ve Kürt kültürü aşağılanmak isteniyor. Halkımız namus konusunda hassastır. Bu hassasiyetleriyle oynanmak isteniyor. Kürtlerin direncini kırmak, Kürt kültürünü aşağılamak için medya üzerinden bunu iyi yapıyorlar, bu sistematik bir şeydir. Özyönetim direnişlerinin yaşandığı alanların daha da özel hedeflenerek fuhuş ve uyuşturucunun bu alanlarda yaygınlaştırıldığı bilinmektedir. İpek Er, Gülistan Doku, Pınar Gültekin örneklerinde görüldüğü gibi MİT'le ilişkili ajanlar, polis ve uzman çavuşların, devletle ilişkili çetelerin genç Kürt kadınlarını aşk, evlilik gibi yalanlarla ölüme sürüklemesi ya da öldürmesi de diğer bir özel savaş yöntemidir. Bu noktada Kürt kadınlarında düşman bilincinin zayıflığı ya da yokluğu kadar genç kadınların bu saldırılar karşısında savunmalı kılınamamasının oluşturduğu boşluktan istifade edilmektedir. Düşman bilinci olmayan, yurtsever değerler ve duygulara yabancılaşan gençler nasıl bir tehlikeye atıldıklarını fark edememekte cellatlarına, katillerine aşık olabilmektedirler. Bu noktada üzerinde durmayı gerekli kılan bir diğer alan da sanal medyadır. Genç kadınlara karşı tam bir özel

4 <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2020/03/07/devletsiz-bir-ulusun-feminizmi>

5 <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2020/02/07/madun-kurt-kadinklari-konusabilir-mi>

6 <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2019/02/07/kurt-milliyetciliginin-kurt-kadin-hareketi-ile-imtihani>

7 13 yaşındaki bir çocuğun fuhuşa sürüklenmesi temelinde devlet memurları, polis, savcının bulunduğu 200 kişinin tecavüzüne uğraması

8 İlk okul çağındaki 7 kız çocuğuna 2 yıl boyunca 100'den fazla polis, asker, müftü ve devlet memurunun isminin karıştığı tecavüz olayı

9 16 yaşındaki E.A'ya 2 yıl boyunca 8 uzman çavuşun tecavüz etmesi olayı

10 15 yaşındaki kız çocuğuna 8 ay boyunca uzman çavuş, polis ve korucuların bulunduğu 27 erkeğin tecavüz olayı

savaş aracı olarak işleyen dijital şiddet ve tehdit en fazla da kadınları hedeflemektedir. Dijital alanda sergilenen yaşamlar devlet destekli çetelerin ya da kendi geri güdülerini tatmin etmek amacındaki erkeklerin, kadınlara tuzaklar kurabileceği ve onlara şantaj yapmalarını sağlayacak zeminler sunmaktadır. Kadınların resimleri çekilmekte, konuşma ve sesleri kaydedilerek tehdit edilmektedirler.

Yakılan köyler, baskı ve yoksulluktan dolayı metropollere göç eden Kürt kadınlarının hem ucuz işgücü görülüp emek sömürüsüne maruz kalmaları hem de çalışma alanlarında ırkçı, cinsiyetçi saldırılarla karşı karşıya kalmaları, kadınlara yönelik savaşın başka bir boyutunu oluşturmaktadır. Mevsimlik işçi olarak Karadeniz ve Akdeniz bölgesinde tarlalarda çalıştırılan kadınlar, kölelik şartlarında çalışmak kadar ırkçı saldırılara, taciz-tecavüzle karşı karşıya kaldılar. Genç Kürt kadınlarını evlilik yoluyla asimile etme, asker, polis, devlet memurlarının böylesi ilişkilere teşvik edilmesi de başka bir boyutu ifade etmektedir. 2010 yılında AKP'li Rize belediye başkanı, 'Kürt sorununu hısmımlıkla çözme'⁽¹¹⁾ adı altında Karadenizli erkeklerin Kürdistan'dan ikinci eş alması ya da bekar erkeklerin evlenmeye teşvik edilmesi ile Kürt sorunun ortadan kalkacağını söylemişti. Aynı dönemde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından 2011 yılında kurulan ve Diyanet İşleri Bakanlığı ile ortak protokol temelinde işletilen "Sevgi Evleri" de bu politikanın başka bir boyutudur. Yurtsever ailelerin çocuklarının ellerinden alınıp devlet tarafından yetiştirilmesini hedefleyen bu evler için dönemin Diyarbakır valisi, taş ve molotof atan çocukları ailelerinden alıp bu evlere yerleştireceğiz demişti. Bu evlerde yetiştirilmiş yurtsever aile çocuklarından birçok genç kadın ajan olarak görevlendirilmiştir. Çocukların bozkurt işaretleri, şeriatçı semboller içeren resimler yapması, çeşitli intihar, istismar ve genç kadınların kaybolması gibi vakalar, bu evlerin nasıl kullanıldığını ortaya koyar niteliktedir. Türk devleti Kuzey Kürdistan'daki faşist saldırılarla kadın kurumlarını kapatıp, aktivist, yurtsever kadınları tutuklamakla birlikte eşbakanlık sistemini de özel olarak hedefledi. 31 Mart 2019'dan bugüne kadar 28 kadın belediye

eşbaşkanı gözaltına alınmış ve gözaltına alınan kadın belediye eşbaşkanlardan 16'sı tutuklanmıştır. ⁽¹²⁾Belediyelere atanan kayyumların ilk icraatları belediye bünyesindeki kadın çalışmalarının tasfiye edilmesi olmuştur. Bu kapsamda kadın merkezleri, kadın kooperatifleri, kadın sığınakları, kültür-sanat alanları, kadın park ve bahçeleri, istihdam projeleri iptal edilmiştir. Kayyum politikalarını kabul etmeyen kadınlar işten çıkarılmıştır. Kadın dernekleri kapatılmış ve çalışanlarına davalar açılmış, TJA'yı hedefleyen operasyonlarla onlarca aktivist tutuklanmıştır. Kadın Özgürlük Hareketine dönük baskılar sonuç aldıkça, Türkiye'deki kadın kurumları, örgütleri ve kazanımlarına da pervasızca yönelinmiştir. Denebilir ki İstanbul Sözleşmesi'nin iptal edilmesine giden süreç Kadın Özgürlük Hareketine dönük saldırılarla başlatılmıştır.

AKP, son dönemde kapattığı kurumların yerine kendi alternatiflerini geliştirmeye çalışmaktadır. Kadın sığınakları ve kadın yaşam evlerine karşı ŞÖNİM'ler etkinleştirilmiştir. Bu kurumlar şiddetin tolere edilmesi, gizlenmesi, kadınların erkeklerin yanına geri gönderilmesi, bürokratik engellerle şikayetlerin önlenmesi ve kadınlara dönük taciz-tecavüz olayları ile gündeme gelmiştir. Erdoğan'ın kızının kurucusu olduğu KADEM gibi kurumlar ise devletle muhatap olan kadın sivil toplum örgütleri gibi lanse edilerek, yeni tarzda bir devletçi kadın hareketi oluşturulmak istenmektedir. Kadın kooperatiflerini boşa çıkarmak için getirilen mikro-kredi denilen uygulama ile kadınlar borçlandırılmaktadır. Cumartesi ve Barış Annelerine karşı da devlet işbirlikçisi annelik geliştirilmeye çalışılmaktadır. Oysa bilindiği üzere Kürdistan'da anneler ve annelik giderek politikleşmiş, dağa çıkan, zindanlarda direnen ve şehit düşen çocuklarının mücadelesinin sürdürücüleri olmuşlardır. Çocuklarının cenazelerini tilililerle karşılayan, düşmana inat bir damla gözyaşı dökemeyen, çocukları ile gurur duyduğunu söyleyen anneler, uğradıkları ağır saldırılara, tutuklama ve yıldırmalara karşı yıllardır direniş halindedirler. HDP önünde kurulan çadırlarla Kürdistan'da direnişçi annelik gerçeğini tersine çevirmek için ailelere para vererek, manipüle ederek kullanmaktadırlar.

11 <https://www.cnnturk.com/2010/turkiye/06/29/akpli.baskan.kurt.sorununa.cozumu.buldu/581685.0/index.html>

12 <https://www.hdp.org.tr/tr/esbaskanlik-dosyasi/14386/>

Diğer yandan milliyetçi bir feminizm hareketi geliştirilmeye çalışılarak, özgürlükçü kadın hareketlerinin kriminalize edilmeye çalışılması da bir özel savaş politikasıdır. 4 Nisan 2021’de kuruluşunu ilan eden Türk Feminizmi Hareketi şu sözleri ifade etmiştir: “Türk toplumunda feminizm bölücü örgütlerin maşası hâline gelmiştir ve terörist kadınları anmayı düstur edinmiş bir konumda yer almaktadır. Bizler Türk Feminizm Hareketi olarak bu gidişata dur diyor ve feminizm gibi öncül bir konuyu böylesi bölücü odakların himayesine bırakmaya niyetimizin olmadığını kamuoyuna bildiriyoruz. (13) Dünyadaki diğer örnekler gibi femonasyonalist denilen bu faşizan oluşumlar, dünyada giderek yükseliş gösteren kadın özgürlüğü söylemini suistimal etmeyi amaçlamaktadır. Özellikle Sakine Cansız’ın katledilmesine karşı ve Rojava kadın devrimini savunmaya dönük küresel dayanışmalardan duyulan rahatsızlık, böylesi devlet destekli oluşumları geliştirmenin gerekçesidir. Benzer biçimde oldukça kötü hazırlanmış bir kitapçıkla(14) PKK’deki kadın gerçeğini tersyüz eden argümanları geliştirmek için AKP’li kadın vekiller görevlendirilmiştir. 2021 yılının Şubat ayı sonunda Türk devletinin iç işleri bakanı-ki son zamanlarda nasıl büyük bir rant, mafya ve çete çarkı kurduğu daha fazla teşhir olmuş bir kişiliktir-”PKK bir kadın örgütüdür, bunun üzerine konuşlanmıştır. PKK’nın tüm eylemlerinde kadınların bulunma oranı yüzde 56” sözleri ile kadın hareketine dönük saldırıların devam edeceğini göstermiştir. Bu biçimde “önce kadınları vurun” söylemi Türk faşist devleti ağzından tekrarlanmış olmaktadır.

Özel Savaşa Karşı Tedbirler

Öcalan “önce kadını vurun” sözünün sadece öldürmekle ilgili olmadığını, kadının ajanlaştırılması, topluma karşı kullanılmasına kadar daha geniş bir çerçevede ele alınması gerektiğini ortaya koymuştur. Kadını vurarak kadın yoluyla toplumu vurmak bir iktidar geleneğidir. Buna karşı önce kadını kurtarmak, önce kadın kurtuluşu ve özgürlüğünü sağlamak

temel mücadele yöntemi olmak durumundadır. Örgütlenmeyen, bilinçlendirilmeyen, öz savunmalı kılınmayan her kadın ya sistemin kendisini dayandırdığı zemin ya da kurban durumuna düşer. Özel savaşa karşı mücadele için yol-yöntem geliştirmede önemli bir deneyim ve toplumsal zemin, örgütlü kadın gücü de vardır.

Öncelikle ideolojik alandaki saldırılara karşı kadın devriminin tarihini ve gelişim dinamiklerinin bilincinde olmaya ihtiyaç vardır. Öcalan düşünceleri, binlere varan şehitler, örgütlü öz savunma ve özyönetim gücü, toplumun her kesiminden kadınların katılımıyla bu gelişmeler büyük bedeller verilerek ve direnişlerle yaratılmıştır. Bu deneyimin kökleri Bereketli Hilalin ilk kadın devriminden olduğu kadar, Ortadoğu tarihinden ve Kürt toplumsal gerçekliğinden ve onun direniş geleneğinden beslenmiştir. Sistem karşıtı hareketlerin, dünya devrimlerinden sonuçlar çıkararak, kadın özgürlük hareketleri ile dayanışma ve bağlam içinde gelişim göstermektedir. Bu noktada yerel-evrensel bağını doğru kurabilen bir yaklaşımla kendini tanımlamaktadır. Kadın kurtuluş ideolojisinin ilk ilkesinin yurtseverlik olması ile birlikte, Kürdistan’daki kadın devrimini birlikte yaşanan halklar başta olmak üzere Ortadoğu’nun ikinci kadın devrimi ve dünya kadın konfederalizmine dönüştürme arayışı bunun ifadesidir. Bu deneyimi daha güçlü ifadeye kavuşturulabilir, kitaplar, yazılar, TV programları, sosyal medya mecraları bunun ifade edildiği alanlara dönüştürülebilir. Bu noktada ideolojik saldırılara yanıt verecek çalışmalar, aydınlanma faaliyetleri geliştirilebilir. Sanal medya bu konuda bilgisi, yeteneği, söz söyleme gücü olan herkesin kendisini ifade edeceği olanaklar yaratmıştır. Yaşanan baskı ve tutuklamalar, marjinalleştirme çabalarına karşı kadın özgürlük deneyiminden beslenen her kadın, bu mücadelede rol sahibi olabilir.

Diğer yandan kadınların örgütlü mücadele etmediği her alanın egemen erkekliğin, sömürgeci ve emperyalist devletlerin kadın politikalarının etkili olacağı alanlar olduğunun farkında olunması gerekmektedir. Kadınlar, devletlerin mikrokredilerine, sığınma evlerine, mahkemelerine, polis-askerine, psikolojik danışmanlık merkezlerine

13 <https://www.tamgaturk.com/haber/turk-feminizm-hareketi-kurulus-manifestosunu-yayimladi-28072.html>

14 AKP Maraş Milletvekili Habibe Öçal tarafından 2021 hazırlanmış PKK Terörü ve Kadın kitabı

ihtiyaç duymayacağı örgütlenme ağlarını oluşturmak durumundadır. Resmi binalara, bürokratik engellere takılmadan mahalle, köy, örgütlü kadın gruplarının oluşturulduğu kadın komünlerine ihtiyaç vardır. Kooperatifler, ekolojik yaşam alanları oluşturmak, toplumumuzda hala güçlü olan dayanışmacı ruh harekete geçirilebilir. Kendi kendine yeterli, kendini savunma, eğitime, işlerini kolektif yapabilme ve dayanışabilme kapasitesi olan böylesi komünler, kadınların saldırılar karşısında korunmasını sağlayacaktır. Bir ağaç altını, bir evi, köyü, bahçeyi akademi haline getirerek başta genç kadınlar olmak üzere kadınların karşı karşıya kaldıkları özel savaş yöntemlerine alternatif özsavunmalı kılınabilir.

Eylem yapmak, protesto etmekle birlikte alternatiflerini oluşturmak eylem anlayışımızın temeline oturabilir. AKP-MHP yönetiminin kadın düşmanı politika, söylem ve eylemlerine tepkisel çıkışlarla kadın özgürlük hareketlerinin gündemleri de daraltılmış olmaktadır. Kadınların gülmesi, giyimi, yaşam tarzına yönelik saldırılara karşı tepkisel söylem ve eylemlerde atılan sloganlar, taşınan dövizler kadın özgürlük mücadelesine karşı kullanılmaktadır. Bu noktada sadece tepkisel çıkışlar değil, kadın özgürlük mücadelesinin toplumsallaşma perspektifini esas alan söylem ve eylemler daha sonuç alıcı olacaktır. Ataerkil namus ve ahlak yaklaşımına karşı çıkmakla birlikte; toplumun ahlaki-politik dokusunu hiçe sayan söylem ve eylemlerin marjinalleşme tehlikesini ve bunun üzerinden yürütülen özel savaşın farkındalığı da önem taşır.

Diğer önemli bir noktayı da Kürt genç kadınlara dönük gelişen özel savaşın boşa çıkarılması oluşturulabilir. Gülistan Doku, İpek Er, Pınar Gültekin olayları, N.Ç, E.A ve daha birçok olayın sadece siyasi olarak değil sosyolojik olarak da analiz edebilmeliyiz. "Aşkın dini, dil yoktur" söylemine karşı genç kadınlar uyanık kılınmalı, bu tür saldırılardan korunmaları için aşk, sevgi, duygu, cinsellik, sömürgecilik, özel savaşın kadına yönelen yöntemleri, ama en önemlisi de nasıl Xwebun olabilecekleri konusunda eğitmek hem ailelerin hem de kadın hareketlerinin sorumluluk duyması gereken konulardandır. Bu noktada sanal alanın kullanımı, güvenlik tedbirleri ve bu alandaki şiddete karşı da kadınların donanımlı kılınması

elzemdir. Sadece devletin katilleri, istismarcıları neden yargılamadığına odaklanan şikayetçilik, beklentili halin ötesine geçebilecek çalışmalara ihtiyaç vardır. Çünkü bu politikaların sahibi zaten devletin kendisi, polisi ve yargısıdır. Toplumun örgütlü gücüyle hesap sorma, katilin teşhirini ve böylesi insanların topraklarımıza, toplumumuza ayak basmasına izin vermeyecek ahlaki tutum gelişmediği sürece, devletten çözüm beklemek fazla anlam taşımayacaktır.

Sonuç olarak;

Kadına yönelik savaşın çağın karakteri ve kadın özgürlük hareketlerinin konumu ile bağıni görmek önem taşır. Kadına yönelik her olay ve eylemde bunun izleri aranmalı, tedbirler geliştirebilmeliyiz. Duygu, düşünce ve yaşam tarzımızda özgürlük ölçülerini geliştirmek, bunun örgütlülüğü ve mücadelesi ile bir savunma hattı oluşturmak durumundayız. 21. Yüzyıl kadın devriminin yüzyılıdır demekle, bu başarılamaz. Bu söylemin hayat bulması, kadın özgürlük hareketlerinin örgütlenme, mücadele ve toplumsallaşma düzeyini bu amaca denk hale getirmesi gerekir. İlk çeyreğini geride bıraktığımız 21.Yüzyılda erkek egemen sistemin saldırılarını yoğunlaştırdığına tanıklık etmekteyiz. Kürt Kadın Özgürlük Hareketi bu devrime öncülük yapacak bir düzey kazanmışken, kadın devrimi Kürt toplumunda karşılık bulurken saldırıların daha da yoğunlaşması beklenen bir durumdur. Buna karşı Kürdistan'da kadın devrimini derinleştirerek, faşizme, küresel kapitalizm ve erkek egemenliğine karşı ortak cephelerle, eylem ve örgütlenmede radikalleşerek ve alternatifler yaratarak, kapsamlı bir özsavunma bilinci ve örgütlenmesi ile kadın kırımını ve onun özel savaş yöntemlerini boşa çıkarabiliriz.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Cumhuriyet ve ‘Devrimleri’: Özel Savaş Rejiminin İnşası

Selami Bulut

Her yıl 29 Ekim’de bir bayram olarak kutlanan Cumhuriyet, 1923 tarihinde bir yasal değişiklikle ve 1919-22 tarihleri arasındaki Kurtuluş Savaşı’nı örgütleyen en önemli liderlerden Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele ve Kazım Karabekir Ankara’da değilken ilan edildi. Bu dört lider İstanbul gazetelerinde bu ilana dönük sert eleştiriler getirmiş ve önemli olanın rejimin adı değil, istibdat olduğuna vurgu yapmışlardır. Resmi tarih, bu tutumu saltanat yanlılığı olarak işlese de, yeni rejimin en gözde isimleri mandacılığı savunurken, bu kadroların İstanbul hükümetine alternatif hükümet kurarak, milli mücadeleyi örgütlediği gerçeği ortadadır. Bu ilanla 1919-22 arasında ulusal kurtuluşçu yönüyle birlikte potansiyel olarak demokratik bir devrimi de ihtiva eden siyasal çıkışa ilk güçlü darbe vurulmuş oluyordu. Nitekim takip eden birkaç yıl içerisinde bu kadrolar siyasetten tamamen tasfiye edildiler. Anılan kadroların ortaya koyduğu 1921 Anayasası’nın 1924 yılında ilga edilerek yenisinin uygulamaya konulması kuşkusuz ikinci darbe olmuştur. Bu iki anayasanın basit bir kıyaslaması ne kadar farklı bir siyaset-toplum kurgusuna sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Birkaç yıl içerisinde ortaya çıkan bu muazzam zıtlığın siyasal nedenlerine kısaca değineceğiz.

Fakat esasen üzerinde durmak istediğimiz husus 1924 Anayasası ile başlayıp 1937 yılına kadar “devrimler” adıyla atılan adımların siyasi karakteridir. Bu adımları atan yapının siyasi karakteri tartışmayı gerektirmeyecek biçimde açık bir diktatörlüktür. Çok açık görülmeyen ve bizce üzerinde de çok durulmayan konu ise bu diktatörlüğün yaratmak istediği toplum, varmak istediği noktadır. Yeni rejim bu süre boyunca atılan adımların amacının aydınlanmacı, ilerici, akılcı, laik, hurafelerden kurtulmuş, bilimi rehber edinmiş

ve muasır medeniyetler seviyesine ulaşma hedefine adım adım ilerleyen bir millet yaratmak olduğunu iddia eder. Gerçek tabii ki bu değildir. Cumhuriyetin bir toplumsal mühendislik projesi olarak ele alınması da gerçeği tam olarak açıklamamaktadır. Cumhuriyet, derin çelişkileri yok sayan bir birlik varsayımı, din üzerinde mutlak bir otorite tesisi ve verili Türklüğe düşman ve gerçekte olmayan bir Türklük anlayışıyla toplumu ses çıkaramaz, yan yana gelemeyen bir nesneye dönüştürmek üzere atomize etmiş, keskin bir toplum karşıtlığı temelinde kesintisiz bir özel savaş rejimidir. Rejimin varsayımları ve amacına ulaşmak için attığı adımları ele almadan önce bunları siyaseten mümkün kılan düzleme kısaca değinmek gerekecektir.

Siyasal Çerçeve

Cumhuriyet ile birlikte 1921 perspektifine oldukça karşıt bir siyasal tasavvurun doğduğunu belirtmiştik. Bu neden ve nasıl gerçekleşti?

Öncelikle uluslararası durum iki dönem arasında oldukça değişmiştir. Savaş bitmiş ve Lozan imzalanmıştı. Lozan Antlaşması, Birinci Meclis’in minimal sınırları ve hedefi olarak belirlenen Misak-ı Milli sınırlarından vazgeçilmesi anlamına geliyordu. Musul meselesi ise İngilizlerle ikili görüşmelere havale edilmişti ki bu görüşmelerin sonucu Lozandaki tutumdan tahmin edilebilmektedir. Bunun anlamı ise sınırlar içerisindeki Kürt nüfusunun bir anda oldukça azalması oluyordu. Daha da önemlisi sadece Türkiye’nin değil, Ortadoğu’da sınırların nasıl olacağına artık karar verilmişti. Kürdistan’ın dörde bölünmesi, Arapların onlarca devlete bölünmesi ve İsrail devletinin oluşturulması konularında uzlaşmıştı. Türkiye ile ilgili dönemin siyasal

gelişmeleri ele alınırken yapılan en büyük hata, uluslararası kapitalist güçlerin konumları, talepleri ve amaçlarının hiç dikkate alınmaması ve tüm sürecin bir grubun siyasal ajandasına yorulmasıdır. Kuşkusuz resmi tarih anlatısı attığı her adımı kendi planının bir parçası ve zaferi olarak ele alacaktır. Fakat gerçek, İzmir İktisat Kongresi, Lozan, Ankara Anlaşması ve Musul meselesi ile Cumhuriyetin, Sovyetler karşısında kapitalist dünya sistemine angaje olduğu ve sistemin Ortadoğu'yu fethetmesinin bir aracı ve karakolu haline getirildiğidir. Türkiye'ye bir rol biçilmiş ve o da bu rolü oynamaya gönüllü olmuştur.

Resmi tarih (alternatif bakışa sahip olduğunu iddia eden pek çok kişi de aynı yanılgıya düşmektedir) Cumhuriyeti, milli mücadele kadrolarının inşa ettiğini anlatır. Gerçek bunun tam tersidir. Birinci Meclis tamamen tasfiye edilmiş, dönemin düşük düzeyli vasat simaları en üst noktalara tırmanmıştır. Milli mücadelenin ümmetçi, sosyalist, Kürt, Çerkes unsurları tamamen tasfiye edilmiştir. İttihat ve Terakki'nin Türkçü politikaları uygulamaya konulmuştur. Yukarıda Sovyetlerin, aşağıda Fransa ve İngiltere'nin kontrolündeki Kürdistan parçalarının varlığı, İsrail'in kuruluşunu mümkün kılan parçalı İslam dünyasının gerekliliği, 1921 siyasasına İngiltere'nin izin vermesini imkansız hale getirmektedir. İçeride de İttihat ve Terakki'nin tekçi zihniyet mirası, uygulamaya konulan yeni politikaları mümkün kılıyordu. Kuşkusuz tekçi zihniyete, komplocu taktiği de eklemek gerekir. İki birleşince darbeye ilan edilen bir rejim ve ardı arkası kesilmeyen komplolarla mümkün kılınan tekçi bir yapı ortaya çıkarılmıştır. Yeni rejimin toplum tasavvuru bu siyasal çerçeve içerisinde uygulama alanı bulabilmiştir.

Halkçılık/Halk Düşmanlığı

Yeni rejim içerisinde Ermeni, Rum ve Süryani halklara yer yoktu. Bunlar fiziki soykırımla katledilmiş, kalanları binlerce yıllık topraklarından kovulmuş ve müzeli konuma düşürülmüşlerdir. Kürtlerin yeri de Kürt olarak yoktur. Onlara Kürtlüğü geride bırakmaları söylenmiş, itiraz edenlerin ise kellesi gitmiştir. Kültürel-fiziki soykırım birlikte uygulanmıştır. Yeni rejimde Türk ise bütün kültürel özellikleriyle birlikte aşılması gereken bir geriliği

temsil etmektedir. Yaratılmak istenilen Türklüğün en önemli özelliklerin birisi, halkçılık ilkesi adıyla pazarlanan, katıksız bir halk düşmanlığıdır.

Sovyetler Birliği'nin varlığı ve oradan gelecek tehdit algısı nedeniyle halkçılık ilkesi Cumhuriyet kadrolarının en çok tartıştıkları konuların başında gelmektedir. Cumhuriyetin halkçılık ilkesi toplumun bütün sınıflardan azade tek bir halktan oluştuğunu varsayar. Batıdaki gibi bir proletaryanın Türkiye'de var olmadığını iddia eder. Dünya devriminin olası görüldüğü bu yıllarda, İngiltere'nin dizi dibinde oturma kararı almış Türkiye için böyle bir ilkenin varlığı doğal olarak elzemdir. Bunun doğal sonucu ise olmayan bir sınıfın bir partiye, sendikaya, kısaca örgütlülüğe ihtiyaç duymayacağıdır. Böylece Cumhuriyet, sermayesini korumaya alırken, emekçi kitlelere dayanacak bir halkçı çıkışın da önüne set çekmiştir. Dahası böyle bir çıkış vatan düşmanlığıyla özdeş kılınmıştır. Bugün dahi ücret talepli basit bir eylem bile vatan hainliğiyle suçlanmaktadır. Halkçılık konusunda dikkat çekici bir husus, ilke ele alınırken 1921 Anayasası'ndaki var olduğu şeklin tam zıddının kastedilmesidir. 1921 Anayasası meclisteki geniş temsiliyet ve yereller için muhtariyet ile halkçı bir zemine oturmaktadır. Anayasa tartışmaları incelendiğinde muhtariyet arzusunun temel sebebinin istibdat karşıtlığı olduğu görülecektir. Sovyet devriminin de etkisiyle yerelin kendini gerçekleştirmesinin ve tahakkümü önleminin yegane yolunun geniş bir özerklikten geçtiği düşünülmüştür. 1924 sonrasında ise katı bir merkezîyetçiliğe, katı bir tekçilik eşlik etmektedir ve buna halkçılık denmektedir.

Yeni rejime göre, insanın insana üstünlüğünü reddettiği iddiasında olan halkçılık, iktidar tarafından kıpırdayamaz duruma getirilmiş kitlelerin, içeriği belirsiz ve soyut eşitliğini anlatır. Eğer feodal güçlerle sınırlı bir mücadele dahi sergilenmiş olsaydı, belki küçük de olsa bir inandırıcılığı olabilirdi. Fakat Cumhuriyet hiçbir zaman bir sosyo-ekonomik devrimi arzulamadı. Gasp edilen Ermeni-Rum mülklerinin tasnifi dışında verili hiçbir mülkiyet ilişkisini tartışmaya bile açmadı. Ağa kelimesinin kullanılması yasaklandı ama hiçbir ağanın toprağına dokunulmadı. Aksine Cumhuriyet kendi ağalarını yarattı. Bugün dahi Kürdistan'daki toprak sahiplerinin büyük

kısmı devletin Ermeni mülkleriyle ödüllendirerek kendine bağladığı kişilerdir. Kayseri'den İzmir'e, Bursa'dan Rize'ye kadar Türkiye'nin en büyük sermayeleri Cumhuriyetin mülk transferiyle mümkün olabilmişlerdir. Sermaye ihya edilirken köleliğin ise basit bir iş bölümü olduğu dikte edilmiş ve hiçbir itiraza müsaade edilmemiştir.

Yeni rejim için halk verili haliyle ortadan kaldırılması gereken bir nesneydi. Yukarıdan devrim ya da toplum mühendisliği kavramsallaştırmaları bu noktada yetersizdir. Gerçekte var olmayan, var olması mümkün olmayan bir varsayım olarak halkçılık ilkesinin uygulanması kesif bir halk ve toplum düşmanlığını gerektirir. Toplumu bir formdan yeni bir forma sokmayı ya da bir otoritenin öncülüğünde bir toplumsal dönüşüm değildir yaşananlar. Katı bir toplum karşıtlığıdır. Monolitik bir zihniyet yaratımı için toplumun ortadan kaldırılması, bir kadavraya dönüştürülmesi gerekir. Mevcut bütün toplumsal dayanışma ağlarının ortadan kaldırılmasıyla mutlak tahakkümün ve sınırsız sömürünün de önü açılmış olur.

Yeni Din: Laiklik

Toplumsal dayanışma ağlarının ortadan kaldırılması yeni rejime bir din projesi gerektirmiştir. İlk olarak verili dinin mutlak kontrol altına alınması ve buna eşlik eden laiklik dini yeni reçete olarak kabul edilmiştir.

“Devletin dini İslam'dır” ifadesi ilk kez 1924 Anayasası'nda yer almıştır. Osmanlı'nın 1876 ve Birinci Meclis'in 1921 anayasalarında bu ifade yoktur. 1876 Anayasası devletin resmi politikasının İslamcılık olduğu iddia edilen bir dönemde, 1921 Anayasası ise meclisin kendini İslam milletinin temsiliyeti olarak tanımladığı bir ortamda çıkarılmıştı. Her ne kadar daha sonra çıkarılacak olsa da bu ifadenin anayasada yer alması yeni rejimin dine karşı yaklaşımına dair ipucu vermektedir. Bunu Şapka Kanunu, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, tekke ve zaviyelerin kapatılması izlemiştir. Bu adımlar, gericiliğe karşı mücadele adı altında atılmıştır. Görünüşte, rejim Sünniliği ortadan kaldırmak ve dinin devlet yönetimine müdahale etmemesi amaçlarıyla hareket etmektedir. Fakat özünde dinin mutlak devlet kontrolü altına

alınma çabası açığa çıkmaktadır. Rejim, Birinci Meclis'te de kendine yer bulan, ümmetçileri devlet çıkar örgütünün dışına çıkarmış, cemaatleri yer altına itmiş (hepsini değil), Sünniliğe hükmetmek istemiştir ama Aleviliği yok saymıştır. İslam'ı/ Sünniliği yeni Türklüğe yakıştırmış (Diyanet, Türkçe ezan) ama Aleviliği gericilik saymış, aşılması, asimile edilmesi ve yok olması gereken bir nesne olarak ele almıştır. Yeni rejim topluma bir din seçmiştir ve bu Sünniliktir. Anadolu'da Sünnilik-Alevilik ayrımı sınıfsal bir ayrışmaya da işaret etmektedir. Sünnilik esasen Osmanlı üst tabakanın mezhebidir. Buna karşın Anadolu Türklerinin mezhebi ağırlıklı olarak Aleviliktir. Hatta Türk kelimesi, genellikle konar-geçer biçimde yaşayan, alt tabaka Aleviliği kastetmek için kullanılmaktadır. Bu bağlamda şu açığa çıkmaktadır ki aslında var olmayan bir Türklük yaratımı, Türklüğe ait her şeyin ortadan kaldırılmasını gerektirmiştir. Bu Türklüğün dini ise Osmanlı üst tabakasının dini olarak belirlenmiştir.

Tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla Alevilik bütün örgütlenme kanallarını kaybetmiştir. Diyanet dini Sünnilik olarak, camiler ise yegane ibadethaneler olarak belirlenmiştir. Köye atanan imam dışında kimsenin kullanmadığı Alevi köylerine yapılan camilere kadar varan bu süreçte, bütün örgütlenme kanallarından hatta ibadet hanelerinden de olan Alevilerin kolayca asimile edileceği varsayılmıştır. Burada iki noktayı vurgulamak gerekir: Birincisi, yeni rejim verili Türklüğü bir toplum haline getiren bütün kültürel kod ve toplumsal yapıları geri ve aşılması gereken şeyler olarak görmüş ve bunlara şiddetle saldırmıştır. İkincisi, yeni rejim İslam'a savaş açmamış, kendi İslam'ını topluma dayatmış ve bütün karşı koyuş ihtimallerini yok etmek için dayanışma ağlarını ortadan kaldırmıştır.

Aleviliği yok etmeye dönük bu adımlara, Sünniliğin istenilen kalıba sokulması eşlik ediyordu. Verili haliyle İslam'a savaş açılmış, Osmanlı üst tabakasının da benimsediği biçimiyle, tamamen biçimsel, Arap öykünmesi, taklide dayalı, öze dair hiçbir tartışma ve çıkışa müsaade edilmeyen bir İslam anlayışı en ücra köylere dahi taşınmak istenmiştir. Her ne kadar kavgalı görünseler de Türkiye İslamcıları bu anlayışa tamamen teslim olmuştur. Bugün dahi adalet, eşitlik gibi temel tartışmalardan uzak, devletlû alanın dışına

çıkma cesareti gösteremeyen, rejimin yarattığı Türklük alanının dışında bir İslam arayışı yok denecek kadar azdır. Rejim herhangi bir toplumsal mücadele hattının oluşamayacağı ve tamamen kendi kontrolünde bir İslam arayışına yaslanmış ve bugün de büyük ölçüde başarılı olmuştur.

Peki, laiklik bu çerçevenin neresine oturmaktadır? Cumhuriyetin laiklik anlayışını dinin siyaset/devlet alanının dışına itilmesi olarak kavramak oldukça eksik olacaktır. Cumhuriyet, Diyanet İşleri Başkanlığı ile dini en önemli bir nesne olarak devletin göbeğine yerleştirmiştir. Aydınlanmacı/oryantalist bakış açısıyla dinin aşılması gereken bir olgu olarak ele alınması durumu yoktur. Verili haliyle İslam'a dahi konfor alanına girmediği sürece dokunulmamıştır. Örneğin cemaatler yasaklanırken, Mevlevi Tarikatı Cumhuriyette kendine yer bulabilmiştir. Cumhuriyet bir itiraz sahibi olmayacak İslam'a sonuna kadar kapıları açmıştır. Buna da laiklik demiştir. Rejim bütün din politikasını, dinin yarattığı bütün toplumsal ilişki ağlarının ortadan kaldırılması çerçevesinde yaratmıştır. Din gibi toplumsal alanın dışında biçimsel ve sığ bir pratiğe dönüşecek olgu, evlerin içine hapsedilmiş, bireylerin sırtına havale edilmek istenmiştir. Böyle olunca adalet arayışı bir yönetsel talep olmaktan çıkmış, üç kuruşluk sadakaya sıkıştırılmıştır. Toplumunu çözmek, savunmasız kılarak ona tahakküm etmek ve içi boş bir kitleye dönüştürmek laikliğin yegane amacı olmuştur.

Milliyetçilik

Osmanlı en büyük savaşlarını Türklere karşı vermiştir. Anadolu'da Türk birliği adı altında Türk beyliklerini bir bir ortadan kaldırmış, yüzyılları bulan Celali isyanlarıyla Anadolu Alevi Türkmenlerine karşı kesintisiz katliamlar uygulamıştır. Osmanlı'da Türklük idraksiz bir halk olarak görülmüştür. Cumhuriyet kadroları Osmanlı'nın bu mirasına yüzde yüz sadık kaldılar. Cumhuriyetin milliyetçiliği üst tabakanın Türklüğüdür. "Bir Türk dünyaya bedeldir" sözü verili Türklüğü yüceltme sözü değil, bir çıkar şebekesi/sömürü tekelini olan devleti koruma düşüncesidir. Türk kapitalist modernite gelişiminin ana amacı devleti kurtarmak olmuştur. Bu nedenle Türk ulusallığı ezen ulus ya da kendi feodal gücüne karşı gelişmedi.

Aksine padişah için devleti korumak amacıyla gelişti. Anadolu'nun dışında, bürokrat ve askerlerce geliştirildi. Kuşkusuz Siyonizm kongresi, Yahudilerin Ortadoğu'da devletleşme kararı ve Turancı/Türkçü fikirlerin gelişmesindeki Yahudi etkisi ve İttihat Terakki içerisindeki Yahudi örgütlülüğü dikkate değerdir. Bu topraklarda hiç var olmamış ve kesintisiz krizi mümkün kılacak bir Türklük yaratımı bu etkiyi anlamlı kılmaktadır. 1921 Anayasası ile 1924'ü, Birinci Meclis ile İkinci Meclisi, 1918-23 arasındaki toplumsal kesim ve önderlerin tasfiyesinin, aynı dönemdeki halkçı düşüncüyü ve demokratik yönü de olan kurtuluş mücadelesi ile 1923 sonrasının zor ve baskıya dayalı Türkçülük-istibdat anlayışının fikri önderlerini ve uluslararası ilişkiler boyutunu burada aramak gerekir.

Anadolu'da var olan Türklüğe yaslanmak halkçı ve demokratik bir çıkışı mümkün kılabilirdi. Fakat Osmanlı'nın mirasçıları yeni bir Celali isyanını göze alamazdı. Celali isyanlarını esasen keskin bir sınıfsal ayrışma ve bu ayrışmanın kendini farklı mezheplerle ifade etmesi olarak okumak gerekir. Üst tabakanın oldukça uzağında Türkmenlik kendini Alevilikle var kılmıştır. Bu yönüyle yeni rejimin Türk milliyetçiliğini Sünnilikle ele alması daha anlamlı hale gelmektedir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban" romanında kurtuluş savaşını örgütlemeye giden idealist öğretmen köylüye Türk olduğunu hatırlattığında, küfür yemişe dönen köylü "Ben Türk değil Müslümanım" cevabını vermiştir. Türklük o dönemde Alevilik, konar-göçerlik ve gerilikle özdeşleşmişti. Cumhuriyet bu Türklüğü ayağa kaldırma amacını taşımadı. Aksine bu Türklüğü yok etmeye çalıştı. Nazım Hikmet bu Türklüğün binlerce yılını sığırdığı enstrümanına "Üç telli zımbırtı" der ve ekler: "Bırak onu elinden." Hasan Hüseyin'in Koçerosu da "üç telli bir zımbırtıdır". Cumhuriyet Türk'ü, başında şapkasıyla senfoni dinleyen ve Latin harfleriyle selamlaşan bir Türk'tü. Kendi olmaktan çıkan bir Türk. Bu söylenenler, Türklüğün bir toplumsal dönüşüm ve zihniyet değişimiyle kendini yenilemesi ve var kılması olarak okunmamalıdır. Cumhuriyetin Türk milliyetçiliği, toplumu toplum yapan bütün özelliklerini geride bırakılması anlamına geliyordu. Toplumsal hakikate kesintisiz savaş açan Cumhuriyet, gerçeğe aykırı, tamamen kendi ürünü olan, devletin dizinin dibinden ayrılmayan bir milliyetçilik kurgulamıştır.

“Güneş-Dil Teorisi” ile bütün dillerin, kökü Türkçeye bağlanmış, arı Türkçe adıyla halkın hiç kullanmadığı kelimeler resmi belgelere sokulmuştur. Bütün dillerin Türkçeden doğduğu absürtlüğü bir yana, kendine halkın anlamadığı/konuşmadığı bir dil yaratma çabası, Cumhuriyet elitlerinin Osmanlı üst tabakasına öykündüğünün bir başka göstergesi olsa gerek. “Türk Tarih Tezi” ile bütün ulusların Türklerden türediği hezeyanı, en büyük “bilimsel” kanıtlarla sunulurken, tarihi Osmanlı’ya isyan etmekle dolu olan Anadolu Türklüğü tarihten silinmiş, isyanlar bir avuç çapulcuya havale edilmiştir. Yapılmak istenilen ise kendi yarattığı Türklüğün içine sıkıştırılmış, halkın oldukça uzağında ve devletin sınırladığı alanın dışına çıkmamanın vatan hainliğiyle eşitlendiği bir milliyetçilik kurgusudur. Bugün hala Türk milliyetçiliğinin devletlû ve halk düşmanı karakteri ile milliyetçiliğin en büyük savunucularının çete/mafya liderleri olmasının kökenleri, İttihat Terakki ile başlayıp, Cumhuriyet ile zirveye ulaşmış bu milliyetçilik kurgusunda aramak gerekir.

Yeni Türklük

Yeni rejimin amentülerini sorgularken, “tabuları yıkmasını” ya da yeniyi aramasını masaya yatırdığımız yanılığımıza düşülmemelidir. Kuşkusuz siyaset var olanın mutlak kabulü değildir. Verili insan ve toplum idealize edilerek dört elle sarılmak gerekir demiyoruz. Bu toplumsal-siyasal dönüşüm arayışlarını boşa düşürdüğü gibi hakikate de ihanet anlamına gelir. Çünkü toplumsal alanın göbeğinde aranabilecek hakikat, verili olanın mutlak ve kesintisiz sorgulamasını gerektirir. Vurgulamaya çalıştığımız şey Cumhuriyetle birlikte gerçekleştirmeye çalışılan şeyin bir zihniyet dönüşümü ve toplumsal bir devrim değil, monolitik bir zihniyet yaratımıyla toplumu sersemletme, savunmasız bırakma, teslim alma ve yok ederek yerine bir insan yığını yaratma eylemi olduğudur.

Yeni rejimde, bu toprakların kadim halkları olan Ermeni, Süryani ve Rumlara yer olmadığını belirtmiştik. Fiziki soykırım, asimilasyon, mübadeleler, varlık vergisi, pogromlarla izleri bu topraklardan silinme noktasına gelmiştir. Kürtler de Kürt olmaktan vazgeçmediği sürece rejimde

kendine yer bulamamıştır. Şark Islahat Planı ile başlayan kültürel-fiziksel soykırım politikası bugün Çöktürme Planı ile güncellenmiş ve hala devam etmektedir. Cumhuriyet çok korktuğu “Kürtlük cereyanı”nı üzerinden neredeyse yüz yıl geçmesine rağmen engelleyememiş ve halen beka sorunu olarak görmektedir.

Toplum karışıklığıyla inşa ettiği özel savaş rejiminin sınırlarında küçük esnemelere dahi tahammül edemeyen bir yapı başarıyla oluşturulmuş, darbe ve komplolar siyasetin ana yöntemleri haline gelmiştir. Bu kurgunun dışına çıkıldığı tarihsel anlar olmuştur. 68 hareketi, 71 devrimciliği bu yapıyı sarsacak düzeyde etkili olmuş toplumsal çıkışlardı. Buna karşın kendi tahakkümünde olmayan hiçbir alana müsaade etmeyen devlet, gerekirse komünizmi de getireceğini ilan etmiştir. Bu sürece, son çivinin 12 Eylül darbesiyle çakıldığını ve devletlû olana günlük rıza üretiminin büyük oranda sağlandığı bir kitle yaratıldığını söylemek mümkün. Bu yaratım, bugünkü rejimi mümkün kılan siyasal düzlemi biraz daha anlaşılır kılmaktadır.

Kuşkusuz Cumhuriyetin arzu ettiği Türklüğe ulaşamadı ama bazı şeyler başarılıydı. Bugün Türklükten geriye kalan devletlû olanın dışında kendine yer bulamıyor. Devlete biat eden, devletin alametifarikası olan alanlara razı gelmek zorunda olduğu için dünyalar başına da yıkılsa gıkını çıkarmayan bir Türklük mevcut. “Mesele devletse gerisi teferruat” diyen, “Anayasaya aykırı ama evet” diyen, “Aşk bodrumda yaşanıyor” diyen, “Reis bizi Afrin’e götür” diyen, IŞİD’i desteklemekte bir beis görmeyen, cihatçıları Kuvayi Milliye sayan Türklük. Milliyetçi alanı devletin çizdiği sınırlar dışında tasavvur edemeyen bir Türklük. En büyük savunucularının çete liderleri olduğu ve her türden kötülüğün mubah sayıldığı bir Türklük. Gazeteciliğin, devletin söylediğinin tekrarı sayıldığı bir Türklük. Buna “Türk sorunu” demek gerekir. Türkiye’deki toplumsal siyasal sorunların düğümlendiği alan da buradadır.

[İçindekiler İçin Tıklayınız..](#)

Her Şey Özel Savaş Rejimi İçin!

Dalokay Polat

Devlet yönetiminde özel savaş uygulamalarına başvurulması çok eskilere dayanıyor. Sümerlerden bu yana devletin toplumu kontrol altında tutmak için özel savaş araçlarına başvurduğu ve bunları ustalıkla kullanarak varlığını sürekli kıldığı biliniyor. Şüphesiz günümüzde durum çok farklı bir seyir izliyor. Artık özel savaş araçlarını kullanan devlet gerçeğinden özel savaş devletine geçiş yaşıyor. Geçmişin klasik devleti, yerini çoktan özel harp dairesinin denetimindeki devlete bırakmış durumda. Bireyin kontrol edilmesi, bağlantılı olarak tüm toplumun zapturapt altına alınması esasına dayanan bu yeni düzende doğal akış neredeyse yok gibidir. Her şey belli bir plan dahilinde, izin verildiği sınırlarda vuku bulmakta, aksi düşünce ve eylemler ise keskin bir biçimde engellenmektedir.

Çokça değerlendirme konusu yapılan 'hapishane, hastane, okul' üçlüsü artık verili olanı korumaya ve sürdürmeye yetmemektedir. Okul da, hastane de, hapishane de bir yere kadar yaşanan toplumsal sorunlara merhem olmakta fakat hayat bulan kriz çok daha derin olduğundan çare oluşturamamaktadırlar. Uzun vadeli sistemsel 'çözümler' yerini günlük zihinsel inşa faaliyetine bırakmış durumdadır. Bırakalım! Ayları, yılları günlük olarak fikirlerin değiştiği, değiştirildiği bir süreç yaşanmaktadır. Bilişim-iletişim alanındaki gelişmelerin yaşanan bu durumda payı olsa da, belirleyici olan iktidar-devlet sisteminin varlığını korumaya dayalı subjektif müdahaleleri olmaktadır. Günümüzde iktidar-devlet sisteminin klasik yol ve yöntemler ile ayakta durmasının, varlığını sürdürmesinin imkanları ortadan kalkmıştır. Kaba zorla, baskı ve şiddet mekanizmalarıyla varlığını korumak mümkün değildir. Ne oluşan toplumsal

kültür buna elvermekte ne de böylesi bir meşruiyet söz konusudur. Halkın rızasını almadan, görünürde dahi olsa desteğine sahip olmadan söz söylemek-eylemek oldukça zordur, hatta imkansızdır. Bu nedendir ki, her iktidar-devlet için öncelikli konu meşruiyet sorunudur. Yani halkın görece desteğini almak.

Dikkat edilirse, günümüzde her iktidar ya da devlet yönetimi için belirleyici konu seçimlerle iş başına gelmiş olmaktır. Temsili demokrasilerin bu vazgeçilmez ilkesi hala ulus-devletlerin temel yapıtaşı oluyor. Seçimler demokratik mi değil mi konusu bir ayrıntıdan ibarettir. Bu mevzu da önemli olan seçimlerin yapılıyor olmasıdır. Yakın bir örnek: Suriye'nin ancak üçte birinde kontrolü elinde bulunduran Beşar Esad, yaptığı seçimlerde yüzde 95 oy aldığını ifade etti. Gerçeklik farklı olsa da mevcut yönetimin bu seçim sonuçlarına dayanarak siyaset yapacağı, diplomatik faaliyet yürüteceği tartışma götürmez. Esad yönetiminin seçimlerin ardından yaptıkları açıklamalar, attıkları adımlar bu tespiti doğrular niteliktedir. Ülkeyi kan ve gözyaşı deryasına çeviren Suriye'deki yönetim dahi böyle davrandığında diğer ülkelerin nasıl davranacağını kestirmek zor değil.

Açık ki, görece bir toplumsal destek olmadan devlet yönetimi olunamıyor. Peki devletler bunu sağlamak için ne yapıyor, hangi yol ve yöntemlere başvuruyor? Kuşkusuz bu sorunun cevabı önemli oluyor. Devlet demek alenen demokrasi karşıtlığı olarak yorumlanıyor ki, gerçeklik böyledir, o halde demokrasi görüntüsü altında nasıl bir devlet yönetiminin yaşandığını iyi tahlil etmek büyük önem arz ediyor. Nasıl oluyor da toplum tümüyle kendisine karşıtlık üzerine kurulu

bu sistemi kabul ediyor, onun dişlisi haline geliyor? Nasil oluyor da devletin gönüllü vatandaşları olarak her gün bu sistemin ayakta kalması için çalışıyor, çaba harcıyorlar?

Elbette bunu sağlamak için sistemli bir zihinsel inşaa faaliyetinin yürütüldüğü açıktır. Ulus-devletin ve onu idare eden iktidarın en temel işinin zihniyet inşası olduğunu, yatırımın esasen buraya yapıldığını görmemiz gerekmektedir. Kendisini tek-alternatifsiz gösteren bu sistemde bireyin tam itaati temel ilkedir. Kişi içerisinde yer aldığı sisteme ne kadar eklenir, bu doğrultuda çabalarsa o kadar mutlu olacak, aksi durumda başı beladan kurtulamayacaktır. Ne kadar hizmet eder, çalışırsa o kadar mükafatlandırılacak, daha iyi, daha konforlu bir yaşama kavuşacaktır. Kendisine verilen komutlar çerçevesinde hareket ettiği müddetçe rahat edecektir. Bu komutlar aileden başlayarak, okulda daha sonrasında iş yerinde ve genel olarak devlet ile muhatap olduğu her yerde verilmekte ve bireyin bunları esas alarak hayatını şekillendirmesi istenmektedir. 'Hayat bir yarış' düsturu en fazla tekrarlanan ezberlerdendir. Çok çalışanlar, kendisine gösterilen yolda kusursuz hizmet edenler öne çıkıp zenginleşmekte 'hayatını' yaşamakta diğerleri geride kalıp açlık ve yoksulluk ile boğuşmaktadır. Sistemsel bir sorun yoktur! Esasta yaşanan sorun bireyler ile ilgili olup, kişiseldir. Zeki, yetenekli olanlar, aklını çalıştıranlar mutlu olurken, diğerleri 'doğal olarak' mutsuzdur. Herkese ideal, makul insan modeli sunulur ve ona ulaşmak, onun gibi olmak bir nevi kurtuluş olarak addedilir. Makul insan devletine bağlıdır, onun hukuku temelinde hareket eder, önüne konulan ödevleri eksiksiz yerine getirir. Devletin belirlediği sınırlarda yaşar, herkesi buna davet eder. Ayrı düşünen ve hareket edenler huzuru bozanlar, kaos ve kargaşaya yol açanlardır ve onların yeri toplum dışına itilmek ya da kontrol altında tutulacakları bir hastane veyahut hapisanedir. Söylenen bu minvaldedir.

Devlet Kürt Toplumuyla Aralıksız Bir Savaş İçindedir!

Türkiye-İran gibi ülkeler bu konuda uç örnekler oluştursa da, hemen her ulus-devlet için benzer bir değerlendirme yapmak mümkündür. Ki, ulus-devlet mantığı özünde karşıtlıklar üzerinden kendisini var

etme, bir etnik kimlik üzerinden diğerlerini tahakküm altına alma siyaseti olmaktadır. Zaten ulus-devletin özel savaş mekanizmasıyla bu düzeyde içli dışlı olmasının kaynağında da bu gerçeklik yatmaktadır. Devlet ve onun günümüzdeki ifadesi ulus-devlet, yapısı gereği toplum karşıtıdır. Toplumsal farklılıklar, zenginlikler ulus-devlette tehdit olarak görülmektedir. Hal böyle olunca, toplum karşıtlığını gizlemenin en kolay yolu olarak özel savaş araçları devreye konulup, halk teslim alınmaya çalışılmaktadır. Ulus-devletin bu konuda azımsanmayacak bir mesafe kat ettiğini de kabul etmek gerekir. Bugün yaşanan muazzam sistemsel krize rağmen hala ulus-devlet yapıları üzerinden birey-toplum denetim altında tutuluyor, yok olmayla yüz yüze gelmiş sistemin hizmetine koşuluyorsa, bunun köklü bir zihinsel arka plana dayandığı tartışma götürmez.

Devlet ve onun günümüzdeki ifadesi ulus-devlet, yapısı gereği toplum karşıtıdır

Evet! Sorgusuz-sualsiz itaat eden bir birey yaratılmıştır. Bu bireyin şekillendirilmesinde eğitim-öğretim sistemi belirleyici olmakla birlikte en az bunun kadar etkili bir diğer yanın da suç ve ceza hukukuna dayanan mantalite olduğuna şüphe yoktur. Birey eğer verili ölçülerde yaşama katılıyor, hayatını sürdürüyorsa sorun yoktur. Fakat bunun dışına çıkıp farklı davranışlar gösteriyor, aşınan sistemin daha fazla aşınmasına, ortadan kalkmasına neden oluyorsa, orada hemen imdada ceza hukuku girmektedir. Belirlenen sınırların dışına çıkmak bu haliyle yasaktır. Bu konuda oldukça katı davranılır ve en ufak bir gediğin açılmasına izin verilmez.

Şenyaşar ailesinin başına gelenler bu konuda yeterli bir örnektir. Bilindiği üzere Türkiye'de egemen devlet siyaseti karşısında alternatif olarak kendisini konumlandıran yegane toplumsal güç Kürt Özgürlük Hareketinin öncülüğünü yaptığı geleneğe dayanan-en genel tabirle HEP-HDP geleneği olmaktadır. Her ne kadar legal sınırlarda faaliyet yürüten bir parti olsa da HDP'ye diğer siyasal partilere yaklaştığı

gibi yaklaşılmadığı açıktır. Alenen ya da saklı bir biçimde HDP'nin tasfiyesi için başvurulmadık yol ve yöntemin kalmadığı görülmektedir. Devletin böyle yaklaştığı bir siyasi partiye destek vermek, gelebilecek cezaya peşinen razı olmaktır. Zaten Suruç'ta yaşanan da bunun ötesinde değildir. Dükkanlarına gelen AKP'li heyete 'biz HDP'liyiz' deyip geri çevirmek isteyen Şenyaşar ailesinden önce üç kişi katledildi. Ardından ailenin diğer üyesi Fadıl Şenyaşar tutuklanıp hapse atıldı. Kameralar önünde gerçekleşen bu olayda esasen karmaşık bir durum söz konusu değildi. Her şey herkesin gözü önünde olup saldıranlar açıkça ortadayken hala tek bir saldırgan tutuklanmadı, aksine kendisini savunan Şenyaşar ailesinin üyesi cezaevine gönderildi. Aradan geçen zamanda yaşananlar Şenyaşar ailesinin olay günü hayatta kalan tek üyesinin de hapiste çürütüleceğine işaret etmektedir.

Anne ve kardeş Şenyaşar'ın Urfa adliyesi önündeki eylemleri ile daha fazla gündeme giren bu katliamın ardından yaşananlar, devletin kendisine muhalif olarak gördüğü kesimlere nasıl yaklaştığının ibretlik örneği olmaktadır. Tüm kamuoyunun gözleri önünde bir suç yaşanmış, bir aile bütünüyle ortadan kaldırılmış, fakat bu işi yapanlar deyim yerindeyse ellerini kollarını sallayarak ortalıkta dolanıp, yaşamlarına devam etmektedirler. Kuşkusuz, devlet aklının bu olay üzerinden özelde Urfa toplumuna genelde Kürt ve muhalif kesime bir mesaj iletmek istediği açık. Yine kendisi ile beraber olan kesimlere güçlü bir arka çıkma, kollama mesajının da verildiği görülüyor. Bu kesimlere 'ne yaparsanız yapın, hangi suça bulaşırsanız bulaşın, arkanızdayız' denilirken; muhaliflere teslim olmaları, itaat etmeleri salık verilmektedir. Elbette en etkili mesaj topluma verilmekte ve 'devlet ile olursanız her halükarda rahat edersiniz, aksi davranışlar sergiliyorsanız başınıza gelmeyen kalmaz, pişman olursunuz' denilmektedir.

Batman'da İpek Er'in ölümüne yol açan uzman çavuş Musa Orhan'ın her şeye rağmen korunmasını da aynı kapsamda değerlendirmemiz gerekir. Devletin memuru ne yaparsa yapsın arkasında durulacaktır. Musa Orhan'ın 'bana bir şey olmaz' sözüne bakılırsa meselenin daha planlı ve örgütlü olduğu da görülmektedir. Hatırlanırsa, meselenin gündeme

geldiği dönemde başta kadın örgütleri olmak üzere birçok kurum ve kuruluş olayın münferit olmadığını, Kürt toplumuna yönelik sistemli bir yozlaştırma siyasetinin devrede olduğunu söyledi. Dikkat edilirse, başta Kürt halkı olmak üzere geniş toplumsal tepkiye rağmen devlet aklı geri adım atmamış, Musa Orhan tutuklanmamıştır. Hatta son mahkemede Musa Orhan'ın avukatı bunun da ötesine geçerek İpek'in babasını suçlamaya başlamıştır. Tüm bunlar kamuoyunun gözleri önünde olmakta ve doğal olarak verili hukuk sistemi sorgulanmaktadır. 'Böyle hukuk mu olur' sözleri herkesin ağzındadır. Fakat buna rağmen Musa Orhan'ın tutuklanmaması, devletin bir nevi teminatı olarak görülen hukuk sistemini de aşan hassas durumların olduğunu göstermektedir. Hukuk olmayabilir, adalet mekanizmasına güven kalmayabilir, bunlar normal görülebilir, yeter ki, halkın devlete tam itaatini zayıflatan bir gelişme olmasın. İpek Er'e tecavüz edildiği için ayağa kalkan toplum sonuç aldığı görürse başka bir gün başka bir itirazda da bulunabilir, esas olarak bunun önüne geçilmek istenmektedir. Hukuk, adalet olmasa da olur, önemli olan devlete bağlılığın aşınmaması, zayıflamamasıdır. Özcesi devleti devlet yapan sütunlar ortadan kalkabilir ama ruh kalsın denilmektedir. Yine ne olursa olsun devletle olanın güvencede olduğu algısı zayıflamamalı, sekteye uğramamalıdır. Eğer M.Orhan'a destek verilmez, yalnız bırakılırsa yarın öbür gün bu tür kişilikler bulup çalıştırmak zorlaşacaktır. Orhan tüm pratiği, yapıp ettikleriyle devletin kendisine verdiği görevi yerine getirdiğini anlatmaktadır. Esasen şahsi,münferit bir olay söz konusu değildir. Musa kendisine verilen toplumu yozlaştırarak, değerlerinden uzaklaştırma görevini yerine getirmiştir. Devlet böyle bir durumda Orhan'a sahip çıkmadığında hem güç kaybına uğrayacak hem de yeni suçları işletecek kişiler bulmakta zorlanacaktır. Bu nedenle her ne sebeple olursa olsun tecavüzçüye sahip çıkmakta, arkasında durulmaktadır.

Kürt toplumuna karşı sistematik saldırıların bir parçası olarak gündeme gelen her iki olayda yaşananlar sistemli bir devlet politikasının devrede olduğuna işaret etmektedir. Klasik devlet hukuku dahi işletilse, her iki olayda suçluların kısa sürede yargılanıp ceza alması mümkünken, bu yapılmamakta aksine çok bilinçli bir biçimde bu kişiler korunup

kullanılmaktadır. Musa Orhan şahsında bu tür saldırılar teşvik edilirken, Şenyaşarların katilleri üzerinden devletle bağ içinde olan güçlere her türlü destek beyanında bulunulmaktadır. Elbette saldırı bununla sınırlı değildir. Kürt toplumunda gelişen mücadeleyle bağlantılı olarak özgürlük ölçülerinin yükseldiği bilinmektedir. Kendi yurduna, kültürüne aidiyet gün geçtikçe büyümektedir. Buna nazaran devletle olan aidiyet bağları zayıflamaktadır. Kırk elli yıl öncesindeki devletine sadık Kürt yurttaş profili, devlet karşısında iradi duruş gösteren bireye evrilmiş durumdadır. Bu bireyin devletle ve onun temsilcileriyle oldukça mesafeli bir duruş içinde olduğuna kuşku yoktur. Sıradan Kürt yurttaşı için asker-polis ya da devlet memuru sömürgecidir ve öyle bir yaklaşıma tabi tutulur.

Kırk elli yıl öncesindeki devletine sadık Kürt yurttaş profili, devlet karşısında iradi duruş gösteren bireye evrilmiş durumdadır

Devletin askeri-polisiyle ilişki yok seviyesindedir. Buradan bakıldığında İpek Er şahsında özgürlük ölçüleri yükselmiş Kürt'e ciddi bir saldırı söz konusudur. Bu noktada İpek Er bir şahıs olmaktan öte Kürt'ün devlet ile yüzleşmesi olmaktadır. Devlet, İpek Er şahsında Kürt'ü kullanmaya devam etme, kendisi için sorun gördüğü noktada yok etme siyaseti izlediğini açık etmiştir. Yine, Kürt toplumu ile ilişkilerim eski ölçülerde sürüyor demektir. Kürt'ü eskiden olduğu gibi 'istediğim gibi kullanır, istediğim gibi yok ederim' demektir. Bu anlamda toplumda oluşan özgürlük değerlerine, yeni yaşam ilkelerine bir nevi savaş açılmaktadır. Yeni yaşamın değerlerine karşı eskinin kölelik hukuku ve yaşamı tekraren de olsa dayatılmaktadır. Yarım asırda geçse değişen bir şey yok denilerek toplumsal algılar ile oynanmak, toplumsal irade kırılmak istenmektedir. İradeli, kendi ayakları üzerinde duran, geleceği tasavvuru yapan Kürt hedeflenerek, geri geleneksel sınırlarda bir Kürt profili hakim kılınmak istenmektedir. Şenyaşarlar

meselesinde de benzer bir durumla karşı karşıyayız. Katillerin yargılanmaması meselenin sadece bir yanındır. Daha da ötesi örgütlü toplumsallığa saldırı olmaktadır. Kürt toplumu Özgürlük Hareketiyle birlikte önemli bir örgütsel güce kavuşmuş, bu sayede hem kendi tarihselliğiyle buluşmuş hem de geleceğini inşaya yönelmiştir. Kürt halkını bugün güçlü kılan yan bu toplumsal örgütlülük olmaktadır. Bu konudaki bir zayıflamanın Kürt'ü nerelere sürükleyeceği tarihsel örnekler ile sabittir. Şenyaşar ailesinin Urfa adliyesi önündeki görüntüleri biliniyor. Anne ve oğul her gün adliye önünde nöbet tutmakta, taleplerini dile getirmektedir. Fakat bu aileye örgütlü Kürt toplumunun destek vermesi her türlü yola başvuru olarak engellenmektedir. Yalnız bir aile görüntüsü bilinçli bir biçimde kamuoyuna servis edilmekte, bu biçimde örgütlü bir toplumun olmadığı, herkesin bir nevi kendi ateşinde yandığı söylenmektedir. 'Şenyaşarların başına gelmeyen kalmadı fakat buna rağmen aileye sahip çıkan yok, dertlerine çare arayan yok' algısı hafızalara yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Bilindiği üzere Kürt halkının örgütlü kurumları aileye kitlesel destek vermek, eylemlerini büyütme istemiş fakat devlet adeta seferberlik ilan ederek buna engel olmuştur. Temsili ziyaretlerin ötesinde ailenin yanına birilerinin gitmesi engellenmiştir. Benzer örnekler çoğaltılabilir. Fakat bu iki örnek bize, devletin Kürt toplumuyla aralıksız bir savaş içinde olduğunu göstermeye yetiyor.

Hülasa! Devlet aklı 80'li yıllardan bu yana gelişen özgürlük mücadelesine karşı her türlü zoru kullanarak sonuç almak istemekte. Köy boşaltmalardan faili meçhullere, gözaltı ve tutuklamalardan açıklıkla terbiyeye kadar başvurulmadık yol kalmadı. Yakın zamanda Kürt şehirlerindeki özyönetim ilanlarına devletin cevabı onlarca kenti yıkmak ve yakmak oldu. Kürt demokratik siyasetine dönük baskılar artarak devam ediyor. Bu uygulamalardan ve daha da fazlasından kamuoyu haberdar ama, Kürt'e yönelik saldırıların sadece görünen kısmının bunlardan ibaret olmadığı, asıl saldırının perde arkasından yürütüldüğünü görmek gerekiyor. Kürt toplumsallığını dağıtmayı, Kürt'ü iradi olarak bitirmeyi amaçlayan bu saldırıların, farklı araçlar kullanılsa da önemli oranda basın ve medya yoluyla

hayata geçirildiği aşıkardır. Medya adeta Kürt'e karşı savaşın lokomotif rolü oynamaktadır. Kuşkusuz tüm topluma karşı medya üzerinden bir dezenformasyon faaliyeti yürütülmektedir. Fakat biz özel olarak Kürt toplumuna dönük olanına mercek tutmak istiyoruz.

Direnış Özel Savaş Güçlerini Parçalıyor

21. Yüzyıl koşullarında-nasıl olduğu hala ciddi tartışma konusu olsa da-Türk medyasında bugünde Kürt esas olarak yoktur. Elbette birey olarak Kürt vardır, fakat bu Kürt hak ve hukuku olan bir birey değildir. Bireysel hakları da dahil olmak üzere kolektif haklarından mahrumdur. Kürt sosyal bir varlık olarak görülüp değerlendirilmez. Yani insan olarak görülmez. Her insan doğal olarak kendi kültüründen gelenler ile daha yakın diyalog kurar, alıp verir. Kürt'ün de tabiatı gereği Kürt ile daha fazla iletişim kurması normal olandır. Fakat devlet aklı ve onun ifadeye kavuşmuş hali medyada böyle bir hakikat yoktur. Kürt'ün Kürt ile diyalogu yok farz edilir. Direkt söylenmese de amel böyledir. Hal böyle olunca Kürt'ün özgürlük kavgası, mücadelesi, eylemi hep negatif bir yoruma tabi tutulur ve ters yüz edilir. Kürt'ün devletten hakları ile ilgili bir talepte bulunması abesle iştigaldir. Ne demek hak talebi, zaten tüm haklara sahiptir! Kürt, olmayan haklarını toplumsal inşa ile gidermeye kalksa başına gelen Sur'da, Cizre'de, Nusaybin'de yaşananlardır. Yani ne hakları verilir ne de bu hakları elde etmek için verilen mücadeleye izin verilir.

Kuşkusuz 'olmayan' Kürt'ün her hareketi sorundur. En başta bölücüdür, kaos ve kargaşadan yanadır. Dış güçlerin elinde ülke için tehdittir. Güvenilmezdir. Adap-erkan bilmez, kültürsüz-görgüsüzdür. Elbette bunlar abartı değildir. Herhangi bir habere, programa bakıldığında, bir diziyeye ya da sinema filmine göz atıldığında hemen karşımıza çıkan tip böyledir. Bunların ötesinde bir Kürt tipi gösterilmez. Sürekli olumsuz yanlarıyla gösterilen, böyle lanse edilen bir Kürt vardır. Kürt her an maniple edilmekte, olduğundan farklı gösterilerek adeta öcüleştirmektedir. Medyaya bakılsa Kürtten uzak durmak başvurulacak en iyi yoldur. Diğerleri her an tehlikelerle yüz yüze gelmek, hayatta risk almaktır. Şimdi büyükşehirlerde hiçbir dönemde olmadığı kadar insanların etnik temelli bir ayrışma gittiği dile gelmekte ve toplumbilimciler bu durumu tahlil etmekte. Tabi ki, bu ayrışma,

oluşturulan bu zihniyetten bağımsız gelişmiyor. Eğer ki, mahalleler bölünüyor, insanlar komşusunun etnik-inanç kimliği üzerinden ilişki kurar noktaya gelmişse, bunun yaratılan toplumsal psikolojiden bağımsız olmadığı aşıkardır. Dikkat edilirse, AKP-Saray rejimi için her daim 'biz ve onlar' temel politik argüman oldu. İktidar destekçileri ülkenin huzur ve refahını temsil ederken, karşısında duranlar kaos özlemcileri ve ülkenin bekasını tehdit edenler oldu. Erdoğan'ın izlediği bu karşıtlık siyaseti üzerinden neredeyse çeyrek yüzyıl ülkeyi idare ettiği biliniyor. Erdoğan için kendisine destek veren kesimi kemikleştirip kalıcı kılmak her daim başvurulmuş yol oldu. Bu sayede uzun yıllar ülkenin yarısı kontrol edilerek diğer yarısına neredeyse kan kusturuldu. Şüphesiz, bu bilinçli bir politikaydı ve bugün de hakim politikanın bu çerçevede olduğu görülmektedir. AKP-Saray iktidarı kendisinden öncekilerin izlediği yolda emin adımlarla yürüdü, hatta onları da aşan bir pratik sergiledi denilse yeridir. Kuşkusuz bu bir devlet politikası olarak geliştirilmekte ve iş başına gelen kim olursa onu uygulamaktadır.

Türk devlet aklına göre ülkeyi bölenler Kürtlerdir. İktidar ya da değil, Türk medyasının ekseriyetine göre Kürtler bölücülük yapmaktadır. Kürt tarafının demokratik cumhuriyet-demokratik ulus-demokratik özyönetim söylemlerinin bu aşamada bir kıymeti yoktur. Varsa yoksa devletin-iktidarın söyledikleridir, meseleye nasıl yaklaştıklarıdır. İktidar erki Kürtler için bölücü diyorsa aksi söz konusu değildir. Açık ki, burada ciddi bir çarpıtma, manipülasyon devrededir. Türk ulus-devlet aklı her ulus-devlet gibi tekçidir, farklılıklara düşmandır. Kürtler başta olmak üzere diğer etnik ve inanç kimliklerinin tümü bu devlet mantığına göre düşmandır ve tasfiye edilmeyi gerektirir. Her şey Türkler ve özelde de beyaz Türkler içindir. Ülkeyi onlar kurmuştur! O halde nimetlerinden de onların faydalanması en tabii olandır. Hiç kuşku yok ki, asıl bölücülük bu zihniyetin sahipleri tarafından yapılmakta ve bu da çok ciddi bir plan dahilinde hayata geçirilmektedir. Diğer halkları-toplumsal kesimleri kabul etmek, ülkenin zenginliklerine onları da ortak etmek, ülke yönetimini paylaşmak anlamına gelmektedir. Bu göze alınmadığından, hatta bu durumdan büyük korku duyulduğundan kaynaklı daima tekçilikten söz edilip Türklükten dem vurulmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş süreci, görece de olsa,

demokratik bir inşanın yaşanmadığını bizlere gösterir. Devlet askerler eliyle üstten inşa edilir ve topluma biat dışında bir seçenek bırakılmaz. İtiraz edip, isyana kalkışanların akıbetleri bilinmektedir. Bu gelenek aradan yüz yıl geçse de hala capcanlıdır. Devletin sahipleri vardır. Halk bu sahiplerin çizdiği sınırlarda hareket etmekle mükelleftir. Geline aşamada toplum artık bu gömleğin kendisine dar geldiğini, yırtıp atmak istediğini söylüyor. Fakat iktidar sahipleri de var güçleriyle olana sarılıp kendilerini korumak istiyorlar. İşte tam da bu dönemde, özel savaş araçları daha fazla devreye girmekte, hiçbir dönemde olmadığı kadar özel savaş yöntemleri ile gündem belirlenmeye çalışılmaktadır. Adım adım bir özel savaş devletinin kurulduğu, bu konuda sona yaklaşıldığı görülmektedir.

İktidar sahipleri ne kadar bölmeye, parçalamaya çalışırsa çalışsın, toplum egemenler karşısında birleşiyor ve daha fazla dayanışıyor

Hemen her gün bu kapsamda yeni bir kurumun açıldığı, yeni mekanizmaların devreye konulduğu bilinmektedir. Görüldüğü üzere İktidarı elinde bulunduranların bu dönemdeki temel gündemi güya ülkenin bekası oluyor. Hem içerden hem de dışardan ülkenin saldırılarla yüz yüze kaldığı, buna karşı Türklük hukuku çerçevesinde toplumun kenetlenmesinin gerekliliğine vurgu yapıyor. 1930'lerde Mahmut Esat Bozkurt'un dedikleri bugün hayata geçirilmek, ülkede Türk dışında etnik kimlik bırakmayacak bir politika gün gün örülmektedir. Türkiye halkları ortak yaşam-farklılıklara dayalı demokratik toplum inşası dedikçe onlar tekçilikten, milliyetçilikten dem vurmakta, katı-faşist yönetim için var güçleriyle halka saldırmaktalar. Kendileri bölücülük yapmakta fakat en fazla eşitlikten, ortak yaşamdan, özgürlüklerden bahsedenler bölücü olarak gösterilebilmekte ve böyle sunulabilmektedir. Elbette tüm bunlar halkların ortak yaşamını engelleme, demokratik bir ülkenin kurulması korkusu oluyor. İktidardakiler biliyor ki, demokratik bir rejim,

demokratik bir ülkede onlara yer yoktur. Demokratik bir rejimde, topluma karşı işledikleri suçlardan kaynaklı yargılanacaklarını bu kesimler bilmektedir. Bundan dolayı ellerinden geldiğince ömürlerini uzatmak, ayakta kalmak için her yola başvuruyorlar. Devleti özel savaş devletine dönüştürmeleri de kaynağını buradan almaktadır. İpek Er olayında da Şenyaşar meselesinde de devletin açıktan taraf olması ve suçluları koruması tamamen izlenen bu politikanın ürünü olmaktadır. Toplumun rahat bir nefes alması, özgürlüğün tadına varması egemenlerin korkulu rüyasıdır. Ne yapıp edip toplumu denetimde tutma, kulluk sınırlarında yürütme temel yaklaşım olmaktadır. Şüphesiz bunun içinde milliyetçilik, dincilik, cinsiyetçilik sonuna kadar kullanılmakta, toplumun aydınlanmaması, tarihsel toplumsal geçmişine uygun bir gelecek inşasına yönelmemesi her yola başvurulmaktadır.

Toplumun eşit özgür bir gelecek özlemi engellenerek elit bir kesimin refahına dayalı bir gelecek tasarlanmaktadır. Şüphesiz, buraya kadarı egemenlerin, özel savaş güçlerinin yaratmak istedikleri dünya oluyor. Fakat bu konuda oldukça zorlandıkları hatta pul pul döküldükleri ülkede yaşanan mafya-siyaset ilişkileriyle daha fazla görünür oluyor. Elbette bu çatışma esasen halkların mücadelesinin bir neticesi olarak gündeme geliyor. İktidar güçlerini birbirine düşüren, dağılmanın eşiğine getiren temel güç devrimci-demokratik güçlerin direnişi oluyor. Tüm zorlanmalara, verilen bedele rağmen gelişen direniş ve mücadele özel savaş güçlerini parçalıyor ve yıkımın eşiğine getiriyor. İktidar sahipleri ne kadar bölmeye, parçalamaya çalışırsa çalışsın toplum egemenler karşısında birleşiyor ve daha fazla dayanışıyor. Dün halkları kendi çıkarları temelinde harekete geçiren, yönlendiren ve kirli emelleri için kullanan özel savaş güçleri bugün yılların mücadele birikimi ile aydınlanmış geniş toplumsal kesimler karşısında savunma pozisyonuna çekiliyor, kendilerini korumanın ötesine geçemiyor. Psikolojik üstünlük çoktan demokratik toplumcu güçlere geçmiş oluyor. Belli ki geleceği özel savaş yöntemleri ile ayakta duran karanlık odaklar değil, halkın aydınlık yüzleri belirlemektedir ki hakikatin kendisi de bu oluyor.

[İçindekiler İçin Tıklayınız..](#)

Delikli Demirin İcadından Bugünlere...

Suat Bozkuş

Köroğlu, “Delikli demir icat oldu, mertlik bozuldu” diye hayıflanıyordu. Bugünleri görseydi herhalde aklını yitirirdi. “Savaş siyasetin başka araçlarla (şiddet) devamı” ise ya da savaş siyasetin en üst biçimiye, “özel savaş” da savaşın en üst biçimidir. Bu nedenle “özel savaş”, savaşın ve siyasetin, toplumsal yaşamın her alanına ve zerresine nüfuz eder. Hepsine de yön verir. Öyle ki Türkiye’de son elli yılda en çok tartışılan konuların başında “özel savaş” geliyor. O güne kadar adı sanı bilinmeyen ama özellikle 12 Mart 1971 muhtırası sonrasındaki işkenceli sorgularla dile getirilen kontrgerilla örgütü üstü örtülmek istense de, hep gündemde kaldı. Her dönemin belirleyici konusu ve gücü oldu.

“Özel savaş” iki düzenli ordunun savaşı değil de bir devletin düşman olarak gördüğü, daha çok iç güçlere karşı her türlü yöntemle, her türlü silahla, savaş hukukuna sığmayan bütün yöntemleriyle kimyasal, biyolojik, psikolojik, ideolojik ve siyasi katliamlarla yürüttüğü hukuksuz bir savaştır.

Teşkilat-1 Mahsusa

Kontrgerilla örgütlenmesinin kökü, Osmanlı’nın son dönemine, İttihat ve Terakki’ye kadar gider. II. Abdülhamit’in diktasına karşı gizli olarak örgütlenen ve ayaklanan İttihat ve Terakki Cemiyeti şefleri, parti dışında bir de “Teşkilat-1 Mahsusa” adlı, “ismiyle müsemma”, özel bir gizli örgüt kurmuşlardır. Bu örgüt, basit bir istihbarat örgütü değil, tam bir özel savaş örgütüdür. Osmanlı’nın dağılması, İttihat ve Terakki’nin yıkılmasından sonra bu örgütün izi TC’nin kurulmasında gene görülür. TC kurucularının

neredeyse tümü İttihat ve Terakki ile Teşkilat-1 Mahsusa kökenlidir. Teşkilat-1 Mahsusa kurulduktan sonra tüm önemli olaylarda belirleyici olmuştur. II. Abdülhamit’in “halledilmesi”nden sonra devletin tümüne hakim olan İttihatçı-Turancı iktidar, Ermeni Soykırımı’nı da bu teşkilat eliyle uygulamıştır. Bütün muhaliflerini de bu teşkilat eliyle bertaraf etmiştir. Baküden gelen Türkiye Komünist Partisi (TKP) kurucuları Mustafa Suphi ve 15 yoldaşının Karadeniz’de hançerlenmesi de bu teşkilatın işidir. Cumhuriyetin ilanından sonraki özgürlükçü Kürt hareketlerinin tasfiyesinde, Dersim Soykırımı gündeme geldiğinde gene bu teşkilatın elini görüyoruz. Meşhur Sakallı Nurettin Paşa hem Ermeni Soykırımı’nda hem İzmir’in yakılmasında hem de Dersim Soykırımı’nda yer alan özel savaş komutanlarından birisidir. Yani bu örgüt, hem istihbarat hem de operasyon örgütü olarak değişik biçimlerde varlığını hep sürdürmüştür. Cumhuriyetten sonra ise, istihbarat örgütü Milli Emniyet Hizmeti (MAH) ve Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) olarak isimler değiştirip varlığını güçlendirerek sürdürmüştür. Zaten MİT de sadece istihbarat örgütü değil, uluslararası özel operasyonlar yapan bir örgüttür.

Türkiye’nin Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü’ne (NATO) girişinden sonra NATO bünyesinde kurulan Gladio örgütünün Türkiye kolu olarak Genelkurmay bünyesinde “Seferberlik Tetkik Kurulu” adlı bir örgüt kuruldu. Sonraları adı Özel Harp Dairesi oldu. Bu dairenin kurucusu ve ilk komutanı hiç de yabancı bir isim değildir: Alparslan Türkeş. Bu örgüt güya komünizm tehlikesine, Kızılordu’nun olası işgaline karşı sivil direnişi örgütlemek için kurulmuştur. Ama pratikte Kıbrıs işgali dışında daima sola ve

Kürtlere yani “iç düşmanlara” karşı kullanılmıştır. Sabri Yirmibeşoğlu, 1950’li yılların başında Çankırı Gerilla Okulu’nda, Irkçılık-Turancılık davasından beraat ettikten sonra gönderildiği ABD’de eğitim alıp yeni dönen Yüzbaşı Alparslan Türkeş’in çok sevdiği öğrencilerinden biri oldu. Daha sonra 6-7 Eylül pogromunda, 1974 Kıbrıs işgalinde aktif rol aldı. Açıkça itiraf etmese de 1965-1988 arasında 1 Mayıs, Maraş, Çorum gibi birçok katliamda doğrudan rol almış olması mümkündür.

Derin Devlet: Sabri Yirmibeşoğlu

Görev süresi boyunca adı defalarca “derin devlet”, “Gladio” ile anılan Sabri Yirmibeşoğlu, 6-7 Eylül olaylarını düzenlemekle suçlanmıştı. Yirmibeşoğlu 1991 yılında verdiği bir röportajda, “6-7 Eylül de bir Özel Harp işiydi. Ve muhteşem bir örgütlenmeydi. Amaca da ulaştı. Sorarım size, bu muhteşem bir örgütlenme değil miydi” ifadelerini kullanmıştı. Kıbrıs Harekâtı sırasında “Kıbrıs’ta sivil direnişi örgütleyen lider” olduğu öne sürülen Yirmibeşoğlu, halkı direnişe teşvik etmek için camiye yaktığını itiraf etmişti. Sabri Yirmibeşoğlu, 2010 yılında verdiği bir röportajda, “Özel Harp’te bir kural vardır; halkın mukavemetini artırmak için düşman yapmış gibi bazı değerlere sabotaj yapılır. Bir cami yakılır. Kıbrıs’ta cami yaktık biz. Cami yakılır mesela” ifadelerini kullanmış, muhabirin “Cami mi yaktınız” sorusu üzerine “Mesela diyorum” yanıtını vermişti. Yakın tarihin çoğu katliamının (Maraş, Çorum, Sivas) Cuma namazından sonra başlatılması tesadüf müdür? 1973 seçimleri sonrasında başbakan olan Ecevit, 12 Mart faşist darbesi döneminde, işkenceli sorgularla gündeme gelen kontrgerilla konusuna çok önem vermiş ve sorunu takip etmişti. Kontrgerillanın o dönemki sorumlusu olduğunu kabul eden Sabri Yirmibeşoğlu anılarında o günleri ironiyle şöyle anlatıyor: “Ecevit’e, en yakınındaki insanların içinde bizim elemanımız olduğunu söyleydim herhalde düşüp bayılırdı.” Bülent Ecevit, 1978’de başbakan olarak Kars’ın Sarıkamış ilçesine gittiğinde, 1974 yılında kendisine kontrgerilla hakkında brifing vermiş olan Tümgeneral Sabri Yirmibeşoğlu ile orduvinde yemek yedi. Ecevit, Yirmibeşoğlu’ndan Özel Harp’le ilgili bilgi almaya çalışıyordu. Çünkü o yıllarda ülke çapında öğretim

üyelerine, savcılara ve halka yönelik suikastlarda Özel Harp Dairesi’ne bağlı sivillerin kullanıldığından kuşkulaniyordu. Yirmibeşoğlu “Kuşkularınız yersiz” deyince Ecevit, şunu sordu: “Farz-ı muhal, buradaki MHP il başkanı, aynı zamanda Özel Harp Dairesi’nin sivil uzantısındaki gizli elemanlardan biri olamaz mı?” Yirmibeşoğlu, samimiyetle doğruladı bunu: “Evet, öyledir ama kendisi çok güvenilir, vatansever bir arkadaşımızdır.” Kıbrıs’taki cinayetlerden, 6-7 Eylül pogromuna kadar birçok kanlı senaryoda rol alan Yirmibeşoğlu öldüğünde basın “Karakutu surlarıyla öldü” diyecekti. Sonuçta Ecevit kontrgerillaya karşı bir şey yapamadı. Kendisine düzenlenen suikast teşebbüslerini bile açıklığa kavuşturamadı. Kurduğu hükümetler kontrgerillanın saldırılarıyla yıkılıp gitti. Kendisi de siyasi itibarını, iktidarını ve gücünü yitirdi.

Özel Savaş Araçları

Özel savaş örgütü hakkında basına yansıyan, anılarla gün ışığına çıkan bilgileri daha da uzatabiliriz. Ama konuyu dağıtmadan özel savaş araçları üzerinde duralım: Özel savaş dediğimize göre klasik düzenli ordunun yapamadığı ve yapamayacağı her türlü savaştan ve gizli-açık, silahlı-silahsız müdahaleden söz ediyoruz. Bu nedenle özel savaş kurmayları için toplumdaki her şey araçtır ya da her şey araçsallaştırılır. Din, mezhep, tarikat, medya, iş alemi, bilim ve sanat kurumları, her türlü toplumsal örgütler, sendikalar, spor, kumar, fuhuş, her türlü kaçakçılık yani toplumsal hayatın olduğu her yerde özel savaş aygıtı örgütlüdür. Hem bilgi almak için hem de yönlendirmek ve operasyon yapmak için bu şarttır.

Topluma egemen olmak için öncelikle düşünce dünyasına egemen olmak, deyim yerindeyse beynine hükmetmek gerek. İşçi adıyla dernek kurmak bile ihanet sayılıp yasaklanmıştır. Gene Türkiye’de yaşayan herkesin Türk olduğu kanunla güvenceye alınmış, Kürt ya da başka ulustan olduğunu söylemek en büyük suç sayılmıştır. Kendisine “Bilim yuvası” diyen üniversiteler bu konuda cilt cilt kitap yazarak, Kürtlerin ayrı bir ulus değil de “kart kurt” olduğunu, Türklerin bir çeşidi olduğunu, Kürtçenin de Türkçenin bir çeşidi olduğunu ispat etmek için yakın zamana kadar azimle büyük bir çalışma yürütmüşlerdir. İsmail Beşikçi bir sosyolog olarak Kürtlerin varlığını

araştırıp ifade ettiği için üniversiteden dışlanmış ve ömrü zindanlarda geçmiştir. Yani anlı şanlı bilim kurumları bilimin değil, özel savaşın emrinde ve özel savaşın araçlarıdır Türkiye'nin türedi iş insanlarına bakın; hepsinin de ilk sermayesi Ermeni-Rum-Süryani mallarının talanıyla oluşur. Yani güncel deyimle onların mallarına, mülklerine ve ümüklerine çökmüşlerdir. Bu her devirde böyle olmuştur. Vehbi Koç ve Sabancı'dan başlayalım, Erdoğan Demirören'e kadar hepsinde ilk sermaye, ilk suç ve ilk vurgundur. Ama hiçbirinin kişisel gücü buna yetmediği için hepsinde gizli ya da açık olarak "özel savaş örgütü" vardır. Örgüt bu alanları yarattığı mafya eliyle yönlendirir ve kontrol eder. Onun için her zaman güvenlik bürokrasisi-iş alemleri-yargı ve mafya iç içedir. Bazıları mafya deyip aşağılamaya uğraşır. Oysa emniyet ve güvenlik bürokrasisi ne kadar devlet görevlisiyse mafya dedikleri de o kadar devlet görevlisidir. Bunun tersi de doğrudur.

Din, Mezhep ve Tarikatlar

Aziz Nesin bir kitabında mizahi olarak bu gerçeği, kahramanı jandarma komutanının dilinden şöyle anlatmıştır: "Bak oğlum, bu halkı yönetmek için bir ağa, bir şeyh ve bir de eşkıya (Buna mafya da diyebilirsiniz) olması gerek. Yoksa da bizim yaratmamız gerek." Osmanlı'dan beri tarikat şeyhlerinin devlet tarafından kontrol edildiği bilinir. Bazı istisnalar olsa da onlar da kısa sürede yozlaştırılmış ya da etkisiz hale getirilmiştir. Osmanlı devrinin şeyhülislamı, dini padişah adına idare ederlerdi. Cumhuriyet devrinin bütün laiklik edebiyatına ters biçimde kurulan Diyanet İşleri Başkanlığı da dini bir devlet örgütlenmesi biçimine dönüştürmüştür. Bazı saf laikçiler her şeye karşı çıkar ama bu Diyanet İşleri hakkında bir şey söylemez. Atatürk-İnönü devletçiliği sadece ekonomiyi değil, dini de mezhepleri de tarikatları da devletleştirmiştir. Halkın tek sığınağı olan dini inançları bile elinden alınıp devletleştirilmiş ve devletin bekası için halkın tepesinde bir sopa olarak kullanılmıştır. Sadece yakın tarihimize bakarsak Kanlı Pazar, Maraş, Çorum, Sivas gibi birçok katliam camilerde ve Cuma namazından sonra başlamıştır. Bu katliamlardan sonra doğru dürüst yargılama ve cezalandırma da olmamıştır. Birçok yatırımcı

bakanlıktan daha çok bütçeye sahip olan Diyanet İşleri Başkanlığı ordu, polis, MİT gibi devletin bekası için kurulan bir özel savaş örgütüdür. Orada görevli personelin ya da onlara inanan Müslümanların bunun farkında olup olmaması durumu değiştirmez.

Geçmişten beri sol harekete yüklenen en büyük suç "dinsizlik ve ana bacı bilmezlik" olmuştur. Böylece sol hareketin emekçi halk içinde yayılması baltalanmıştır. Yine gelişen özgürlük hareketine karşı "laik" faşist diktanın ilk aklına gelen iş, uçaklarla ayetler atmak ve Dersim'den Maraş'a kadar Alevi Kürt köylerine zorla cami yaptırmak olmuştur. Böylece din ve din görevlileri aracılığıyla özgürlük hareketini engellemek istemişlerdir. Yurtdışında da özel savaşın en yaygın örgütlenmesi Diyanet İşleri'dir. NATO'cu Avrupa Birliği (AB) devletlerinin de çeşitli hesaplarla yardımcı olduğu bu örgütlenme bütün gerici örgütlerden daha çok özel savaş örgütüdür. İmam Hatip Okulları sayısı, 12 Eylül faşist darbesi sonrasında önceki her dönemi aşarak rekor kırmıştır. Bu kadar İmam Hatip mezununun iş bulamayacağı bilindiği halde sırf toplumu bloke etmek ve bir militan kaynağı olarak kullanmak için her köşede İmam Hatip Okulları açılmıştır. Zaten sonraki değişikliklerle bütün okullar fiilen İmam Hatip Lisesi haline getirilmiştir. Böylece hem dindar-kindar kadrolara ek iş alanı açılmış hem de genç nesillere okuma olanağı olarak bu yol kalmıştır. Bu okullara yönelimi desteklemek için sayısız tarikat yurtlarını da düşünürseniz örülen ağır büyüklüğü görülebilir. Böylece okullarıyla, camileriyle, kursları ve öğrenci yurtlarıyla milyonlarca insan din aracılığıyla örgütlenmiş oluyor. Bu hazır kıtalar özel savaş kurmaylarının düğmeye basmasıyla dört koldan harekete geçiriliyor. Bunu en son 15 Temmuz çakma darbesinin bastırılması olaylarında da gördük. Dışta da içte de "ölen şehit, kalan gazi" ve "her türlü ganimet helal" inancıyla yürütülen savaşların ideolojik kaynağı dinciliktir. Bu ideoloji DAİŞ zulmünü örtmekte, Efrin'de zeytinliklerin, hayvan sürülerinin ve halkın bütün mallarının talan edilmesini, İdlib'de sanayi bölgesinin tümünden taşınmasını hak görmektedir.

İşçi Örgütleri-Sendikalar

Atatürk'ün "İmtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz" sözünü ispat etmek için işçi adıyla dernek kurmak bile

yasaklanmıştır. Hitlerin bozguna uğramasından sonra demokrasiye geçiş icap edince Amerikan sendikacılığı benzeri bir sarı sendikalaşma kaçınılmaz olmuştur. Bu etkiyle oluşturulan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) hep sol düşmanı bir özel savaş örgütü oldu. Türk-İş başkanlarından Seyfi Demirsoy, “Biz komünistleri sopayla kova kova bu sendikaların başına geçtik” diye övünüyordu. TİP’in kuruluşuyla birlikte kıskırılan anti-komünist akımın başını da Türk-İş çekiyordu. Öyle ki Türk-İş tarafından kamyonlarla insan taşınarak, “Komünizmi telin (kınama)” mitingleri yapılıyordu. Solun etkisinin artması, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) ve sosyalist örgütlerin milyonluk 1 Mayıs mitinglerinden sonra Türk-İş, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Hak-İş) hatta Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) de 1 Mayısılara katılmaya başlamıştır.

YÖK, Bilim ve Üniversiteler

Hiçbir kural, kral ve emir tanımadan bilimle uğraşması gereken üniversiteler de, gerektiğinde özel savaşın bir aracı olabilmektedir. Üniversiteler kendi içlerinden çıkan farklı sesleri kontrol etmek ve susturmak işini çok iyi yapmaktadır. Bilim adına bilim katledilmekte, insanların güveni istismar edilmektedir. Kanun Hükmünde Kararnemelerle (KHK) barış isteyen akademisyenlerin atılıp zindanlara doldurulmasını hatırlayınız. Halen direnişini sürdüren Boğaziçi Üniversitesi özerkliğini korumak için direnmektedir. Ama ne var ki diğer üniversitelerden neredeyse hiçbir destek görmemektedir. Bu da üniversitelerin 12 Eylül yadigârı olan Yükseköğretim Kurulu (YÖK) eliyle nasıl ele geçirildiğini gösteriyor.

Özel Savaş ve Bağımsız Yargı

Bağımsız yargıdan ve bunun faziletlerinden çok söz edilir. Ama özel savaş çetesi yargıyı da istediği gibi yönetmektedir. Türkiye tarihinde ne kadar hukuk dışı işlem varsa hep yargı kararıyla olmuştur. İstiklal Mahkemelerinden başlayın Yassıada ve sıkıyönetim mahkemelerine kadar bütün kritik dönemlerde yargı özel savaşın emrine bağlanmıştır. Böylece muhalif sanıklara istenen cezalar kolaylıkla verilebilmektedir. İstiklal Mahkemelerinde, “Şahitler sonradan

dinlenmek ve gerekçesi yazılmak üzere idamına...” diye kalemler kırılmıştır.En yetkili hukukçular Deniz Gezmişlerin normal bir yargılamada en fazla 15 sene ceza alabileceğini hep yazdılar. Hele 17 yaşındaki Erdal Eren’in idamı tam bir hukuk cinayetidir. Mustafa Özenç, Veysel Güney gibi örnekler özel savaş hukukunun ya da hukuksuzluğunun yani cinayetin açık örnekleridir. Amed Zindanı ise tam bir özel savaş laboratuvarıdır. Amerikadan getirilen uzmanlar ise Metris Cezaevi’nde tutsaklar üzerinde zorla deneyler yapmıştır.Bu zindanlarda katledilenleri gene de “şanslı” saymamız gerek. Hiç olmazsa öldürüldükleri yer ve mezarları bellidir. Kamuoyunun ilgisi ve kontrolü yoksa Dersim’de olduğu gibi dereler kan akar, mağaralara sığınmış insanlar zehirlenip öldürülür. Bu işten sorumlu olan kişiler yargılanmadığı gibi yıllar sonra emekli olunca “Mağaralarda zehirlenip fare gibi öldüler” diye anı yazar. Muhsin Batur gibileri “Dersim’de iki ay özel görev yaptım. Okurlarımdan özür diliyorum ama bu iki aylık dönemi yazamayacağım” diye yazar.“1993 konsepti” denilen devirde işlenen cinayetlere, kayıplara ve katliamlara tanık olanların çoğu hala yaşıyor. Cumartesi günleri hala dinleyenlere dertlerini anlatmaya çalışıyorlar.Bir gün devlet içinden birileri 7 Haziran 2015 sonrası özyönetim direnişlerinin nasıl kana bulandığını, bodrumlarda yakılan insanları ve Rojava’nın işgalinden bugünlere hunharca yapılan katliamları da yazacaktır. TSK-DAİŞ-ÖSO-Nusra-El Kaide birlikteliğiyle yapılan soykırımlar ve talanlar da halk tarafından biliniyor ve elbette bir gün onlar da yargı önüne çıkacaktır.Kan ve katliam, ormanların yakılması, yolsuzluk, vurgun her yeri sarmışken bunları soruşturacak bir tek savcının bile çıkmaması bağımsız yargı ve özel savaş ilişkisinin açık bir göstergesidir. Günümüzün Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile gizli tanıklı mahkemeleri tarihe yargı adına utanılacak-trajik anılar olarak geçecektir.

Medya, TV Dizileri ve Konuları

Eskiden sadece matbuat vardı. Sonra buna radyo-TV eklendi. Günümüzde artık tüm sanal alem buna göre örgütlüdür. Eski matbuat devrinde bütün basın özel savaşın aracı olmuştur. Muhalif olan Tan gazetesi matbaası özel savaş basınının kıskırtmalarıyla özel savaş elemanları tarafından yakılıp yıkılmıştır. İnternet çağında ise düğmeye basınca harekete geçen troller

ordusu örgütsüz halka pabucunu bile ters giydirir. AKP'nin kaybettiği seçimleri bile kazandı gösterip, tüm halkı baskı altına alabilir.

“Hür basın” diye boy gösteren yüzlerce TV kanalında, sadece haber programlarıyla değil, gösterilen film ve dizilerle de, yarışmalarla da özel savaş yürütülür. Bunların çoğunun senaryosu da özel savaş örgütü tarafından yazılır. Hatta bazen günlük politikaya göre dizilerde değişiklikler-ekler yapılır. Geçmişte bunu Ergenekoncular, cemaatçi Samanyolu TV ve benzerleri yapardı. Şimdi bütün havuz medyası ve internet ortamında AKP-MHP trolleri cirit atıyor. Özellikle sübliminal mesajları bilinçaltına yerleştirmek konusunda uzmanlaştılar.Son yıllarda bazı tarihi efsaneleri, motifleri kullanarak yapılan-yaptırılan TV dizileri hem rejime bağlı bir sanatçı kadrosunu beslemekte hem de halkı ırkçı-şoven ve dinci şartlanmalarla seferberlik havasına sokmaktadır. “Adriyatik'ten Çin seddine Türk dünyası” ve “Bakiye topraklarımız” diyerek çok geniş bir alanda egemenlik peşinde koşan yayılmacı-ırkçı siyasetlerin altyapısı oluşturulmakta ve halk bu hayallerle oyalanıp uyuşturulmaktadır.Bütün pisliklerin üstü kahramanlık edebiyatıyla örtülmektedir.Yıllardır sol hareketler, PKK ve Kürtler hakkında tek bir doğru haber yapmayan medya generalleri dediğimiz psikolojik savaş görevlileri, Genelkurmay'dan ya da MİT'ten aldıkları bilgi-belge ve resimleri yayınlamaktan başka bir iş yapmıyorlar. Genelkurmay boşuna bunlara kamuflaj giydirip helikoptere doldurup operasyon bölgelerine götürmüyor.Çeşitli tanıklıklardan ve kontrgerilla hakkında bilgisi olup da konuşan az sayıdaki insandan öğrendiğimiz kadarıyla bu örgüt toplumun her alanında, her kesiminde örgütlüdür. Derin devlet diyorlar ama zaten başka devlet yoktur ve derin devlet gerçek devlettir. Diğer devlet görüntüleri bu gerçek devletin örtüsünden-maskesinden başka bir şey değildir.

Derin devlet-kontrgerilla deyince sadece karanlık istihbarat örgütleri, ajanlar vb. akla gelmesin. Bütün bunlar da olmakla birlikte özel savaş örgütü toplumun tümünü yönetmek-yönlendirmek ve etkilemek amacıyla olduğuna göre bunu mümkün olduğu kadar topluma fark ettirmeden yapmak ister.Örneğin siz meşhur bir spor kulübünün amigosunuz. Ama kulübün başkanı MİT'in

bölge sorumlusudur. Emekliliği gelince bunu öğrenirsiniz. Meşhur sanatçıların aşk maceralarını dizi yapan paparazzi gazetecilere aldanmayın. Gazeteciler “Niye bu kadar çok aşk yaşadınız, niye üç günde bir eş değiştiriyorsunuz?” diye sorunca, o günlerde çok meşhur olan bir kadın sanatçı, “Bize ne soruyorsunuz, ‘Şununla evlen’ diyorlardı evleniyorduk, ‘Boşan’ diyorlardı boşanıyorduk” demişti. Gene büyükelçilikten MİT'in başına atanan ve ilk sivil müsteşar diye anılan kişi meşhur bir film sanatçısıyla evlenmişti.Güncel olan Sedat Peker ifşaatları özel savaş örgütünün kullandığı araçları çok çarpıcı olarak göstermiştir. Eski yayıncıların “32 kısım tekmili birden” diye yaptıkları reklamları andıran biçimde istihbarat, siyaset, ticaret, sanat, medya ve mafya ayaklarıyla örülmüş olan özel savaş ağı ve kullandığı araçlar ortaya çıkmıştır. Şüphesiz ki, Peker'in anlattıkları kendi gördükleriyle ve amaçlarıyla kısıtlı olarak gerçeğin çok küçük bir kısmıdır. Sabri Yirmibeşoğlu ve diğer kontrgerillacıların anılarına, geçmişte yaşananlara bakarsak bu konuda çok daha geniş ve gerçekçi bir fikir edinebiliriz. Gene kontrgerillanın işkencesine uğrayan emekli subay Talat Turhan ve diğer mağdurların anlatımları bu örgütün yöntemlerini deşifre etmiştir.

Hiçbir Kural ve Yasa Tanımazlar

Buraya kadar verdiğimiz örneklerle net olarak görülüyor ki özel savaş kurmayları, amaçlarına hizmet eden her şeyi araçsallaştırırlar. Hiçbir kural, yasa tanımazlar. Önemli olan istedikleri etkiyi yaratmaları ve istedikleri sonucu almalarıdır. Düzenli orduyla yapmaları olanaksız olan her şeyi özel savaş örgütleri aracılığıyla pervasızca yaparlar. Bunlar gizli örgütler olduğu için yaptıkları kolay kolay ortaya çıkmaz. Çıksa da, resmi bir görevleri olmadığı için resmen kimse suçlanamaz. Ancak çete içinde ihtilaf olursa birbirlerini ele verirler. Geçmişte yaşanan bugün de Sedat Peker tarafından deşifre edilen bazı çelişkiler bunu gösteriyor. Yüzbaşı Yakup Cemil'i, Ermeni Soykırımı'ndan yargılanan İttihatçıları, Topal Osman'ı, Hüseyin Üzmez'i, Abdullah Çatlı'yı, Cem Ersever vb. birçok kontrgerilla elemanını hatırlayın. Çok sorun olursa kendi yöntemleriyle tasfiye edilirler. Öldürülüp ayağından asılan Topal Osman'ı, arkadaşlarıyla birlikte

öldürülüp Ankara'nın çevresine cesetleri atılan Cem Ersever'i, Susurluk'ta kamyon tarafından çarpılan(!) Abdullah Çatlı'yı vb. hatırlayın. Çatlı ve yanındakilerin bu kazada ölmediği, tam tersine kendilerini izleyen bir ekip tarafından kazadan sonra kurşuna dizildiği yaygın bir kanaattir.Özel savaş kurmayları için kendilerine yararlı olan her şey araçtır. Her şey vatanın bekası için yapıldığına göre kutsaldır ve haklarıdır. Bunların yasal olup olmaması önemli değildir. Hakkari'de bir general, "Burada İstanbul kanunları sökmez. Bana yetki versinler, bir daha burada ot bitmez" diyerek halka bakışını ortaya koymuştur.Aynı dönemde cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel ise, "Devlet bazen rutinin dışına çıkar" diyerek, bütün özel savaş uygulamalarını savunmuştur. Savunduğu dönem Mehmet Açar, Korkut Eken, İbrahim Şahin, Mahmut Yıldırım (Yeşil), Abdullah Çatlı, Sedat Bucak, Cem Ersever gibi afişe olmuş isimlerle anılan 93 konsepti günleridir. En az 20 bin kayıp, binlerce köyün yakılıp yıkılması, milyonlarca köylünün göçertilmesidir. Bu dönem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) akseden davaların tümünü devlet kaybetmiş ve "dostane çözüm" denerek tazminat ödenmiştir.

Uzak geçmiş bir yana özellikle Gezi direnişi ve sonrasında, halkın direnişini bastırmak için bütün araçlar ve yöntemler yaygın olarak kullanılmaktadır. Halkı susturmak ve bastırmak için tek çare olarak bunu görmekteyizler. Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli çetesinin özellikle 7 Haziran 2015 seçimleri sonrasında özyönetim direnişlerini bastırmak için başlattığı özel savaş uygulamaları beka bahanesiyle azgınca sürdürülmektedir.Özel savaş sadece düzenli orduyla yürütülemediğinden, ek olarak kendi özel örgütlenmelerini yaratmaktadır. Son elli yılda gündeme getirilen koruculuk, JİTEM, Hizbullah-Hizbulkontra, günümüzde DAIŞ, SADAT ve ÖSO, yurtdışında oluşturulan "Osmanen Germania" gibi örgütlenmeler kamuoyuna yansımıştır. Bütün bu örgütlenmeler özel savaş örgütlenmesinin ürünleridir.

Bir Mezarı Bile Çok Görmek

Özel savaş kurmaylarının bir yöntemi daha dikkat çekmektedir. Tarihte özel savaş örgütleri tarafından katledilen yüz binlerce insanın mezarı yoktur. Cenazeler ya imha edilmekte ve gün yüzüne

çıkılmayacak biçimde kaybedilmektedir. Bu sadece suç delillerinin imhası için değildir. Halka korku ve dehşet saçmanın da bir yöntemi olmaktadır.

İdam edilen devrimci Ermeni önderlerinin, Karadeniz'de hançerlenen TKP kurucularının ne cenazeleri, ne de mezarları bellidir. Kürtlere önderlik edenlerin de, Şeyh Said ve Seyit Rıza başta olmak üzere ne cenazesi ne de mezarı bellidir. Hiçbir isyana karışmadığı halde Said-i Kürdî'nin (Nursi) de mezarı yoktur. İşin garibi en güçlü oldukları günlerde bile hiçbir Nurcu grup bunun hesabını sormamıştır. Tersine hükümetlerle iyi geçinip sola düşmanlık yapmayı tercih etmişlerdir. Bu da özel savaş çetelerinin etkisini gösteriyor.2015-16'da "özyönetim direnişleri"ne saldırırken ilk hedefleri şehit mezarlıkları olmuştur. Böylece hem kendi işledikleri suçların delillerini yok etmekte, hem bu insanları unutturmakta, hem de toplumu cezalandırmaktadır.Yani "özel savaşçılar" muhaliflere bir mezarı bile çok görmektedir. Halk arasında yaygın olarak "Ölüden ve deliden hüküm kalkar" dense de, cenazeye saygı üzerine saatlerce nutuk çekilse de, özel savaş zihniyetinin kini sonsuza kadar sürmektedir. Bundan ötürüdür ki Nazım Hikmet, Yılmaz Güney, Ahmet Kaya ve nicelerinin cenazeleri yurtdışında bırakılmıştır.Özel savaş kurmaylarının özenle oluşturduğu Amed, Mamak ve Metris zindanları geleneği bugün tek kişilik beton mezar olan İmralı ve F Tipi zindan uygulamalarıyla sürmektedir. Görülmektedir ki özel savaş tümüyle hukuk dışı, insanlık dışı bir savaş türüdür. Ama ne yazık ki halen süregelen acı bir gerçektir. Bütün özel savaş suçları Naziler gibi yargılanmadıkça bu savaş da, bu utanç da sürüp gidecektir.Cenazesi derin dondurucuda bekletilen çocuktan 80 yaşındaki dedelere, Newala Qesaba'ya toplu gömülenlerden cenazesi günlerce sokakta bekletilen Taybet analara kadar özel savaşın tüm kurbanlarını saygıyla anıyorum.

İçindekiler İçin Tıklayınız..

Özel Savaşın Yol Göstericiliğinde Cumhuriyetin Son İktidarı

Erdoğan Şahin

Giriş

AKP-MHP iktidarı Kürt halkına karşı çok boyutlu topyekün bir soykırım savaşı yürütüyor. Bu soykırım saldırılarında kullandığı temel yöntem ise özel savaştır. Bilindiği üzere Özel Savaş devletin toplumu yıldırmak için zor ve ikna araçlarını eşgüdümlü kullanmasını ifade eder. Özel Savaşla devlet bir yandan öldürerek, işkence ederek toplumu korkuturken öte yandan komplolarla, çarpıtmalarla, yalan haberlerle, yönlendirmelerle insanların zihnini kontrol altına almayı hedefler. Toplum korkutulur, sindirilir, saptırılır ve sonuç olarak iradesi kırılarak teslim alınır. Özel savaşla sağlanmak istenen devlete her koşulda itaat eden bir toplumdur. AKP-MHP hükümetinin temel dayanaklarından biri kuşkusuz özel savaştır. Tüm basın yayın organlarını bu temelde örgütleyen iktidar topluma alternatifsiz olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır. Bunun da ötesi tüm devlet organlarını bu hedefe göre biçimlendirmeye çalışmaktadır. AKP-MHP iktidarının yürüttüğü özel savaş köksüz olmadığı gibi dönemsel de değildir. AKP-MHP iktidarının faşist niteliği ve özel savaş politikalarını anlayabilmek için bu politikaların kaynağını görmek gerekir.

Çünkü özel savaşın en fazla yapmak istediği şey neyi niçin yaptığını gizlemektir. Bu çerçevede iktidarın faşizan uygulamalarını sadece MHP'nin varlığı ile açıklayan bir yanılsama da söz konusudur. Oysa AKP'nin kendisi daha baştan itibaren bir özel savaş

partisidir. MHP ile kurduğu ittifakın onun faşist niteliğini güçlendirdiği açıktır. Fakat günümüzdeki özel savaş uygulamaların asıl sahibi AKP'dir.

Özel Savaşın Hedefindeki İki Ana Damar

Neredeyse 100 yıllık geçmişe sahip TC devletinin birçok yönden ele alınabilir yönü olsa da en temel değişmez niteliği Kürt soykırımını üzerinden inşa edilmiş olmasıdır. Bir halka açık ya da örtülü savaş anlamına gelen süreklileşmiş soykırım politikası "özel savaş" kavramının en yalın pratiğidir. TC'nin Kürt halkının varlığını ortadan kaldırma eksenini; onu sürekli bir özel savaş rejimi haline getirmiştir.

Cumhuriyet ismiyle oluşturulan devlet aygıtı ile bu aygıtı yürütmekle görevli iktidarlar ve iktidarların topluma hükmetmek için sahaya sürdükleri özel savaş uygulamaları iki ana damarı hedefine koyar. Sistem İttihatçı ve Terakkici, yani İslamcı-Türkçü-Milliyetçi olduğu için bu iki hedef konusunda net ve kalın hatlarla bezenmiş kırmızı çizgilere sahiptir. Birincisi bu ideolojinin milliyetçilik, yani Türkçülük alanını ilgilendiren Kürtlerdir. Kürtler baskılanmadan, geriletilmeden, sindirilmeden, dışlanmadan, yok sayılmadan, kültürel ve fiziki kırımdan geçirilmeden Türk oluşamaz, ayağa kalkamaz, başaramaz, kazanamaz ve kendisini etkin ve güçlü bir şekilde hâkim kılamaz şeklinde sunulur. Yani bir Türk dünyaya hâkim olamaz. İkincisi aynı ideolojinin İslamcı tarafını ilgilendiren Alevilerdir.

Cumhuriyetin kuruluşuna kadar diğer gayrimüslim halklar ortadan kaldırılınca kuruluşundan sonra ideolojinin İslamcı tarafını tehdit eden sadece Aleviler kaldı. İslamcı ideolojinin tüm gerilikleri bu inanç grubu geriletılarak topluma dayatılabilir. Solculuğun bir tehdit olarak görülmesi ve bu iki hedefin yanına konularak atış menziline yerleştirilmesi ise 65-70 sonrasına denk düşer. Komünizme karşı mücadele dernekleri bu tarihten itibaren kilit rol oynar. AKP komünizme karşı mücadele derneklerinde çocuklukta ve gençlikte eğitimini alanların 2000'li yıllarda partileşmesidir. Dolayısıyla hem bir özel savaş partisidir hem bir kontrgerilla yapısıdır hem de darbe mekaniğinin sonucu ve oluşturucu gücü açısından istikrar hareketidir. AKP her ne kadar kendisini Osmanlı tarihiyle kodlasa da onun kuluçkası kapitalist modernitenin küresel özel savaş konsepti temelinde Türkiye'de 1960'larda kurulan "Komünizme Karşı Mücadele Dernekleridir". Dolayısıyla AKP'nin ideolojik olarak gerçek anlamda oluşum süreci yakın geçmişin konusudur. Bugünkü tüm sözde Batı karşıtı retorikine rağmen ABD ile onun oluşturduğu NATO paktıyla, derin yapısı Gladio ile hatta kontrgerilla ile organik ilişkisi her açıdan güçlüdür. Bu yapılarla ilişkisi ise yapısal değil, pay ve rol talebi temelinde çıkarsaldır. Modern anlamda özel savaşın ABD ve ABD'nin oluşturduğu uluslararası kurumlarla bağı ise herkesin malumudur. TC'de iktidara gelen her parti ya da egemen hale gelen tekel odağı, TC'nin temel Kürt karşıtı felsefesini paylaştığı için "özel savaş" kapsamında hareket eder. Fakat bu hepsinin aynı olduğu anlamına gelmez. Darbe dönemlerinde nasıl ki TC'nin faşist özü daha bariz hale geliyorsa, Kürt halkına karşı yürütülen savaşta da bazı iktidarlar tamamen özel savaş çerçevesinde ilerlemeyi esas alıyorlar. Söz konusu AKP de ise bu durum daha belirgindir. 19 yıllık iktidarında AKP tonunu, yöntemini, araçlarını değiştirse de her dönem "özel savaş" yönetiminin ana eksenine yerleştirmiştir. PKK Lideri Abdullah Öcalan, AKP'nin bu niteliğini Kürdistan Devrim Manifestosu¹ kitabında şu şekilde açıklar: "AKP Hükümetinin hiçbir hükümetin yükümlenmeye cesaret edemediği kapsamda kendi Gladio'sunu da (Beşinci Gladio Savaşı Dönemi) oluşturarak yürüttüğü bir savaş söz konusudur. AKP savaştan vazgeçmedi; savaşın kapsam

ve boyutlarını geliştirip derinleştirerek devam ettirdi. AKP kendisinden önceki bütün devlet partilerinden daha fazla devlet partisi, hükümeti de tüm önceki hükümetlerden daha fazla 'özel savaş' hükümetidir. JİTEM bağlantılı tetikçi Hizbullah örgütünden daha kapsamlı bir İslâmî kontra örgütlenmesi yaratma peşindedir. Başta Diyanet İşleri'nin kadrolu imamları olmak üzere, birçok tarikat cemiyetinin üyelerini Hamas tarzı bir çatı örgütlenmesi halinde çok amaçlı olarak kullanmaktadır. Ekonomi üzerindeki denetimini özel savaşın hizmetinde yürütmektedir. Dinsel yaşam kültürünü aynı amaçla değerlendirmektedir. Diplomasinin ağırlık merkezi aynı yönde işletilmektedir.

TC'nin Kürt halkının varlığını ortadan kaldırma eksenini; onu sürekli bir özel savaş rejimi haline getirmiştir

Özcesi, hükümetin faaliyetlerinin merkezinde Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi vardır. AKP Hükümeti sadece adım adım devlet iktidarını ele geçirmiyor, aynı zamanda hegemonikleştiriyor." AKP'nin bu niteliğini partinin temsil ettiği iktidar tekelleri ve TC'deki konumundan bağımsız ele alamayız. AKP, 2002'ye kadar TC'nin iktidar alanından dışladığı Anadolu burjuvazisi olarak ifade edilen kesimler adına hareket etmektedir. Bu nedenle AKP'nin iktidara tutunması ve mevcut pozisyonunu koruması için özgün ideolojik argümanlara ihtiyacı vardı. Bir yandan devlete üstü kapalı eleştirilerle sistemden rahatsız kesimleri kendine kanalize etmeye çalışırken diğer yandan devletin çekirdeğine Kürt hareketini tasfiye edeceği garantisi veriyordu. Eski yöntemlerin Kürt halkının direnişini kıramadığını, fakat kendisinin bunu çok yönlü politikalarla gerçekleştireceği garantisini vermesi, erken AKP iktidarının devletin içindeki odaklara kendini kabullendirmesinin temel yöntemi idi. Bu nedenle "özel savaş"ın hem en kapsamlısını hem de en inceltmiş halini daha iktidarın başında itibaren uygulamaya koydu. AKP hükümetinin sürekli özel savaş hükümeti konumunda olması, sadece bu çok yönlü tasfiye mantığından

1 Demokratik Uygurluk Manifestosu, 5. Kitap, 2010-2011

kaynaklanmıyordu. AKP tıpkı TC'nin kuruluşunda CHP'nin beyaz Türk faşizmi çerçevesinde yaptığı gibi yeni bir sistemin kurucu hegemonik partisi olmak istiyordu. Aslında ABD başta olmak üzere kapitalist hegemon güçlerde ona bu temelde rol veriyordu. Bu hegemonikleşme de Kürt soykırımı başta olmak üzere tüm toplumu yeniden biçimlendirmesini gerektiriyordu. Yani hem Kürt halkına hem de Türkiye toplumuna karşı "özel savaş" yöntemleri dışında AKP'nin iktidarda kurumsallaşması mümkün değildi. Bu nedenle bugünde özel savaş hem en üst noktada uygulanıyor hem de özel savaşa yaşamsal derecede muhtaçtır. AKP'nin özel savaşa başvurmadan iktidarda kalması mümkün değildir. İşte Öcalan'ın "tüm diğer hükümetlerden daha fazla özel savaş hükümeti" demesinin nedeni de AKP'nin TC özel savaş rejimindeki özgün yanı da budur. AKP'nin özel savaş yönteminin özgün yanlarından biri de bunu bütünsel bir yaklaşım ekseninde yürütmemesidir. Daha doğrusu zihniyetinin özünü saklar biçimde farklı söylemler kullanmasıdır. Bu nedenle AKP'nin bu zaman zarfında köklü değişimler gösterdiği, eski AKP'den eser kalmadığı, günümüzde dillendirilen bir olgudur. Bu durum genel çerçevede yanlış değildir. AKP 19 yıllık süre boyunca hem birçok kez müttefik değiştirmiş hem de neredeyse ak-kara kadar zıt söylemleri çekinmeden kullanmıştır. AKP'nin biçim değiştirdiği ve bir siyasal partiden Erdoğan'ın kişisel aracı haline dönüştüğü doğrudur. İktidar bu kesimi değiştirdiği gibi iktidarda kalmak için kendilerini farklı koşullara uyarladıkları da açıktır. Fakat bu zaman zarfında Erdoğan'ın ideolojik dönüşüme uğradığı anlamına gelmez. Çünkü AKP'nin ideolojik kimliği olarak Yeşil Türk Faşizmi tıpkı Kara ve Beyaz versiyonları gibi aynı faşist-ırkçı geleneğin ürünüdür. Özgün yanları olmakla birlikte bu ideolojinin zihinsel kodları aynıdır. Fakat Yeşil Türk faşizmini diğer ikisinden ayıran yan, siyasal düşüncesinin pragmatik esnekliğe son derece açık olmasıdır. "Devlet Kürtlere haksızlık etmiştir" derken de "Kürtlerin hiçbir sorunu yoktur" derken de Kürtlerin Türklük içerisinde eritilmesi gerektiğini düşünen ırkçı zihniyetten hareket etmektedir. Bu pragmatik değişken siyasal düşünce sadece iktidarda sabitleşmektedir. AKP iktidarda kalmasını sağlayan her argümanı kullanabilir her çevreyle de ittifak kurabilir. Çoğu zaman AKP'nin siyaset yapma tarzı tarif edilirken kullanılan "tüccar

siyaseti" bu çerçevede anlamlı bir bakış açısı sunar. Bu çeşitlilik aslında özel savaş çok yönlü kullanmasını sağlamakta ve diğer TC hükümetlerinden ayrı bir özgünlükte oluşturmaktadır. AKP ise herhangi bir konuda tutarlı bir politika izlememiştir. Tutarlı olduğu tek politik hat kendi iktidarı için her şeyi yapmasıdır.

Çözüyormuş Gibi Yaparak İlelebet Çözüksüz Bırakma

AKP'nin erken hükümet dönemi yani kabaca 2002-2007 yılları arası iktidar olma çabalarının damgasını taşıyordu. Özel savaş en örtük biçimde geliştirdiği zaman bu yıllardı. Çünkü AKP'nin sarıldığı temel destur "demokrasi ve değişim"di. Kürt özgürlük mücadelesi klasik resmi ideolojiyi olabildiğince aşındırmış, devlet mekanizmasını ise tahrip etmişti. 2002'de yaşanan sadece ekonomik değil, sistemsel bir krizdi. AKP'nin bu krize verdiği cevap değişim bayrağını yükseltmekti. AB ile o dönem yürütülen müzakere sürecini kendi iktidarının temel meşruiyet üretme noktası olarak gören AKP, bu şekilde daha geniş çevreleri etkileyebiliyordu. Aynı zamanda sürekli bir kendini kanıtlama çabasıyla, eski köktenci din anlayışından koptuğunu vurguluyordu. "Gömlek değiştirme" tabiri o dönemin popüler söylemiydi. Kendini kabul edilebilir sınırlarda tutması ve topluma kabul ettirmesi, ettiremediklerine de bir kırıntıda olsa umudu diri tutması, kendi uygulamalarını geçmiş politikalarla kıyaslamasıydı. Yani terazinin iki kefesinden birine kendi politikalarını, diğerine 80 yıllık cumhuriyet politikalarını koyarak, ben mi onlar mı sorusu temelinde kendini makul göstermesidir.

Liberal çevre bu dönem AKP'ye nefes borusu olan temel kesimdi. Sayıca olmasa bile özellikle medya alanında etkinlikleri ile AKP'nin iktidarını sağlamlaştırmada hatırı sayılır bir rol oynadılar. Bir kısmı kendi düş kırıklıkları ile köşeye çekilen, bir kısmı ise zindandan daha yeni yeni bırakılan bu çevreye AKP çok şey borçludur. Bu borç özellikle 2002-2011 arası dönem, AKP'nin Beyaz Türk faşizmi ile girdiği hegemonya mücadelesinde çok barizdir. Bu çerçevede AKP'nin özel savaş politikalarının merkezinde demokrasi ve halk iradesi bulunmaktaydı. Özellikle kitlelerin zihinsel algısında demokrasi kavramıyla oynaması ve kendini demokrat gibi göstermesi,

kendi faşist ideolojisini örtmesi, gerçekleştirdiği temel propaganda biçimiydi. Kürt halkına her fırsatta saldırmaya ve infazlardan, kitlesel işkencelere ve en sonunda sayısı on binleri bulan insanı siyasi soykırım saldırıları ile tutsak etmesi özel savaş politikalarının fiziki zor kısmını oluşturuyordu. Bu noktada TC klasik inkar ve imha politikalarından geri adım atmış değildi. Fakat kendisini “muhafazakar demokrat” olarak tanımlayarak sanki bu saldırıları kendisi yapmıyormuş gibi göstermesi, AKP'nin nasıl bir özel savaş yapılanmasına sahip olduğunu gösteriyordu. Oysa Erdoğan Kürt serhildanları için “Güvenlik güçlerimiz kadın da olsa ve çocukta olsa gereğini yapacaktır” emrini veriyor ve onun güvenlik güçleri de onlarca çocuğu infaz ederek, binlerce insana sokak ortasında işkence yaparak talimatı yerine getiriyordu. Çeşitli komplolarla kafa karışıklıkları yaratarak bu tabloya rağmen demokrat geçinebilmesi ve bu çerçevede insanları etkileyebilmesi özel savaş yetkince kullanması ile bağlantılıydı. AKP'nin özel savaş politikalarının bir diğer ayağını din oluşturuyordu. “Muhafazakar” ifadesiyle altı çizilen “İslamcılık” AKP'nin kitleleri manipüle etmede temel söylemlerinden biriydi.

AKP sivil kıyafetleriyle 12 Eylül'ün attığı tohumları toplayan alt yapının üstte tamamlanmış hali olarak vücut buldu

AKP'nin yeşil Türk faşizminin resmi düşüncesi olan Türk İslam sentezinin İslamcı yönü öne çıkarılıyordu. 1980'den itibaren ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik projelerinin ana eksenini ile uyumlu bu durum, AKP'yi kapitalist hegemonyanın işlevli bir parçası haline getiriyordu. TC tarihinde dini değerleri hem dış politikasını hem de içte kitleleri yönlendirmede bu denli kullanan; fakat İslam'ın demokratik özünü bu denli ters uygulamaları devreye sokan başka bir hükümet bulmak zordur. Tarikatlardan resmi diyanet kurumuna dini kullanmanın tüm araçlarını devreye koyarak kendine önemli oranda bir destek sağlıyordu.

Tüm yolsuzluk ya da usulsüzlüklere karşın dindar lider, dindar hükümet vurgusu geniş kitlelerin gözünün kapatılmasını sağlıyordu. Kürt halkına karşı son mertebede yürütülen özel savaşta din ona ciddi bir cephanelik sağlıyordu. Sürekli vurgulanan din kardeşliğini aslında faşist “tek devlet, tek millet, tek bayrak ve tek din” Rabi'a'sının temel bileşeni haline getirmesi, İslami değerlerin inkârı olan asimilasyonist ve soykırımcı politikalarını örtmede önemli oranda kullandı. ABD'nin “Yeşil Kuşak” projesi çerçevesinde toplumun dini duygularının yoğunca sömürülmesi, 12 Eylül Faşist rejiminin topluma müdahalesinin temel ayaklarından birini oluşturuyordu. Yeni yeni büyüyen şehirlerin yoksul semtlerinin hepsinin de devlet destekli tarikatlara açılması bu dönemin temel politikalarındandı. Bu süreç devletin İslam dinini araçsallaştırması ve sosyalist düşüncenin halkın gözünde kötülenmesiyle paralel ilerledi. İslam'ın demokratik özünü temsil eden çevrelere yönelik baskılar sürerken, devlet aklını temsil eden anlayışların önü açıldı. AKP'nin çürük muhafazakârlığının kodu olan “İlmli İslam” ABD'nin “Yeşil Kuşak” projesi ile 12 Eylül eliyle yaygınlaştırılan bir düşünceydi. 12 Eylül'de tohumu generaller tarafından atılsa da, üstte üniformalı duruşları, hedefledikleri toplumsal alt yapıyla örtüşmüyordu. AKP sivil kıyafetleriyle 12 Eylül'ün attığı tohumları toplayan alt yapının üstte tamamlanmış hali olarak vücut buldu.

TC'nin on yıllarca biriktirdiği ve sürekli derinleştirdiği sorunların istismarı, AKP'nin özel savaş politikalarında gözden kaçmaması gereken bir yer tutmaktadır. Kürt sorununa yaklaşımı bunun en temel örneği olurken, tekçi yapının birçok alanda yaratmış olduğu toplumsal sorunları gündeme getiriyordu. Beyaz Türkçülerin hem siyasal hem toplumsal alanda ötekileştirdiği dindarları, aslında kısa vadede çözülebilecek sorunları yıllarca kullanması zaten İslam'ı araçsallaştırma çerçevesinin temelini oluşturuyordu. Bunun yanında Alevilerin sorunlarından, Hristiyan azınlığın hak gasplarına, Kıbrıs sorunundan Varlık vergisi gibi ırkçı uygulamalara kadar birçok sorun resmi ağızlardan dile getiriliyordu. Özel savaşın en kilit noktası olarak çözüme ilişkin hiçbir adım atılmıyordu. AKP'nin iktidar olduğu yıllara baktığımızda bu geniş çerçevede sorunlar ve çözüm yolları tartışıldı.

Fakat AKP'nin bu toplumsal sorunlardan çözüme kavuşturduğu tek bir örnek bile yoktur. Bu halka karşı yürütülmüş bir psikolojik savaşı, umutlar üzerinden farklı farklı çevreler iktidara dayanak haline getiriliyordu. Bu dönemin özel savaş politikası, 80 yıllık cumhuriyetin yarattığı sorunların çalıştay politikasıyla sulandırılması ve çözüyormuş gibi yapılarak ilelebet çözümsüz bırakılmasına yol açacak bir sürece sokulmasıdır. Zaten bu minvalde dile gelen tüm sorunlar şu an en ağır bir baskılanma altında boğuntuya getirilmiş durumdadır. Başlıklarla AKP'nin bazı özel savaş pratiklerini ve dönüştükleri sonucu irdelemek tabloyu netleştirecektir:

1- AKP Romen Çalıştay'ı adı altında İstanbul'daki Romenlerin sorunlarını çözeceği izlenimini vermiş, bunun propagandasını yaparak geniş bir sempati kazanmaya çalışmış, ardından Romenlerin kadim mekânları olan Sulukule'yi imara açarak burayı Romenlerin başlarına yıkmıştır.

2- Alevi açılımı adı altında bir gündem yaratmış, geniş yığınlarca tereddütle karşılanmasına rağmen hatırı sayılır bir heyecan oluşturmuştur. Çok geçmeden ana muhalefet liderinin Alevi kimliğini diline bir küfür gibi dolayarak en radikal dincilerden oy kapma basitliğine düşmüştür. Bugün ise mezhepçiliğini ne içerde ne dışarda gizlemeyecek şekilde sürdürmektedir.

3- Hrant Dink'in katledilmesi sonrasında Ermeni halkıyla yumuşama izlenimi vermeye meyletmış ancak ardında Erdoğan "Affedersiniz Ermeni" kavramını kullanarak zihniyetinin kodlarını göz önüne sermiştir. Günümüzde ise Ermeni karşıtlığını iktidarının temel söylemlerinden biri haline getirmiştir.

4- Dış politikada "Komşularla sıfır sorun" sloganını öne sürdükten çok kısa bir süre sonra bölgede sorun yaşamadığı, diplomatik ilişkileri alt seviye indirmede devlet kalmamıştır. Günümüzde ise Osmanlı yayılcılığını temel dış politika rüyası olarak kodlamıştır.

5- Barış kelimesini en çok kullanan iktidar partisi olmayı, TC tarihinin en savaştan hükümetine dönüşmesine payanda yapmıştır.

6- Erdoğan'ın "Kardeşim" dediği istisnasız tüm devlet başkanlarıyla kısa sürede kanlı bıçaklı olması neredeyse sıradan bir durum almıştır.

7- İsrail'e "One Minute, Siz insanları öldürmeyi iyi bilirsiniz" demiş, ardından devleti bir seri katile dönüştürmekte ve İsrail'i bu konuda sollamaktan tereddüt etmemiştir.

8- İktidarına rıza imalatı sağlayan liberalleri önce el üstünde tutarken, iktidara tutunduktan sonra bu kesimden bazıları soluğu dünyanın diğer bir ucu olan İsveç ve Kanada'da almış, alamayanları soluksuz bırakmak için hapse tıkamıştır.

9- Bir dönem "Türkçülük ayağımın altındadır" diyen Erdoğan, daha sonra şovenizmin şaha kalkmış hali olan "tek bayrak, tek millet, tek devlet" düşüncesiyle tüm farklılıkları düşman ilan etmiştir.

10- Geçmiş dönem politikalarına saldırarak iktidar olmuş, kadim dönem politikacılarını yererek kişisel etkinlik kazanmış, çok geçmeden otoriterlikten yolsuzluklara kadar eskinin politikalarını ve politikacılarının toplum tarafından aranır hale gelmesine vesile olmuştur.

Ortadoğu'da kapitalist sistemin jandarması olacak şekilde tasarlanan Türk devleti, bu mekanik üzerinden sürekli kontrol edilecek ve gerek halkların gerekse demokrasi güçlerinin hareketleri bastırılacaktır

Sıralanan bu örnekler AKP'nin özel savaşla ilişkisini de gözler önüne sermektedir. AKP'nin tüm politika ve uygulamaları ikiyüzlülük olarak görünse de, basitçe pragmatizmi aşan bir durumla karşı karşıya kalındığı görünmek zorundadır. Ortada iki yüzlü değil yüzüzlük durumu var. Bu durum siyaset sosyolojisi açısından tanımlanamaz olmasa da, öyle basit tanımlarla açıklanacak bir durum değildir. AKP'yi tanımlamaya çalışan her konu uzmanı eski kodlardan kendini azade kılmadıkça bilimsel bir sonuca bırakılmı ulaşmayı, değerli sayılabilecek bir veriye bile ulaşamaz.

Öcalan, Türk devletinin işleyişinde sürekli bir “Darbe Mekanizmasının” var olduğunu ve bu mekanizmanın Türk devlet sisteminin kuruluş ilkesi haline gelmiş, Kürt karşıtlığı ve demokrasi karşıtlığı üzerinden sürekli işlediğini vurgulamıştır. Ortadoğu’da kapitalist sistemin jandarması olacak şekilde tasarlanan Türk devleti, bu mekanizma üzerinden sürekli kontrol edilecek ve gerek halkların gerekse demokrasi güçlerinin hareketleri bastırılacaktır. Bu mekanizma aynı zamanda askeri ve sivil bürokrasinin hegemonyasını sürekli kılacaktır. Özel Harp dairesi, JİTEM, Ergenekon gibi farklı adlarla tanımlanan bu odaklar “derin devlet” şeklinde de tarif edilmiştir. Bu odaklar Türk devletinin birçok eksikliği içinde barındıran burjuva temsili demokrasi formuna bile dönüşmesine izin vermemektedir. AKP özel savaşın bu işleyişini olabildiğince kullanmıştır. Öncelikle Beyaz Türkçü faşizm ile iktidar mücadelesinde bu durumdan olabildiğine şikâyet etmiş fakat bu mekanizmayı neredeyse her seferinde kendi çıkarına kullanmıştır. 27 Nisan 2007 Muhtırasından, en son 15 Temmuz 2016 darbe girişimine kadar sürekli bu mekanizmayı tahrik etmiş ve çıkan sonuçları kendine basamak yaparak, kendi darbesini gerçekleştirmiştir. AKP-MHP faşist ittifakının 1 Kasım 2015’te iktidarı gasp etmesiyle tüm maskeler düşmüştür.

Topyekün Özel Savaş Aşamasına Geçiş

Faşizm aynı zamanda özel savaşın tüm açıklığıyla yürütüldüğü sistemin adıdır. Bu nedenle son altı yıl AKP-MHP iktidarı, özel olarak da AKP’nin yürüttüğü özel savaştaki en derin ve en tahripkar dönemdir. Gayet bilinçli ve planlı yürütülen özel savaş, daha 2014’te MGK’de kararlaştırıldığı “Çöktürme Eylem Planı” ile bir yol haritasına da bağlanmıştır. Yani atılan her adım önceden düşünülmüş ve koşullarla ilişkilendirilmiştir. Ne yapılan işkenceler, ne de gerçekleştirilen tutuklamalar ve en önemlisi İmralı’da derinleştirilen tecrit, devletin konjonktürel tercihleri değildir. Tüm uygulamalar planlanmış, takvime bağlanmış ve belirlenen doğrultuda pratikleştirilmektedir. Beyaz-Yeşil-Kara Türk Faşistleri Kürt soykırımını nihayete erdirmek için uzlaşmış ve topyekün bir şekilde harekete geçmiştir. AKP-MHP iktidarı, bu özel savaş için hem daha önce bazı kurumlar oluşturmuş

hem de devletin zaten var olan yapılarını yeniden örgütlemiştir. SADAT ve Osmanlı Ocakları gibi gayri resmi çete örgütlenmeleri, bu çerçevede inşa edilmiştir. Toplumun tüm gözeneklerine korku yaymak için bu örgütlenmeleri neredeyse Türkiye’nin her kent ve kasabasına yaymıştır. Ayrıca adı çeteler ve geçmiş dönemde aktif olan kontrgerilla yapılar, AKP-MHP-Ergenekon ittifakı çerçevesinde sahaya sürüldü. Bunun yanında AKP-MHP ittifakı, esas olarak özel savaşın beyni rolünü verdiği MİT’i yeniden organize etmiştir. Bu yeniden örgütlenme AKP-MHP iktidarının Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişi ile bir çerçeveye oturtulmuş ve MİT devlet içindeki tüm özel savaş aygıtlarının merkezi haline getirilmiştir. Bu nedenle Hakan Fidan artık sadece MİT Müsteşarı değil, özel savaş kurumlarının başkanı konumuna getirilmiştir. Basında buradan yönlendirilmekte ve hükümetin özel savaş konsepti buradan yönetilmektedir.

TC bir bütünen özel savaş rejimi olsa da esasında bu politikalar, Kürt halkına yönelik geliştirilmektedir. Aynı durum AKP için de geçerlidir. AKP’nin Kürt halkına yönelik yürüttüğü özel savaş üç dönem çerçevesinde ele almak mümkündür. İlk aşama Kürt özgürlük mücadelesini çürüterek tasfiye etme dönemidir. 2002 yılından 2005’e kadar AKP’nin temel stratejisi budur. Bu dönemi Erdoğan’ın söylediği “Düşünmezseniz Kürt sorunu yoktur.” ifadeleri ile tarif edebiliriz. Bu dönemde Kürt halkı hiçbir şekilde gündem yapılmamaktadır. En fazla yapılan şey, OHAL’in kaldırılması gibi pratikler ile büyük çözüm umutları yaratmaktır. İrkçı faşizan söylemlerden uzak durularak Kürt halkı beklenti içerisine sokularak, özgürlük hareketini de içten çürütme esas alınmaktadır. Demokratik siyaset üzerinde pratik baskıdan ziyade aynılaştırmaya yönelik pratikler sergilenmektedir. AKP, Kürt demokratik hareketinin kamusal alanda sadece var olmasını bile büyük bir lütf biçiminde sunmaktaydı. Çok yönlü çürütme ve sorunu sürece yayararak eritme çabalarına cevaben; 1 Haziran 2004’ten sonra gelişen mücadele, bu dönemin bitmesine, AKP’nin Kürt halkına yönelik yeni bir özel savaş konseptine geçmesine neden oldu.

Yaklaşık 10 yıl sürecek yeni konseptte AKP, Kürt sorunun varlığını kabul ediyor ve çözeceğini vaat ediyordu. Önce AB eksenli bireysel kültürel haklar çözüm gibi sunuldu. Kürtçe dil kursuna izin vermek

gibi uygulamalar bu özel savaş konseptinin özünü sergiliyordu. Bir yandan bir halkın varlığı inkâr ediliyor, öte yandan sanki demokratikleşme adımları atılıyormuş gibi gösteriliyordu. Kürt özgürlük hareketine yönelik imha saldırıları ise hiç durmuyordu. Bu dönem sürekli sorunu çözme vaadiyle ateşkesler isteniyordu. Kürt halkının gelişen direnişini tasfiye etmek için her türlü özel savaş yöntemi devreye konuyordu. Kürt halkının örgütlülüğünü ortadan kaldırmak temel hedefti. Askeri operasyonlardan siyasi soykırıma kadar her yöntem pratikleştiriliyordu. Fakat çözüm niyeti varmış gibi göstermek, AKP'nin temel özel savaş hilesiydi. Yani tam olarak özel savaşın tanımına göre hareket ediliyordu.

Beyaz-Yeşil-Kara Türk Faşistleri Kürt soykırımını nihayete erdirmek için uzlaşmış ve topyekün bir şekilde harekete geçmiştir

Hem zor yoluyla fiziki imha hedefleniyor hem de farklı söylemlerle toplumun aklı karıştırılıyor, zihinsel manipülasyonlara başvuruluyordu. Sadece Pozantı cezaevi örneğinde deşifre olan Kürt gençlerine yapılan taciz, tecavüz ve işkenceler bile bu özel savaş mantığını gösterir. Yine İmralı'daki tecritte bu dönemde ağırlaştırıldı. 2013 yılında ise aynı konseptin farklı bir aldatmacası gündeme geldi. Bir yandan müzakere ifade edilirken öte yandan fiziksel ve zihinsel olarak Kürt halkının ortadan kaldırılması için her adım atılıyordu. 2015'te devlet için bu sürdürülemez noktaya gelindiğinde Erdoğan asıl düşüncesini dile getirdi. Daha 7 Haziran seçimleri öncesi Erdoğan Türkiye'de Kürt sorununun bittiğini ilan ediyordu.

AKP-MHP iktidarı Kürt halkının varlığını ortadan kaldırma saldırılarına bu şiarla başladı. Türkiye'de Kürt sorunu yoktu, bitmişti geriye Kürtlükte ısrar edip direnenlerin imhası kalmıştı. Fiziksel soykırım ve zihinsel soykırım beraber pratikleştirilecekti. Kürt özgürlük hareketi ortadan kaldırılacak, Kürt halkının o zamana kadarki ne kadar kazanımı varsa yok sayılacaktı. 2015 yılının yazında başlanan soykırım

saldırılarının hedefi buydu. Kürt halkı buna özyönetim direnişleri ile cevap verince faşist mantığın soykırımcı niteliği açıkça gözler önüne serildi. Kentlerin yok edilip, yaralı insanların bodrumlarda göz göre yakılması özel savaşın resmiydi. Türk devleti insanlık suçu işlerken, bunu gizlemeye bile çalışmıyordu. Erdoğan'ın "ya baş egecekler ya baş verecekler" söylemi özel savaşın temel stratejisini gözler önüne seriyordu. Önce Kürt halkının serhildan kaleleri yerle bir edilecek, bunun ardından Kürt halkı baş eğmeye zorlanacaktı. Bu temelde 2015-18 arasında Bakurê Kürdistan'a yönelik kapsamlı saldırılar düzenlendi. Binlerce insan tutuklandı, işkenceden geçirildi. Belediyelere kayyumlar atanırken, demokratik siyasetin temsilcileri meclisten çıkarılıp tutuklandı. 20 Temmuz 2016 tarihinde yapılan OHAL darbesi ile hükümet artık kendini herhangi bir hukuk kuralı ile sınırlamayacağını da ilan ediyordu. TC devletinin anayasa ve yasaları rafa kaldırılmıştı. KHK'larla binlerce yurtseverin işten çıkarılması bu çerçevede önemli bir özel savaş adımıydı. Bu örnekte Kürt kimliğindeki insanlara yaşam olanağı tanınmayacağı gösteriliyordu. AKP-MHP, 2018 itibarıyla Kürt halkına dört parçaya saldırı aşamasına geçti. Rojava ve Başur'a yönelik saldırılar bu dönemden itibaren adım adım uygulamaya konuldu. AKP-MHP faşist iktidarı Kürt halkının soykırımında sınır tanımıyordu. Hala da yürürlükte olan özel savaş konsepti basit bir ilkeye dayanıyor; "Devlete itaat edeceksin aksi takdirde fiziki olarak imha edileceksin. Devlete itaat ettiğin ve Kürtlüğüne dair herhangi bir iddiada bulunmadığın sürece saldırılardan muaf tutulabilirsin, yoksa fiziki olarak ortadan kaldırılacaksın." Bu dönemde özel savaş ara formlar sunma ya da farklı söylemlere başvurma gereği duymuyor. Siyasetten kültürel Kürt kimliği ortadan kaldırılmaya çalışılıyor ve bunu da açıkça yapıyor. Çünkü özel savaşın bu konseptte etkili olması gizli olmasına değil, açık olmasına dayanıyor.

Özel savaşın bütünsel projesinde Kürt halkının yeri ise olmamayı kabullenmektir. Kürt kelimesi istismar için bile kullanılmamaktadır. AKP-MHP faşizminin beklentisi maddi olanaklar sunulmuş, Kürt işbirlikçiliği üzerinden soykırımı kabullenen bir Kürt toplumu oluşturabilmektir. AKP'nin ilk yıllarındaki Özgürlük Hareketine alternatif Kürt hareketi yaratma vb. tasfiye planları soykırım hedefinin gölgesinde rafa

kaldırılmıştır. Bireysel haklar bile sözü edilmemesi gereken konular kapsamına alınmıştır. Kürt halkının toplumsallığının eritilmesi tek hedeftir. Kürt halkının iradesinin yok sayılmasının basit bir örneği olarak belediyelere kayyum atama da özel savaş konseptinin özünü göstermektedir. Bu sadece basit bir halkın seçtiğini kabul etmeme durumu ya da demokratik siyasete çıkarılan pratik bir engel değildir. Bu uygulamayla Kürt halkının toplumsal iradesinin olamayacağı, bu iradenin gösterilemeyeceği halkın bilincine kazanmak istenmektedir. Ayrıca cadde isimlerinin değiştirilmesinden heykellerin yıkılmasına kadar Kürt halkına dair simgelerin ortadan kaldırılması da bilinçli özel savaş uygulamalarıdır. Simgelerin ortak hafıza açısından önemi biliniyor. Bununla toplumsal bellek silinmek isteniyor. Kültürel etkinlikler açık veya kapalı şekilde yasaklanarak Kürt kimliğinin temel direği olan dilin gelişimi ve yaygınlığı sınırlandırmak istenmektedir. Bu adımlarda AKP zihniyetinin izlerini açıkça görmekteyiz. İnkârın daha önceki formlarında kaba yasakçılık esasken, burada daha derin bir asimilasyon yapılmak istenmektedir. Daha önceki dönem yapılan göstermelik bazı adımlar ise (Yaşayan Diller Enstitüsü vb.) doğrudan geri alındı. TRT 6 gibi bir önceki özel savaş konseptine göre kurgulanmış projeler ise yeni döneme uyarlandı. TRT 6’te Kürt halkına TRT’nin diğer kanallarından daha açık hakaretler edilmesi bunun örneğidir.

AKP-MHP iktidarının başında topluma yöneltilen saldırılar tipik bir özel savaş uygulamalarıydı. 10 Ekim 2015’te Ankara’da Barış mitinginde yapılan katliamla, yani 100’ü aşkın insanın ölümü ile topluma açık bir mesaj veriliyordu. Yürütülen psikolojik savaşın ortasında devlet dört koldan korku salıyordu. Devlet artık kolektif bir direnişe veya toplumsal hareketliliğe izin vermeyecekti. Sinik bir atmosfer yaratılmak isteniyordu. Bu temelde açık işkence örnekleri de ele alınabilir. Gever’de daha 2015’te yüzü kapalı polis haykırıyordu; “Devletin gücünü göreceksiniz.” Halfeti’de insanlara sokak ortasında işkence yapılırken geçmiş dönemler kullanılan “Münferit bir olay, sorumlular hakkında soruşturma açılmıştır” aldatmacasına bile başvurulmadı. Ya da Van’da insanlar helikopterden atılarak katledilirken iktidar sözcüleri Erdoğan’dan Soylu’ya kadar tek kelime bile etmediler. Olayın inkâr edilmemesinin kendisi, Kürt

halkına verilmiş bir özel savaş mesajı olmaktadır. Bir özel savaş uygulaması olarak bazı ailelerin Amed HDP il binasının önünde oturtulması çok yönlü amaçlar içermektedir. Ve bu özel savaş buluşu kesinlikle AKP aklının ürünüdür. Klasik Türk Devlet aklı tek yönlü ve kaba imha üzerinden işliyordu. AKP ise çok yönlü manipülasyonla tüm toplumun zihinsel kodlarını karıştırmaktadır. İlki kuşkusuz Cumartesi Analarının on yıllara dayalı mücadelesinin toplumun vicdanına hitap eden etkisini silmekti.

Çözüm niyeti varmış gibi göstermek, AKP’nin temel özel savaş hilesiydi

Devlete karşı mücadele eden analara karşı devlet için mücadele eden anaları çıkarmak toplumsal algıları dizayn etmeyi amaçlıyordu. İkinci amaç ise teslimiyet övgüsü ile direniş odaklarını ikircikliğe düşürmekti. Devletin bu adımı sürekli sayılarla topluma sunulan sanal teslimiyet hikâyelerine bir platform olarak icat edilmişti. Üçüncüsü mekân demokratik siyaset için önemi düşünülerek, seçilmişti ve demokratik siyaset en güçlü olduğu yerde zedelenmek isteniyordu. İl binasında toplananlara, demokratik siyasette yer alanlara üzerlerinde sürekli sallanan Demokles’in Kılıcı gösteriliyordu. “Boşuna direniyorsun, bak en direngen odaklar bile teslimiyete çağrılıyor, teslim oluyor” mesajı demokratik siyasete, onun esas merkezinden veriliyordu. Hiçbir şey değişmez, değişemez sinik desturunun gölgesi bu şekilde demokratik siyasetin üstüne sabitlenmek isteniyordu.

Özel savaş en çok da Kürt halkının evlatlarının cansız bedeni üzerinden yürütülmektedir. AKP-MHP bu insanlık dışı uygulamayı savaşın daha başında çok yoğun bir şekilde devreye koydu. PKK militanı Ekin Wan’ın cansız bedeninin teşhiriyle başlayan bu saldırı dalgası, Şırnak halkının öncüsü Hacı Lokman Birlik’in bedeninin caddelerde sürüklenmesi ile devam etti. Özel savaş yaşamını yitiren bedenlere saldırıyı temel bir yöntem olarak seçti. Bununla toplumsallığın en hassas noktası, maneviyatı hedefleniyordu. Çocuklardan yaşlı analara kadar öldürmekle yetinilmiyor, işkence ölümlerinden sonra da devam

ettiriliyordu. Cenaze merasimlerini yasaklamaktan, bedenleri ailelere teslim etmeyerek yıllarca morglarda tutmaya kadar cansız bedenlere saldırının pek çok farklı türü pratikleştirildi. Özel savaş bu uygulamalara 3 yıl önce hayatını kaybetmiş bir gerillanın, Agit İpek'in naaşını ailesine posta yoluyla göndererek, simgesel ve halkın sinir uçlarıyla oynamayı amaçlayan bir örnek daha ekledi. Nesneleştirilen ölü beden, nesneden daha küçük görünen toplumsallıkla eş değerd. Ve bu sıradan bir olay olmadığı gibi, insanlıktan çıkmış bir memurun hareketi de değildi. Kürt halkının maneviyatının aşındırılması temel hedefti.

Bu açıdan süreklileştirilen gerilla mezarlıklarına saldırının nasıl bir özel savaş uygulaması olduğu irdelenmelidir. İnsanlık dışı bu işkence faşizmin klasik sadizmde sınır tanımazlığını örnekleyen bir olgudan ibaret değildir. Ve sadece devlet çetelerinin histerik duygularını okşayarak yönelttiği bir saldırı da değildir. Faşizmin yaşamını yitirmiş bedenlerden bile korktuğunu gösterir bu hareket, fakat bu sadece gerçeğin bir yanındır. Çok bilinçli ve uzun süre göz önüne alınarak planlanan stratejinin adımlarından biridir; gerilla mezarlarını tahrip etmek. Bu şekilde soykırımın zihinsel bir boyutu tamamlanmak istemektedir. Kürt'ün özgürlüğü için mücadele ettiğini, bu uğurda bedeller verdiğini bile unutturarak, halk olmanın temeli oyulmak istenmektedir. Kendince Özgürlük Hareketini tasfiye edecek ve halka onu hatırlatacak hiçbir şey de bırakmayacak. "Kürtler her zaman köleydi" düşüncesi zihinlerde yer aldığı anda, soykırım önemli mesafe kat etmiş olacaktır. AKP-MHP faşizminin tam olarak yapmak istediği ve başaramayacağı şey tam da budur.

Sonuç; İrade Kırmaya Gelenlerin İradesizleşmesi

AKP'nin 19 yıllık iktidarının bir özel savaş iktidarı olarak toplumda yol açtığı zararları tam olarak tarif etmek zordur. Aynı şekilde Kürt halkında sadece fiziksel değil, zihinsel birçok tahribatta yol açtığı kesindir. Güvensizlikten korkuya, geleceğe umutsuz bakmaktan kendi kalıbına çekilmeye kadar toplumda gözlemlediğimiz birçok durum, kaynağını özel savaş uygulamalarından almaktadır. Bu çerçevede AKP'nin özel savaşının tümünden

başarısız olduğunu iddia edemeyiz. Fakat bu direnişin muazzam etkisini görmezden gelmeye yol açmamalıdır. Saldırıların kapsamı düşünüldüğünde, yine özel savaş projesinin inceden planlanmış ayrıntıları ele alındığında; Kürt halkının mevcut duruşunun değeri daha iyi anlaşılacaktır. Soykırım saldırılarının esas amacı, hala canlı olan Kürt halkının toplumsallığını hedefliyor. AKP ne yaparsa yapsın; yapmak zorunda kaldığı seçimlerde Kürt halkının iradesini geriletememektedir. Kürt halkının iradesini gösterme fırsatı yakaladığı her durumu; bir meydan okumaya çevirmesi, özel savaş planlarının başarısız kaldığının temel göstergesidir. Bununda ötesinde AKP hala kendi tek kişilik yönetime dayanan sistemini kurumsallaştırabilmiş değildir. Bu nedenle sürekli özel savaş aygıtlarına muhtaç konumdadır. Bilindik devlet mekanizmasını allak bullak ettikten sonra; yerine işleyen bir sistem koyamaması, aslında onun zihinsel dünyasının sınırlarını da göstermektedir. Kurumsallaşamadığı gibi her geçen gün toplumu etkileme gücü düşmektedir. Bu da AKP-MHP iktidarındaki ittifakların tekrardan gözden geçirilmesine neden olabilir. Bu duruma AKP'nin özel savaş mantalitesinin nasıl cevap vereceği muğlaktır.

Fakat asıl önemlisi, Erdoğan'ın 6 yıl önce "ya baş verecekler ya baş egecekler" şeklinde ilan ettiği hedefine ulaşamamasıdır. Bu süreçte Kürt halkının büyük bedeller verdiği doğrudur. Fakat yine de faşist iktidar baş eğimiş ve teslim olmuş bir halk bulamamıştır. Kürt halkı kendi mücadelesine bağlı ve hala da dimdik ayaktadır. Bu hem Özel Savaşın yapabileceklerinin sınırını hem de bütünsel bir ideolojik duruşla, buna karşı koymanın mümkün olduğunu göstermektedir. Özel savaşa karşı mücadelede fiziki direnişin yanında zihinsel direnişin önemi bilinmektedir. Egemenler toplumun düşünce dünyasını karıştırmadan onları kontrol altına alamazlar. Bu açıdan AKP'nin özel savaşının kapsamı ne olursa olsun sonucu belirleyecek olan ona karşı direniştir. Ve Kürt halkının on yıllara varan birikime dayalı bitmeyecek bir direniş geleneği vardır. Türk devletini çaresiz bırakıp yeni konseptlere yönelmesine yol açan da bu direniştir.

İçindekiler İçin Tıklayınız..